

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2020. január 3., péntek

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi CXVI. törvényhez	146
Végső előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2019. évi CXVII. törvényhez	174
Végső előterjesztői indokolás a pénzügyi közvetítőrendszert, valamint az államháztartást és a gazdasági stabilitást érintő egyes jogszabályok módosításáról szóló 2019. évi CXVIII. törvényhez	193
Végső előterjesztői indokolás a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi CXIX. törvényhez	208
Végső előterjesztői indokolás a közbeszerzésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CXX. törvényhez	235
Végső előterjesztői indokolás az egyes egészségügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2019. évi CXXI. törvényhez	242
Végső előterjesztői indokolás a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvényhez	255
Végső előterjesztői indokolás a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2019. évi CXXIII. törvényhez	265
Végső előterjesztői indokolás a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvényhez	268

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi CXVI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az állampolgárok széles körét érintő eljárások elektronizálása és egyszerűsítése érdekében a Kormány döntései alapján a törvény koncepcionális szabályozási területei:

1. Vezetői engedély igényléséhez, kiállításához és nyilvántartásaihoz kapcsolódó eljárások egyszerűsítése és elektronizálása

A vezetői engedély igényléséhez, kiállításához, érvényességének meghosszabbításához, a kategória bővítéséhez kapcsolódó ügyintézési folyamatok egyszerűsítése és elektronizálása érdekében a Magyarországon első jogosítványt szerző, új vizsga kategóriát teljesítő, vagy az orvosi alkalmasságot meghosszabbító személy valamennyi feltétel teljesítését követően azonnal – a vezetői engedély kiállítását megelőzően – rendelkezhet vezetési jogosultsággal. A vezetői engedély igénylése és gyártása mindemellett automatikusan és illetékmentesen fog történni.

A vezetői engedély kiállításához szükséges arcképmás-felvétel és aláírás automatikusan átvételre kerül a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból vagy az útlevelel-nyilvántartásból, amennyiben legfeljebb 3 éves arcképmás-felvétel rendelkezésre áll. Ha nem vehető át arcképmás-felvétel, akkor mobiltelefonos applikáció vagy böngészőből futtatható alkalmazás segítségével történhet meg az arcképfelvétel feltöltése; vagy a vizsgát követően, a legközelebbi okmányirodában automatikusan foglalt időpontban történik az arcképmás-felvételezés és aláírás.

Az egészségügyi alkalmasságról szóló vélemény, valamint az elsősegély-nyújtási vizsga eredménye szintén elektronikusan kerül továbbításra a személyes ügyintézés lecsökkentése érdekében.

2. Házasság

Az eljárások egyszerűsítése érdekében célként fogalmazódott meg, hogy a születési névtől, egyéb viselt névtől eltérő, a házasságkötés során választott házassági névhez (a továbbiakban: házassági név) kapcsolódó okmánycserék automatikusan valósuljanak meg. A törvény rendelkezései alapján e körben hivatalból kiállításra kerül az új állandó személyazonosító igazolvány, a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány, az adóigazolvány, a TAJ kártya, a vezetői engedély, a törzskönyv, a forgalmi engedély, valamint az útlevelel (ha a házasulandó a házasságkötési szándék bejelentésekor és a házasságkötés idején is rendelkezik érvényes útlevelel).

Az egyszerűsítés a magyar hatóságok által kiállított személyazonosító és jogosultság-igazoló okmányokkal rendelkező magyar állampolgárok Magyarországon kötött házasságára tekintettel induló eljárásokra vonatkozik.

3. Az újszülöttek okmányellátásával és az alanyi jogon járó családtámogatásokkal összefüggő módosítások

A családok számára nyújtott támogatásokhoz és egyes élethelyzetekhez kapcsolódó eljárások egyszerűsítéséről szóló 1203/2019. (IV. 17.) Korm. határozat alapján a törvény szerinti módosítások rendelkeznek arról, hogy a születést követően az intézetben született, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött részére a születési anyakönyvi

kivonat, a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány, az állandó személyazonosító igazolvány, a TAJ számot tartalmazó hatósági igazolvány és az adóigazolvány hivatalból kerüljön kiállításra és együtt átadásra.

Az anyasági támogatás és a családi pótlék megállapítása az intézetben született, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött esetében hivatalból történik az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (a továbbiakban: EESZT) útján elektronikusan megkapott adatok alapján.

4. Elhalálozás

A halálozással összefüggésben a hatósági eljárások automatizálásának lehetősége korlátozott. Az állam hatókörébe közvetlenül kizárólag az anyakönyvezéshez kapcsolódó, valamint az azt megelőző (bejelentés) és követő (értesítés) folyamatok tartoznak, e körben lehetséges bizonyos fokú elektronizálás.

Célként fogalmazódott meg a hatályos szabályozás szerinti eljárás elektronikus ügyintézés eszközrendszerének felhasználásával történő racionalizálása, az elhunyt hozzátartozói adminisztrációs terheinek csökkentése, valamint az elektronizálás kiteljesedése révén a kapcsolódó eljárások gyorsítása.

A törvény ennek megfelelően tartalmazza a halottvizsgálati bizonyítvány elektronikus dokumentumként történő továbbítását az érintettek felé az EESZT rendszeren keresztül, továbbá a hozzátartozók bejelentési kötelezettségeinek csökkentését az elhalálozásról történő értesítési szolgáltatás létrehozásával és a közüzemi szolgáltatók értesítésének lehetőségével az elhalálozás tényéről, valamint azzal, hogy a halál tényére vonatkozó adat is továbbítása kerül a hagyatéki eljárás megindítása céljából.

5. Elektronikus ügyintézési pont – KIOSK Önkiszolgáló Terminál

Az okmánykiadások fejlesztésének igénye indokolta teszi, hogy egy olyan gyors, elektronikus ügyintézés elősegítő és támogató rendszer álljon fel, amely növeli az ügyfélélményt, ugyanakkor jelentősen csökkenti az ügyfélszolgálatokon dolgozók ügyintézői terheit. A cél egy olyan technológia kidolgozása és bevezetése, amellyel adott ügytípusok emberi beavatkozás nélkül, elektronikus úton, arckép-azonosítás igénybe vételével, a kormányablakokban, illetve bármely más ügyfélszolgálaton létrehozott elektronikus ügyintézési pont (KIOSK Önkiszolgáló Terminál) segítségével országosan megvalósítható.

A KIOSK Önkiszolgáló Terminálok telepítése két fázisban valósul meg. Első lépéseként 2020. február 1-re a KIOSK Önkiszolgáló Terminál segítségével a hatósági erkölcsi bizonyítvány iránti kérelem előterjesztése, 2020. május 1-jére pedig – arckép-azonosítással kibővítve – a vezetői engedély pótlásának igénylése válik elérhetővé korlátozott számú terminálon. A tapasztalatok alapján a további lehetséges ügytípusok elektronizálásának lehetősége is megvizsgálásra kerül.

6. Videotechnológia alkalmazása az okmányok automatikus kiállításához szükséges fényképfelvételezés, valamint új (Kormány által kötelezően biztosítandó) elektronikus azonosítási szolgáltatás létrehozása céljából

A videotechnológia alkalmazásával lehetőség nyílik egy kétfaktoros, biometrián alapuló azonosítási eljárás sikeres lefolytatását követően a fenti eljárásokban automatikus úton kiállított okmányokhoz szükséges, ICAO szabványoknak megfelelő arcképmás otthonról történő, automatikus felvételezésére.

Mindezek mellett a Kormány által a Központi Azonosítási Ügynökön (KAÜ-n) keresztül biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatások köre bővül a videotechnológián és arckép-azonosításon alapuló azonosítás szolgáltatással, a „VKTA”-val.

Az azonosítási eljárás kétfaktoros, egyrészt az állampolgár okmánya kerül a személyes ügyintézési eljárás során is alkalmazott szemrevételezéssel ellenőrzésre, másrészt az ügyfél arcképmása szoftveres úton összehasonlításra kerül a nyilvántartásban tárolt legutolsó fényképével, biztosítva ezzel az azonosítás biometrikus technológián alapuló magas szintjét.

A magas szintű azonosítást biztosító eljárással az állampolgároknak nemcsak az elektronikus ügyintézési térben elérhető ügyek otthonról történő kényelmes ügyintézésére nyílik meg a lehetősége, de az ügyintézői jelenlét biztosításával „személyes” ügyintézés szolgáltatás otthonról történő elérése is adottá válik, míg a kormányablakok, hivatalok ügyintézési leterheltsége jelentősen csökken.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása

a 1–2. §-hoz

[Itv. 33. § (2) bekezdés]

Szükséges annak az élethelyzetnek a szabályozása, amikor az állandó személyazonosító igazolvány gyártáshibás, tároló eleme nem vagy hibásan tartalmazza a törvényben meghatározott adatokat, illetve az nem működik. Ebben az esetben a jogszabály alapján igazolványcserére jogosult a polgár, és a jogszabály-módosításnak megfelelően az eljárás illetékmentes.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása

a 3. §-hoz

(1)–(3) bekezdéséhez

[Nytv. 6. § (2) és (2a) bekezdés, 7. § (3)–(4) bekezdés]

Az anyakönyvvezető a nyilvántartás hatálya alá tartozó személyek adatainak, adatváltozásainak nyilvántartásba vétele mellett közreműködik az újszülött részére állandó személyazonosító igazolványa kiadásában is.

Az anyakönyvvezető ellátja a házasságkötéssel egyidejűleg megváltozott névadat esetén a személyazonosító igazolvány, és a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány hivatalból történő kiadásával kapcsolatos hatósági feladatokat, végzi a kiállításához szükséges adatok felvételezését.

(4) bekezdéséhez

[Nytv. 9. § (2) bekezdés k) pont]

Az állandó személyazonosító igazolványnak és a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványnak az újszülött részére történő kiadásával kapcsolatos hatósági feladatokat jellegükre tekintettel a nyilvántartást kezelő szerv látja el.

(5)–(6) bekezdéséhez

[Nytv. 9. § (2) bekezdés l)–n) pont]

A nyilvántartást kezelő szerv feladat- és hatáskörére vonatkozó rendelkezések között szükséges meghatározni új feladatokként az értesítési szolgáltatással kapcsolatos feladatokat.

A személyazonosító igazolvány és a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány házasságot kötött polgárok részére történő kiadásával kapcsolatos hatósági feladatokat jellegükre tekintettel a nyilvántartást kezelő szerv látja el.

A létrehozásra kerülő jogosultság-nyilvántartást a nyilvántartást vezető szerv fogja vezetni.

(7) bekezdéséhez

[Nytv. 9. § (3) bekezdés]

A bekezdés a jogalkalmazás tapasztalatai alapján pontosítja a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás megőrzött alapiratai felsorolását.

(8) és (9) bekezdéséhez

[Nytv. 11. § (1) bekezdés l) és r) pont]

A módosítás egyrészt pontosítja a polgárról vezetett adatok felsorolását tartalmazó rendelkezés fogalomhasználatát, másrészt bővíti a polgárról a nyilvántartásban vezetett adatok körét.

A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás új adatként nyilván fogja tartani a személyazonosító igazolvány ügyszámát, mely egyedileg azonosítja az eljárást.

A nyilvántartás akkor is nyilván fogja tartani a polgár arcképmását, ha videotechnológiával történt személyazonosítást követően kerül sor az egységes arcképmás- és aláírás-felvételezésre.

(10) bekezdéséhez

[Nytv. 11. § (4) és (5) bekezdés]

A rendelkezés bővíti a nyilvántartás adattartalmát a polgár ujjnyomatával, melyet kizárólag pótlás céljából lehet nyilvántartani. Az ujjnyomat nyilvántartásával lehetővé válik a személyazonosító igazolvány elektronikus úton történő pótlása.

(11) bekezdéséhez

[Nytv. 14. § r) pont]

A nyilvántartás részére adatok küldését végző új szervek esetén szükséges az adatforrások körét is bővíteni, ezért bővül a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás adatforrásainak köre a születést anyakönyvező anyakönyvvezetővel.

(12) bekezdéséhez

[Nytv. 14. § s) pont]

A módosítás következtében nyilvántartás adatforrása kiegészül az anyakönyvvezetővel, aki ellátja a házasságkötéssel egyidejűleg megváltozott névadat esetén a személyazonosító igazolvány, és a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány hivatalból történő kiadásának kezdeményezésével kapcsolatos hatósági feladatokat.

(13) bekezdéséhez

[Nytv. 16. § (1a) bekezdés]

Az elektronikus anyakönyv megküldi a nyilvántartás részére, hogy az újszülött intézetben született-e, melyet a nyilvántartást kezelő szerv továbbít az állami adó- és vámhatóságnak, a kincstárnak, valamint az egészségbiztosítási szervnek. E tény szükséges ahhoz, hogy a kiállításra kerülő okmányok a megfelelő címzett részére kerüljenek megküldésre.

(14) bekezdéséhez

[Nytv. 17. § (2) bekezdés g) pont]

A nyilvántartásból szolgáltatandó adatok körének új csoporttal történő kiegészítésére került sor.

(15) bekezdéséhez

[Nytv. 19/F. §]

A nyilvántartásból történő adatkérésre vonatkozó rendelkezések között szükséges meghatározni a nyilvántartást kezelő szerv új szolgáltatási funkciójára (az elhalt természetes személyazonosító adataira vonatkozó adatok szolgáltatása) vonatkozó rendelkezéseket. Az új szolgáltatás a felhasználás céljának és jogalapjának igazolása nélkül elektronikus azonosítást követően ad elektronikus kapcsolattartás útján tájékoztatást a polgár elhalálzásáról.

A rendelkezés meghatározza továbbá a szolgáltatott adatok körét, az adatigénylők körét és az adatigénylés módját.

(16)–(17) bekezdéséhez

[Nytv. 21. § cs) és gy) pont]

A módosítás bővíti a nyilvántartásból adatok lekérdezésére jogosultak körét. Az adatlekérdezésre az igénylő (a járművezetők vizsgáztatását és pályakalkmassági vizsgálatát végző szervezet, valamint a Magyar Vöröskereszt) vezetői engedély kiállításával kapcsolatos feladatkörének hatékony ellátása érdekében van szükség.

*(18) bekezdéséhez**[Nytv. 21. § m) és n) pont]*

A közjegyzőknek a fizetési meghagyásos és végrehajtási eljárás lefolytatásához szükségük van a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő adatigénylésre. A részükre történő adatszolgáltatással kapcsolatos – a járási hivataloknál felmerült – jogértelmezési probléma rendezése érdekében célszerű a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 21. § m) pontjának módosítása, illetőleg kiegészítése, a közjegyzők részére fizetési meghagyásos és végrehajtási eljárás lefolytatásához történő adatszolgáltatásra vonatkozó jogszabályi felhatalmazással mint konkrét joggalappal.

A fizetési meghagyásos és a végrehajtási eljárás lefolytatásánál az azonosításhoz a természetes személyazonosító adatok, a kézbesítéshez a lakcím, értesítési cím ismerete szükséges. A fizetési meghagyásos és a végrehajtási eljárásban a kézbesítési kifogás elbírálásához szükség van az érintett történeti lakcímadatainak, továbbá az eljárás megszüntetése szempontjából az elhalálozás idejének ismeretére is.

Indokolt továbbá valamennyi közjegyzői nemperes eljárásban a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő adatigénylésre vonatkozó felhatalmazás megteremtése is.

A 2008. évi XLV. törvény rendelkezik az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról, ezek között szerepel az Nytv. 21. § m) pontjában megjelölt bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetése, valamint az n) pontjában megjelölt Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásának vezetése. Ezen eljárások lefolytatásához jelenleg az Nytv. a 17. § (2) bekezdés b) pontja szerinti adatkör átadására vonatkozik a törvényi felhatalmazás.

Mindezen túl azonban a 2008. évi XLV. törvényben megnevezett többi nemperes közjegyzői eljárás lefolytatása is indokolja a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő adatigénylést, a tényállás tisztázása, ügyfélazonosítás és a döntés meghozatala, kézbesítése érdekében, álláspontunk szerint a természetes személyazonosító adatok (név, születési hely, születési idő, anyja neve), lakcím (lakóhely, tartózkodási hely), értesítési cím adatok átadására kiterjedően.

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) 118. § (1) és (4) bekezdése konkrét felhatalmazást tartalmaz a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő adatigénylésre a hagyatéki eljárásban az örökható, valamint az öröklésben érdekelt személy e törvény szerint kezelhető adatainak megállapítása és az erről rendelkezésére álló adat ellenőrzése céljából.

A Hetv. 116. § (1)–(2) bekezdésében felsorolja, hogy a közjegyző a hagyatéki eljárás lefolytatása céljából az örökható valamint a hagyatéki eljárásban érdekelt személy mely személyes adatait kezelheti.

Hivatkozott rendelkezések alapján az Nytv. 21. § m) pontjának módosításával megvalósul a jogszabályi alapja a következő adatoknak a hagyatéki eljárás lefolytatása során történő kezelésére: természetes személyazonosító adatok (név, születési hely, születési idő, anyja neve), lakcím (lakóhely, tartózkodási hely), értesítési cím, állampolgárság, családi állapot, elhalálozás helye és ideje.

Az Nytv. 21. § n) pontjának módosítása csupán arra irányul, hogy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara részére történő adatátadást tartalmazza. A közjegyzők részére történő adatszolgáltatásra vonatkozó valamennyi felhatalmazást az m) pont szabályozza.

*(19) bekezdéséhez**[Nytv. 21. § x) és y) pont]*

Az újszülött hivatalbóli okmányellátása céljából a születést anyakönyvező anyakönyvvezető a törvényben meghatározott adatok igénylésére válik jogosulttá a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból. Az adatigényléssel az anyakönyvvezető ellenőrizheti az újszülött lakcímét. Az adatigényléssel az anyakönyvvezető ellenőrizheti a házasulandók szükséges adatait is.

(20) bekezdéséhez

[Nytv. 22. § n) pont]

Az újszülött hivatalbóli okmányellátása céljából az egészségügyi szolgáltató a törvényben meghatározott adatok igénylésére válik jogosulttá a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból. Az egészségügyi szolgáltató által igényelhető adatok könnyítik az adatok berögzítését.

Ezen túl továbbá a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló kormányrendeletben megjelölt személy vagy szerv is adatot igényelhet a nyilvántartásból.

(21) bekezdéséhez

[Nytv. 24. § (1) bekezdés]

A módosítás meghatározza azon adatok körét, amelyeket a megszemélyesítés során a nyilvántartást kezelő szerv által megbízott megszemélyesítést végző szervezet megismerhet.

(22)–(25) bekezdéséhez

[Nytv. 24/E. § (1)–(2) bekezdés, 24/F. § (1) bekezdés és (2a) bekezdés, 24/H. §]

Az arcképelemzési nyilvántartás adattartalmát képezik az ún. metaadatok is (az arckép profil alapját képező arcképmás nyilvántartásba kerülésének a dátuma, valamint az arcképmáshoz tartozó személy születési éve és neve), a módosítás az ezek átadására vonatkozó felhatalmazást fogalmazza meg a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényben. A személyazonosság ellenőrzésének elemzői támogatása funkció kialakítása érdekében szükséges továbbá megadni a felhatalmazást is arra vonatkozóan, hogy az elemzői kiértékelésen, illetőleg az automatizált összehasonlításra alapuló arcképelemzés során az igénybevételre jogosult szerv az érintett személy természetes személyazonosító adatainak (4T) a közlésével megkaphassa a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást kezelő szervtől az érintett arcképmásához tartozó technikai kapcsoló számot.

Az anyakönyvvezető adatot igényelhet a nyilvántartásból, hogy megállapíthassa a házasodni kívánó polgárok rendelkeznek-e érvényes okmánnal.

A jogalkotói szándéknak megfelelően az útlevel, a vezetői engedély, a forgalmi engedély, a törzskönyv, a TAJ kártya, valamint az adóigazolvány hivatalbóli kiállításához szükséges adatok továbbításának törvényi feltételeit is szükséges megteremteni a kiállító szerv részére az azok alapjául szolgáló adatok megküldésével. Az adóhatósággal továbbá azt az információt is közölni kell, hogy a névváltozás házasságkötésből ered (és emiatt szükséges az új adóigazolvány hivatalbóli kiállítása).

(26) bekezdéséhez

[Nytv. 28/C. §]

A módosítás bevezette az elhalálozásról történő értesítési szolgáltatást, amely a polgár elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás útján megtett nyilatkozata halála esetére. A szolgáltatók elektronikus úton értesülnek az elhalálozott természetes személyazonosító adatairól, lakcíméről, az elhalálozása tényéről, helyéről és idejéről.

(27) és (28) bekezdéséhez

[Nytv. 29. § (13) és (13a) bekezdés]

A cselekvőképtelen kiskorú polgár részére személyazonosító igazolványát főszabály szerint a törvényes képviselő kérelmére kell kiadni, azonban az intézetben született, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött részére az hivatalból kerül kiadásra. A Magyarországon házasságot kötött magyar állampolgár részére – ha a házasuló hivatalbóli kiállítást megakadályozó nyilatkozatot nem tesz – személyazonosító igazolványát hivatalból kell kiadni.

(29) bekezdéséhez

[Nytv. 29. § (16a) bekezdés]

A rendelkezés az állandó személyazonosító igazolvány elektronikus pótlásának lehetőségét teremti meg és meghatározza mindazon adatokat, amelyek majd a kiállításra kerülő új okmányon eltérnek a korábbi okmányon szereplőktől.

(30) bekezdéséhez

[Nytv. 29/A. § (7) bekezdés]

A nyilvántartást kezelő szerv az ujjnyomatra vonatkozó adatokat célhoz kötötten kezelheti, ennek megfelelően az adatátadást követően haladéktalanul törölnie kell.

(31) bekezdéséhez

[Nytv. 33/B. §]

A rendelkezés a nyilvántartást kezelő szerv új feladataként meghatározott jogosultságkezelési nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes szabályokat tartalmazza, valamint meghatározza a nyilvántartás adattartalmát.

A nyilvántartást kezelő szerv adattovábbítási tevékenysége is meghatározásra kerül.

(32) bekezdéséhez

[Nytv. 34. § (5) bekezdés]

A rendelkezés a polgár hatóság előtti megjelenésének számát csökkenti azzal, hogy a törvényes képviselő cselekvőképtelen kiskorú kérelmező személyazonosító igazolványa kiadásához szükséges hozzájáruló nyilatkozatát elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás keretében is megteheti.

(33) bekezdéséhez

[Nytv. 34. § (6)–(8) bekezdés]

A KIOSK Önkiszolgáló Terminál működéséhez szükséges jogszabályi feltételek megteremtése, a személyiadat- és laccímnyilvántartó szerv feladatainak és hatáskörének megfogalmazása.

A folyamat a gyakorlatban a polgár megjelenésével indul a KIOSK Önkiszolgáló Terminálnál, ahol a személyazonosító igazolványán (vagy az útlevelén) lévő MRZ kódot beolvassa a KIOSK Önkiszolgáló Terminál. A személyazonosító igazolvánnyal történő azonosítás esetén a nyilvántartást kezelő szerv a kódot összeveti a személyiadat- és laccímnyilvántartásban szereplő adatokkal (ezzel megtörténik az azonosítás), ezt követően pedig az eljárás (2020. február 1-jétől a hatósági erkölcsi bizonyítvány, 2020. május 1-jétől a vezetői engedély pótlása) megindításához szükséges kérelem űrlapba betölti a szükséges adatokat.

A kapcsolattartásra utaló rendelkezés célja az eljárási szabályok egyértelműsítése az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 26. § (2) bekezdésében biztosított, a kapcsolattartás módja megválasztásának lehetősége alapján.

(34) bekezdéséhez

[Nytv. 34. § (7) bekezdés]

A KIOSK Önkiszolgáló Terminálon 2020. május 1-jétől a vezetői engedéllyel történő azonosítás is lehetővé válik, ezért szükséges a megfelelő törvénymódosítás ezzel az időponttal.

(35) bekezdéséhez

[Nytv. 34. § (9)–(10) bekezdés]

A KIOSK Önkiszolgáló Terminálnál történő azonosítás 2020. május 1-jével kiegészül arcképfelvétellel történő azonosítással, ezen folyamat jogszabályi feltételeit szükséges megteremteni.

(36) bekezdéséhez

[Nytv. 36. § (6) bekezdés]

Törvényi szinten szükséges rögzíteni, hogy kinek a hatáskörébe tartozik az igazolványok kiállítása (a nyilvántartást kezelő szerv), és ki készíti el az igazolványt fizikailag (a megsemmélyesítést végző szerv).

(37) bekezdéséhez

[Nytv. 47. § (2) bekezdés f) pont]

Az állandó személyazonosító igazolvány tároló elemén elhelyezett szolgáltatásazonosító felhasználási szabályait ki kell egészíteni azokkal a műszaki követelményekkel, amelyek a felhasználás biztosításához, a kártya kezeléséhez szükségesek.

a 4. §-hoz

[Nytv. 9. § (2) bekezdés g) pont, 17. § (7) bekezdés, Nytv. 21. § q) pont, 28/A. § (1) bekezdés]

Az Nytv. 9. § (2) bekezdés g) pontjában, illetve a 17. § (7) bekezdésében a személyazonosító igazolvány nyilvántartásra utaló megnevezéseket szükséges hatályon kívül helyezni.

Az Nytv. 21. § q) pontjának szövegcsérés módosításával a nyilvántartásból történő adatigénylésre vonatkozó rendelkezések között szükséges meghatározni a kincstár adatigénylési céljának bővítésére vonatkozó rendelkezéseket.

Az Nytv. 28/A. § (1) bekezdésének szövegcsérés módosítása a címnyilvántartás fogalmát pontosítja.

A Magyar Vöröskeresztről szóló 1993. évi XL. törvény módosítása

az 5. §-hoz

[1993. évi XL. törvény. 2. § (1a)–(1c) bekezdés, 2. § (3) bekezdés, 2/A. §]

A Magyar Vöröskeresztről szóló 1993. évi XL. törvény 2. § (1) bekezdése felsorolja, hogy a Vöröskereszt – alaptevékenysége körében – mely feladatokat látja el. Ezek között, a 2. § (1) bekezdés e) pontjában szerepel, hogy a Vöröskereszt elsősegélynyújtás oktatásával hozzájárul az élet- és egészségvédelemhez.

E törvényben szükséges rendelkezni a közúti járművezetők elsősegély-nyújtási vizsga teljesítésével kapcsolatos nyilvántartásról annak érdekében, hogy ez egy új nyilvántartásként létrejöhessen, és onnan az elsősegély-nyújtási vizsga teljesítésével vagy az alóli mentesüléssel kapcsolatos adatok a közúti közlekedési nyilvántartásba elektronikusan, informatikai adatkapcsolat útján megérkezhesenek. A nyilvántartás közhitelesen tanúsítja a járművezetők sikeres vizsgájával, vagy a vizsga alóli mentesülésével kapcsolatos adatait.

A nyilvántartás vezetésével hatósági jogkört gyakorol a Magyar Vöröskereszt, ezért szükséges a nyilvántartás céljának és a kezelt adatokhoz való hozzáférési jogosultságra vonatkozó rendelkezéseknek a meghatározása.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény módosítása

a 6. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[Rtv. 29. § (4) bekezdés]

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-a határozza meg, hogy a rendőr az igazoltatás során mit tehet a személyazonosság megállapítása érdekében.

Az Rtv. 29. § (4) bekezdése értelmében az igazoltatotról fényképfelvétel készíthető, azonban az nincs rögzítve, hogy az milyen célra használható fel. Ennek meghatározása érdekében indokolt az Rtv. 29. § (4) bekezdésének kiegészítése.

Az ismeretlen személy (balesetben érintett személy, magatehetetlen, kommunikációra képtelen személy) azonosítása érdekében az Rtv. 42. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép-

és hangfelvételt készíthet, így a jogszabály szerint alapvetően lehetőség van az intézkedés alá vont személyről fényképfelvétel készítésére.

(2) bekezdéshez

[Rtv. 29. § (4a) és (4b)]

Az Rtv. kiegészül az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló törvényben szabályozott automatizált összehasonlítás igénybevételével történő személyazonosság megállapításának eljárásával. Eszerint, ha egy igazoltatás során a személyazonosság megállapítása sikertelen, az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatott személyről az intézkedés helyszínén fényképfelvételt készíthet. Az így elkészített fényképfelvételt az igazoltató rendőr automatizált eljárásban, rendszer-rendszer kapcsolat útján továbbítja az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló törvény szerinti központi szervnek, amely az arcképmásból arckép profilt képez. Az arckép profilt a központi szerv az arcképelemző rendszer igénybevételével az arckép profil nyilvántartásban kezelt arckép profilokkal összehasonlítja, és az összehasonlító tevékenység eredményessége esetén a központi szerv az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv részére haladéktalanul továbbítja a kiértékelés eredményeként kapott, sorrendben az első öt legnagyobb egyezőséget mutató arckép profilhoz tartozó, az arckép profil nyilvántartásban kezelt technikai kapcsoló számokat. Viszont ha az arcképelemző rendszer igénybevételével sem lehet az igazoltatott személy személyazonosságát megállapítani, abban az esetben az igazoltatott előállítható a további adategyeztetések érdekében.

(3) bekezdéshez

[Rtv. 42. § (6) bekezdés a) pont af) alpont]

Az online azonnali szoftveres elemzés megvalósítása érdekében indokolt az Rtv. 42. § (6) bekezdés a) pontjának új af) alponttal történő kiegészítése.

a 7. §-hoz

[Rtv. 6/A. § (4) bekezdés b) pont, 7. § (1) bekezdés b, be) alpont, 7/B. § (2) bekezdés a) pont, 29/A. §, 97. § (1) bekezdés h) pont]

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény elfogadását követően szükséges az állami vezető fogalom helyett a korábbi állami vezetőbe tartozó személyi kör felsorolása, valamint a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvényre hivatkozás módosítása.

Az Rtv. 7/B. § (2) bekezdés a) pontjának módosítása biztosítja a tiltott határátlépés szabálysértése elkövetettségét a Nemzeti Védelmi Szolgálat (a továbbiakban: NVSZ) megbízhatósági vizsgálat során eljáró tagja részére elsősorban a román és az ukrán határszakaszon határellenőrzést ellátó rendőri állomány vonatkozásában. A tiltott határátlépés szabálysértésének elkövetését az NVSZ csak olyan határátkelőknél kísérel meg, ahol van arra lehetőség, hogy a hazánkkal határos országba ne lépjen be, vagyis ahol van lehetőség a magyar határ átlépése után visszafordulni.

Az Rtv. 29. §-ának módosítása jogszabályi koherencia megteremtése érdekében indokolt, amelynek keretében egy hivatkozás kiegészítésre kerül.

A törvénymódosítás terminológiai pontosítást is végrehajt. A büntetőeljárásról szóló törvény ugyanis az előzetes letartóztatás elnevezés helyett a kényszerintézkedés pontosabb megjelölése érdekében a letartóztatás elnevezést használja. A módosítás ezt a terminológiai változást vezeti át az Rtv.-n.

a 8. §-hoz

[Rtv. 7. § (1) bekezdés a) pont, b) pont bc) alpont, (1a) bekezdés a) pont, 67. § (1) bekezdés]

Az Rtv. 7. § (1) bekezdés a) pontja jelenleg a kifogástalan életvitel ellenőrzéssel kapcsolatos feladatkörnél azt rögzíti a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv feladatai között, hogy a vonatkozó jogszabályok alapján ellátja a hivatásos állományba jelentkezőknél, valamint a hivatásos állomány tagjánál a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvényben meghatározott kifogástalan életvitel ellenőrzését. A törvényi rendelkezések alapján ennél azonban szélesebb körben van lehetőség lefolytatni a kifogástalan életvitel ellenőrzését, így a rendvédelmi oktatási intézménybe jelentkezőknél, illetve az ott

már tanulói hallgatói jogviszonyban állóknál (többek között a tisztjelöltekénél), valamint a miniszteri rendeletben meghatározott körben a rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyba jelentkezőknél, vagy állóknál. Ezeket a feladatokat a törvényi rendelkezések értelmében jelenleg is folytathatja a rendőrség, tehát érdemi változást nem jelent a jelen módosítás, ugyanakkor az Rtv.-ben megjelenő feladatkör nem volt összhangban a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvényben foglaltakkal. A módosítást követően az Rtv. azt tartalmazza, hogy a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv a vonatkozó jogszabályok alapján ellátja a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvényben meghatározott kifogástalan életvitel ellenőrzését. Ezzel a két törvényi szabályozás összhangja biztosítható.

A törvény hatályon kívül helyezi az Rtv. 7. § (1) bekezdés b) pont bc) alpontjában az „az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az állampolgársági ügyekben eljáró szerv” fordulatot. A hatályon kívül helyezésnek nem célja, hogy a védett állomány körén változtasson, csupán az Rtv.-n belüli kollíziót hivatott feloldani. A dereguláció indoka, hogy a hivatkozott fordulat eredeti rendeltetése – a 2013. július 20-i hatályba lépésekor – az volt, hogy a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal [2019. július 1-je óta Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (a továbbiakban: OIF)] meghatározott jogviszonyban foglalkoztatott személyi állományát nevesítse a védett állomány körében. Ezáltal lehetőség volt a megbízhatósági vizsgálat elvégzésére az akkor még az idegenrendészeti hatósági és menekültügyi hatósági feladatok mellett állampolgársági ügyekkel is foglalkozó szervek személyi állománya vonatkozásában is. A rendelkezés ebben a formában azonban már nem helytálló, mivel az állampolgársági ügyek a kormányhivatalok hatáskörébe kerültek, az OIF személyi állománya pedig hivatásos állományú vagy rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyú lett. A módosítással egyértelművé válik, hogy a kormányhivatalok esetében csak azon, kormányzati szolgálati jogviszonyban álló kormánytisztviselők és kormányzati ügykezelők vonatkozásában van helye megbízhatósági vizsgálatnak, akik döntés előkészítésére, döntésre vagy ellenőrzésre jogosultak. Ez a szűkítés – a hatályos szabályozással egyezően – nem vonatkozik a jövőben sem a 7. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában nevesített szervek személyi állományára.

Az OIF személyi állománya tekintetében pedig – mint rendőrség – fennáll a lehetőség a megbízhatósági vizsgálat lefolytatására:

a hivatásos szolgálati jogviszonyban lévő személyi állomány vonatkozásában az Rtv. 7. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja alapján,

a rendvédelmi igazgatási alkalmazottak állomány vonatkozásában pedig az Rtv. 7. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjára visszahivatkozó bc) alpontja alapján.

A törvény hatályon kívül helyezi továbbá az Rtv. 7. § (1a) bekezdés a) pontjából a menekültügyi eljárásra utaló szövegrészt, ugyanis a menekültügyi hatóság jogszabályban meghatározott feladatait az OIF látja el, amelyek személyi állományában nincsenek sem kormánytisztviselők, sem pedig kormányzati ügykezelők.

A fentiekben túl a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 2019. március 1-jei hatálybalépését követően az állami tisztviselőkre és az állami szolgálati jogviszonyra utaló rendelkezések szerepeltetése a továbbiakban indokolatlan, tekintettel arra, hogy 2019. március 1-je óta ilyen jogviszony nem állhat fenn.

A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény módosítása

a 9. §-hoz

(1) bekezdéséhez és a 11. §

[Bvszt. 10. § (1) bekezdés és hatályon kívül helyezések]

A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Bvszt.) 10. § (2) bekezdése – a 2019. február 1. óta hatályos módosítás miatt – az (1) bekezdéshez képest nem tartalmaz specialitást, emellett a közalkalmazotti jogviszony sem kerül alkalmazásra. A (2a) bekezdésben foglaltak pedig a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 3. § (1) bekezdésében foglaltakból következnek.

(2) bekezdéséhez

[Bvszt. 28/A. § (1) bekezdés f) pont]

A büntetés-végrehajtási szervezet részére a kapcsolattartók személyazonosságának megállapítása érdekében a jövőben a törvényi módosítás biztosítani fogja a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból meghatározott adatokhoz való hozzáférést. Tekintettel arra, hogy a személyazonosság igazolásához a kapcsolattartó adatai közül az anyja neve adat is releváns lehet, így indokolt, hogy a kapcsolattartókra vonatkozó nyilvántartásba a büntetés-végrehajtási szervezet ezt az adatot is regisztrálja.

a 10. §-hoz

[Bvszt. 9/A. § (1)–(2), (4) bekezdés]

A törvény – az autonóm államigazgatási szervek mintájára – megteremti a lehetőséget a büntetés-végrehajtási szervezet részéről a központi államigazgatási szervek és a rendvédelmi szervek irányában fennálló egyes ellátási kötelezettségekről, a termékek és szolgáltatások átadás-átvételének és azok ellentételezésének rendjéről szóló 44/2011. (III. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) szerinti vásárlások lebonyolítására, tekintettel a büntetés-végrehajtási szervek által nyújtott kedvező árakra, továbbá arra, hogy az Országgyűlés Hivatala látja el az Országgyűlési Őrség gazdálkodási feladatait is.

Az Országgyűlés Hivatala jelenleg nem tartozik a Korm. rendelet hatálya alá. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 123. § (1) bekezdése alapján az Országgyűlés Hivatala az Országgyűlés szervezeti, működtetési, ügyviteli és döntéselőkészítési feladatait ellátó központi költségvetési szerv, amely az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet képez. A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének módosításával – az autonóm államigazgatási szervek mintájára – ki lehet terjeszteni a Korm. rendelet hatályát az Országgyűlés Hivatalra, de ehhez a Bvszt. módosítása szükséges.

Igényként merült fel továbbá az is, hogy a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter irányítása alá tartozó gazdasági társaságok esetében is legyen lehetőség az ellátás igénybevételére. Ezek a gazdasági társaságok ugyanakkor nem a miniszter irányítása vagy vezetése alá tartoznak, hanem a miniszter a tulajdonosi jogkör gyakorlója. Ezen kör vonatkozásában szintén szükséges a Bvszt. módosítása. A büntetés-végrehajtási szervezet részéről a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter vezetése, irányítása vagy felügyelete alá tartozó szervek irányában fennálló ellátási kötelezettségről, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatása keretében előállított termékekről és szolgáltatásokról, azok átadás-átvételéről és az ellentételezés rendjéről szóló 9/2011. (III. 23.) BM rendeletben (a továbbiakban: BM rendelet) meghatározott, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatása keretében előállított termékeket és szolgáltatásokat a Bvszt. 9/A. § (1) bekezdése, valamint a BM rendelet 2. mellékletének módosítását követően az érintett gazdasági társaságok is igénybe tudják venni.

a 12–13. §-hoz

[Nbtv. 14/A. § (4) bekezdés, 30. § (1) bekezdés, 69. § (2) bekezdés, 74. § id) alpont, 74. § g) pont]

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény módosítása kizárólag a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény hatálybalépésével bekövetkezett fogalmi változásokkal kapcsolatos módosításokat végzi el annak érdekében, hogy a jogszabályok közötti koherenciát ismételten megteremtse.

Ennek keretében az állami vezető fogalom helyébe egy felsorolás lép, amely magában foglal minden olyan vezetőt, akit korábban az állami vezető fogalmába bele kellett érteni.

A nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső munkakörök, tisztségek, beosztások felsorolásba az álláshely fogalmát is beilleszti, továbbá a kormányzati hivatal helyett a kormányzati főhivatal kifejezést alkalmazza. Hatályon kívül helyezi továbbá az időközben megszűnt állami szolgálati jogviszonyra utaló szövegrészeket.

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítása

a 14. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[1996. évi XX. törvény 14. §]

Az állandó személyazonosító igazolvány tároló eleme tartalmazza a polgár adóazonosító jelét. Ezért az intézetben született, a jogalkotói szándéknak megfelelően „rendezett jogállású”, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött vonatkozásában a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szerv adatszolgáltatása alapján az állami adóhatóságnak haladéktalanul képezni kell a gyermek adóazonosító jelét annak érdekében, hogy az adóigazolvány mihamarabb megszemélyesítésre kerülhessen, valamint az adóazonosító jel rögzítésre kerüljön a hivatalból kiadásra kerülő személyazonosító igazolvány tároló elemén. Az adóazonosító jel nélkül az állandó személyazonosító igazolvány nem kerülhet kiállításra, valamint az okmány három napon belül történő kiszállítása sem történik meg.

(2) bekezdéséhez

[1996. évi XX. törvény 17. § c) pont]

A rendelkezés az adóigazolvány bevonása esetkörét bővíti ki az adatváltozással. Adatváltozás esetén az adóigazolvány bevonására azért van szükség, mert az adóigazolvány a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének III. 1.58. pontja alapján biztonsági okmánynak minősül.

(3) bekezdéséhez

[1996. évi XX. törvény 21. § (3) bekezdés]

Az intézetben született, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött TAJ számról szóló hatósági igazolványa kiadására vonatkozó eljárás kivételként került meghatározásra.

(4) bekezdéséhez

[1996. évi XX. törvény 21. § (7), (7a) bekezdése]

Az adatszolgáltatás kiegészítésre került az intézetben történt születés tényével.

Az intézetben született, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött TAJ számáról szóló hatósági igazolványa kiadására vonatkozó eljárás kivételként került meghatározásra.

(5) bekezdéséhez

[1996. évi XX. törvény 21. § (7b)–(7c) bekezdése]

Az állandó személyazonosító igazolvány tároló eleme tartalmazza a polgár TAJ számát. Ezért az intézetben született, a jogalkotói szándéknak megfelelően „rendezett jogállású”, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött vonatkozásában a módosítás nyomán a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szerv adatszolgáltatása alapján a kincstárnak haladéktalanul képezni kell a gyermek TAJ számát annak érdekében, hogy a TAJ számról szóló hatósági igazolvány mihamarabb megszemélyesítésre kerülhessen, valamint TAJ szám rögzítésre kerüljön a hivatalból kiadásra kerülő személyazonosító igazolvány tároló elemén. A TAJ szám nélkül az állandó személyazonosító igazolvány nem kerülhet kiállításra, valamint az okmány három napon belül történő kiszállítása sem történik meg.

A törvény kiegészül a házasságkötéssel megváltozó név miatt a TAJ számot tartalmazó hatósági igazolvány hivatalbóli kiállításának lehetőségével, továbbá szükséges a házasságkötést követő névváltozás miatt hivatalbóli eljáráshoz kapcsolódó szabályokat kiegészíteni.

(6) bekezdéséhez

[1996. évi XX. törvény 37. § (1) bekezdés k) pont]

A nyilvántartást kezelő szerv rendszeres adatszolgáltatására vonatkozó rendelkezései között szükséges meghatározni, hogy a kincstár és az egészségbiztosítási nyilvántartásokat vezető szerv az általa kezelt nyilvántartásokban szereplő polgár elhalálozásának tényéről, helyéről és idejéről automatikus adatátadás útján kapcsolati kód alkalmazásával értesül.

a 15. §-hoz

[1996. évi XX. törvény 37. § (1) bekezdés c) pont, 37. § (3) bekezdés]

A nyilvántartást kezelő szerv rendszeres adatszolgáltatására vonatkozó rendelkezései között szükséges meghatározni, hogy a társadalombiztosítási szerv a nyugdíj-biztosítási nyilvántartásában szereplő polgár elhalálozásának tényéről, helyéről és idejéről automatikus adatátadás útján kapcsolati kód alkalmazásával értesüljön.

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény

a 16. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[1997. évi XLVII. törvény 24/A. §]

A 1997. évi XLVII. törvényben szükséges megteremteni az egészségi alkalmassági vélemény elektronikus továbbításának jogalapját.

(2) bekezdéséhez

[1997. évi XLVII. törvény 35/B. § (4) bekezdés]

Törvényben szükséges rögzíteni az EESZT új funkcióját, amely szerint külső, nem csatlakozott szervek részére is továbbíthat adatokat.

(3) bekezdéséhez

[1997. évi XLVII. törvény 35/O. §]

Törvényben szükséges rögzíteni az EESZT-hez nem csatlakozott, külső szervek részére történő adattovábbítás feltételeit, az adattovábbításra jogosultak, valamint a továbbítandó adatok körét.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosítása

a 17. §-hoz

[1997. évi LXXXI. törvény 97. § (5) bekezdés]

A nyugellátásban részesülő személy nyugellátási jogosultságát befolyásoló körülményekben bekövetkezett változásokkal, illetve elhalálozásával kapcsolatos bejelentési kötelezettségek körének szűkítése a külföldön élő vagy tartózkodó jogosult esetére.

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény módosítása

a 18. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[1998. évi XII. törvény 21/D. §]

A házasságkötés miatt bekövetkező névváltozás esetén hivatalból kerül magánútlel kiállítására abban az esetben, ha bizonyos feltételek együttesen fennállnak: 1. a házasságkötés olyan névváltozást eredményez, hogy a házasságkötési szándék bejelentésekor érvényes magánútlel már nem lesz alkalmas a személyazonosításra 2. az ügyfél a hivatalból történő okmánykiállítást elfogadja 3. a magánútlel lejárat szerint érvényessége a házasságkötésre irányuló szándék bejelentésekor és a házasságkötés kitűzött időpontjában is fennáll

4. a magánútleivel nem kerül érvénytelenítésre a házasságkötési szándék bejelentését követően (pl. elvesztését, eltulajdonítását nem jelentik be).

Kizárólag abban az esetben kerül kiállításra a magánútleivel hivatalból, ha mindegyik feltétel együttesen teljesül, azok bármelyikének hiánya a hivatalból történő okmánykiállítást megakadályozza. A törvény céljához illeszkedően a polgárt olyan helyzetbe szükséges hozni, mint amilyenben a házasságkötés miatti névváltozást megelőzően volt, ezért a hivatalból kiállított magánútleivel érvényességi ideje megegyezik a korábbi okmány érvényességi idejével, de legalább 5 év.

(2) bekezdéséhez

[1998. évi XII. törvény 26. § (1) bekezdés d) pont]

Az eljárás során szükséges a személyazonosítás céljára bemutatott okmányok ellenőrzése az okmánynyilvántartásokban. A személyazonosító igazolványok a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás részeként vannak nyilvántartva, ellenőrzésükhöz a jogalap mind az Utv., mind az Nytv. oldaláról rendezett. A módosítás a vezetői engedélyek tekintetében teremti meg az ellenőrzés jogalapját.

(3) bekezdéséhez

[1998. évi XII. törvény 27. § (1e) bekezdés]

A KIOSK Önkiszolgáló Terminál működéséhez szükséges jogszabályi feltételek megteremtése, az útleivel történő azonosítás során adatkezelési (adatszolgáltatási) felhatalmazás.

Amennyiben a polgár útleivel kívánja azonosítani magát az önkiszolgáló terminálnál, az azon lévő MRZ kódot az adatkezelő szerv összeveti az útiokmány-nyilvántartás adataival, ezzel történik meg az azonosítás. Ezt követően pedig az eljárás (2020. február 1-jétől a hatósági erkölcsi bizonyítvány, 2020. május 1-jétől a vezetői engedély pótlása) megindításához szükséges kérelem űrlaphoz már a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szolgáltatja a szükséges adatokat.

(4) bekezdéséhez

[1998. évi XII. törvény 27. § (1f) és (1g) bekezdés]

A videotechnológiával történő személyazonosítás végrehajtásához az ezt végző szervezet számára hozzáférést kell biztosítani az útiokmány-nyilvántartás meghatározott adatköréhez.

Ugyancsak hozzáférést kell biztosítani az útiokmány-nyilvántartáshoz az anyakönyvvezető részére annak érdekében, hogy a hivatalbóli okmánykiállításra való jogosultságot megállapíthassa.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosítása

a 19. §-hoz

(1)–(2) bekezdéséhez

[1998. évi LXXXIV. törvény 4. § b) pont, 34. § (1) bekezdés]

A családtámogatási eljárások alapvetően írásban előterjesztett kérelem alapján indulnak. Ez az eljárásrend egészül ki azzal, hogy az intézetben született, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött esetén az anyasági támogatás és a családi pótlék megállapítására irányuló eljárás hivatalból indul meg az EESZT rendszer útján a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból kapott adatok alapján, kivéve, ha a szülő az eljárás hivatalból történő megindítását visszautasítja. Ennek nyomán az újszülött törvényes képviselőjének ügyintézési kötelezettsége csökken.

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény módosítása

a 20. §-hoz

(1)–(2) bekezdéséhez

[1999. évi XLIII. törvény 24. § (1) és 38. § (1) bekezdése]

A halottvizsgálati bizonyítvány elektronikus továbbításának jogi alapjait teremti meg a rendelkezések.

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény módosítása

a 21. §-hoz

[1999. évi LXIII. törvény 8. §]

A települési önkormányzat a település közbiztonságának biztosításában közreműködik. E feladatkörében bárki számára nyilvánvaló módon jelenleg is kihelyezhet képfelvevőt, feltéve, hogy e feladatköréről közterület-felügyelet vagy közterület-felügyelő útján gondoskodik. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a települési önkormányzat a település közbiztonságának biztosításában való szerepvállalása keretében jogosult képfelvevő üzemeltetésére és kezelésére. Ha a települési önkormányzat e feladatát nem közterület-felügyelet vagy közterület-felügyelő útján látja el, ebben az esetben a képfelvevők üzemeltetésének és kezelésének feladatait a jegyző, vagy a képviselő-testület által a települési önkormányzat alkalmazásában álló köztisztviselő látja el.

A képfelvevők kihelyezésére, üzemeltetésére, az adatkezelésre, a felvétel felhasználására és továbbítására, valamint a Kormány által kijelölt központi tárhelyszolgáltatóval való együttműködésre a közterület-felügyelet vagy közterület-felügyelő által kihelyezett képfelvevőkre vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásának előírása indokolt.

A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosítása

a 22. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 4/A–4/E. §]

A Nyilvántartó feladat- és hatáskörére vonatkozó rendelkezések között szükséges meghatározni a nyilvántartó új feladataként a vezetői engedélynek az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény szerinti automatikus (a továbbiakban: automatikus) kiállítását, annak feltételeit, valamint a forgalmi engedély és törzskönyv automatikus kiállításával kapcsolatos feladatait.

(2)–(3) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 5. § (1) bekezdés a) pont, és 5. § (3)]

Az (1) bekezdésben foglaltakra tekintettel pontosítani szükséges a közlekedési igazgatási hatóság feladatkörét, továbbá meghatározni a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást kezelő szerv ehhez kapcsolódó feladatait.

(4) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 6. § (1) bekezdés]

A vezetői engedély automatikus kiállításának bevezetésére tekintettel pontosítani szükséges, hogy melyek azok az esetek, amikor az ügyfélnek személyesen kell eljárnia.

(5) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 6. § (1a) bekezdés]

A KIOSK Önkiszolgáló Terminál működéséhez szükséges, a vezetői engedély azon keresztül történő pótlásra irányuló kérelem benyújtása jogszabályi feltételeinek megteremtése. A kapcsolattartásra utaló rendelkezés célja az eljárási szabályok egyértelműsítése az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 26. § (2) bekezdésében biztosított, a kapcsolattartás módja megválasztásának lehetősége alapján.

(6) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 6. § (1b) bekezdés]

A KIOSK Önkiszolgáló Terminál működéséhez szükséges jogszabályi feltételek megteremtése, a vezetői engedéllyel történő azonosítás során adatkezelési (adatszolgáltatási) felhatalmazás.

(7) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 8. § (1) bekezdés a) pont aj) és ak) alpont]

A vezetői engedély automatikus kiállításához szükséges feltételek informatikai szakrendszer által történő, automatikus ellenőrizhetősége érdekében szükséges kibővíteni az engedély-nyilvántartás adattartalmát.

(8)–(9) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 14. § (2) bekezdés h) pont hd) alpont, i)–k) pontok]

Az (7) bekezdéssel összefüggésben, az ahhoz fűzött indokok miatt szükséges rendelkezni a nyilvántartás új adatainak forrásairól, illetve rögzíteni, hogy az egészségi alkalmasságra vonatkozó adatok a jelenlegi papír alap helyett a jövőben elektronikusan érkeznek meg a nyilvántartásba.

(10) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 19. § (2) bekezdés g) pont]

A rendelkezés rögzíti a vizsgaközpont új feladatát és pontosítja a VEN-ben lévő adatokhoz való hozzáférési jogosultságát.

(11) bekezdéséhez

[1999. évi LXXXIV. törvény 19. § (2) bekezdés h) pont]

A nyilvántartásból adatigénylésre jogosultak körének kiegészítésére vonatkozó rendelkezés, az automatikus okmánykiállítás kapcsán.

a 23. §-hoz

[1999. évi LXXXIV. törvény 8. § (3) bekezdés]

Az engedély-nyilvántartás azon adatai, amelyek más hatósági nyilvántartásból kerülnek átemelésre, nem közhitelesek, mivel ezek esetében nem az engedély-nyilvántartás az elsődleges nyilvántartás.

Szövegmódosítás történt a tekintetben is, hogy az eddig folyó szöveggel történt hivatkozások helyett merev hivatkozásokat tartalmaz a rendelkezés. A kivételek közül így csak az elsősegélynyújtási ismeretek megszerzésének (mentesülésnek) igazolásra vonatkozó hivatkozás új.

a 24. §-hoz

[1999. évi LXXXIV. törvény 8. § (1) bekezdés a) pont ai) alpont, 14/A. § a) pont]

A hatályon kívül helyezés az a) pont esetén az engedély-nyilvántartás adattartalmának bővítése miatti felsorolás kiegészítése okán szövegpontosítást szolgál, a b) pont esetén az egészségi alkalmassági vélemény nyilvántartóhoz történő elektronikus megérkezése miatt szükséges, amely utóbbira vonatkozó rendelkezés átkerült a nyilvántartót érintő adatforrások közé.

A lőfegyverekről és lőszerokről szóló 2004. évi XXIV. törvény módosítása

a 25. §-hoz

(1) bekezdéshez

[(Ftv. 6. § (4) bekezdés)]

A fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló, 1991. június 1-i 91/477/EGK tanácsi irányelvben foglalt, a tagállamok között végbemenő nemzetközi tűzfegyver-szállításokkal összefüggő hatósági együttműködés előmozdítása érdekében az Európai Unió Bizottsága megalkotta a 91/477/EGK tanácsi irányelv értelmében a tűzfegyverek Unión belüli transzferére vonatkozó információk elektronikus eszközökkel történő szisztematikus cseréjére vonatkozó részletes szabályok meghatározásáról szóló, 2019. január 16-i (EU) 2019/686 bizottsági rendeletet (a továbbiakban: Végrehajtási Rendelet) 2019. szeptemberi hatálybalépését követően megvalósuló valamennyi nemzetközi együttműködés során az abban meghatározott informatikai rendszer használatára kötelezi a hatáskörrel felruházott tagállami hatóságokat.

A lőfegyverekről és lőszerokról szóló 2004. évi XXIV. törvény (Ftv.) 6. § (4) bekezdésében lefektetett előírás értelmében a lőfegyvereknek, illetve a lőszereknek a más tagállam területére történő átvitele esetén a rendeltetési hely, illetve a tranzitország között történő adatszolgáltatást és adatfogadást a rendőrség központi szerve végzi, amely kijelölés tehát az Országos Rendőr-főkapitányság feladatává teszi a tűzfegyverek tagállamok közti szállításával összefüggő egyedi hatósági ügyekben megvalósuló nemzetközi együttműködésnek a Végrehajtási Rendeletben, valamint a tárgykör tekintetében irányadó további uniós szabályozókban meghatározott módon történő lefolytatását.

Tekintettel ugyanakkor arra, hogy az egyedi ügyekben megvalósuló együttműködés mellett a Végrehajtási Rendelet a konkrét ügyektől függetlenül felmerülő egyes további – például a szóban forgó uniós norma 5. cikke szerinti tűzfegyverlista feltöltésére és naprakészen tartására vonatkozó – hatósági feladatok ellátását is a megfelelő hatáskörrel felruházott tagállami szervek kötelezettségévé teszi, az Ftv. 6. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés módosítása útján szükséges deklarálni, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság hatósági hatásköreit megállapító felhatalmazás az egyedi ügyekben történő hatósági ügyintézés mellett az ez utóbbi feladatkörök előírászerű ellátására is hasonlóképpen kiterjed.

(2) bekezdéshez

[Ftv. 23. § (1b) bekezdés]

Jogharmonizációs záradék.

a 26. §-hoz

[Ftv. 3/A. § (2) bekezdésében b) pont bc) alpont, 18/D. § (2) bekezdés bc) alpont]

A törvény alapján engedélyköteles tevékenységek végzésére feljogosító hatósági engedély megadását kizáró előéleti követelményeket az Ftv. 3/A. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések állapítják meg, amely körben a bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott elzárás a jelen törvénymódosítást megelőzően annak ellenére nem jelent meg, hogy a szóban forgó szankciót a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 33. § (1) bekezdés b) pontja – a c)–d) pont szerinti közérdekű munkához, illetve pénzbüntetéshez hasonlóan – úgyszintén önálló büntetési nemként nevesíti.

Tekintettel arra, hogy az elzárás büntetésnek a hatósági engedély megszerzését kizáró okok köréből a közérdekű munka büntetéshez, valamint a pénzbüntetéshez képest történő mellőzésének jogpolitikai indoka hiányzik, az Ftv. 3/A. § (2) bekezdésének szövegében a Btk. 33. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti szankciók mellett a továbbiakban e büntetési nemet is meg kell jeleníteni.

A fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény módosítása

a 27. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[2005. évi CLXXIV. törvény) 5. § (1) bekezdése]

A fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény módosítása a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvényben (a továbbiakban: Szaz. tv) foglalt adóazonosító jel megállapítására és adókártya kiállítására vonatkozó módosítással való összhang megteremtése miatt szükséges.

(2) bekezdéséhez

[2005. évi CLXXIV. törvény) 5. § (4) bekezdése]

A módosító rendelkezés célja a bürokráciacsökkentés, a kérelemhez nem szükséges a dokumentumok hiteles másolatát csatolni, elegendő az egyszerű másolat.

(3) bekezdéséhez

[2005. évi CLXXIV. törvény) 5. § (6) bekezdése]

Az életkezdési támogatás érvényesítésével kapcsolatos feladatkörök pontosítása szükséges tekintettel arra, hogy a konzulátusok a külföldön született gyermekek személyes adatait, különösen a bekövetkezett változásokat nem tudják továbbítani a kiutaló részére, csak a konzulátusokhoz benyújtott kérelmeket és az ahhoz csatolt dokumentumokat tudják továbbítani.

(4) bekezdéséhez

[2005. évi CLXXIV. törvény) 5. § (13) bekezdése a) és b) pont]

Merev hivatkozásra vonatkozó jogtechnikai módosítás, valamint egy hiánypótló rendelkezés, az utólagosan nyilvántartásba vett gyermekek esetén visszamenőleges kamatmérték számítását rögzíti.

a 28. §-hoz

[2005. évi CLXXIV. törvény) 5. § (2) bekezdése]

A fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény módosítása a Szaztv.-ben foglalt módosítással való összhang megteremtése miatt szükséges.

A szabálysértési jogsegélyről szóló 2007. évi XXXVI. törvény módosítása

a 29. §-hoz

[Szjstv. 3. § (4) bekezdés c) pont, 30. § (4) bekezdés, 31. § (2) bekezdés]

A szabálysértési jogsegélyről szóló 2007. évi XXXVI. törvény (Szjstv.) 30. § (4) bekezdése alapján az elkövető a meg nem fizetett pénzbírság közérdekű munkával történő megváltása érdekében a befizetésre nyitva álló határidő lejártát követő harmadik munkanapig jelentkezhet személyesen a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervnél. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 2019. január 1-jétől hatályos 142. § (1) bekezdése az elkövetőnek ugyannerre nyolc napot biztosít. A jogszabályok közötti összhang megteremtése érdekében az Szjstv. 30. § (4) bekezdésének azonos normatartalmú módosítása szükséges.

Az Szjstv. 2018. január 1-jétől hatályos módosítása meghatározta a jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság átvételét és végrehajtását. Nem rendelkezett azonban egyértelműen a végrehajtást elrendelő hatóságról, ezért e rendelkezés kiegészítése indokolt. Az Szjstv. 27. § (1b) bekezdése értelmében az Európai Unió tagállamaitól érkező külföldi határozatot pénzbírságot kiszabó külföldi határozatnak kell tekinteni, és a végrehajtását a központi hatóság átveszi, ha a végrehajtás átvételét

- a) jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság,
- b) szabálysértés elkövetését megállapító vagy azon alapuló tagállami határozatban megállapított eljárási költség, vagy
- c) sértett, sértettet segítő szervezet vagy köz javára fizetendő jóvátétel

vonatkozásában kezdeményezik.

A központi hatóságról az Szjstv. 3. § (4) bekezdése rendelkezik és a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat átvételével és átadásával kapcsolatban a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter rendeletében meghatározott szervet jelöli meg központi hatóságként. A módosítás egyértelművé teszi, hogy e rendelkezés az Szjstv. 27. § (1b) bekezdése szerinti határozatokra is vonatkozik.

Indokolt az Szjstv. 31. § (2) bekezdésében szereplő 30 napos határidőt 60 napra módosítani. Ha az elkövető igazolja, hogy a külföldi határozatban megjelölt összeget részben vagy egészben megfizette, az általános szabálysértési hatóság értesítése alapján a központi hatóság az eljárást felfüggeszti, és egyidejűleg megkeresi a határozatot kibocsátó külföldi hatóságot, hogy a megfizetés tényéről 30 napon belül nyilatkozzon. Ha a megadott határidőn belül a külföldi hatóság a megkeresésre nem válaszol, az eljárást meg kell szüntetni. A jelenlegi 30 napos határidő túl rövid a válasz visszaérkezésére, a gyakorlati tapasztalatok alapján ennél több időt szükséges biztosítani, mielőtt az eljárást a hatóság megszüntetné.

A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény módosítása

a 30. §-hoz

[Mavtv. 4. § (1) bekezdés o) pont, 8. § (5) bekezdés]

A kormányzati igazgatásról szóló törvény hatálybalépésével bekövetkezett fogalmi változással összhangban indokolt a kormányhivatal helyett a kormányzati főhivatal szerepeltetése.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény módosítása

a 31. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[At. 17. § (3) bekezdés]

A törvény 17. § (3) bekezdése szerint megtett nyilatkozat esetén a hivatásos konzuli tisztviselő előtti eljárásban nem lehetséges az arcképmás, aláírás, illetve ujjnyomat felvételezése.

(2)–(3) bekezdéséhez

[At. 20. §]

Ha a házasuló a házasságkötést követően nem a születési nevét vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét viseli, az szükségszerűen a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványok cseréjével jár. A házasságkötést követő okmánycserét a hatóságok hivatalbóli okmánykiállítással segítik elő, így a módosítás a házasságkötést megelőző eljárás során az anyakönyvvezető feladataként határozza meg az okmányok kiállításához szükséges arcképmás, aláírás, valamint – jogszabályban meghatározott esetben – az ujjnyomat felvételezését.

Figyelembe véve, hogy a házasságkötést megelőzően a házasuló egy alkalommal megváltoztathatja a házassági névviselésre vonatkozóan tett nyilatkozatát, az anyakönyvvezetőnek intézkednie kell a választott névviselési formának megfelelő aláírás, valamint szükség esetén az arcképmás és ujjnyomat felvételezéséről is.

(4) bekezdéshez

[At. 61. (1a) bekezdés]

A módosítás megteremti a haláleset Elektronikus Egészségügyi Szolgáltató Térbe történő bejelentésének és anyakönyvezésének alapjait. A halottvizsgálati bizonyítvány kiállításának és anyakönyvvezetőnek történő továbbításának részletszabályait továbbra is a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló kormányrendelet fogja szabályozni. A haláleset bejelentését követően az eltemettetésre kötelezettnek vagy a megbízott temetkezési szolgáltatónak a jövőben is meg kell jelennie az anyakönyvvezető előtt személyesen az elhalt okmányainak érvénytelenítése, valamint a népmozgalmi statisztikai adatszolgáltatás teljesítéséhez szükséges adatok közlése érdekében.

(5) bekezdéséhez

[At. 61. § (3) bekezdés]

A módosítás megteremti az intézetben történt születésnek az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér útján az elektronikus anyakönyvi nyilvántartás informatikai rendszer (a továbbiakban: EAK rendszer) részére, anyakönyvezés céljából történő bejelentésének jogi alapjait. Meghatározza továbbá, hogy az egészségügyi szolgáltató elektronikus úton köteles továbbítani a jogszabályban meghatározott születési statisztikai adatokat és az intézetben született, Magyarországon élő magyar állampolgár újszülött hivatalból kiadásra kerülő állandó személyazonosító igazolványához szükséges adatokat, valamint a nyilatkozatokat.

(6) bekezdéséhez

[At. 61. § (7) bekezdés]

Az At. 61. § (7) bekezdésének módosítása jogalkalmazást könnyítő jogtechnikai jellegű pontosítást tartalmaz.

Tekintettel arra, hogy az EAK rendszer nem tartja nyilván az érintett arcképmását, aláírását, valamint ujjnyomatát, így szabályozni szükséges az adatok továbbításával kapcsolatos folyamatot is. Az adatok továbbítása a házasságkötési

szándék bejelentését követően vagy a házassági névviselési formára vonatkozóan tett nyilatkozatot követően az EAK rendszer és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás közötti rendszer-rendszer kapcsolat útján fog megtörténni. Az EAK rendszer a továbbítás időtartamáig fogja kezelni az anyakönyvvezető által felvételezett adatokat.

A házasságkötési szándék bejelentését követően a házasuló úgy is megváltoztathatja a házassági névviselésére vonatkozóan tett nyilatkozatát, hogy a házasságkötést követően is a születési nevét vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét kívánja viseli. Ez esetben nem indokolt új okmány kiállítása, ezért szükséges előírni, hogy ebben az esetben az EAK rendszer automatikusan értesítést küldjön a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásnak, annak érdekében, hogy az okmányok ne kerüljenek kiállításra, továbbá figyelemmel arra, hogy a felvételezett arcképmás, aláírás, valamint ujjnyomat adat kezelésének célhoz kötöttsége az újabb nyilatkozat következtében megszűnik, így az adatok törléséről is intézkedni kell.

(7) bekezdéséhez

[At. 62. § (5) bekezdés]

A jegyzőkönyv felvételére vonatkozó hatályos rendelkezés újraszabályozása miatt szükséges a rendelkezést új helyen szabályozni.

(8) bekezdéséhez

[At. 82. § (1a)–(1c) bekezdés]

A rendelkezés az EAK rendszer új feladataként rögzíti a hivatalból kiállításra kerülő személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványok kiállításához szükséges arcképmás, aláírás, valamint – jogszabályban meghatározott esetben – az ujjnyomat személyiadat- és lakcímnnyilvántartás részére történő továbbításának, valamint e továbbításig történő tárolásának kötelezettségét. Az At. 27. § (3) bekezdése alapján, ha a házasság a házasságkötési szándék bejelentéséről szóló jegyzőkönyv felvételétől számított egy éven belül nem jött létre és a házasságkötést megelőző eljárást nem ismételték meg, a jegyzőkönyvet és az eljárás során rögzített egyéb adatokat haladéktalanul törölni kell. Tekintettel arra, hogy az arcképmás, az aláírás, valamint az ujjnyomat adat kezelésének célhoz kötöttsége ez esetben is megszűnik, így indokolt, hogy a kezelt adatok törlése érdekében az EAK rendszer az adatok törléséről automatikus értesítést küldjön a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásnak is. A rendelkezés tartalmaz arra való utalást is, hogy ha akadálya van a hivatalbóli kiállításnak (például az apa hozzájáruló nyilatkozatának hiánya), akkor az adatokat törölje a nyilvántartó szerv.

(9) bekezdéséhez

[At. 101/B. §]

Átmeneti rendelkezések.

(10) bekezdéséhez

[At. 1. melléklet]

A melléklet módosítása a bejelentésekre vonatkozó jegyzőkönyv adattartalmának módosítását szolgálja. A házasságkötési szándék bejelentésére szolgáló jegyzőkönyv adattartalmának módosítása elsősorban a házassági névre vonatkozó nyilatkozat, valamint a hivatalbóli okmánykiállításához szükséges adat felvételezés tényére vonatkozó kiegészítést tartalmazza.

Egyúttal az 1. melléklet rendelkezései alapján a jegyzőkönyvön az anyakönyvi kivonathoz kérelmezhető többnyelvű formanyomtatvány kiállítására vonatkozó kérelem is megjelenik, tekintettel a már korábban elkészült informatikai fejlesztések megvalósulására. Ezen kívül több, a hatályos formanyomtatványokat érintő pontosítás egyértelműsíti a jegyzőkönyvek adattartalmát.

a 32. §-hoz

[At. 14. § (1a), 61. § (1) bekezdés]

A szövegcsere rendelkezés az elektronikus módon történő születés bejelentés során mellékelt okiratokra vonatkozó kiegészítést tartalmaz, egyúttal az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 61. § (3) bekezdés módosításával összhangban álló pontosítást tartalmaz.

a 33. §-hoz

[At. 4. § (1) bekezdés b) pont, 77. § d) pont, 1. melléklet a) pont 3.4. alpontja és 14–15. pont, 47. § (4) bekezdése, 62. § (1)–(2a) bekezdés, 62. § (4) bekezdés]

Hatályon kívül helyező rendelkezések:

Az At. 20. §-ának módosításával összhangban indokolt a kiegészítő rendelkezés hatályon kívül helyezése.

Az elektronikus halottvizsgálati bizonyítvány bevezetésére figyelemmel a jövőben nem indokolt előírni, hogy az eltemetetésre kötelezett, illetve a nevében eljáró temetkezési szolgáltató a papír alapú példányt bemutassa.

A hatályon kívül helyező rendelkezés az anyakönyvbe bejegyzésre jogosultakra vonatkozó pontosítást is eszközöl, amely biztosítja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvénnyel való összhangot.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény módosítása

a 34. §-hoz

(1) és (2) bekezdéséhez

[Szabs. tv. 87. § (2a)–(2b) bekezdés]

A módosítás pontosít Szabs. tv. idézésre, illetve értesítésre vonatkozó szabályain. Az idézés és értesítés kézbesítésére megjelölt ötnapos határidő mellett már nem szerepel, hogy ha ugyanabban az eljárásban az idézett személlyel szemben korábban eljárási cselekményt fogantatosítottak, úgy az idézést három nappal korábban kell megkapnia. A mellőzés indoka, hogy

- a) nem határozható meg egyértelműen, hogy mi értendő az érintettel szemben fogantatosított eljárási cselekmények alatt, illetve
- b) nem állapítható meg annak oka, hogy az eljárásba korábban már „bevont” személy esetében mi indokolja az ötnapos határidő csökkentését, illetve
- c) a Szabs. tv. 87. § (3) bekezdése jelenleg is lehetőséget biztosít arra, hogy az idézett személy beleegyezése esetén az eljárási cselekmény fogantatosítható legyen akkor is, ha az idézés kézbesítésére a Szabs. tv.-ben meghatározott tartamnál rövidebb idő alatt kerül sor, így a háromnapos kivételes kézbesítési határidő felesleges.

A módosítás a könnyebb alkalmazhatóság érdekében önálló bekezdésben határozza meg az idézés és az értesítés kötelező tartalmi elemeit, egyidejűleg pontosítva is azokon. A tartalmi elemek meghatározása a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) terminológiájával összhangban történik. Az új (2b) bekezdés beiktatásával pedig biztosított lesz az a lehetőség, hogy az idézett felhívható legyen arra, hogy az ügyre vonatkozó iratain kívül a bizonyításnál felhasználható feljegyzéseit vagy egyéb tárgyait hozza magával.

(3) bekezdéshez

[Szabs. tv. 89. § (1) bekezdés d)–e) pont]

A Szabs. tv. 89. § (1) bekezdése látszólag tételes felsorolást ad a szabálysértési eljárásban keletkező hivatalos iratok kézbesítési módjaira. A felsorolásban ugyanakkor nem szerepel a Szabs. tv. 89. § (5) és (6) bekezdéseiben szabályozott hirdetményi kézbesítés, így ezzel indokolt kiegészíteni a felsorolást. Ugyancsak hiányzik a taxatív felsorolásból az elektronikus ügyintézésről és a bizalmi szolgáltatásokról szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési törvény) szerinti elektronikus kézbesítés lehetőségére utalás, holott az E-ügyintézési törvény mögöttes szabályként vonatkozik a szabálysértési eljárásokra is. Az elektronikus kézbesítés részletszabályait az E-ügyintézési törvény határozza meg.

(4) bekezdéshez

[Szabs. tv. 139. § (1b) bekezdés]

A szabálysértési elzárást főszabály szerint büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani. Büntetés-végrehajtási intézetbe ugyanakkor törvény kifejezett eltérő rendelkezése értelmében kizárólag hivatali munkaidőben van lehetőség befogadni a fogvatartottakat a szabálysértési elzárás végrehajtása érdekében.

Jelenleg két kivételt ismer ezen főszabály alól a Szabs. tv.:

1. Amikor a szabálysértési elzárás során őrizetbe vett – és ebből következően rendőrségi fogdán elhelyezett – személy esetében a bíróság szabálysértési elzárást szab ki, de a szabálysértési elzárás hátralévő tartama a beszámítási szabályokra tekintettel a két napot nem haladja meg, akkor célszerűségi szempontokból nem kerül sor a büntetés-végrehajtási intézetbe történő befogadásra és a szabálysértési elzárás hátralévő – legfeljebb két nap – időtartamát a rendőrségi fogdán kell végrehajtani.
2. A másik esetkörben az elkövető nincs szabálysértési őrizetben, hanem elfogását követően – körözésére tekintettel – kellene megkezdeni a már korábban kiszabott szabálysértési elzárást. Ha az elfogásra olyan időben kerül sor, hogy a büntetés-végrehajtási intézet hivatali munkaidőben már nem tudja befogadni az érintettet, akkor a szabálysértési elzárást az elfogás helye szerinti rendőrségi fogdában kell átszállítani és az elkövető hivatali munkaidőben kerül átszállításra a büntetés-végrehajtási intézetbe (kivéve, ha akkor már csak legfeljebb két nap van hátra, mert ebben az esetben célszerűségi okokból nem kerül sor az átszállításra).

A javaslat a speciális rendelkezések harmadik esetkörét teremti meg:

Ez az esetkör részben kapcsolódik az 1. pontban leírtakhoz, itt azonban arról van szó, hogy a szabálysértési elzárás során őrizetbe vett személy vonatkozásában a bíróság olyan időben hozza meg a szabálysértési elzárás kiszabására irányuló döntést, hogy az elkövető hivatali munkarendben történő átszállítására a büntetés-végrehajtási intézetbe már nincsen lehetőség. Ha még 2 napnál több van hátra a szabálysértési elzárásból, akkor az 1. pont szerinti kivételszabály alkalmazására nincsen lehetőség, ugyanakkor a büntetés-végrehajtási intézetbe sem lehet átszállítani, ebből következően szabadon kellene engedni az érintettet és külön intézkedni a szabálysértési elzárás későbbi időpontban történő megkezdésére. Ez nem célszerű, éppen ezért a törvény kimondja, hogy ezekben az esetekben az egyébként a szabálysértési őrizetet végrehajtó rendőrségi fogdán kell megkezdeni a szabálysértési elzárást és a következő lehetséges alkalommal, hivatali munkaidőben kell átszállítani őt a büntetés-végrehajtási intézetbe.

a 35. §-hoz

[Szabs. tv. 89. § (5) és (6) bekezdés, 153. § (2) bekezdés k) pont, 153. § (6) bekezdés]

A szövegcsere módosítás indoka az, hogy a hirdetményi kézbesítés lehetőségét nem indokolt a határozatra és a bíróság végzésére szűkíteni. A módosítással a Be. kézbesítésre vonatkozó rendelkezéseire hasonlóan bármely hivatalos irat hirdetményi úton történő kézbesítésére lehetőséget biztosít a szabályozás a szabálysértési eljárásban.

A c) és a d) pont jogtechnikai jellegű, kodifikációs módosításokat tartalmaznak a jogszabályi koherencia megteremtése érdekében.

A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény módosítása

a 36. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[Lrtv. 2/A. § (3a) bekezdés]

A hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről szóló az Európai Parlament és a Tanács 2016. július 6-i (EU) 2016/1148 irányelve 5. cikk (3) bekezdésének megfelelően mindegyik tagállam összeállítja az alapvető szolgáltatások jegyzékét. A jegyzék olyan szolgáltatásokat tartalmaz, amelyek a kritikus társadalmi, illetve gazdasági tevékenységek fenntartásához szükségesek. E jegyzéket a Kormány határozza meg.

(2) bekezdéséhez

[Lrtv. 14. § j) pont]

A 2/A. § (3a) bekezdésében a Kormány részére meghatározott feladat végrehajtása érdekében a felhatalmazó rendelkezések kiegészítésére kerül sor, ennek megfelelően kormányrendeletben kerül meghatározásra az alapvető szolgáltatások jegyzéke.

A körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvény módosítása

a 37. §-hoz

[Körtv. 10. § (7b) bekezdés, 15. § (5a)–(5c)]

Indokolt a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvényben rögzíteni annak a lehetőségét, hogy a rendőrség a következő tevékenységei során is ellenőrzést végezhesen a körözési nyilvántartásban szereplő adatok vonatkozásában:

1. a szabálysértési eljárás során, amelyet azonban nem indokolt csak a rendőrség által lefolytatott szabálysértési eljárásokra korlátozni,
2. a rendőrség által lefolytatott közigazgatási hatósági eljárások során,
3. a rendőrök által végzett igazoltatás során.

A cél, hogy az 1. és 2. pont szerinti eljárás során is megállapításra kerülhessen, ha az eljárásban érintett személy egyébként körözés alatt áll. Nyilvánvaló tény, hogy a rendőrség által folytatott szabálysértési vagy közigazgatási hatósági eljárások során is szükséges az érintettek ellenőrzése a körözési nyilvántartási rendszerben, hogy még csak véletlenül se fordulhasson elő, hogy az érintett személy vonatkozásában úgy végez eljárási cselekményeket a rendőrség bármely szerve, hogy nem derül ki, az érintettet egyébként más eljárásban, más okból körözik. A fentiekben túl a rendőrség szolgálati szabályzatában jelenleg is szerepel olyan előírás, amely alapján minden igazoltatás során kötelező a körözési nyilvántartásban történő ellenőrzés. Ennek jogalapját szükséges egyértelműen rögzíteni a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvényben is.

Az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvény módosítása

a 38. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[Arcképtörvény 1. § e) pontja]

Az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Arcképtörvény) szükséges a központi szerv fogalmának kiegészítése, amely alapján egyértelműen meghatározásra kerül, hogy a nyilvántartás vezetésén kívül az arcképelemző rendszer működtetéséért a központi szerv felelős, elhatárolva feladatát az arcképelemző tevékenységet végző szervtől.

(2) bekezdéséhez

[Arcképtörvény 1. § n) pontja]

Az automatizált összehasonlítást, azaz a szoftveres arckép összehasonlítást egyértelműen el kell határolni az elemzői kiértékelésen alapuló arcképelemző tevékenységtől. Továbbá meghatározásra kerül a törvény által használt találati lista fogalma is.

(3) bekezdéshez

[Arcképtörvény 3. § (3) bekezdés p)–r) pont]

Az Arcképtörvény 3. §-a módosításának célja, hogy a személyes adatok védelméhez fűződő alkotmányos jog érvényesítése érdekében a célhoz kötöttség elvének megfelelően megteremtse az adatkezelés jogalapját a rendőri intézkedéssel érintett személyek személyazonosságának megállapítása, ellenőrzése, továbbá az elektronikus

ügyintézés igénybe vevő személyek személyazonosság ellenőrzésének támogatása, valamint a személyazonosító okmányok kiadása iránti kérelmet előterjesztő személyek személyazonosság ellenőrzésének támogatása esetén.

(4) bekezdéshez

[Arcképtörvény 9. § (5)]

A módosítás megteremti annak lehetőségét, hogy a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány kiadására irányuló eljárásokban az eljáró szerv a kérelmező személyazonosságának ellenőrzése céljából igénybe vegye az arcképelemző rendszer automatizált összehasonlításon alapuló szolgáltatását.

(5) bekezdéséhez

[Arcképtörvény 9/A. §]

Az Arcképtörvény 9. §-ának módosítása az adatigénylésre jogosult szervek felsorolásának kiegészítését tartalmazza a törvény 3. §-ában megjelölt adatkezelési célokkal összhangban. Ezáltal az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a 3. § (3) bekezdés p) pontjában meghatározott célból jogosult az arcképelemző rendszer általi automatizált (gépi) összehasonlítást igénybe venni.

Ha az intézkedés alá vont személy helyszíni lefényképezését követően az azonosítás a helyszínen végrehajthatóvá válik, akkor mellőzhető az egyébként elkerülhetetlen előállítás, növelve a rendőrség közterületi jelenlétét. Emellett az életvitelszerűen a közterületen élőkkel szemben végrehajtott rendőri intézkedések és a talált ismeretlen személyazonosságú holttestek tekintetében, esetleg balesettel érintett ismeretlen személyazonosságú személy vonatkozásában is jogos érdek, hogy az intézkedés alá vont személy azonosítása minél egyszerűbben és gyorsabban megtörténjen.

Az eljáró szerv továbbá a 3. § (3) bekezdés d), q) és r) pontjában meghatározott célból jogosult az arcképelemző rendszer általi automatizált (gépi) összehasonlítást igénybe venni.

Az Arcképtörvény módosításával a személyazonosításra alkalmas okmányok kiadása során eljáró szerv részére megteremtődik annak lehetősége, hogy – amennyiben az okmányigénylést, illetőleg az okmánypótlást elektronikus ügyintézés keretében biztosítani tudja, és az arckép (okmánykép) felvételezés az ügyfél birtokában lévő számítástechnikai vagy kompatibilis mobil eszköz segítségével történik, akkor – a videotechnológiával rögzített arcképmás összevetésre kerüljön az ügyfél korábbi okmányigénylése során nyilvántartásba vett arcképmásával. Emellett az állampolgárok ügyintézése vonatkozásában is jogos érdek, hogy az elektronikus (távoli) ügyintézés igénybe vevő személy azonosítása minél egyszerűbben és gyorsabban megtörténjen, amely hozzájárul a Kormány bürokráciacsökkentési célkitűzései megvalósításához. Ezzel az elektronikus azonosítást végző kormányzati szolgáltatás (KAÜ) által kínált háromféle ügyfélazonosítási megoldás (ügyfélkapus, elektronikus személyazonosító igazolvány használatán alapuló, telefonos) mellett egy negyedik (arcképes) azonosítási megoldás válna elérhetővé a polgárok számára.

A törvénymódosítás az elektronikus ügyintézési pontot (KIOSK – Önkiszolgáló Terminál) működtető szerv számára is biztosítja az arckép összehasonlítással történő személyazonosság ellenőrzést.

Fentiekén túlmenően az Arcképtörvény módosítása lehetővé teszi a polgár által, az eljáró szerv hivatali helyiségében személyes ügyintézés keretében igényelt második vagy további úti okmány (eSZIG vagy eÚtlevel) kiadására irányuló eljárás során, az automatikus arckép összehasonlítás igénybevételével történő személyazonosság ellenőrzést. A módosítás kapcsolódik a magyar állampolgársággal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló előterjesztéshez, valamint a Visa Waiver Program keretében a magyar állampolgárok hosszú távú vízummentessége érdekében az amerikai fél felé tett vállalások teljesítéséhez.

(6) bekezdéséhez

[Arcképtörvény 11. § (4) bekezdés]

A módosítás az NSZKK részére történő adatszolgáltatás hiányzó törvényi szabályozását kívánja pótolni.

(7)–(9) bekezdéséhez

[Arcképtörvény 11. § (6), (6a) és (6b), (8a) bekezdés]

A módosítás az NSZKK részére történő adatszolgáltatás hiányzó törvényi szabályozását kívánja pótolni.

A módosítással meghatározásra kerülnek a törvény által használt eredményesség, eredménytelenség, valamint a nem megfeleltethetőség esetei is.

(10)–(11) bekezdéséhez

[Arcképtörvény 12. § (5a) és (6a) bekezdés]

A módosítás az NSZKK részére történő adatszolgáltatás hiányzó törvényi szabályozását kívánja pótolni, valamint a kiértékelő tevékenység eredményességét definiálja.

A módosítással meghatározásra kerülnek a törvény által használt eredményesség, eredménytelenség, valamint a nem megfeleltethetőség esetei is.

(12) bekezdéshez

[Arcképtörvény 9/A.–9/D. alcím]

Az Arcképtörvény III. Fejezetének négy új alcímmel történő kiegészítésének indoka, hogy a rendőri intézkedéssel érintett személy személyazonosságának megállapítása, továbbá a személyes és az elektronikus ügyintézés igénybe vevő személyek személyazonosság ellenőrzésének támogatása, valamint a személyazonosító okmányok kiadását kérelmező személyek személyazonosság ellenőrzésének támogatása céljából egy teljesen új eljárás kerül bevezetésre. A javasolt módosításban az újdonság, hogy emberi beavatkozás, azaz elemző személy kiértékelése nélküli, kizárólag automatizált összehasonlítás, tehát nem elemzés történne. Jelenleg a szoftveres összehasonlítást követően az arcképelemző tevékenységet végző szerv az összehasonlítás eredményét minden esetben kiértékeli, és annak eredményessége esetén az igény beérkezésétől számított nyolc munkanapon belül továbbítja a kiértékelés eredményeként kapott arckép profilhoz tartozó, az arckép profil nyilvántartásban kezelt technikai kapcsoló számot. Az automatizált összehasonlítás megteremtése a rendőri intézkedéssel érintett személy személyazonosságának megállapítása céljából a rendelkezésre álló idő rövidegére, az elektronikus ügyintézés igénybe vevő személyek személyazonosság ellenőrzésének támogatása, valamint személyazonosító okmányok kiadását kérelmező személyek személyazonosság ellenőrzésének támogatása céljából a hivatali ügyintézés folyamatának egyszerűbb és gyorsabb ügyintézés biztosítására rendelkezésre álló idő rövidegére tekintettel indokolt.

Az eljárás során technikai újdonság, hogy központi szerv (illetőleg az általa működtetett arcképelemző rendszer) részére közvetlenül, rendszer-rendszer kapcsolaton (gépi interfészen) kerül továbbításra az igazoltatás során készített arckép.

Ha az arcképelemző rendszer számára beküldött arcképmásból arckép profil képezhető, a központi szerv az így létrehozott profilt az arcképelemző rendszer igénybevételével az arckép profil nyilvántartásban kezelt arckép profilokkal automatizált eljárás keretében összehasonlítja. A központi szerv az igénybevételre jogosult szerv részére haladéktalanul továbbítja a kiértékelés eredményeként kapott arckép profilhoz tartozó, az arckép profil nyilvántartásban kezelt technikai kapcsoló számot, illetőleg számokat vagy a profilképzés sikertelenségéről tájékoztatja.

Fontos kiemelni, hogy az automatizált összehasonlítást az arcképelemző rendszer csak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban tárolt arcképmásokból képzett arckép profilok körében végezni el.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény módosítása

a 39. §-hoz

(1) bekezdéshez

[E-ügyintézési tv. 6. § (3) bekezdés]

A módosítás indoka, hogy

- az ügyfélkapcsolatok és az interoperabilitási kötelezettségek hatékony végrehajtásához, kiszolgálásához szükség van a belső működés digitalizálására,
- minél kevesebb a „hibrid” elem az ügyintézés folyamatában (pl. nem nyomtatják ki szervezeten belül a dokumentumokat), annál kevesebb az ügyintézési mozzanat (nincs szükség dokumentumkonverziókra bizonyos pontokon, nincsenek dokumentumhitelességgel és átalakítással kapcsolatos adminisztratív teendők és költségek, stb.), jobban nyomon követhető, biztonságosabb, átláthatóbb az ügyintézés folyamata, nem romlik az adatok minősége (pl. papír alapúról a kiadmányozáshoz begépelésre nincs szükség),
- az elektronikusan keletkeztetett dokumentumok jó minőségűek, méretük kisebb, jobban kereshetőek – megszűnik az iratkezelő rendszerekben tárolt és kezelt szkennelt dokumentumok problematikája, jó minőségű és hiteles dokumentumok keletkeznek,
- csökken a papírfelhasználás és az azzal járó nyomtatási költségek,
- javul a hivatalok munkaidő-kihasználása és gyorsul tőle az érdemi ügyintézés,
- érdemi minőségi javulást lehet elérni az irattárazás, levéltárba adás folyamataiban.

(2) bekezdéséhez

[E-ügyintézési tv. 35. § (1) bekezdés d) pont]

A 2015. évi CCXXII. törvény 35. §-a szabályozza a Kormány által biztosítandó elektronikus azonosítási szolgáltatásokat és az azok igénybevételéhez szükséges ügyfél-regisztrációt.

A hatályos szabályozás alapján az elektronikus azonosítási szolgáltatások a következők:

- tároló elemet tartalmazó személyazonosító igazolvány útján biztosított azonosítás,
- ügyfélkapu,
- részleges kódú telefonos azonosítás.

A törvény a fentieket új elektronikus személyazonosítási móddal, a videotechnológiával történő azonosítással egészíti ki, amelynek meghatározó eleme a biometrikus adat (videojellel készült arcképmás) felhasználásával történő ügyfél-azonosítás.

Az azonosítás folyamata a következő:

1. az ügyfél a Központi Azonosítási Ügynök (KAÜ) felületen kiválasztja a videotechnológiával történő azonosítást és elindítja az alkalmazást;
2. érvényes személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány (személyazonosító igazolvány, útlevél vagy vezetői engedély) felmutatása;
3. a személyazonosító igazolvány, az útlevél MRZ-kódját, vagy a vezetői engedély okmányszámát az alkalmazás leolvassa, és a természetes személyazonosító adatokat, az állampolgárságot és az okmányszámot összeveti az okmányt nyilvántartó központi nyilvántartásban tárolt adatokkal;
4. az ügyfélről videojellel készült arcképmás arckép profilját követően az alkalmazás az ügyfélről az arckép profil nyilvántartásban kezelt, a személyiadat- és laccmnyilvántartásban tárolt utolsó alkalommal nyilvántartásba vett arcképmásából képzett arckép profillal összehasonlítja;
5. a meghatározott egyezőségi arány felett az azonosítás sikeres.

(3) bekezdéséhez

[E-ügyintézési tv. 35. § (4a) és (4b) bekezdés]

A rendelkezések a KÜNY-regisztráció folyamatát szabályozzák a videotechnológiával történő azonosítás esetében. A szolgáltatás regisztrációja annyiban sajátos a jelenlegi regisztrációs eljáráshoz képest, hogy regisztráció céljából

nincs szükség az ügyfél személyes megjelenésére, hanem az videókapcsolat útján a szolgáltatás első használatával végbemegy. A regisztráció folyamata megegyezik az (1) bekezdéshez fűzött indokolásban ismertetett azonosítási folyamattal.

Az azonosítási folyamat lényege, hogy a videojel útján felvett személyazonosító adatok és az okmányazonosító adatok a közhiteles hatósági nyilvántartásban tárolt adatokkal összevetésre, ellenőrzésre kerülnek. Ehhez biztosítani szükséges, hogy az azonosítási szolgáltató adatokat vegyen át az okmányt nyilvántartó központi nyilvántartásból (amely az ügyfél által felmutatott személyazonosításra alkalmas okmány típusától függően lehet a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás, az útiokmány-nyilvántartás, a közúti közlekedési nyilvántartás). A szabályozás megteremti ezen adatátvétel jogalapját, konkrétan meghatározza az azonosítási szolgáltató által átvehető adatokat, amelyek kizárólag az ügyfél személyazonosságának ellenőrzése céljából kezelhetők.

(4) bekezdéséhez

[E-ügyintézési tv. 35. § (10) bekezdés d) pont]

A sikeres KÜNY-regisztrációhoz felhasznált adatokat (ezek kapcsolati kód segítségével a közhiteles hatósági nyilvántartásból átvett adatok) a KÜNY tárolja. A videotechnológiával történő azonosítással regisztrált ügyfél esetében a KÜNY az alábbi adatokat tartalmazza:

- természetes személyazonosító adatok, állampolgárság, egyedi azonosító szám;
- az okmányszám, az okmány típusa, az okmány érvényességére vonatkozó adatok és az érintett elektronikus levelezési címe (utóbbi csak akkor, ha az ügyfél KÜNY-tárhelyet igényelt és ehhez megadta az e-mail címét).

(5) bekezdéséhez

[E-ügyintézési tv. 35/A. §]

A Video kommunikáción keresztül történő azonosítás a Központi Azonosítási Ügynök új azonosítási lehetőségeként megjelenő szolgáltatás a jelenlegi telefonos azonosítás, eSzemélyi és Ügyfélkapu azonosítás mellett. Az új azonosítási mód nemcsak a Magyarországon élő, hanem a külföldön élő magyar állampolgárok, külképviseletek ügyintézési terheit is jelentősen csökkenti, tekintettel arra, hogy az állampolgárok akár ügyfélkapu regisztráció nélkül, online is egyszerűen intézhetik ügyeiket, igényelhetnek okmányokat a videotechnológia segítségével.

Az így történt regisztrációhoz szükséges, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás értesítse a KÜNY-t a személyazonosító igazolvány szükséges adatairól.

(6) bekezdéséhez

[E-ügyintézési tv. 51. §]

Rendelkezés arról, hogy az SDG Rendelet alkalmazásához szükséges részletszabályokat kormányrendelet határozza meg.

(7) bekezdéséhez

[E-ügyintézési tv. 105. § s) pont]

Felhatalmazó rendelkezés a Kormány számára az SDG Rendelet végrehajtása érdekében.

(8) bekezdéséhez

[E-ügyintézési tv. 111/B. §-hoz]

Jogharmonizációs záradék.

a 40. §-hoz

[E-ügyintézési tv. 35. § (1) bekezdés c) pont, 35. § (3)–(4), 35. § (13), 35. § (18) bekezdés, 51. § (1) bekezdés]

A 35. § (1) bekezdés c) pontjában a szövegcsere a 35. § (1) bekezdésben foglalt módosításhoz kapcsolódó szövegpontosítás.

A 35. § (3) bekezdésében a szövegcsere indoka az, hogy a videotechnológiával történő azonosítás igénybevételéhez – ahogy a többi, Kormány által biztosított azonosítási szolgáltatás esetében is – az ügyfélnek regisztrálnia kell

a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartásba (KÜNY), ezt követően az ügyfél díjmentesen biztonságos kézbesítési szolgáltatás és tárhely (KÜNY-tárhely) használatára jogosult, amennyiben azt a regisztráció során igényelte.

A 35. § (4) bekezdésében a szövegcsere indoka, hogy a videotechnológiával történő azonosítást a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alá tartozó személyek vehetik igénybe:

- Magyarország területén és külföldön élő magyar állampolgárok,
- bevándorolt, letelepedett, menekült, oltalmazott jogállású személyek,

A 35. § (13) és (18) bekezdésében a szövegcsereké kodifikációs pontosításokat tartalmaznak.

a 41. §-hoz

[E-ügyintézési tv. 35. § (1) bekezdés b) pont]

Kodifikációs technikai okokból szükséges hatályon kívül helyező rendelkezés.

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény módosítása

a 42. §-hoz

(1) bekezdéséhez

[Art. 33. §]

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) módosítása a fiatalok életkezdesi támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvénnyel való összhang megteremtését szolgálja.

A rendelkezés meghatározza az állami adó- és vámhatóság új feladatkörét, ami alapján a házasságkötésre tekintettel bekövetkezett névváltozás okán intézkedik az adóigazolvány hivatalból történő kiállítása iránt.

(2) bekezdéséhez

[Art. 33/A. §]

A házasságkötés során választott házassági névhez kapcsolódó okmánycserek automatikusan valósulnak meg, amelynek keretében a házassági névváltozás esetén az állami adó- és vámhatóság hivatalból fog intézkedni az új adóigazolvány kiállításáról. A névváltozásról az adatot a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás adja át az állami adó- és vámhatóságnak.

A szabályozási cél megvalósítása érdekében szükséges Art. olyan irányú módosítását is, amely alapján az állami adó- és vámhatóság hivatalból állítja ki az adóigazolványt a házasságkötésre tekintettel bekövetkezett névváltozásra figyelemmel.

A rendelkezés ugyanakkor utal arra, hogy az igazolvány kiállításának hatásköre az adóhatóságé, azonban a gyakorlatban az ezzel járó feladatot más szerv is elláthatja.

a 43. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezések.

a 44. §-hoz

Sarkalatosági záradék.

a 45. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2019. évi CXVII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) több igazságügyi tárgyú törvény tekintetében végzi el a jogalkalmazói tapasztalatok alapján, illetve egyéb okokból szükségessé vált módosításokat.

A közjegyzői tevékenységbe vetett közbizalom erősítése indokolja, hogy a jelenleginél szigorúbb és egyértelműbb szabályozás kerüljön megalkotásra azokra az esetekre, amikor a közjegyzővel, közjegyzőhelyettessel, közjegyzőjelölttel szemben büntetőeljárás indul vagy a büntetőeljárás során a Javaslatban meghatározott kényszerintézkedések kerülnek alkalmazásra. A közjegyzői tevékenységhez kapcsolódó közhatalom indokolta teszi, hogy olyan személy ne láthasson el ilyen tevékenységet, akivel szemben bűncselekmény elkövetésének gyanúja merült fel.

Módosul a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) azzal összefüggésben is, hogy a jövőben a közjegyzői szolgálat szünetelése az irodavizsgálatra irányadó időtartamot nem hosszabbítja meg, a közjegyző hivatalba lépésétől számított egy év, illetve további négy éves időszakok elteltével lefolytatandó vizsgálatba a szünetelés időtartama beleszámít. A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) gyakorlati tapasztalatain nyugvó további módosítók a közjegyzők mindennapi működését teszik gördülékenyebbé.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) módosításával a Javaslat díjkötelessé teszi – a visszaélészerű kérelmek benyújtásának elkerülése érdekében – a közjegyző által elrendelt végrehajtási eljárás során benyújtott végrehajtási lap visszavonása vagy végrehajtási záradék törlése iránti kérelem előterjesztését azzal, hogy ha a kérelem alaposnak bizonyul, a 15.000 forintos díjat a kérelmező részére vissza kell fizetni. A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) szerinti fizetési meghagyásos eljárásban a végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem előterjesztéséért fizetendő 15.000 forintos díjat a MOKK részére kell megfizetni, ez esetben a díj megoszlik a MOKK és a végrehajtást elrendelő közjegyzők között, de úgyszintén érvényesül az a szabály, hogy ha a kérelem alapos, a megfizetett díjat vissza kell fizetni. Emellett a Javaslat további szövegpontosítást tartalmaz.

A Javaslatnak a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Szüt.) módosításával elérni kívánt célja, hogy biztosítsa a szabadalmi ügyvivői hivatás rugalmasabb keretek között való gyakorolhatóságát, ezáltal ösztönző keretet alakítson ki a szabadalmi ügyvivői szakma hazai és az uniós piacon való gyakorolásához és fejlődéséhez. A Javaslat továbbá az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) által indított 2018/2173. számú, valamint 2018/2293. számú kötelezettségszegési eljárásai nyomán biztosítani kívánja a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006. december 12-i, 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (a továbbiakban: 2006/123/EK irányelv) és a szakmai képzések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i, 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (a továbbiakban: 2005/36/EK irányelv) való teljes körű megfelelést.

A Bizottságnak a kötelezettségszegési eljárásban adott álláspontja nyomán módosításra kerülnek az európai közösségi hivatásos iparjogvédelmi képviselőkre vonatkozó felelősségbiztosítási szabályok, oly módon, hogy az európai közösségi hivatásos iparjogvédelmi képviselőnek a korábbi igazolási kötelezettség helyett csupán írásban kell nyilatkoznia a Magyarország területére kiterjedő hatályú szabadalmi ügyvivői felelősségbiztosítása meglétéről valamint tartalmáról.

A 2006/123/EK irányelv 25. cikkének való megfelelés érdekében a Javaslat átstrukturálja a szabadalmi ügyvivőkre vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat oly módon, hogy a jelenlegi, általános tilalmat tartalmazó, a több ágazatot átfogó tevékenységek gyakorlásának teljes tilalmát tartalmazó rendelkezés helyett bevezetésre kerül egy általános, a szabadalmi ügyvivő ügyfeleinek érdekeit védő összeférhetlenségi szabály, amely mellett megnevezésre kerülnek a teljes mértékben összeférhetetlennek minősülő és a főszabály szerint nem összeférhetetlen tevékenységek. Továbbá a Javaslat a 2006/123/EK irányelv 15. cikkének való megfelelés érdekében egyrészt megengedőbb szabályok bevezetésével módosítja a szabadalmi ügyvivői irodák és az ügyvivői társaságok tevékenységi, valamint részesedési korlátozásait, lehetővé téve a nem szabadalmi ügyvivőként

tevékenykedő piaci szereplők magasabb szintű részesedését a szabadalmi ügyvivői irodákban, valamint társaságokban.

A Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: 2019. évi LXVI. törvény) 2019. október 1-jei hatállyal módosította az ingyenes céginformációra vonatkozó a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) szabályozását. A 2019. évi LXVI. törvény alapján ingyenesen csak szűk cégjegyzéki adatkör lenne megismerhető, továbbá még ezen korlátozott céginformáció is azonosításhoz kötött lenne. Az eredeti jogalkotói cél az ingyenes céginformációval való visszaélést kívánta megakadályozni. A gyakorlati visszajelzések alapján megállapítható azonban, hogy a céginformáció iránt érdeklődőket érintő korlátozás olyan nagy érdeksélemmel járna, amely nem áll arányban a jogalkotói cél eléréshez fűződő előnnyel. Erre tekintettel a Javaslat visszaállítja a 2019. szeptember 30-ai szövegállapotot.

A Javaslat hatályon kívül helyezi továbbá az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvényben „A közgyűjteményben elhelyezett dologra vonatkozó valószínű öröklési jogcím igazolására irányuló eljárás” alcímet tekintettel arra, már nem létezik az az eljárás, amelyben a valószínű öröklési jogcím igazolására sor kerülhet.

A Javaslat a jelenlegi hagyatéki eljárási rendszer (eljárás kettéosztott jellege) megtartása mellett néhány egyszerűsítő és gyorsító rendelkezés beiktatásával módosítja a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) rendelkezéseit a hagyatéki eljárások hatékonyságának növelése érdekében. Jogrendszerünkben – hasonlóan más országok (pl. Ausztria) gyakorlatához – a hagyaték átadását megelőző úgynevezett előkészítő szakasznak kiemelt jelentősége van. A hagyaték átadásának előkészítését a Hetv. alapján a jegyző végzi, indokolt tehát a jegyző meglévő eljárásbeli szerepének további erősítése.

A Javaslat szerinti módosítással a Hetv.-be kerül egy, a jegyző részére komplex tájékoztatási feladatot megfogalmazó új, az eljárást gyorsító rendelkezés, melynek keretében a jegyző többek között tájékoztatja a feleket az általa beszerzett adatokról, iratbetekintési lehetőségükről, illetve további jogaikról és kötelezettségeikről, az eljárás menetéről, az eljárás várható költségeiről, illetve felhívja a feleket a megegyezés lehetőségére. A jegyző tájékoztatási kötelezettségének előírása mellett a leltározás megkezdésének határideje a belföldön kiállított halottvizsgálati bizonyítvánnyal induló ügyekben lerövidül. Újdonság, hogy már a leltározási szakaszban megjelenik az egyezségkötésre ösztönzés, amely az eljárást gyorsíthatja abban az esetben, ha a felek az eljárás kezdetén tisztában vannak azzal, hogy megegyezhetnek és ezzel akár hamarabb hozzájuthatnak a hagyatéki vagyonhoz. Az örökösöknek ugyanis lehetőségük lesz arra, hogy egymás közötti, illetve hagyatéki hitelezőkkel való viszonylatukban egyezségi tervezetet készítsenek és azt a hagyatéki leltárhoz csatolják mellékletként. Erre ösztönzi őket a jegyző ez irányú tájékoztatása.

A hagyatéki eljárások hatékonyságának növelését szolgálja a tárgyalás nélküli hagyatékátadás és az egyezségkötés szabályainak szorosabb összekapcsolása is. Újdonság, hogy a jelenlegi „hagyatéki tárgyalás tartása”, mint főszabály érvényesülése helyett a tárgyalás nélküli hagyatékátadás lesz a főszabály azzal, hogy a Hetv. szigorúan felsorolja azokat az eseteket, amikor a közjegyzőnek kötelező tárgyalást tartania. A tárgyalás nélküli eljárás főszabállyá tételével nagyobb arányban rövidülhet az eljárások időtartama. Ugyanakkor a hagyatéki tárgyalásoknak a jövőben is jelentősége lesz, mivel a törvényben meghatározott esetekben továbbra is kötelező lesz tárgyalást tartani.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényt (a továbbiakban: Civil törvény) a következő célból módosítja a Javaslat: a NEA testületek szakmai munkájának folyamatosságát biztosítja, hogy a testületi tagok (a Tanács és a kollégiumok tagjai) tevékenységüket folytathatják, de két ciklust követően kizárólag más testület tagjaként.

A bizalmi vagyonkezelőkről és tevékenységük szabályairól szóló 2014. évi XV. törvény (a továbbiakban: Bvktv.) módosítása több szempontból is szükségessé válik. Egyrészt az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) hatálya az Ákr. 8. § (1) bekezdés f) pontja értelmében a Magyar Nemzeti Banknak a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 4. § (2) és (5)–(9) bekezdéseiben, valamint a Bvktv. meghatározott feladatköreivel összefüggő hatósági eljárásokra nem terjed ki. A fentiek miatt a Bvktv.-ben az Ákr.-re történő utalás felülvizsgálata indokolt.

A pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2015/849 európai

parlamentari és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 4. pénzmosási irányelv) 47. cikke előírja a tagállamok számára, hogy megfelelő intézkedéseket tegyenek annak érdekében, hogy a 4. pénzmosási irányelv hatálya alá tartozó személyek alkalmasságát garantálják. A fenti elvárás a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásáról szóló 2017. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Pmt.) meghatározott felügyeletet ellátó szerv számára többletfeladatot generál.

Az igazságügyi szakértők statisztikai adatszolgáltatásáról, a kamarai költségátalány bevallásának és megfizetésének szabályairól, valamint az igazságügyi szakértő által vezetett adattovábbítási nyilvántartásról szóló 13/2016. (VI. 29.) IM rendelet 2019. augusztus 1. napjától hatályos módosítása értelmében az igazságügyi szakértők statisztikai adatszolgáltatása változott, melynek keretében az igazságügyi szakértő az első három naptári negyedév tekintetében egyszerűsített adatszolgáltatást, míg a naptári év tekintetében részletesebb adatszolgáltatást köteles teljesíteni. Ezzel összefüggésben szükségessé vált az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) módosítása a bevallás elmulasztásával kapcsolatban az igazságügyi szakértői névjegyzékből való törlési okok tekintetében. A jelenlegi szabályozás szerint ugyanis az adatszolgáltatás évi egyszeri nem teljesítése még megengedett, annak elkövetésével az igazságügyi szakértő nem valósítja meg Szaktv. 13. § (1) bekezdés f) vagy g) pontjának egyikét sem. Mivel a bővített tartalmú adatszolgáltatást csak egyszer kell évente teljesíteni, a módosítás hiányában a szakértő ennek elmulasztásával gyakorlatilag kiüresítené a statisztikai adatok bevallására vonatkozó szabályokat, ugyanakkor a bevallás egyszeri elmulasztása nem lenne törlési ok.

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara (a továbbiakban: MISZK) közgyűlésének és elnökségi tagjainak választási szabályai gyakorlati jelzések következtében felülvizsgálatra szorultak. Az elektronizáció jegyében a választási szabályok úgy módosultak, hogy a választás elektronikusan lebonyolítható legyen, így a lehető legkevesebb költséget és időráfordítást igényeljen a MISZK és a választó igazságügyi szakértők részéről.

A fent említetteken túl a minőségbiztosítási eljárásra vonatkozó szabályok is változnak annak érdekében, hogy a minőségbiztosítási eljárás valóban be tudja tölteni a célját, ugyanakkor ne okozzon aránytalan munkaterhet a MISZK és a minősítést ténylegesen végző igazságügyi szakértők részére.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) módosítása azért vált szükségessé, mert a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) értelmében az állami tisztviselők jogállása kormányzati szolgálati jogviszonyra változott, ezért az Ütv.-ben is hatályon kívül kell helyezni az állami szolgálati jogviszonyt tartalmazó szövegrészeket.

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat a MOKK gyakorlati tapasztalatain alapuló szövegpontosítást tartalmaz.

A 2. §-hoz

A Javaslat a közjegyzővé történő kinevezés feltételeit szigorítja azáltal, hogy a fegyelmi eljárás során kiszabott hivatalvesztés mellett az érdemtelenséget megállapító fegyelmi bírósági határozatnak a jogerőre emelésétől számított 10 évre is kizárja az eljárás alá vont személy közjegyzői kinevezését.

A 3. §-hoz

A Javaslat szerint a közjegyző büntetőjogi felelősségét megállapító jogerős ügydöntő határozat tartalmára figyelemmel dönt a miniszter a közjegyzői szolgálat megszűnéséről.

A 4. §-hoz

A módosítás célja a közbizalom erősítése azáltal, hogy az a személy, akivel szemben fegyelmi bíróság hivatalvesztést, illetve érdemteleniséget állapított meg, vagy a bíróság büntetőügyben elmarasztaló döntést hozott, az a jövőben sem közjegyző, közjegyzőhelyettes, közjegyzőjelölt, illetve más természetes személy tagjaként sem vehessen részt a közjegyzői iroda működésében a Javaslatban meghatározott ideig.

Az 5. §-hoz

A Javaslat hiánypótló jelleggel kiterjeszti a tartós helyettes általi foglalkoztatásra vonatkozó szabályozást a közjegyzőjelöltekre, a közjegyzői irodai ügyintézőkre és az ügyintézőkre.

A 6. §-hoz

A módosítás rendezi, hogy az országos kamara nem általában ad szakvéleményt, hanem csak konkrétan meghatározott szervek, hatóságok részére.

A 7. §-hoz

A módosítás értelmében a jövőben a közjegyzői szolgálat szünetelése az irodavizsgálatra irányadó időtartamot nem hosszabbítja meg, a közjegyző hivatalba lépésétől számított egy év, illetve további négy éves időszakok elteltével lefolytatandó vizsgálatba a szünetelés időtartama beleszámít.

A 8–9. §-hoz

Amennyiben a közjegyzővel, közjegyzőhelyetessel vagy közjegyzőjelölttel szemben büntetőeljárás, gondnokság alá helyezés iránti vagy fegyelmi eljárás indul, indokoltá válhat az eljárás alá vont személy szolgálatból történő felfüggesztése, mivel működésének gyakorlása már a fegyelmi eljárás befejezése előtt sem kívánatos vagy bizonyos körülmények miatt lehetetlen. A Javaslat a felfüggesztés esetköreinek bővítésével a korábbiakhoz képest szigorúbb szabályokat állapít meg.

A felfüggesztés esetköreit a Javaslat két fő csoportra bontja: az első csoportba tartozó esetekben a közjegyzői hivatásba vetett közbizalom fenntartása indokolja, hogy a fegyelmi bíróság mérlegelés nélkül rendelkezzen a közjegyző, közjegyzőhelyettes illetve közjegyzőjelölt szolgálatból történő felfüggesztéséről. Ebbe a kategóriába tartozik, ha velük szemben meghatározott bűncselekményi kör miatt büntetőeljárás indul, letartóztatásukat vagy bűnügyi felügyeletüket rendelik el, illetve ha érdemtelenégi vagy alkalmatlansági eljárás indul. A második kategóriába tartozó esetekben a fegyelmi bíróság az eset összes körülményének mérlegelése alapján dönthet a felfüggesztés elrendeléséről.

A büntetőügyben eljáró nyomozóhatóság az országos elnököt értesíti arról, hogy a közjegyzővel, közjegyzőhelyetessel, illetve a közjegyzőjelölttel szemben büntetőeljárás indult, vagy letartóztatását, illetve bűnügyi felügyeletét rendelték el. Amennyiben az országos elnök egyéb helyről szerez tudomást a jelzett körülmény fennállásáról, akkor az információ ellenőrzése céljából adatot kérhet a bűnügyi nyilvántartásból. Az értesítés és az adatlekérés alapján az országos elnök kezdeményezi a fegyelmi bíróságnál a szolgálatból történő felfüggesztés, illetve a fegyelmi eljárás elrendelését. Amennyiben a büntetőeljárás mellett fegyelmi eljárás nem indul, az ideiglenes intézkedés a fegyelmi eljárás megindítása nélkül is alkalmazható.

A közjegyzői hivatásba vetett közbizalom fenntartása, valamint az a körülmény, hogy a közjegyző közhatalmat gyakorol, indokolja, hogy büntetőeljárás hatálya alatt álló közjegyző ne gyakorolhassa ezen jogosultságait. A lehető leggyorsabb ügyintézés érdekében az országos elnök indítványozza a felfüggesztés elrendelését, amely indítványról a fegyelmi bíróság 8 napon belül dönt. Ezzel az eljárásrenddel biztosítható, hogy az okot adó körülményről történő tudomásszerzést követően a lehető leghamarabb ismét egy feddhetetlen közjegyző lássa el a közjegyzői szolgálatot a felfüggesztett közjegyző székhelyén.

A felfüggesztés elrendelésére egyéb esetekben a vizsgálóbiztos és a miniszter a fegyelmi eljárás megindításától kezdve bármikor, a területi elnökség és az országos elnökség pedig a fegyelmi feljelentésben tehet indítványt. A felfüggesztés kérdésében a fegyelmi bíróság dönt. Az ideiglenes intézkedés a fegyelmi eljárás során bármikor elrendelhető, és a törvényben meghatározott esetekben szűnik meg.

A Javaslat biztosítja a jogorvoslatot a fegyelmi tanácsnak a felfüggesztés tárgyában hozott határozata ellen az eljárás alá vont személy, a vizsgálóbiztos, az országos elnök és a miniszter számára, akik a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a másodfokú fegyelmi bírósághoz fellebbezhetnek. A fellebbezésnek a jogalkotói cél maradéktalan érvényesülése és a jogorvoslati jog visszaélészerű alkalmazása megakadályozásának érdekében nincs halasztó hatálya. A Javaslat meghatározza a felfüggesztés alatt végezhető tevékenységeket és létesíthető jogviszonyokat is, külön kiemelve azt az esetet, ha az eljárás alá vont személy közjegyző. Figyelemmel arra, hogy a közjegyző közhatalmi feladatainak ellátásához személyre szóló felhatalmazást kap az államtól, a szolgálatból történő felfüggesztése esetén a tartós helyettes kirendeléséig a vele munkaviszonyban állók sem végezhetnek közjegyzői, közjegyzőhelyettesi, közjegyzőjelölti, közjegyzői irodai ügyintézői, illetve ügyintézői tevékenységet. A tartós helyettes kirendelését követően az alkalmazottak további munkaviszonyáról a tartós helyettes dönt.

A 10. §-hoz

A módosítás egyszerűsíti a közjegyzői okirat megszövegezésének túlzottan formális szabályait.

A 11. §-hoz

A Kjtv. 117. § (2) bekezdésének szövegpontosító jellegű módosítását az indokolja, hogy a Kjtv. 21/A. §-a már tartalmazza a közjegyző hivatali aláírásának fogalmát, ami a közjegyző névaláírásának és hivatali bélyegzője lenyomatának együttes alkalmazását jelenti. Így e rendelkezések körében felesleges a bélyegzőhasználatra vonatkozó utalás. A Kjtv. 117. § (3) bekezdése szintén szövegpontosító jellegű módosítást tartalmaz a képviselő eljárása esetére. Ilyenkor nem a fél, hanem a képviselő írja alá az okiratot, de a képviselő is lehet vak, írásképtelen (pl. a kiskorú fél szülője), így esetében is felmerülhet, hogy a közjegyző pótolja az aláírását. Ilyen esetben a közjegyző nem írja alá kétszer az okiratot, hanem saját gépelt neve fölött elhelyezett hivatali aláírása pótolja a fél vagy a képviselő aláírását.

A Kjtv. 117. § (4) bekezdése a jelnyelvi tolmácsra vonatkozó szabályokat helyezi el az okiratszerkesztés során közreműködő segédszemélyek között. A segédszemélyek azonosítására vonatkozó szabály átkerül a Kjtv. 122. §-ába.

Mivel a segédszemélyek közreműködése minden esetben valamelyik fél (képviseelő) körülményeiben, személyében fennálló ok miatt szükséges, ezért a segédszemélyek és a fél közötti bizalmi viszony alapvető jelentőségű. Erre figyelemmel a Kjtv. új 117. § (5) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a segédszemélyt az érintett fél (képviseelő) kéri fel a közreműködésre. Ügyleti tanúként azonban gyakran a közjegyzői iroda alkalmazottai is eljárnak, ezt a tevékenységüket azonban csak a közjegyző engedélyével gyakorolhatják.

A 12. §-hoz

A Javaslat kiegészíti a Kjtv. 120. § (1) bekezdését egy új g) ponttal annak érdekében, hogy a képviselő képviseleti jogának vizsgálata biztosított legyen.

A 13. §-hoz

A módosítás pontosítja a Kjtv. 127. §-át, valamint rendezi, hogy abban az esetben, ha alternatív kommunikációs módok – írásbeliség, jelnyelvi tolmács – igénybevétele is lehetséges, akkor ezek közül melyik az elsődleges.

A 14. §-hoz

A módosítás döntően szövegpontosító jellegű. Egyrészt mellőzi a bizalmi személyre történő utalást, tekintettel arra, hogy a Kjtv. ezt az intézményt már nem szabályozza. A módosítás egyértelművé teszi továbbá, hogy a közjegyzői okiratnak a fél aláírását csak akkor kell tartalmaznia, ha a fél személyesen járt el, képviselő eljárása esetén az okirat a képviselő – és nem csak a jogi képviselő – aláírását tartalmazza. A közjegyző hivatali aláírása kapcsán a bélyegző használatára való utalás a Kjtv. 21/A. §-ára tekintettel felesleges.

A 15. §-hoz

A módosítás következtében teljes körűen rendezetté válik, hogy milyen adatokat kell tartalmaznia a közjegyzői okiratnak a felek, képviselők, a tanúk és a tolmács vonatkozásában. A bizalmi személy intézménye megszűnt, így a rá vonatkozó utalás feleslegessé vált. Pontosítja a Javaslat a normaszöveget a tekintetben is, hogy a képviselő nem

csak a jogi képviselő lehet. Nem természetes személy képviselő – ún. közbenső képviselő – lehet például ügyvédi iroda is, ennek megfelelően bővül a közjegyzői okiratban feltüntetendő adatok köre.

A 16. §-hoz

A Javaslat a tanúsítványra vonatkozó szabályok pontosítása körében kimondja, hogy a félnek a tanúsítványt jogszabály eltérő rendelkezése hiányában nem kell aláírnia.

A 17. §-hoz

A módosítás célja, hogy egyértelművé tegye, hogy másolathitelesítés esetén a közjegyző azt tanúsítja, hogy a másolat megegyezik azzal az okirattal, amelyről a másolat készült. Sok esetben nem állapítható meg ugyanis, hogy a hitelesítésre bemutatott okirat eredeti-e. Ennek figyelembevételével a módosítás az okirat eredetiségének a vizsgálatát és záradékban való szerepeltetését csak az elvárható mértékben írja elő a közjegyző számára. Mivel a másolathitelesítés céljából felmutatott okiratok jellemzően nem tartalmaznak illetékbélyeget, az erre való utalás a záradékban felesleges. A záradéki tanúsítványban a Kjt. 129. § c) pontja, valamint a 136. § (2) bekezdése alapján fel kell tüntetni a fél nevét, nincs azonban jelentősége annak, hogy a másolat hitelesítését ki kérte a közjegyzőtől.

A 18–20. §-hoz

A Javaslat pontosítja a hiteles kiadmány, másolat és bizonyítvány kiadásának rendjét, különös tekintettel a közjegyző helyettesítésének esetére. Az a rendelkezés, hogy a közjegyzői okiratról a közjegyző hiteles másolatot adhat ki, valójában egy üres szabály volt, mert hiteles másolatot csak a levéltár adhat ki, illetve a közjegyzői okiratot készítő közjegyzőn kívüli másik közjegyző, de utóbbi esetet a Kjt. 137. §-a rendezi. A tartós helyettes és a jogutód közjegyző az eredeti okiratról hiteles kiadmányt ad ki.

A 21. §-hoz

A közjegyző pénz, értéktárgy értékpapír átadása esetén átvételi elismervényt állít ki. Ha az átadás egyéb módon – például bankszámlakivonattal – igazolható, akkor az átvételi elismervény kiállítása szükségtelen.

A 22. §-hoz

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény rendelkezéseit a Kjt. 172/B. §-a a segédszemélyek vonatkozásában kizárja, tekintettel arra, hogy az ügyleti tanú szerepe az okiratszerkesztés során egészen más, mint a polgári perben, hiszen nem tölt be bizonyítási funkciót. A tolmács szintén a felek felkérésére és nem kirendelés alapján jár el.

A 23. §-hoz

A Javaslat átmeneti rendelkezéseket tartalmaz. Többek között egyértelművé teszi, hogy az irodavizsgálat módosuló szabályai a folyamatban lévő szünetelések tekintetében is alkalmazandóak legyenek. Ennek megfelelően a közjegyzői szolgálat szünetelése az irodavizsgálatra irányadó időtartamot nem hosszabbítja meg, a közjegyző hivatalba lépésétől számított egy év, illetve további négy éves időszakok elteltével lefolytatandó vizsgálatba a szünetelés időtartama beleszámít. Annak érdekében továbbá, hogy a közokirati formához fűződő joghatások a felek érdekében akkor is érvényesüljenek, ha a Javaslat hatályba lépése előtt készült okirat a korábbi – szigorúbb – rendelkezéseknek nem, de az új követelményeknek megfelel, a módosítás átmeneti rendelkezés keretében biztosítja ennek lehetőségét.

A 24. §-hoz

A Javaslat a Kjt.-hez kapcsolódóan szövegcsérés módosításokat tartalmaz.

A 25. §-hoz

A Vht. 16. § f) pontjának módosítása a hatályát veszített a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendeletre vonatkozó hivatkozás helyesbítését valósítja meg a hatályban levő az európai uniós védjegyről

szóló, 2017. június 14-i 2017/1001/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre, valamint az uniós szerv névmódosulásának átvezetését végzi el.

A 26. §-hoz

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 43. § (8) bekezdésében foglalt szabályozás mintájára célszerű díjkötelessé tenni a végrehajtási lap visszavonása, illetve a végrehajtási záradék törlése iránti kérelem közjegyzőhöz való előterjesztését a kérelmek visszaélészerű előterjesztésének visszaszorítása érdekében. 2011. november 30. előtt a végrehajtási kifogás is illetékmentes volt, aminek következtében sokan visszaélészerűen éltek ezzel a jogorvoslattal. A jogalkotó ennek megfékezése érdekében illetékkötelessé tette a végrehajtási kifogást, azonban figyelembe vette az adósok méltányolható érdekeit azáltal, hogy ha a kifogás alapos, az illeték visszajár a kifogás előterjesztőjének. Az egyértelmű törvényi szabályozást az is indokolja, hogy a bíróságok eltérően foglalnak állást a tekintetben, hogy a közjegyzőhöz előterjesztett végrehajtási lap visszavonása, illetve végrehajtási záradék törlése iránti kérelem díjköteles beadvány-e. A javaslatban megállapított díj mértéke igazodik az Itv. 43. § (8) bekezdésében megállapított összeghez.

A 27. §-hoz

Átmeneti rendelkezést tartalmazó szabály arra vonatkozóan, hogy a végrehajtási lap visszavonása vagy a végrehajtási záradék törlése iránti kérelem előterjesztéséért fizetett díjat a módosítás hatálybalépését, azaz 2020. február 1-jét követően előterjesztett kérelmek után kell fizetni.

A 28. §-hoz

A Vht. 317. §-ának módosítása a Vht. 16. § f) pontjának módosításához kapcsolódik. A Javaslat pontosítja a Vht. jogharmonizációs záradékában is az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14-i 2017/1001/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre utalást.

A 29–32. §-hoz és a 38–39. §-hoz

A 2006/123/EK irányelv 15. cikke (2) bekezdés c) pontjának és (3) bekezdésének valamint a 2005/36/EK irányelv 59. cikk (3) bekezdésének való megfelelés érdekében felülvizsgálatra kerültek a szabadalmi ügyvivői irodák részesedési valamint összeférhetlenségi szabályai.

A rendelkezések módosítása során a Bizottságnak a 2018/2173. számú kötelezettségzegési eljárásban tett alábbi észrevételei nyújtottak iránymutatást. A Bizottság álláspontja szerint egyrészt a szakmájukat szabadalmi ügyvivői társaság keretében gyakorló szabadalmi ügyvivők több ágazatot átfogó tevékenységeire vonatkozó korlátozások, összeférhetlenségi szabályok ellentétesek az uniós joggal, másrészt a Szüt.-ben található általános összeférhetlenségi tilalom bevezetése helyett a magyar jogalkotónak kevésbé korlátozó intézkedéseket kellett volna hoznia. A gazdasági tevékenységek teljes körű, csak bizonyos korlátozott számú kivételt megengedő tilalma kizárhat olyan tevékenységeket, amelyek adott esetben a gyakorlatban nem összeférhetetlenek a szabadalmi ügyvivők tevékenységével.

A Bizottság olvasatában ilyen jellegű tilalom akadályozza az innovatív és rugalmas üzleti modellek kialakításának lehetőségét, valamint korlátozza a szabadalmi ügyvivők azon képességét, hogy ügyfeleik igényeihez igazított olyan szolgáltatásokat kínáljanak, amelyek túlmutatnak a szoros értelemben vett szabadalmi ügyvivői feladatokon.

A Bizottság által kifejtettekre tekintettel, a 2006/123/EK irányelv 25. cikkének való megfelelés érdekében módosulnak a szabadalmi ügyvivőkre vonatkozó összeférhetlenségi szabályok oly módon, hogy bevezetésre kerül egy általános, a szabadalmi ügyvivő ügyfeleinek érdekeit védő összeférhetlenségi szabály, amely kimondja, hogy a szabadalmi ügyvivői tevékenységgel összeférhetetlen azon tevékenység, amely veszélyezteti a szabadalmi ügyvivői tevékenység gyakorlásának függetlenségét, valamint az ügyvivő ügyfeleinek jogos érdekét.

Az összeférhetlenségi szabályok körében garanciális okból megtartásra kerül azon összeférhetlenségi szabály, amely szerint nem vállalható a szabadalmi ügyvivői társaságon kívül más gazdasági társaságban a korlátlan felelősséggel járó tagsági jogviszony, valamint más korlátlan felelősséggel járó vállalkozói tevékenység, amely fordulat a korlátlan felelősséggel is működő egyéni vállalkozói formára utal.

Az összeférhetlenség kizárása érdekében a Szüt. 14. § (3) bekezdése alapján a szabadalmi ügyvivő köteles folyamatosan biztosítani, hogy a szabadalmi ügyvivői tevékenysége és a többi általa végzett tevékenysége között ne álljon fenn összeférhetlenségi ok.

A Szüt. hatályos 16. §-a együttesen értelmezendő a Szüt. új 14. § (1) és (3) bekezdésével, mivel az az ügyfelek érdekeinek védelmére tekintettel rendelkezik új ügyfelektől érkező megbízások elvállalásának mérlegeléséről. A 16. § szerint a szabadalmi ügyvivő nem vállalhatja el a szabadalmi ügyvivői tevékenység elvégzésére irányuló megbízást az olyan ügyfelek részére, akiknek az érdekei egymással ütköznek. E mellett a tilalmi szabály arra az esetre is vonatkozik, ha az ügyfél érdekei a szabadalmi ügyvivőnek az ügynön kívüli saját érdekeivel ütköznek.

A Szüt. 14. § (3) bekezdésében megnevezésre kerülnek azok a tevékenységek, amelyek természetükből adódóan nem minősülnek a szabadalmi ügyvivői tevékenységgel összeférhetetlennek. Az itt felsorolt tevékenységek általában nem veszélyeztetik a szabadalmi ügyvivői tevékenység gyakorlásának függetlenségét, valamint a szabadalmi ügyvivő ügyfeleinek jogos érdekét. Ezen felül azonban az egyedi ügyekben a Szüt. 16. §-a alapján vizsgálандóak lehetnek további szempontok.

A Szüt. 14. § (3) bekezdésében felsorolt, nem összeférhetetlen tevékenységek és azon tevékenységek, amelyek tekintetében az összeférhetlenségi ok nem áll fenn, csak a szabadalmi ügyvivői tevékenységtől elkülönülten végezhetőek.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 3. § (2) bekezdése alapján a szabadalmi ügyvivői tevékenységet az ügyvédi tevékenységet gyakorló személy nem elkülönítetten, hanem kiegészítő tevékenységként végzi. Ezen kiegészítő tevékenységek minden esetben az ügyvédi tevékenység gyakorlójaként, azaz ügyvédként végzendőek, így az ügyvédek a szabadalmi ügyvivői tevékenységet nem szabadalmi ügyvivőként végzik, hanem az ügyvédi tevékenység gyakorlójaként.

Az összeférhetlenségi szabályok módosulása által hatályon kívül helyezésre kerül a Szüt. korábbi, kötött összeférhetlenségi szabályokat tartalmazó 14/A. §-a.

A Bizottság észrevételeinek megfelelően, a 2006/123/EK irányelv 25. cikk (1) bekezdésének valamint a 2005/36/EK irányelv 59. cikk (3) bekezdésének való megfelelés érdekében a Szüt.-ben rögzítésre került, hogy a szabadalmi ügyvivői irodák és a szabadalmi ügyvivői társaságok elsődlegesen szabadalmi ügyvivői feladatokat látnak el, a korábbi kizárólagosság helyett. Ez a rendelkezés tehát meghatározza a szabadalmi ügyvivői irodák és a szabadalmi ügyvivői társaságok fő tevékenységi körét, de nem zárja ki az irodák és a társaságok részéről más, a szabadalmi ügyvivői tevékenységgel nem összeférhetetlen tevékenységek végzését.

A szabadalmi ügyvivői tevékenység elsődlegesen történő ellátására vonatkozó rendelkezést egészíti ki a Szüt. 6. §-ának kiegészítése, amelyben meghatározásra kerül, hogy mihez képest minősül elsődleges tevékenységnek a szabadalmi ügyvivői tevékenység. Továbbá a rendelkezés tisztázza azt, hogy más tevékenységi forma is felvehető a társaság esetében a cégjegyzékbe.

Ezek mellett tisztázó jelleggel rögzítésre kerül, hogy a szabadalmi ügyvivői felelősségbiztosítás csak az ügyvivői tevékenységre terjed ki, a kiegészítő jellegű tevékenységekre nem.

A Bizottság által kifejtettekre tekintettel, a 2006/123/EK irányelv 15. cikk (2) bekezdés c) pontjának és (3) bekezdésének való megfelelés érdekében felülvizsgálatra kerültek a szabadalmi ügyvivői társaságok részesedési szabályai is, amely által ötven százalékot meghaladóra csökkent a szabadalmi ügyvivői társaságokban szükséges szabadalmi ügyvivői hozzájárulás szükséges mértéke.

A Bizottság továbbá kifejtette, hogy a szabadalmi ügyvivői irodákra vonatkozó részesedési korlátozás a fogyasztók, szolgáltatást igénybe vevők érdekeit, valamint a szellemi tulajdont védő szabályozás közérdeken alapuló kényszerítő oknak minősül, de nem tekinthető indokoltnak, mivel a jogalkotó kevésbé korlátozó intézkedéseket is bevezethetett volna, mint például azt, hogy a kulcsfontosságú irányítási vagy felügyeleti pozíciókat szabadalmi ügyvivőknek kell betölteniük. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a szabadalmi ügyvivők által végzendő tevékenység megfelelő végrehajtásának biztosításához elegendő lenne egy megfelelő ellenőrzés az irodák nyilvántartásba vételekor, illetve a szervezeti forma irányítási struktúrájának bármilyen megváltoztatásakor. Hasonlóképpen más, kevésbé korlátozó intézkedések is szolgálhatták volna ugyanezt a célkitűzést, például a részesedés vagy a szavazati jog tekintetében előírt minősített többség.

A módosítás által a szabadalmi ügyvivői irodáknak a szabadalmi ügyvivői társaságokhoz hasonlóan csak természetes személy tagjai lehetnek, amely tagok közül legalább egy személynek szabadalmi ügyvivőnek kell lennie. A szabadalmi ügyvivői iroda vezetését csak szabadalmi ügyvivő láthatja el, ezzel biztosítva az iroda szakmailag megfelelő működését.

Ahhoz, hogy a szabadalmi ügyvivői irodák és a szabadalmi ügyvivői társaságok számára továbbra is biztosítva legyen a szabadalmi ügyvivői irányítás, a szabadalmi ügyvivők számára legalább kétharmados szavazati arány került megállapításra.

A 33. §-hoz

Szükséges a jogi képviselet ellátásának korlátját jelentő Szüt. 16. § (3) bekezdésének módosítása arra tekintettel, hogy egyes az igazságszolgáltatásban működő és egyéb közhatalmi szervek esetében jellemző, hogy a tevékenység alapját jelentő jogviszony nem azzal a konkrét eljárással áll fenn, amelynek a munkájában a szabadalmi ügyvivői tevékenységet gyakorló személy korábban részt vett. Ilyen helyzet alakulhat ki a járásbírószágon működő, de a törvényszékekkel szolgálati jogviszonyban álló bírák esetében. E szervezeti sajátosságokra tekintettel a módosítás egyértelművé teszi, hogy a korlátozás azzal a szervezettel és jogutódjával szemben áll fenn, amelynek a hatásköre gyakorlásában a jogviszony megszűnését megelőző öt évben a szabadalmi ügyvivői tevékenység gyakorlója részt vett.

A kiegészítés azért indokolt, mert ugyanezen szervek esetében több évtizedes pályafutás alatt több külön eljáró szerv munkájában is folytonos bírói, ügyészi vagy közhatalmi jogviszony alapján vehet részt a később a szabadalmi ügyvivői hivatást választó személy, azonban a korlátozás fenntartása azon szervek eljárásaiban indokolt, amelyek munkájában a foglalkozásváltást megelőző öt évben közhatalmi hatáskört gyakorlóként, illetve a szerv irányításával vagy felügyeletével közvetlenül összefüggő feladat ellátásban részt vett.

A 34. §-hoz

A Szüt. 27/B. § (3) bekezdés a) pontjának módosítása az európai közösségi hivatásos iparjogvédelmi képviselők (a továbbiakban: közösségi képviselő) névjegyzékébe való felvételt igénylő bejelentő és a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara névjegyzékbe vételi eljárásának megkönnyítését célozza azzal, hogy a bejelentőnek, aki a közösségi képviselők névjegyzékébe történő felvételét kéri, a korábbiakkal ellentétben a szabadalmi ügyvivői tevékenység folytatására jogosító okirat bemutatása mellett a másolat benyújtásával is eleget tesz a bejelentő a követelményeknek.

A 2005/36/EK irányelv 7. cikk (1) bekezdésének való megfelelés érdekében, a Bizottság iránymutatása nyomán módosulnak a közösségi képviselőkre vonatkozó felelősségbiztosítási szabályok oly módon, hogy az európai közösségi hivatásos iparjogvédelmi képviselőnek a korábbi igazolás helyett írásban kell nyilatkoznia a Magyarország területére kiterjedő hatályú szabadalmi ügyvivői felelősségbiztosítása meglétéről valamint tartalmáról. A módosítás által – összhangban az Európai Bíróság C-564/07. sz. ügyben hozott ítéletével – nem szűnik meg a közösségi képviselők azon kötelezettsége, amely szerint Magyarország területére kiterjedő hatályú szabadalmi ügyvivői felelősségbiztosítással kell rendelkezniük, a felelősségbiztosítás hiányáról való nyilatkozattal e kötelezettség nem teljesíthető.

A 35. §-hoz

A szabadalmi ügyvivők és a közösségi képviselők szolgáltatásait igénybe vevő ügyfelek számára nyújtott garanciális intézkedés, amelynek köszönhetően az ügyfelek tájékoztatást kaphatnak a szabadalmi ügyvivők és a közösségi képviselők felelősségbiztosításával kapcsolatban.

A 36. §-hoz

A módosítások okán a Szüt.-ben is szükségessé vált az európai uniós jognak való megfelelésre utaló rendelkezés kiegészítése.

A 37. §-hoz

A 2006/123/EK irányelv irányelvre utaló jogharmonizációs záradékon túl a 2006/123/EK irányelvre utaló bejelentési záradéknak is szerepelnie kell a javaslatban a tulajdonlási valamint részesedési viszonyok módosításából eredően.

A 40. §-hoz

2019. október 1-jei hatállyal módosult az ingyenes céginformációra vonatkozó szabályozás. Az eredeti jogalkotói cél az ingyenes céginformációval való visszaélést kívánta megakadályozni. A gyakorlati visszajelzések alapján megállapítható azonban, hogy a módosítás a joggyakorlatban, az üzleti forgalomban jelentősebb érdeksérelemmel járna, így a korábbi szövegállapot kerül visszaállításra. A 2019. október 1-jével a cégek számára bevezetésre került új ingyenes szolgáltatásokon a Javaslat nem változtat. A cégek tehát havonta ingyenesen kapnak közokirati formájú elektronikus cégkivonatot, továbbá azonnali elektronikus értesítést kapnak a cégadataikban történt változásokról.

A 41. §-hoz

Az átmeneti rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a Ctv. mellékletének módosítását az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvénynek (a továbbiakban: Átaltv.) a 2019. október 1-jén hatályba lépett rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni. Ha a cég döntéshozó szerve első ízben az Átaltv. módosítása hatálybalépését megelőzően döntött az átalakulásról, egyesülésről, szétválásról, a vagyonmérleg-tervezetekre és a vagyonleltár-tervezetekre vonatkozó könyvvizsgálói jelentést tartalmazó okiratot csatolnia kell a változásbejegyzési kérelemhez akkor is, ha változásbejegyzési kérelmet e törvény hatályba lépését követően terjeszti elő, hiszen az átalakulásra, egyesülésre, szétválásra még nem lehet alkalmazni az Átaltv. könnyített, új rendelkezéseit.

A 42. §-hoz

A jogértelmezési nehézségek elkerülése érdekében a módosítás pontosítja az átalakulás, egyesülés, szétválás esetén benyújtandó iratok körében a vagyonmérleg-tervezetekre, vagyonleltár-tervezetekre vonatkozó rendelkezést. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a könyvvizsgálói jelentést akkor kell mellékelni, ha a könyvvizsgálat kötelező. Az Átaltv. ugyanis 2019. október 1. napjától csak abban az esetben teszi kötelezővé a vagyonmérleg-tervezetek, vagyonleltár-tervezetek könyvvizsgáló általi ellenőrzését, ha az átalakuló (egyesülő, szétváló) jogi személy a számviteli törvény előírása alapján könyvvizsgálatra kötelezett. A vagyonmérleg-tervezetek, a vagyonleltár-tervezetek az Átaltv. rendelkezései alapján az átalakulási, egyesülési, szétválási terv részei, így azokat az átalakulási terv benyújtását előíró melléklet részeként kell benyújtani.

A 43. §-hoz

A közgyűjteményekben őrzött vitatott tulajdonú kulturális javak visszaadásának rendjéről szóló 449/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről és az azzal összefüggő átmeneti rendelkezésekről szóló 22/2019. (II. 25.) Korm. rendelet 2019. február 26-án hatályon kívül helyezte a közgyűjteményekben őrzött vitatott tulajdonú kulturális javak visszaadásának rendjéről szóló 449/2013. (XI. 28.) Korm. rendeletet [a továbbiakban: 449/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet], ezáltal a valószínű öröklési jogcím igazolására irányuló közjegyzői eljárás kiüresedett. Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény 27/B. § (1) bekezdése ugyanis a 449/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet szerinti eljárásra utal vissza, amelyben az állami tulajdonjog gyakorlója megállapíthatta, hogy a kiadásra igényt bejelentő a vagyontárgyra vonatkozó örökös minőségét jogerős hagyatékátadó végzessel vagy öröklési bizonyítvánnyal nem tudja igazolni, ezért a közjegyzőtől valószínű örökös bizonyítvány kiadását kérhette. Az alapul szolgáló eljárás hiányában e közjegyzői nemperes eljárás szabályozása szükségtelessé vált.

A 44. §-hoz

Az Fmhtv. vonatkozásában indokolt rendezni, hogy milyen arányban részesül a végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem előterjesztéséért fizetendő díjból az interneten elérhető országosan egységes számítástechnikai rendszert üzemeltető MOKK. Ennek megfelelően a végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem előterjesztéséért a MOKK részére a MOKK rendszere üzemeltetési költségeinek, illetve az eljáró közjegyző munkadíjának és költségeinek fedezése érdekében fizetendő 15.000 forintos díj öthatodát a MOKK a végrehajtást elrendelő közjegyzők között az elvégzett munka arányában megosztja, a fennmaradó összeget a MOKK a működésére fordítja. Ha a kérelem alapos, a közjegyző a végrehajtási lap visszavonása tárgyában hozott döntésében hivatalból rendelkezik a megfizetett díjnak a kérelmet előterjesztő részére történő visszafizetéséről.

A 45. §-hoz

Kiegészül az Fmhtv. egy átmeneti rendelkezéssel arra vonatkozóan, hogy a végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem előterjesztéséért fizetett díjat a módosítás hatálybalépését, azaz 2020. február 1-jét követően előterjesztett kérelmek után kell fizetni.

A 46. §-hoz

A Hetv. módosítására vonatkozik a rendelkezés. Figyelemmel arra, hogy a jegyző a jövőben a halottvizsgálati bizonyítványt kizárólag elektronikusan kapja meg, ezért ezekben az esetekben az eljárása megkezdésére vonatkozó határidő 5 napra való lerövidítése indokolt. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a rövid határidő teljesítése belföldön kiállított halottvizsgálati bizonyítvány esetében lehetséges.

A 47. §-hoz

A jelenlegi szabályozás szerint a hagyatéki leltárt 30 napon belül kell elkészíteni, amely határidő szubjektív, hiszen a kezdete az a nap, amikor a jegyző a kötelező leltározás alá eső vagyontárgyról vagy a leltár felvételét kötelezővé tevő tényről, körülményről, okiratról tudomást szerzett. Indokolt objektív, 35 napos határidő előírása azokban az – ügyek többségében érvényesülő – esetekben, amikor az eljárás halottvizsgálati bizonyítvánnyal indul. Az elektronikusan beérkező halottvizsgálati bizonyítvány alapján ugyanis a jegyző már megkezdheti a tájékozódást és az adatbeszerzést (abból kiindulva, hogy mely személyek részére adták ki a halotti bizonyítványt). Az egyéb esetekben azonban továbbra is indokolt a 30 napos szubjektív határidő fenntartása.

A 48. §-hoz

A Hetv. 24. § (2) bekezdése alapján a gyámhatóság meghatározott esetekben gyámot, eseti gyámot vagy gondnokot, eseti gondnokot rendel ki. A gyámhatóság eljárása a hagyatéki eljáráshoz képest egy esetleges, közbülső eljárás, amely azonban kihat a hagyatéki eljárás menetére. A gyámhatóság eljárására a Hetv. jelenleg nem tartalmaz határidőt. E tekintetében indokolt annak rögzítése, hogy a gyámhatóság, amint annak szükségességéről tudomást szerez, haladéktalanul rendelje ki a gyámot, gondnokot, illetve eseti gyámot vagy eseti gondnokot, és erről a közjegyzőt haladéktalanul értesítse.

A 49. §-hoz

A Javaslat fellebbezési jogot biztosít az öröklésben érdekelt számára az adó- és érték bizonyítvánnyal szemben. Az adó- és érték bizonyítvány elleni jogorvoslati jogot ugyanis a gyakorlatban a közigazgatási hatóságok a hatályos szabályozás alapján nem ismerik el, a fellebbezéseket illetően úgy foglalnak állást, hogy az örökösök a hagyatéki eljárás céljára hivatalból kiállított öröklési bizonyítvány tekintetében az öröklési bizonyítvány kiállítása tárgyában folyó eljárásban nem ügyfelek, ezért jogorvoslati joguk sincs. Ugyanakkor az adó- és érték bizonyítványnak nem csupán az öröklési illeték kiszabása esetén van jelentősége, (amikor is az illetékhivatali eljárásban már vitathatják az adó- és érték bizonyítvány szerinti értéket mint illetékalapot a felek), hanem illetékmentes öröklésnél is a vagyontárgy későbbi eladása esetén a jövedelemadó fizetési kötelezettség szempontjából, valamint az ingatlan közös tulajdonának a hagyatéki eljárás keretében történő megszüntetése esetén is a tulajdoni hányadot magához váltó örökös által fizetendő visszerhes vagyonaátruházási illeték szempontjából, továbbá annak a megítélése tekintetében, hogy milyen érték erejéig kell helytállniuk az örökösöknek a hagyatéki tartozásokért stb. A Javaslat szerint az adó- és érték bizonyítvány tartalmát a jegyző a hagyatéki leltár felvétele során közli az öröklésben érdekelttel, akik az adó- és érték bizonyítványban foglaltakkal szemben az Ákr.-ben foglaltak szerint fellebbezéssel élhetnek. A jegyző a hagyatéki leltárt csak a fellebbezési határidő lejáta után, ha pedig az adó és érték bizonyítvány ellen fellebbezéssel éltek, akkor a fellebbezés elbírálása után küldi meg a közjegyzőnek. A Javaslat arra vonatkozóan is egyértelmű rendelkezést tartalmaz, ha az öröklésben érdekelt a hagyatéki eljárás közjegyzői szakában szerzett tudomást az adó- és érték bizonyítvány tartalmáról és az adó- és érték bizonyítványban foglaltakat akkor vitatja.

Az 50. §-hoz

Az öröklésben érdekelt felek érdekében indokolt a Hetv.-nek a hagyatéki eljárás jegyzői, előkészítő szakaszára vonatkozó hatályos szabályainak kiegészítése többek között egy olyan rendelkezéssel, amely komplex tájékoztatási kötelezettséget ír elő a jegyzők számára. A komplex tájékoztatási kötelezettség kiterjed a hagyatéki átadását

megelőző biztosítási intézkedésre is, amely többek között lehetőséget biztosít arra is, hogy ha a leltár szerint a hagyatékban a Ptk. gazdasági társaságokra és szövetkezetekre vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott társasági, illetve szövetkezeti részesedés van, – amíg a leltárt meg nem küldték a közjegyzőnek, a jegyző, azt követően – a közjegyző biztosítási intézkedésként a tagsági (szövetkezeti) jogok gyakorlására a társaság (szövetkezet) vagy a működésében érintett más személy, szervezet indokolt kérelmére ügygondnokot rendelhet ki.

A jegyző az eljárása során 8 napos határidő tűzésével felhívja a feleket újabb vagyontárgy bejelentésére.

Kötelesrész iránti igény bejelentése esetében a jegyző felhívja a feleket a kötelesrész alapjának számításához szükséges vagyontárgy bejelentésére a hagyaték ideiglenes valamint teljes hatállyal történő átadása szabályainak az ismertetésével.

A jegyző már a leltározási szakban egyezségkötésre ösztönzi a feleket, tájékoztatva a közvetítői eljárás igénybe vételének lehetőségéről is. A leltárhoz mellékletként csatolandó egyezségtervezet az örökösök, valamint az örökösök és a hagyatéki hitelezők között készülhet, hiszen a jogszabályoknak megfelelő egyezségtervezet a közjegyző által jóváhagyásra kerül, és ez a főszabály szerinti, tárgyalás tartása nélküli hagyaték átadáshoz vezethet. A leltározási szakaszban az örökösök egyezségkötésre ösztönzésével (a jegyző ez irányú tájékoztatása alapján) előkészíthető a közjegyző előtti egyezségkötés.

A Hetv. 2. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 162. §-a az iratbetekintési jogot biztosítja, ám ösztönzőleg hat a felekre, ha a jegyző által beszerzett adatokról és az azzal kapcsolatos iratbetekintési jogukról külön tájékoztatást kapnak. Az eljárás adatainak ismeretében a jegyző és a felek közötti együttműködés szorosabbá válhat, rövidítve az eljárás időtartamát. A jegyző a gyorsabb eljárás érdekében a feleket az eljárás menetéről, jogaikról, kötelezettségeikről és a várható költségekről is tájékoztatja.

Leltározandó hagyaték hiányában „nemleges leltár” készül arról, hogy bár a jegyző a leltározást megkezdte, de leltározás alá eső vagyon hiányában nem fejezte be. A gyakorlat ebben az esetben az, hogy a jegyző az eljárást érdemi intézkedés nélkül irattárba helyezéssel fejezi be. Célszerű ezért a Hetv.-ben rögzíteni, hogy a fenti feltételek fennállta esetén az eljárás megszüntetésre kerül.

Az 51. §-hoz

A § a Hetv. III. Fejezete címének változásáról rendelkezik.

Az 52. §-hoz

A Hetv. III. Fejezete egy új alcímmel egészül ki.

A Javaslat szerint a hagyatéki eljárás közjegyzői szakaszában a főszabály a jövőben a tárgyalás nélküli hagyatékátadás azzal, hogy ebben az esetben a hagyatéki leltár hiánytalan és szabályszerű beérkezését követő 45 napon belül be kell fejezni az eljárást. A Javaslat azokat a kivételeket rögzíti, amikor a tárgyalás tartása kötelező. A tárgyalás nélküli hagyatékátadás szabályai kikerülnek a különleges eljárások szabályai alól, részben beépülve a tárgyalási szabályok közé, mint olyan esetek ahol a felek főszabály szerint nem kérhetik tárgyalás tartását. A jövőben tárgyalás tartása esetében is lehetőség lesz áttérni a tárgyalás nélküli eljárásra, amennyiben az eljárás során olyan változás következne be, amely a tárgyalás nélküli átadást megalapozza. A hagyaték tárgyalás nélküli átadása és az egyezségkötés szabályai szorosabban összekapcsolásra kerülnek az új szabályozásban.

Az 53. §-hoz

A Ptk. 5:92. §-a szerint a jogszabály olyan rendelkezése, amely alapján valamely követelés jogosultját zálogjog illet meg (vagyis a törvényes zálogjog) csak a zálogszerződést pótolja. Ehhez képest a létrejött törvényes zálogjog harmadik személyekkel szemben is hatályos jelzálogjogként csak azáltal keletkezhet, ha e zálogjogot a zálogtárgy nyilvántartására szolgáló lajstromba vagy a zálogjog nyilvántartására szolgáló hitelbiztosítéki nyilvántartásba (megfelelő nyilvántartás) bejegyzik. E nyilvántartásokba való bejegyzéshez ugyanakkor a zálogkötelezett bejegyzési engedélyére vagy hozzájáruló nyilatkozatára van szükség, amelynek megtételében azonban a zálogkötelezett nyilvánvalóan nem érdekelt. A Javaslat ezért biztosítja annak lehetőségét, hogy a közjegyzőt az őt megillető díjtartozás erejéig harmadik személyek irányában is hatályos jelzálogjog illethesse meg a hagyatéki vagyontárgyon anélkül, hogy ehhez a zálogkötelezettek bejegyzési engedélyt kellene adnia vagy hozzájáruló nyilatkozatot kellene

tennie. Ennek érdekében a Javaslat kimondja azt, hogy a törvényes zálogjog létrejöttét a közjegyzőnek a biztosított követelést is tartalmazó végzéssel kell megállapítania. E végzés és a közjegyző megkeresése alapján lehet ezután a megkeresésben megjelölt hagyatéki vagyontárgyra vonatkozóan a megfelelő nyilvántartásban feltüntetni a zálogjogot (anélkül is, hogy a zálogkötelezett ehhez bejegyzési engedélyt adott vagy hozzájáruló nyilatkozatot tett volna).

Az 54. §-hoz

A törvényes zálogjog létrejöttét megállapító végzés ellen garanciális okokból a fellebbezés lehetőségét is biztosítani kell, ezért a Javaslat a fellebbezéssel támadható végzések felsorolását [Hetv. 110. § (2) bekezdés] kiegészíti az erre az esetkörre való utalással. A módosítás másrésztől pontosító rendelkezéseket tartalmaz, figyelemmel arra, hogy a Pp. is különbséget tesz az eljárást elutasító és visszautasító végzés között.

Az 55. §-hoz

A Javaslat alapján a Hetv.-ben konkrét, nevesített adatszolgáltatásra vonatkozó felhatalmazás kerül elhelyezésre annak érdekében, hogy a pénzügyi intézmény a köteleSRész számításához szükséges adatokat a közjegyző részére megküldje; ez is gyorsítja, elősegíti az eljárást.

Az 56. §-hoz

A Javaslat rendelkezik arról, hogy a Hetv. módosító rendelkezéseit csak a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

Az 57. §-hoz

A § kodifikációs technikai pontosításokat tartalmaz.

Az 58. §-hoz

A § hatályát vesztő rendelkezést tartalmaz.

A Hetv. 95. §-a a hagyaték tárgyalás nélküli átadására irányadó kivételes szabályokat tartalmazza. Figyelemmel arra, hogy a Javaslat szerint a hagyaték tárgyalás nélküli átadása válik főszabállyá a 95. §-ban foglaltak elhagyhatók.

Az 59–60. §-hoz

A Civil törvényt a következő célból módosítja a Javaslat: a NEA testületek szakmai munkájának folyamatosságát biztosítja, hogy a testületi tagok (a Tanács és a kollégiumok tagjai) tevékenységüket folytathatják, de két ciklust követően kizárólag más testület tagjaként.

A 61. §-hoz

A Javaslat javítja azt az elírást, ami a 2019. évi LXVI. törvény 119. §-ával került az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény 10. § (3) bekezdésébe. A 2019. évi LXVI. törvény vonatkozó indokolása alapján is egyértelműen megállapítható, hogy a tényleges jogalkotói szándék nem a biztosítékadás eseteinek ellentétes értelmű szabályozására, hanem pusztán arra irányult, hogy egyértelművé váljon, hogy átalakulás (egyesülés, szétválás) esetén a hitelezői felhívást minden esetben közzé kell tenni.

A 62. §-hoz

Figyelemmel a 4. pénzmosási irányelv 47. cikk (2) és (3) bekezdésének rendelkezéseire, szükséges meghatározni a tényleges tulajdonos fogalmát, mely definíciót a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 3. § 38. pont a) és b) alpontja tartalmazza. A Javaslat nem a bizalmi vagyonkezelési konstrukció esetén értelmezi a tényleges tulajdonos fogalmát, hanem meghatározza a bizalmi vagyonkezelő vállalkozás, továbbá a nem természetes személyként, nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő tényleges tulajdonosát.

A 63. §-hoz

A Javaslat a Bvktv. 10. § (1) bekezdésének szövegcsere módosításával együttesen a 4. pénzügyi irányelvben meghatározott vizsgálat eredményes lefolytatása érdekében előírja, hogy a bizalmi vagyongazdálkodó vállalkozásnak be kell jelentenie a vezető állású személyek, a tagok, valamint a tényleges tulajdonosok adatait. A fenti adatok más közhiteles nyilvántartásból nem nyerhetők ki, így a 4. pénzügyi irányelv 47. cikk (2) és (3) bekezdése szerinti feltételek vizsgálata érdekében szükséges az, hogy a hatóság az éves vizsgálat keretében adatigényléssel tudjon fordulni a bünyügyi nyilvántartó hatósághoz a fenti személyek büntetőjogi alkalmasságával kapcsolatos vizsgálat eredményes lefolytatása érdekében.

A 64. §-hoz

A pénzügyi közvetítőrendszer hatósági felügyeletét érintő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXCI. törvény értelmében az Ákr. 8. § (1) bekezdése eltérő szöveggel lépett hatályba, és kivett eljárásról szabályozza a Magyar Nemzeti Banknak a Bvktv.-ben meghatározott feladatkörével összefüggő hatósági eljárásokat. Az Ákr. eltérő szövegű hatályba lépésével összefüggésben azonban nem történt meg a Bvktv. módosítása. A Javaslat az Ákr. szabályai helyett az MNB tv. egyes rendelkezéseinek alkalmazását írja elő a bizalmi vagyongazdálkodó vállalkozás engedélyének kiadására irányuló eljárásokban.

A Javaslat ezen túlmenően rögzíti, hogy a hatósági eljárás keretében hozott döntések vonatkozásában a hatáskörnyelvre az MNB rendeletében meghatározott szerv vagy személy jogosult. A hatáskör gyakorlásának kijelöléséről, valamint átruházásáról a Bvktv. 47. § (2) bekezdésének új c) pontja értelmében az MNB elnöke rendeletben rendelkezhet.

A 65. §-hoz

A Javaslat rögzíti a 4. pénzügyi irányelv 47. cikk (3) bekezdésében szereplő büntetőjogi alkalmassági feltételeket a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyongazdálkodók tekintetében, figyelemmel arra, hogy egyéb alkalmassági feltételeket a Bvktv. már meghatároz.

A 4. pénzügyi irányelv 47. cikk (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a tagállamok előírják a felügyeletet ellátó hatóságok számára annak biztosítását, hogy a pénzügyi törvény hatálya alá tartozó szolgáltatóknál irányító funkciót betöltő személyek, illetve az ilyen szervezetek tényleges tulajdonosai alkalmas és megfelelő személyek legyenek. A 47. cikk (3) bekezdése szerint a tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok megtegyék a szükséges intézkedéseket annak megakadályozására, hogy a vonatkozó területeken jogerősen elítélt bűnelkövetők vagy elkövető társaik az érintett kötelezett szolgáltatókban vezetői feladatokat lássanak el, vagy azok tényleges tulajdonosai legyenek. A 4. pénzügyi irányelv 2. cikk (1) bekezdés 3. pontja alapján a szakmai tevékenységük gyakorlása keretében eljáró bizalmi vagyongazdálkodási konstrukciók az irányelv hatálya alá tartoznak. A Javaslatnak a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyongazdálkodó esetén is meg kell állapítania azokat az alkalmassági feltételeket, melyek garantálják a pénzügyi és a terrorizmus megelőzését, illetve megakadályozását szolgáló törekvések teljesülését. Ennek indoka az, hogy bár a pénzügyi irányelv valóban az üzletszerű vagyongazdálkodókra vonatkozik, de a Pmt. kiterjeszti a személyi hatályát a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyongazdálkodókra is, figyelemmel az Európa Tanács pénzügyi elleni küzdelemmel foglalkozó szervezete, a Moneyval ajánlásában foglaltakra is.

Tekintettel arra, hogy az irányelvi kötelezettségeket a jövőre nézve kell teljesíteni, ezek a kötelezettségek az átmeneti rendelkezésekre figyelemmel is, kizárólag a módosítás hatálybalépését követően bejelentett jogviszonyok esetén állnak fenn. Hangsúlyozható továbbá, hogy az előírt alkalmassági feltételeket nem kell kiterjesztően értelmezni, vagyis amikor a Javaslat a Bvktv. 18/A. § (2) bekezdés c) pontjában a bizalmi vagyongazdálkodást végző gazdálkodó szervezet tagját említi, azon a cégjegyzékbe bejegyzett tagot kell érteni, vagyis a közvetlen, jogi értelemben vett tagot, cégtulajdonost. Nem következik az irányelvi rendelkezésekből, hogy a cégjegyzékbe bejegyzett tag mögötti tulajdonosi láncolat is a tagra vonatkozó vizsgálati körbe kerüljön bevonásra. Természetesen a tényleges tulajdonos meghatározása jellemzően tulajdonosi láncolat alapján állapítható meg, azonban magában a láncolatban lévő köztes vállalkozásokat a hivatalnak átvilágítania nem kell.

A Javaslat továbbra is előírja azt, hogy a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyongazdálkodó által kötött bizalmi vagyongazdálkodási szerződést közokiratba, vagy ügyvéd, kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett magánokiratba kell

foglalni, melynek során a Pmt. 73. §-a szerint a közjegyző, ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos elvégzi a Pmt. szerinti ügyfél-átvívítási feladatokat, bejelentési kötelezettséget. A Javaslat továbbá előírja, hogy a közjegyző, ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő tekintetében elvégzi a Javaslatban szereplő büntetőjogi alkalmassági feltételek vizsgálatát. A vizsgálat során a közjegyző, ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos egyrészt kezeli a hatósági erkölcsi bizonyítványt, másrészt három évig meg is őrzi azt, annak érdekében, hogy igazolni tudja a vizsgálat elvégzését, valamint annak eredményét. A közjegyző, ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos abban az esetben foglalhatja közokiratba, illetve ellenjegyezheti a szerződést, ha megbizonyosodott arról, hogy a bizalmi vagyonkezelő megfelel a feladat ellátásához szükséges közjogi feltételeknek.

Annak érdekében, hogy a hivatal egyértelműen meg tudjon bizonyosodni a bizalmi vagyonkezelői pozíció betöltéséhez előírt feltételek megvalósulásáról, a Javaslat előírja, hogy a közokiratnak, vagy az ellenjegyzett magánokiratnak egyértelműen tartalmaznia kell a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető állású személyét, természetes személy tagját, valamint tényleges tulajdonosát. A vizsgálat elvégzését az eljáró közjegyző, ügyvéd, kamarai jogtanácsos tehát az okiratba foglalással, illetve az ellenjegyzéssel tanúsítja.

A 66. §-hoz

A Javaslat a 4. pénzügyi irányelv 47. cikk (3) bekezdésében foglalt előírások megfelelő teljesítése érdekében kiegészíti a Bvktv. IV. Fejezet szerinti bizalmi vagyonkezelési jogviszonyok nyilvántartása által nyilvántartandó adatok körét. Figyelemmel arra, hogy a fenti adatok közhiteles nyilvántartásból teljeskörűen nem érhetőek el, a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelőnek kell – ha nem természetes személy – bejelentenie a hatóság számára vezető állású személyének, tagjának, valamint tényleges tulajdonosának természetes személyazonosító adatait.

A Javaslat kiegészíti a csatolandó okiratok körét is. Ha a bizalmi vagyonkezelés során a bizalmi vagyonkezelő személyében változás áll be, speciális rendelkezések irányadóak, hiszen a régi bizalmi vagyonkezelőnek el kell számolnia a kezelt vagyonnal, ezen felül megváltozik a kezelt vagyon tulajdonjoga is. A bizalmi vagyonkezelő személyében bekövetkezett jogutódlás esetére a Javaslat rögzíti, hogy az új bizalmi vagyonkezelőnek szükséges csatolnia a vagyonrendelő nyilatkozatát arra, hogy a bizalmi vagyonkezelési szerződés kizárólag a bizalmi vagyonkezelő személyében változott, az egyéb körülmények (pl. kezelt vagyon köre) változatlanul fennállnak.

A 67. §-hoz

A Javaslat a 4. pénzügyi irányelv rendelkezéseire figyelemmel kiegészíti az adatkezelés célját az általános adatvédelmi rendelet előírásainak megfelelően. Kiegészítésre kerül a bizalmi vagyonkezelési jogviszonyok nyilvántartása a Bvktv. 20. § (3) bekezdésének módosításával összhangban. Ha a bizalmi vagyonkezelő személyében változás következik be, a Javaslat értelmében a nyilvántartás tartalmazza a korábbi bizalmi vagyonkezelőt, valamint annak tényét, hogy a felek személyében változás következett be. A Javaslat ezen felül rögzíti, hogy a nyilvántartásba történő bejegyzés, valamint az abból történő törlés tényéről a hivatal értesíti az állami adóhatóságot, figyelemmel arra, hogy az állami adóhatóság által vezetett nyilvántartásban biztosítsa az adatok naprakészségét.

A 68. §-hoz

A Javaslat pontosítja a hatályos szabályozást, amikor előírja, hogy a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelőnek nemcsak a nyilvántartásban szereplő adatok változását kell bejelentenie a hivatal számára, hanem azt is, ha a nyilvántartásba vétel feltételeként szereplő tények, körülmények megváltoztak, melynek következtében a nyilvántartásba vétel feltételei a továbbiakban már nem állnak fenn. A Javaslat pontosítja ennek megfelelően a hivatal intézkedési körét is.

A 69. §-hoz

A Javaslat a Bvktv. 18. § módosításához hasonlóan meghatározza az Ákr. helyett az MNB tv. egyes rendelkezéseinek alkalmazását a bizalmi vagyonkezelési jogviszonyok nyilvántartásával összefüggő hatósági feladatok körében.

A 70. §-hoz

A Javaslat a hivatal hatáskörébe tartozó eljárásokkal összefüggő tevékenység-ellenőrzési szabályok körében rögzíti az eljárási szabályokat, az MNB tv. meghatározott szakaszára történő hivatkozással.

A 71. §-hoz

Figyelemmel arra, hogy a 4. pénzügyi irányelv 47. cikk (3) bekezdése kifejezetten előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy az illetékes hatóságok megtegyék a szükséges intézkedéseket annak megakadályozására, hogy a vonatkozó területeken jogerősen elítélt bűnelkövetők vagy elkövető társaik az érintett kötelezett szolgáltatókban vezetői feladatokat lássanak el, vagy azok tényleges tulajdonosai legyenek, a fenti feltételek folyamatos vizsgálata indokolt. A bizalmi vagyonkezelő vállalkozások esetén a Bvktv. 32. §-a előírja a bizalmi vagyonkezelő vállalkozás számára, hogy évente nyilatkozzon arról, hogy az engedély kiadásának feltételei fennállnak-e. Ennek keretében a bizalmi vagyonkezelő vállalkozás vagy az éves felülvizsgálat keretében benyújtja vezető állású személyére, tagjára, tényleges tulajdonosára, munkavállalójára vonatkozóan a hatósági erkölcsi bizonyítványt, vagy ennek hiányában a hivatal a bünyügyi nyilvántartási rendszerből történő adatigényléssel győződik meg arról, hogy az engedély kiadásának feltételei a továbbiakban is fennállnak-e.

A 72. §-hoz

A Bvktv. 18/A. §-a értelmében a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő által kötött bizalmi vagyonkezelési szerződés megkötésekor a közjegyző, az ügyvéd vagy a kamarai jogtanácsos elvégzi a büntetőjogi alkalmassági feltételek vizsgálatát, azaz a szerződés megkötését megelőzően a bizalmi vagyonkezelőre vonatkozóan a büntetőjogi alkalmassági feltételek vizsgálata megtörténik.

A Javaslat értelmében a jövőre nézve is szükséges biztosítani a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő esetén a 4. pénzügyi irányelv előírásainak való megfelelés érdekében a büntetőjogi alkalmassági feltételek teljesülésének ellenőrzését. Figyelemmel az átmeneti rendelkezésre is, a fenti ellenőrzési kötelezettség kizárólag a Javaslat hatálybalépését követően bejelentett jogviszonyok esetén áll fenn.

Ha a bünyügyi nyilvántartó hatóság adattovábbítása alapján a bizalmi vagyonkezelő vállalkozás esetén kizáró ok merül fel, a hivatal a Bvktv. 12. § (1) bekezdés a) pontja alapján visszavonja a bizalmi vagyonkezelő vállalkozás engedélyét. Ebben az esetben a Ptk. idevágó szabályai alkalmazandók. Hangsúlyozni kell, hogy a törvény tételesen nem mondja ki, hogy a kizáró ok megállapításával a bizalmi vagyonkezelői megbízás megszűnne, azzal, hogy a bizalmi vagyonkezelő nyilvánvalóan – a közjogi előírások okán – nem tudja ellátni tevékenységét. A vagyonrendelőnek azonban lehetősége van arra, hogy visszahívja a kizáró okkal érintett bizalmi vagyonkezelőt, és ezzel egyidejűleg jelöljön ki egy másik bizalmi vagyonkezelőt. Ha a bizalmi vagyonkezelő nem természetes személy, arra is lehetőség nyílik, hogy ő maga szüntesse meg a tagjával, tényleges tulajdonosával vagy vezető állású személyével szemben fennálló összeférhetlenséget.

Ha a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő esetén merül fel büntetőjogi kizáró ok, úgy a hivatal törli a bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó adatokat a nyilvántartásából. A hivatal ezen döntéséről értesíti a vagyonrendelőt is, vagy ha nincs vagyonrendelő, a Ptk. 6:325. § (4) bekezdése szerinti személyt. Az értesítésre azért kerül sor, hogy a hivatal tájékoztatást adhasson arról, hogy kizáró ok merült fel a bizalmi vagyonkezelővel szemben, mely alapján a vagyonrendelő visszahívhatja a kizáró okkal érintett bizalmi vagyonkezelőt, egy másik bizalmi vagyonkezelő egyidejű kijelölése mellett. A Javaslat a vagyonrendelőnek – a hivatal felhívásának kézhezvételétől számított – 90 napot biztosít arra, hogy a kizáró okkal érintett bizalmi vagyonkezelő helyett másik bizalmi vagyonkezelőt jelöljön ki, valamint az új bizalmi vagyonkezelő a jogviszonyt a hivatalnak bejelentse. A Ptk. 6:325. § (1) bekezdése szerint ugyanis a vagyonrendelőnek joga van arra, hogy a bizalmi vagyonkezelőt visszahívja, és egyúttal gondoskodjon másik bizalmi vagyonkezelő kijelöléséről. Amennyiben ugyanis a bizalmi vagyonkezelő nem felel meg a Bvktv. 18/A. §-ában foglalt feltételeknek, úgy tisztségét nem tudja betölteni.

Ki kell emelni, hogy a hivatalnak nem kell a szerződés érvényességével kapcsolatosan semmilyen vizsgálatot elvégeznie, a Javaslat kizárólag azt írja elő a hivatal számára, hogy a bizalmi vagyonkezelő „közjogi alkalmatlansága” esetén erről a tényről értesítse a bizalmi vagyonkezelőt, a vagyonrendelőt vagy ennek hiányában a kedvezményezettet, akinek a szükséges intézkedéseket, az összeférhetlenség megszüntetését, vagy másik bizalmi vagyonkezelő kijelölését meg kell tennie.

Ha a hivatal határozatának kézhezvételétől számított 90 napon belül a bizalmi vagyonkezelő nem szünteti meg az összeférhetetlenséget, a vagyonrendelő nem hívja vissza a kizárással érintett bizalmi vagyonkezelőt, valamint ezzel egyidejűleg nem jelöl ki újat, illetve a kedvezményezett sem kezdeményezi a bírósági eljárás megindítását, úgy a hivatal felhívását követően a Javaslatban rögzített időpontban a bizalmi vagyonkezelői jogviszony nyilvántartásból való törléséről a hivatal értesíti az állami adóhatóságot.

A bizalmi vagyonkezelési megbízatás a Bvktv. 36. § (5) bekezdése szerinti megszűnése sem jelenti még a bizalmi vagyonkezelési jogviszony megszűnését. A Javaslat egy önálló megszüntetési okot szabályoz, mivel előírja, hogy a bizalmi vagyonkezelési szerződés megszűnik akkor, amikor a hivatal arról értesíti az állami adóhatóságot, hogy törölte a bizalmi vagyonkezelési jogviszonyt a nyilvántartásából. Ennek indoka az, hogy a kezelt vagyon adójogi jogalanyisággal bír, tehát a bizalmi vagyonkezelő adószám hiányában nem tudja a kezelt vagyonnal összefüggő adójogi kötelezettségeit teljesíteni. Ha tehát a felek nem tettek meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a szerződés fennmaradjon, úgy a Bvktv.-nek ki kell mondania a szerződés megszűnését.

A Javaslat a Ptk. 6:325. § (2) bekezdésének analógiájára lehetőséget biztosít arra, hogy a kedvezményezett a bíróságtól kérje a bizalmi vagyonkezelővel szemben fennálló kizáró ok miatt annak visszahívását és másik bizalmi vagyonkezelő kijelölését. A Ptk. 6:325. § (2) bekezdésében foglalt szabályhoz képest a bíróságnak nem a súlyos szerződésszegés fennállását kell vizsgálnia, hanem azt, hogy a bizalmi vagyonkezelővel szemben fennáll-e a Bvktv. 18/A. § (1) bekezdése vagy nem természetes személy esetén a 18. § (2) bekezdés c) pontja szerinti kizáró ok, mely jelen esetben a bizalmi vagyonkezelő visszahívásának feltételét jelenti. A Javaslat szerint a perindítás tényét a kedvezményezettnek a hivatal felé igazolnia kell. Ennek legfőbb indoka az, hogy a hivatalnak tudnia kell, hogy a bizalmi vagyonkezelési szerződés módosítására sor kerül-e, ellenkező esetben további intézkedések megtétele indokolt.

Ha a kedvezményezett kezdeményezése alapján a bíróság másik bizalmi vagyonkezelőt jelöl ki, a Javaslat rendelkezik arról, hogy az új bizalmi vagyonkezelési szerződés bejelentésére vonatkozó szabályok szerint szükséges az új bizalmi vagyonkezelőt a nyilvántartásba bejelenteni.

A 73. §-hoz

A Javaslat a Bvktv. új 18. § (2) bekezdésében, 30. § (2) bekezdésében, valamint 31. § (1a) bekezdésében foglalt rendelkezéseivel összhangban felhatalmazást ad a Magyar Nemzeti Bank elnöke részére, hogy rendeletben határozza meg a bizalmi vagyonkezeléssel összefüggő hatósági feladatok esetén a hatáskörgyakorlásra vonatkozó rendelkezéseket.

A 74. §-hoz

Átmeneti rendelkezések. Figyelemmel arra, hogy a Javaslat a nyilvántartásban szereplő adatok körét kibővítette, a Javaslat rendelkezik arról, hogy a bizalmi vagyonkezelő vállalkozásnak a tényleges tulajdonosára vonatkozó adatokat a Javaslat hatálybalépését követő 90 napon belül kell a kell benyújtania a hivatalhoz.

A Javaslat ezen felül egyértelműsíti azt, hogy a büntetőjogi alkalmassági feltételeket a Javaslat hatálybalépését követően létrejött bizalmi vagyonkezelési szerződések esetén kell alkalmazni, továbbá abban az esetben, ha a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő a Javaslat hatályba lépését megelőzően kötött bizalmi vagyonkezelési szerződésben vállal a Javaslat hatályba lépését követően bizalmi vagyonkezelési feladatot.

A Javaslat meghatározza, hogy a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő esetén a Bvktv. 36. §-a szerinti éves bejelentési kötelezettség a Javaslat hatálybalépését követően a hivatalnak bejelentett jogviszonyok esetén kell alkalmazni, ideértve azt az esetet is, ha a Javaslat hatálybalépését követően a már fennálló szerződésben a nem üzletszerűen eljáró bizalmi vagyonkezelő személye változik.

A 75. §-hoz

A Bvktv.-hez kapcsolódó jogharmonizációs záradék.

A 76. §-hoz

A Bvktv.-hez kapcsolódó szövegcsere módosítások.

A 77. §-hoz

Az igazságügyi szakértők statisztikai adatszolgáltatásának átalakításával összefüggésben kerül módosításra az arra vonatkozó szabály, hogy a névjegyzékből való törlést követően mennyi ideig nem vehető fel újra az igazságügyi szakértő a névjegyzékbe. A naptári év első három negyedévében esedékes statisztikai adatszolgáltatás két éven belül három alkalommal történő elmulasztása miatt bekövetkező törlés esete az egy éves eltiltást eredményező törlési okok közé került tekintettel arra, hogy a statisztikai adatszolgáltatás rendszere a módosítás következtében átalakult, amelynek eredményeként a statisztikai adatszolgáltatás elmulasztásának két esetkörét – az eltiltás szempontjából – azonos súlyú törlési okként értékeli a jogalkotó. A kamarai tagság egyéb okból történő megszűnése miatti névjegyzékből való törléssel kapcsolatban az eltiltási idő törlésre kerül, mivel az a gyakorlatban a kamarai tagság megszüntetésének MISZK-nél történő kérését, valamint a szakértő kötelező szakmai kamarai tagságának megszűnését jelenti. E törlési okokhoz eltiltási jogkövetkezményt nem indokolt kapcsolni.

A 78. §-hoz

A gyakorlati visszajelzésekre tekintettel kerül bevezetésre, hogy bizonyos névjegyzékből való törlési okok esetén, ha az igazságügyi szakértő törlését követően újból a névjegyzékbe vételét kéri, nem kell igazolnia a kötelező szakértőjelölti jelölti időt vagy szakértőjelöltként kötelező szakmai közreműködőként elvégzett ügyszámot.

A 79–81. §-hoz

Az igazságügyi szakértők munkájának értékelésére szolgáló minőségbiztosítási rendszer felülvizsgálatával kapcsolatos módosítások. A módosítás következtében nem kerül sor minden igazságügyi szakértő meghatározott ciklusonként történő minősítésére, ugyanakkor a minőségbiztosítási eljárás lefolytatására továbbra is fennáll a lehetőség, ha azt az igazságügyi szakértő maga kéri a törvény rendelkezéseinek megfelelően, illetve ha az a névjegyzéket vezető hatóság, az Igazságügyi Minisztérium megítélése alapján (az igazságügyi szakértőre érkezett panasz miatt) indokolt. Így a minőségbiztosítási eljárás mind a szakmailag kifogástalanul eljáró igazságügyi szakértők versenyelőnyt biztosító minősítése megszerzésének, mind a nem megfelelően eljáró szakértőkkel szembeni fellépés lehetőségének eszköze.

A 82. §-hoz

A módosítással bevezetett elektronikus választási rendszerrel összefüggésben indokolt az igazságügyi szakértők számára előírni, hogy rendelkezzenek olyan hivatalos elérhetőséggel, amelyen a MISZK részükre küldött küldeményei tekintetében az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 14. § (4) bekezdésében foglalt előírások érvényesülése biztosítható.

A 83–86. §-hoz

Az egyszintű kamarai rendszer bevezetése mellett a hatályos Szaktv. a választásra országosan egy helyen megtartható személyes részvételt igénylő választást írt elő. Az ezzel kapcsolatban a MISZK-et és a kamarai tagokat is terhelő költségek csökkentése és a részvételi arány emelése érdekében a módosítás elektronikus választási rendszert vezet be, ezen felül elvégzi a választási eljárás törvényi szabályainak indokolt korrekcióját is. A rendszer egyszerűsítése érdekében egyfordulós, relatív többségi választás kerül bevezetésre. A küldöttek létszámát indokolt volt a kamarai tagok létszámához arányosítani és a felére csökkenteni, valamint esetükben a szakmai tagozatok általi delegálás jogintézményét megszüntetni. A tagozatok részvételi jogát az új szabályozás a jelölés során garantálja. A módosítás fenntartja a hatályos törvény azon előírását, amely alapján a már újraválasztott kamarai elnökök nem jelölhetőek, illetve nem választhatóak meg a Kamara küldöttgyűlésébe és az elnökségbe sem. A korábbi kétszintű kamarai rendszerben működő területi kamarai vezetők szintén nem jelölhetőek küldöttek. Szavazategyenlőség esetére egységesen sorsolás kerül bevezetésre, az érintett jelöltek előzetes értesítésével. A kisebbségvédelem jegyében a szakmai tagozatok által támogatott küldöttek közül tagozatonként a legtöbb szavazatot kapott jelölt mindenképp küldötté válik, amely a kis taglétszámú tagozatok tagjainak megfelelő küldöttgyűlési képviselete érdekében szükséges. A küldöttek megválasztásának az alapvető anyagi jogi szabályai továbbra is a törvényben kerülnek rögzítésre, de a részletszabályok tekintetében fennmarad az alapszabályi rendezésre vonatkozó felhatalmazás. Az egyfordulós választás lebonyolítása érdekében a törvény maximalálja az elnöki és elnökhelyettesi jelöltek lehetséges számát.

A 87. §-hoz

A MISZK tisztségviselőinek megbízatása vagy kinevezése az új tisztségviselők megválasztásának vagy kinevezésének napján szűnik meg. A működőképesség fenntartása, illetve a leköszönő tisztségviselők hatásgyakorlásának korlátozása érdekében kerül előírásra, hogy az új tisztségviselők megbízatásának miniszteri jóváhagyásáig, illetve a megbízatás megszűnését eredményező egyéb ok bekövetkeztéig a korábbi tisztségviselők ügyvezetőként tovább működjenek a törvényben meghatározott keretek között.

A 88. §-hoz

A minőségbiztosítási rendszer változásával összefüggésben szükségessé váló módosítás. Amennyiben az igazságügyi szakértő értékelése során fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja merül fel, a szakmai értékelő tanács elnöke köteles a MISZK elnökségét erről értesíteni. A Szaktv. 104. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elnökség kezdeményezheti a fegyelmi eljárást. Szükséges rögzíteni, hogy ebben az esetben – a folyamatban lévő bírósági vagy más hatósági eljáráshoz hasonlóan – a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárást annak megindításával egyidejűleg határozattal felfüggeszti a minőségbiztosítási bizottság határozatának jogerőre emelkedéséig.

A 89. §-hoz

Átmeneti rendelkezés arra vonatkozóan, hogy az igazságügyi szakértők statisztikai adatszolgáltatásának megváltozott módjára tekintettel az ahhoz kapcsolódó – a Szaktv. 13. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseit érintő – módosításokat kizárólag a módosítás hatályba lépését követően fennálló statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel összefüggésben indult eljárásokban kell alkalmazni. Átmeneti rendelkezés teszi egyértelművé továbbá, hogy az új elektronikus választás szabályrendszerét a bevezetését követő választási eljárásokban kell alkalmazni. Átmeneti rendelkezés határozza meg, hogy az elektronikus ügyintézés általános szabályairól szóló törvény szerinti hivatalos elérhetőség ügyintézési rendelkezések nyilvántartásába történő bejelentésére 2020. április 1-jéig köteles a 2019. december 31-én a nyilvántartásban szereplő igazságügyi szakértő.

A 90–92. §-hoz

A gyakorlati visszajelzések alapján és a törvény belső koherenciája miatt szükségessé váló szövegcsérés módosítások és hatályon kívül helyező rendelkezések.

A 93. §-hoz

Az Ütv. módosítása azért vált szükségessé, mert a Kit. 331. §-a 2019. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte az állami tisztviselőkről szóló 2016. évi LII. törvényt. A Kit. értelmében az állami tisztviselők jogállása kormányzati szolgálati jogviszonyra változott, ezért az Ütv.-ben hatályon kívül kell helyezni az állami szolgálati jogviszonyt tartalmazó szövegrészeket.

A 94. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A 95. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás a pénzügyi közvetítőrendszert, valamint az államháztartást és a gazdasági stabilitást érintő egyes jogszabályok módosításáról szóló 2019. évi CXVIII. törvényhez

(Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül.)

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

2015 szeptemberében jelent meg az Európai Bizottság közleménye, amely a tőkepiaci unió megteremtésére irányuló cselekvési tervet tartalmazza. Ez a terv azt célozza, hogy a tagállamok tőkepiacainak szabályozását – a szabályozás egységesítése révén – ahol lehetséges és célszerű, nemzeti szintről közös uniós szintre helyezze. Ezáltal több lehetőség nyílik az akadályok nélküli határon átnyúló befektetések előtt. További cél, hogy az EU tagállamainak túlnyomó részében, így Magyarországon is meghatározó banki finanszírozáson alapuló rendszer mellé a tőkepiacról történő finanszírozás is felzárkózzon, a vállalkozások diverzifikáltabb forrásokból juthassanak tőkéhez bárhol az Európai Unióban. Fontos az is, hogy a befektetőknek olyan további lehetőségek kínálkozzanak, amelyek révén pénzüket úgy hasznosíthatják, hogy ezáltal fokozzák a növekedést és a munkahelyteremtést.

A tőkepiaci unió megvalósítása felé teendő egyik alapvető lépés az értékpapírokra vonatkozó nyilvános ajánlattételkor vagy értékpapíroknak a szabályozott piacra történő bevezetésekor közvéteendő tájékoztatóról szóló 2003-as irányelv felváltása egy – ugyanezt a témát szabályozó – rendelettel. Ez az új (EU) 2017/1129 rendelet 2019. július 21-től közvetlenül alkalmazandó az Európai Unió összes tagállamában.

Ennek következtében jelen törvényjavaslat hangsúlyos elemét képezi a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) módosítására irányuló rész, amely törvénynek „Az értékpapírok forgalomba hozatala, szabályozott piacra történő bevezetése” című IV. Fejezete jelentős mértékben átdolgozásra került. A korábbi irányelvi szabályozásnak megfeleltethető szabályok rendeleti szinten történő kezelése egyrészt a hazai jogszabályban való megjelenítést feleslegessé tette, így a hatályon kívül helyezési rendelkezések szükségessége miatt lerövidült a fejezet. A rendeleti szabályozáshoz való alkalmazkodás kényszere másrészt azonban jelentős változtatásokat is megkövetelt az eddigi rendszerhez képest. Így pl. a rendelet fogalomhasználata miatt szűkül a zártkörű forgalomba hozatal eddigi hazai fogalma. A tájékoztató készítési kötelezettségre vonatkozó szabályok ugyanakkor e körben továbbra sem változnak, azonban az eddig a tájékoztató készítési kötelezettség alól ilyen jogcímen (azaz a zártkörűség miatt) felmentettek a jövőben a rendeletben meghatározott kivételek alapján mentesülnek a tájékoztató készítési kötelezettség alól. Az átdolgozott rész láttató szabályként természetesen tartalmazza, hogy a fejezet rendelkezéseit az (EU) 2017/1129 rendelettel és az e rendelethez kapcsolódó bizottsági (EU) felhatalmazáson alapuló rendelettel együtt kell alkalmazni.

A befektetők tájékoztatását célzó uniós rendelet nyomán a tőkepiacról szóló törvény által használt fogalmak (így például a nyilvános és zártkörű forgalomba hozatal fogalom) nem szükségszerűen determinálják a más célú szabályozásokat. Különböző szabályozási célok különböző megközelítését (az adott esetben a befektetői tájékoztatás szempontjától eltérő szempontú megközelítést) az adott speciális jogszabályban kell a szabályozási cél által megkívánt mértékben érvényre juttatni.

A lakástakarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Ltp.) módosítását elsősorban az állami támogatás nélküli termékekre vonatkozó új szabályok indokolják. Az állami támogatás nélkül kötött szerződések esetén ugyanis egyes korlátozások szükségtelenek, gátolják a rugalmas feltételek kialakítását. Az Ltp. módosítását szükségessé teszi egyes szabályok korszerűsítése (pl. likviditáskezelési eszköztár bővítése), illetve pontosítása is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárról szóló 1993. évi XCVI. törvény módosítása

Az 1. §-hoz

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárról szóló 1993. évi XCVI. törvény módosítása a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

2. A lakástakarékpénztárról szóló 1996. évi CXIII. törvény módosítása

A 2. §-hoz

Az Ltp. módosításának célja, hogy az állami támogatás nélkül nyújtott termékek esetén nem indokolt a szerződéses módzatok bevezetését a Magyar Nemzeti Bank engedélyéhez kötni. Az engedélyezés előírását a korábbi termékek esetén a megtakarításhoz biztosított nagy összegű állami támogatás tette szükségessé.

A 3. §-hoz

Az állami támogatás nélküli lakás-előtakarékossági termékek esetén indokolt egyes korlátozások alól mentességet biztosítani a rugalmasabb konstrukciók lehetővé tétele érdekében.

A 4. §-hoz

A működési hatékonyság növelését és az azonosan magas színvonalú ügyfélszolgálat biztosítását szolgálja annak lehetővé tétele, hogy a hitelintézet a csoportszintű működés során szolgáltatásokat nyújthasson a vele szoros kapcsolatban álló vállalkozások számára.

A repóügyletek lehetővé tétele hozzájárul a likviditási és kockázatkezelési eszköztár bővítéséhez.

Az 5. §-hoz

A likviditáskezelést szolgáló repóügyleteket nem kell figyelembe venni a felvett kölcsönökre vonatkozó korlátozásnál.

A 6. §-hoz

A likviditáskezelés hatékonyságának növelését és megfelelő likvid tartalékok képzését szolgálja annak lehetővé tétele, hogy a lakástakarékpénztár szabad eszközeit az Európai Unió bármely tagállamának központi bankjánál vagy az anyabankjánál helyezhesse le.

A 7. §-hoz

Az állami támogatás nélkül nyújtott termékek esetén nem indokolt a szerződéses módzatok módosítását a Magyar Nemzeti Bank engedélyéhez kötni. Az engedélyezés előírását a korábbi termékek esetén a megtakarításhoz biztosított nagy összegű állami támogatás tette szükségessé.

A 8. §-hoz

A módosítás részben pontosító jellegű, annak rögzítésével, hogy kedvezményezett jelölése esetén a kedvezményezett teljesítse az elvárt feltételeket. A feltételek kiegészítése biztosítja, hogy a magyarországi lakóhely mellett elfogadható a magyarországi tartózkodási hely is.

A 9. §-hoz

A módosítás tartalmazza az állami támogatások miatt szükséges kincstári adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseket.

A 10. §-hoz

Az Ltp.-t érintő szövegcsere módosítások.

A 11. §-hoz

Hatályát vesztő szövegrészt tartalmazó módosítás célja annak biztosítása, hogy társasház esetén a lakástakarékpénztári szerződéssel kapcsolatos határozathozatal ne térjen el a társasházakra vonatkozó törvény szabályaitól.

3. A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény módosítása**A 12. §-hoz**

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény módosítása a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

4. A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosítása**A 13. §-hoz**

A Javaslat a Tpt. módosítására vonatkozó részében egyes definíciókat pontosít az (EU) 2017/1129 rendelettel összhangban, illetve más törvényekben már definiált fogalmakra utal.

A Tpt. 5. § (1) bekezdés 95. pontja a „nyilvános forgalomba hozatal” definícióját az (EU) 2017/1129 rendeletben meghatározott értékpapírra vonatkozó nyilvános ajánlattétel és értékpapír szabályozott piacra történő bevezetése fogalmak összességéként határozza meg. Ez azt jelenti, hogy az (EU) 2017/1129 rendelet 1. cikk (4) bekezdésében felsorolt esetek is – a rendelet szóhasználatának megfelelően – nyilvános ajánlattételnek minősülnek, attól függetlenül, hogy ezen esetekre a tájékoztató közzétételére vonatkozó kötelezettség nem vonatkozik.

A 14. §-hoz

A Javaslat lehetővé teszi, hogy a kötvényben egyoldalú jognyilatkozattal is kezességet lehessen vállalni a kötvény kibocsátójáért.

A 15. §-hoz

A Javaslat a Tpt. IV. Fejezetének rendelkezései során alkalmazandó definíciók meghatározását tartalmazza az (EU) 2017/1129 rendelettel összhangban, valamint egyértelművé teszi, hogy a Fejezet rendelkezései az (EU) 2017/1129 rendelettel, valamint a Bizottság (EU) 2019/980 felhatalmazáson alapuló rendeletével együtt alkalmazandóak. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az európai parlamenti és tanácsi rendelet felhatalmazása alapján – az ESMA által elkészített tervezet alapján a Bizottság által – elfogadandó, alapvetően technikai jellegű szabályokat tartalmazó szabályozástechnikai és végrehajtás-technikai standardok alkalmazása a címzetteknek nézve kötelező, e standardok törvényi szinten történő felsorolása azonban nem szükséges.

A 16. §-hoz

A Javaslat – annak érdekében, hogy minden forgalomba hozatal besorolható legyen vagy a zártkörű vagy a nyilvános forgalomba hozatal kategóriájába, minden olyan értékpapír forgalomba hozatalt zártkörűnek minősít, amely nem sorolható be a nyilvános forgalomba hozatal kategóriájába.

A 17. §-hoz

Az (EU) 2017/1129 rendelet preambulumaival összhangban a Javaslat a multilaterális kereskedési rendszerbe történő regisztrációval kapcsolatos rendelkezést tartalmaz.

A 18. §-hoz

A rendelkezés az (EU) 2017/1129 rendelettel való összhang biztosítása érdekében szükséges módosítást tartalmaz.

A 19. §-hoz

A Javaslat rögzíti, hogy az (EU) 2017/1129 rendeletnek megfelelően értékpapírra történő nyilvános ajánlattétel és értékpapír szabályozott piaci bevezetés esetén tájékoztatót kell közzétenni, amelyhez a Felügyelet jóváhagyása szükséges.

Az (EU) 2017/1129 rendelet 1. cikk (3) bekezdésében foglalt tagállami opció gyakorlását a 21. § (1a) bekezdés tartalmazza. A minimum tájékoztató készítésére vonatkozó kötelezettség értékpapírra vonatkozó olyan nyilvános ajánlattétel esetén alkalmazandó, amikor az értékpapír ajánlattételi ellenértéke tizenkét hónapon belül európai uniós szinten egymillió eurónál vagy annak megfelelő összegnél kisebb és mivel a tájékoztató közzétételét kiváltó dokumentumról van szó, olyan értékpapírra vonatkozó nyilvános ajánlattételre sem vonatkozik, amely megfeleltethető az (EU) 2017/1129 rendelet (1) cikk (4) bekezdés szerinti esetek valamelyikének. Az (EU) 2017/1129 rendelet 1. cikk (5) bekezdésében foglalt, tájékoztató készítés alóli mentességi esetek alapján történt bevezetésekre vonatkozó, Felügyeletnek történő bejelentési kötelezettség előírása is szükséges annak érdekében, hogy a Felügyelet ezek jogszerűségét is vizsgálni tudja.

Azon a nyilvános ajánlattételek esetén, amelyek az (EU) 2017/1129 rendelet (1) cikk (4) bekezdésének a)–e) és j) pontja szerinti esetek valamelyikének feleltethetők meg, a befektetők tájékoztatása érdekében szükséges a 16. §-ban foglalt előírásokat alkalmazni, és a Felügyelet felé a 17. § szerinti bejelentést megtenni.

Értékpapír multilaterális kereskedési rendszerbe (MTF) történő regisztrációja esetén a Bszt. 5. § (1) bekezdés h) pontja szerinti multilaterális kereskedési rendszer működtetése tevékenységet végző piacműködtető vagy befektetési vállalkozás által előírt és jóváhagyott információs dokumentum készítése kötelező, amennyiben tájékoztató vagy minimum tájékoztató közzétételére nem került sor. Az MTF-re történő regisztráció szabályait a Bszt.-ben meghatározott szervezett kereskedési rendszerbe (OTF) történő regisztráció esetén is alkalmazni kell.

A 20. §-hoz

A rendelkezések az (EU) 2017/1129 rendelettel való összhang biztosítása érdekében módosulnak.

A 21. §-hoz

A rendelkezések az (EU) 2017/1129 rendelettel való összhang biztosítása érdekében módosulnak.

A 22. §-hoz

A Javaslat az (EU) 2017/1129 rendelettel való összhang megteremtése érdekében szükséges mértékben módosítja a felelősségre vonatkozó szabályokat. Az az előírás és piaci gyakorlat azonban nem változik, hogy a tájékoztatóban, minimum tájékoztatóban foglalt minden információra, illetve az információ hiányára is ki kell terjednie valamely személy felelősségvállalásának.

A 23. §-hoz

A Javaslat technikai módosításokat vezet át.

A 24. §-hoz

A Javaslat technikai módosításokat vezet át.

A 25. §-hoz

A Javaslat technikai módosításokat vezet át.

A 26. §-hoz

Az értékpapír tájékoztatóra vonatkozó szabályozási keretrendszer módosítása kapcsán szükségessé vált a kibocsátókat érintő transzparencia szabályok hatályának felülvizsgálata, újragondolása is. Annak érdekében, hogy a rendelkezések még jobban kövessék a vonatkozó 2004/109/EK irányelv logikáját, és a hazai kibocsátókra is a többi EU tagállamban előírt szabályozás vonatkozzon (ezáltal a kibocsátókra vonatkozó adminisztratív terhek csökkenjenek), a jövőben e Fejezet rendelkezései nem a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapírok kibocsátójára, hanem csupán a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátójára vonatkoznak. A magyar szabályozás csak e módosítás révén tudja teljes mértékben követni az irányelv hatályát.

A 27. §-hoz

A módosítások pontosító jellegűek, céljuk a 2004/109/EK irányelv rendelkezéseinek való még teljesebb megfelelés.

A 28. §-hoz

A Javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: MNBtv.).

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A 29. §-hoz

A Javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és az MNBtv.-ben.

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A 30. §-hoz

A Javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és az MNBtv.-ben.

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A módosítás célja továbbá annak egyértelműsítése, hogy az 596/2014/EU rendelet hatálya alá tartozó pénzügyi eszköz esetében a rendkívüli tájékoztatásra vonatkozó szabályok is alkalmazandók.

A 31. §-hoz

A módosítást a betétvédelmi és befektető védelmi céllal létrejött garancia alapok egységes munkaszervezetének továbbá a munkaszervezet közös irányításának 2019. december 31. napjával történő megszűnése indokolja.

A 32. §-hoz

A módosításokat a betétvédelmi és befektető védelmi céllal létrejött garancia alapok egységes munkaszervezetének továbbá a munkaszervezet közös irányításának 2019. december 31. napjával történő megszűnése indokolja.

A 33. §-hoz

A módosításokat a betétvédelmi és befektető védelmi céllal létrejött garancia alapok egységes munkaszervezetének továbbá a munkaszervezet közös irányításának 2019. december 31. napjával történő megszűnése indokolja.

A 34. §-hoz

Az értékpapírosítási folyamat gördülékenyebb lebonyolítása érdekében javasolt módosítás. Az Európai Unió keretében megvalósuló tőkepiaci unió kiteljesedéséhez kapcsolódik az a javaslat, amely az értékpapírosítási

folyamat gyorsabb, hatékonyabb lebonyolításához járul hozzá. A javaslat lényege abban áll, hogy az értékpapírosítást kezdeményező és az ún. különleges célú gazdasági egység (KCGE) közötti, az értékpapírosítás alapjául szolgáló követelésállományok átruházása céljára a tőkepiaci törvényben is egy speciális átruházási mód válik lehetővé. A javaslat nagyszámú követelésállomány és annak minden biztosítéka tekintetében történő átruházására irányul, ezzel elősegítve az értékpapírosítandó követelésállományok gördülékeny átadását. Mindez felügyeleti engedélyhez kötötten, a követelésállomány átruházást nem fogyasztóval szembeni követelésállományokra korlátozva és egyszerűsített eljárással valósítható meg.

A 35. §-hoz

Amennyiben az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa lehetővé teszi, központi értéktár a Tpt. 335. §-ában foglaltakon túl más jogi személy számára is nyújthat szolgáltatást a 909/2014/EU rendelet által előírt rendelkezés alapján. A rendelkezés lehetővé teszi, hogy a központi értéktár – a pénzügyi tranzakciókban részt vevő jogi személyek azonosítására szolgáló – nemzetközi kód (ún. LEI kód) kiadásához kapcsolódó szolgáltatásokat is végezhesse.

A 36. §-hoz

A Javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és az MNBtv.-ben.

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A 37. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

A 38. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

A 39. §-hoz

A Javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és az MNBtv.-ben.

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A 40. §-hoz

A Javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és az MNBtv.-ben.

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A 41. §-hoz

A Javaslat célja a 909/2014/EU rendelet szankciós rendelkezéseinek való teljesebb megfelelés.

Az (EU) 2017/1129 rendelet 32. cikke előírja az illetékes hatóságoknak – a nemzeti joggal összhangban – biztosítandó hatásköröket. E rendelkezéseknek való megfelelés érdekében szükségesek a javasolt módosítások.

A 42. §-hoz

Az (1) bekezdésben szereplő javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és az MNBtv.-ben.

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A (2) bekezdésben foglalt javaslat célja a 909/2014/EU rendelet szankciós rendelkezéseinek való teljesebb megfelelés, továbbá az (EU) 2017/1129 rendelet 38. cikke által előírt bírság mértékeket határozza meg.

A 43. §-hoz

A módosítást a betétvédelmi és befektető védelmi céllal létrejött garancia alapok egységes munkaszervezetének továbbá a munkaszervezet közös irányításának 2019. december 31. napjával történő megszűnése indokolja.

A 44. §-hoz

A Javaslat átmeneti rendelkezést tartalmaz.

A 45. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

A 46. §-hoz

Jogharmonizációs rendelkezés.

A 47. §-hoz

Szövegcsérés módosítások

A 48. §-hoz

Hatályukat veszítő rendelkezések.

5. A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény módosítása

A 49. §-hoz

A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

6. A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységekről szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény módosítása

Az 50. §-hoz

Az egyértelmű jogalkalmazás okán szükséges a befektetési vállalkozás helyreállítási képessége fogalmának meghatározása.

Az 51. §-hoz

A javaslatnak megfelelően a jelölő bizottság tagjai kizárólag a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület tagjai közül kerülhetnek ki.

Az 52. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

Az 53. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

Az 54. §-hoz

A 2014/59/EU irányelvvel összhangban szükséges kimondani, hogy a helyreállítási terv életbe léptetéséről, valamint egyes intézkedések alkalmazásáról a Felügyelet tájékoztatja a szanalási feladatkörében eljáró MNB-t, az egyes intézkedések végrehajtására határidőt szab, továbbá értékeli az intézkedés hatékonyságát.

Az 55. §-hoz

A jelölő bizottság tagjaira vonatkozó átmenti rendelkezés.

Az 56. §-hoz

A Javaslat pontosítja a teljesítményjavaldalmazásra vonatkozó szabályozást.

Az 57. §-hoz

Pontosító rendelkezések.

7. A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény módosítása**Az 58. §-hoz**

A Javaslat célja, hogy a Felügyelet jogköre a más EGT-államban pénzforgalmi szolgáltatás nyújtására jogosult pénzforgalmi szolgáltató magyarországi fióktelepének a működési és biztonsági kockázatok kezelésére, valamint az erős ügyfél-hitelesítésre vonatkozó törvényi rendelkezések betartatásának ellenőrzésére is kiterjedjen.

8. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása**Az 59–69. §-okhoz**

A módosítás egyértelműsítő, a gazdaságpolitikában használatos, hazailag és nemzetközileg elfogadott fogalmakhoz való alkalmazkodási célt szolgál anélkül, hogy az adósságcsökkentésre vonatkozó, Alaptörvényből fakadó szabályrendszert alapvetően megváltoztatná.

Az Alaptörvényben foglalt államadósság csökkentés, valamint az annak mértékét és módját előíró szabályrendszer definiálásával és végrehajtásával kapcsolatban a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény ad útmutatást. E törvény eddig az uniós szabályok szerinti ún. maastrichti adósságtól és adósságmutatótól eltérő adósságot és adósság-mutatót határozott meg, s ezt alapul véve foglalta keretbe a költségvetési törvény tervezésének és végrehajtásának vonatkozó szabályait. A törvény megalkotása óta eltelt időben egyértelművé vált, hogy ezt a kettősséget nem feltétlenül szükséges fenntartani. A javaslat legfontosabb eleme a két adósság-definíció egységesítése, a hatályos európai uniós szabályok figyelembe vételével.

A költségvetés-politika alakításánál közgazdaságilag indokolt a kormányzat által befolyásolni nem tudott, az államadósság-mutató emelkedéséhez vezető külső tényezők figyelmen kívül hagyása. A hatályos törvény ezt úgy érte el, hogy az adósságmutatót bizonyos tényezők hatásának korrigálásával kellett számolni. Ilyen tényezők voltak az európai uniós források beérkezésének esetleges csúszása, az árfolyamváltozások hatása és az esetleges bankmentő intézkedések miatti adósságemelkedés. Jelen javaslat oly módon kezeli ezt a kérdést, hogy a költségvetési törvény végrehajtása során az említett tényezőket figyelmen kívül kell hagyni (miközben maga az adósságmutató értéke változatlan marad). Új elemet jelent, hogy a GDP és az uniós adósságmutató számítására vonatkozó statisztikai, számbavételi változások hatására bekövetkező adósság-változás az adósságmutató alakulásának utólagos értékelésekor szintén figyelmen kívül hagyandó, külső tényezőnek minősül. Érdemi eltérés az eddigi szabályrendszerhez képest, hogy ezeket a külső tényezőket ugyanakkor – amennyiben a költségvetési tervezés során már ismertek – figyelembe kell venni a költségvetési törvényjavaslatban szereplő adósságráta várható értékének meghatározásakor.

Fontos változás az ún. adósságképlet hatályon kívül helyezése. A képlet használatára egyetlen évben sem került sor, valamint – a gazdasági növekedés és az infláció alakulásának függvényében – az nem feltétlen biztosítana összhangot a hatályos európai uniós adósságcsökkentési szabályokkal. Az adósságcsökkentés elvárt ütemére az

uniós szabályrendszerből adódó előírások a módosítás után is értelemszerűen érvényben maradnak, valamint az a törvényi követelmény is, hogy minden évben legalább 0,1 százalékponttal kell az államadósság-mutatónak csökkenni.

9. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása

A 70. § és 71. §-hoz

Az uniós támogatások előirányzata a költségvetés tervezésekor mindig a várható kifizetések alapján kerül meghatározásra. Mivel a tervezés időpontjában még nem tudható, hogy a tárgyévi előirányzat milyen mértékben kerül felhasználásra, így az esetlegesen keletkező maradvány következő évi felhasználásával sem lehet kalkulálni. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az év végi maradványok összege folyamatosan nő. A fel nem használt források tárgyvet követő évre való átvitele nem indokolt, hiszen – a Bizottság által teljesített átutalásoktól függetlenül – a teljes éves forrásigény támogatás formájában az előirányzaton megtervezésre kerül, továbbá a váratlan helyzetek miatt esetlegesen felmerülő többletforrás-igény az előirányzatok felülről nyitásával kezelhető. A módosítás ezen oknál fogva e feleslegesen megképződő maradványok törvény erejénél fogva történő automatikus törlését írják elő, hasonlóan a központi kezelésű előirányzatokhoz.

Emellett a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításával összefüggő jogtechnikai módosítást tartalmaz a javaslat.

10. A szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. törvény módosítása

A 72. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

11. A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosítása

A 73. §-hoz

A Javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és az MNBtv.-ben.

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A magyar jogrendben közvetlenül hatályosuló uniós rendeletek esetében a pénzügyi szektor szabályozását illetően szükséges az illetékes hatóság kijelölése, ezért az (EU) 2019/1156 európai parlamenti és tanácsi rendelet esetében is szükséges rendelkezni a Magyar Nemzeti Bank, mint illetékes hatóság kijelöléséről.

A 74. §-hoz

A módosítás biztosítja, hogy pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 600/2014/EU rendelet 42. cikke szerinti döntést az MNB minden esetben honlapján közzétegye.

A 75. §-hoz

A rendelkezés az (EU) 2017/1129 rendelettel való összhang biztosítása érdekében szükséges módosítást tartalmaz.

A 76. §-hoz

A módosítás lehetővé teszi, hogy az MNB a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 600/2014/EU rendelet 42. cikke alapján, az ott meghatározott feltételek teljesülése esetén közvetlenül és hatékony módon beavatkozzon a nemkívánatos piaci folyamatokba. Tekintettel arra, hogy a beavatkozás minden olyan piaci szereplőre vonatkozik, aki a 600/2014/EU rendelet szerinti pénzügyi eszközöket vagy strukturált betéteket forgalmaz, értékesít vagy a 600/2014/EU rendeletben meghatározott piaci cselekményeket vagy

magatartásokat végez, a határozattal kötelezettek köre a hatósági döntéssel érintett piaci cselekmény, magatartás, vagy a termékkör megnevezésével is meghatározható. Fontos rögzíteni azt is, hogy a 600/2014/EU rendeletben foglaltak teljesülésétől függetlenül ezen intézkedés ténylegesen csak végső eszköz lehet. A tilalom, vagy korlátozás jellegére és funkciójára tekintettel, a határozattal érintett alanyi kört nem a határozat meghozatalakor ilyen tevékenységet végző szolgáltatók tételes felsorolásával, hanem a hatósági döntéssel érintett piaci cselekmény, magatartás, vagy a termékkör megjelölésével indokolt meghatározni. A határozat címzetti körének konkrét jogalanyok szerinti meghatározása a határozatban foglalt tilalom, vagy korlátozás érvényesülését – a címzetti kör folyamatos változásának lehetőségére tekintettel – lerontaná, így indokolt a döntéssel érintett pénzügyi eszközök vagy strukturált betétek körét, egyes piaci cselekményeket vagy magatartásokat végzőket címzettként megjeleníteni.

A 77. §-hoz

A bizonyítási eljárás lezárását követően az MNB-hez érkezett iratbetekintésre irányuló kérelem elbírálása során hozott döntéstől a kérelem alapján megvalósuló iratbetekintésig terjedő időtartam az MNB-től teljes mértékben független, így indokolt, hogy az ügyintézési határidőbe se számítson be.

A 78. §-hoz

A Javaslat az iratbetekintésre vonatkozó szabályok módosítása által egy olyan ügyfélbarát megoldást kíván jogszabályi szinten rögzíteni, amely biztosítja, hogy az ügyfelek a jövőben – a mai technikai feltételeknek megfelelően – az adatokról elektronikus másolatot, illetve azok rögzítését és átadását elektronikus adathordozón is kérhessék. Az eljárás gyorsítását szolgálja, ha az MNB alakszerű döntés nélkül haladéktalanul tájékoztatja az ügyfelet az iratbetekintést korlátozás nélkül engedélyező döntéséről, míg az eljárásjogi garanciák érvényesülése érdekében az MNB az iratbetekintést korlátozással engedélyező, vagy azt elutasító döntést továbbra is alakszerű végzésbe foglalná.

A 79. §-hoz

A módosítás lehetővé teszi, hogy az MNB a 600/2014/EU rendelet 42. cikke alapján meghozott határozatát kézbesítés mellőzésével kizárólag hirdetemény útján, annak közzétételével teljesítse. Ez esetben a határozat a hirdetemény közzétételével azonnal végre is hajtandó.

A 80. §-hoz

A Javaslat célja a 909/2014/EU rendelet szankciós rendelkezéseinek való teljesebb megfelelés.

A 81. §-hoz

A Javaslat célja a „bennfentes személy” fordulat tartalmi kiüresedése miatti módosítása a MAR szóhasználatának megfelelően a Tpt.-ben és az MNBtv.-ben.

További módosítás a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének feltüntetése a MAR 1. cikkében foglalt hatályával összhangban.

A 82. §-hoz

Az (1) bekezdésben szereplő Javaslat kiegészíti az Európai Bankhatóság tájékoztatására vonatkozó szabályozást.

A (2) bekezdésben foglalt módosítás szabályozza a felügyeleti hatóságok közötti információcserét a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról szóló 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelően.

A 83. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 84. §-hoz

A javaslat a jogharmonizációs záradékot pontosítja.

A 85. §-hoz

A javaslat a jogharmonizációs záradékot pontosítja.

A 86. §-hoz

A javaslat a kötelező elektronikus kapcsolattartással érintett ügyek körét pontosítja az (EU) 2017/1129 rendelettel összefüggő módosítások vonatkozásában.

A 87. §-hoz

Szövegcsérés rendelkezések.

A 88. §-hoz

Hatályukat veszítő rendelkezések.

12. Az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény módosítása**A 89. §-hoz**

Az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény szerint a pénzforgalmi intézmény, valamint az elektronikuspénz-kibocsátó intézmény pénzforgalmi szolgáltatásra vonatkozó tevékenységi engedélyének visszavonása önmagában nem jelenti azt, hogy az intézmény felszámolási vagy végelszámolási eljárás alá kerül. Mindezek alapján garanciális szempontból fontos annak rögzítése, hogy a tevékenységi engedély visszavonása esetén az intézménynek a fizetési művelet érdekében átvett pénzeszközök kiadása iránt soron kívül intézkednie kell.

A 90. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

13. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény módosítása**A 91. §-hoz**

Az egyértelmű jogalkalmazás okán szükséges a hitelintézet helyreállítási képessége fogalmának meghatározása. A javaslat a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvénynek az ügyfél azonosítására vonatkozó előírásainak megfelelően pontosítja a névre szóló betét fogalmát.

A 92. §-hoz

Az induló tőke összegeinek megállapítása óta eltelt időszakban a reálértékben bekövetkezett változások miatt, az összegek értékállóságának megőrzése érdekében szükséges az induló tőke összegeinek javaslatban foglaltak szerinti emelése.

A 93. §-hoz

A módosítás kiegészíti a jelzáloghitel közvetítőkkal kapcsolatos rendelkezéseket a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról szóló 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek történő megfelelés biztosítása érdekében. A kiegészítés rögzíti, hogy a jelzáloghitel közvetítő felel a közvetítői alvállalkozója tevékenységének megfelelőségéért.

A 94. §-hoz

A javaslat kiegészíti a belső hitelekre vonatkozó szabályozást.

A 95. §-hoz

A javaslatnak megfelelően a jelölő bizottság tagjai kizárólag a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület tagjai közül kerülhetnek ki.

A 96. §-hoz

A javaslat általános jelleggel rögzíti a teljesítményjavaldalmazás csökkentésének kötelezettségét.

A 97. §-hoz

A javaslat pontosítja a teljesítményjavaldalmazásra vonatkozó szabályozást.

A 98. §-hoz

A javaslat egyértelműsíti a vezető állású személyek szerződéses kötelezettségvállalására vonatkozó korlátozó rendelkezések és a belső hitelekre vonatkozó szabályok egymáshoz való viszonyát.

A 99. §-hoz

A javaslat egyértelműsíti, hogy az ellenőrzött szervezeti egység és annak munkatársai részéről tanúsítandó együttműködésre vonatkozó szabályozás is része a belső ellenőrzési szabályzatnak.

A 100. §-hoz

A 2014/59/EU irányelvvel összhangban szükséges kimondani, hogy a helyreállítási terv életbe léptetéséről, valamint egyes intézkedések alkalmazásáról a Felügyelet tájékoztatja a szanalási feladatkörében eljáró MNB-t, az egyes intézkedések végrehajtására határidőt szab, továbbá értékeli az intézkedés hatékonyságát.

A 101. §-hoz

A lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról szóló 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek történő megfelelés biztosítása érdekében rögzítésre kerül, hogy a Felügyelet a jelzáloghitel közvetítő másik EGT-államban létesített fióktelepénél helyszíni vizsgálatot tarthat.

A 102. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

A 103. §-hoz

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 214. § (11) bekezdését módosító javaslat a vádemeléshez, a betétes számára is megismerhető eljárási cselekményhez köti a kártalanítás felfüggesztését.

A javaslat törli a Hpt. 214. § (15) bekezdés második mondatának egy már hatályon kívül helyezett szövegrészre történő hivatkozását.

A 104. §-hoz

A névre szóló betét fogalmának módosításával összhangban a javaslat módosítja a betétet gyűjtő hitelintézet által a betétesekről nyilvántartandó azonosító adatokra vonatkozó rendelkezést.

A 105. §-hoz

A módosításokat a betétvédelmi és befektető védelmi céllal létrejött garancia alapok egységes munkaszervezetének továbbá a munkaszervezet közös irányításának 2019. december 31. napjával történő megszűnése indokolja.

A 106. §-hoz

Az induló tőke egyéb szabályokhoz is kapcsolódik, így jellegéből fakadóan az általános átmeneti időszaknál hosszabb felkészülési időszak indokolt.

A 107. §-hoz

A 2. melléklet módosítására vonatkozó javaslat pontosítja a természetes személyre vonatkozó adatok felsorolását.

A 6. melléklet módosítására vonatkozó javaslat javítja a betétesek kártalanítására vonatkozó határidőt.

A 108. §-hoz

Szövegcsérés módosítások.

A 109. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezések

14. A kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény módosítása**A 110. §-hoz**

A Javaslat szerint a küszöb alatti kockázati tőke-alapkezelők (és az általuk kezelt kockázati tőkealapok és magántőkealapok) a jövőben nem képezik az MNB pénzügyi felügyeleti tevékenysége által érintett intézményi kör részét. A kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Kbftv.) 2 § (2) bekezdésében meghatározott küszöb alatti alternatív befektetési alapkezelők a vonatkozó 2011/61/EU irányelvvel összhangban már most is számos rendelkezés alól fel vannak mentve, és az e körbe tartozó küszöb alatti kockázati tőke-alapkezelők tevékenységének jellege, komplexitása nem indokolja a felügyeleti tevékenység fenntartását. A Javaslat továbbá megteremti az Irányelv és a Kbftv. törvény hatályának összhangját azáltal, hogy azon alapkezelőket (és az általuk kezelt zártkörű ABA-kat), melyek kizárólag vállalatcsoportjuk vagyont kezelik – az egyéb befektetői érdek sérelme kockázatának hiányára tekintettel – kiveszi a felügyeleti tevékenység alól. Ugyanakkor, a Felügyelet az engedélyezési, regisztrációs feladatokat a jövőben továbbra is ellátja ezen intézményeknél.

A 111. §-hoz

Az (EU) 2017/1129 rendelet hatálybalépésével és a tőkepiaci törvény releváns módosításaival összhangban indokolt a befektetési jegyek forgalomba hozatalát érintő szabályok átgondolása, finomhangolása is. Így a Javaslat megvalósítja a zártkörű befektetési alapok létrehozására vonatkozó szabályoknak az említett renDELETEhez történő igazítását: azaz zártkörűen működik a befektetési alap azokban az esetekben, amikor a (EU) 2017/1129 rendelet a tájékoztató készítése alól felmentést ad nyilvános ajánlattétel esetén. Ezen esetek a korábbi szabályozási keretrendszer szerint zártkörű forgalomba hozatalnak minősültek, így érdemi változás e tekintetben nem valósul meg. A zártkörűségre vonatkozó további esetkör (átalakulás nyilvános alaptól zártkörűvé) is változatlan tartalommal él tovább.

A 112. §-hoz

Megszűnik az ún. küszöb alatti kockázati tőkealapkezelők (és az általuk kezelt kockázati tőkealapok és magántőkealapok), valamint az olyan egy vagy több, de kizárólag zártkörű ABA-t kezelő ABAK-ok felügyeleti díjfizetési kötelezettsége, amelyeknek ugyanezen ABAK-ok vagy azok anyavállalatai vagy leányvállalatai, vagy ezen

anyavállalatok egyéb leányvállalatai az egyedüli befektetői, feltéve, hogy e befektetők maguk nem ABA-k, tekintettel arra, hogy kikerülnek az MNB pénzügyi felügyeleti tevékenységének hatálya alól.

A (2)–(4) bekezdés módosítása a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

A 113. §-hoz

A Javaslat a forgalomba hozatalhoz kapcsolódó szabályok módosítását érintően pontosítja a Felügyelet nyilvántartásával kapcsolatos rendelkezést.

A 114. §-hoz

A Javaslat a forgalomba hozatalhoz kapcsolódó szabályok módosítása következtében pontosítja a zártkörű befektetési alap kezelési szabályzatára vonatkozó előírást.

A 115. §-hoz

Szövegcsérés rendelkezések.

15. A pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény módosítása

A 116. §-hoz

Az egyértelmű jogalkalmazás okán szükséges a válságmegelőzési intézkedés fogalmának meghatározása.

A 117. §-hoz

A Javaslat pontosítja a csoportszintű szanalási terv elemeit azzal, hogy annak egyértelmű rész legyen a csoport egészének vagy a csoporton belüli több vállalkozás által végzett tevékenységnek harmadik fél részére történő értékesítése lehetővé tétele.

A 118. §-hoz

A Javaslat egyértelműsíti, hogy a vagyonértékesítési eszközt kereskedelmi feltételek mellett szükséges alkalmazni azzal, hogy minden észszerű lépést szükséges megtenni annak érdekében, hogy ezen kereskedelmi feltétel a törvényben rögzített független értékelésen alapuljon.

A 119. §-hoz

A Javaslat elsődleges célja annak egyértelműsítése, hogy az EU-s székhelyű bankcsoportok magyarországi leányvállalatainál az egyedi MREL előírás helyett a csoport magyarországi tagállami anyavállalata teljesíthetik szubkonszolidált szinten a magyarországi csoporttagok egyedi MREL követelményét. A Javaslat továbbá egyértelműsíti azt is, hogy a leányvállalatnak a szavatoló tőkére, a leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények alóli szanalási feladatkörében eljáró MNB általi mentesítésének egyik feltétele, hogy az anyavállalat a leányvállalat tulajdonosaként a szavazati jogok több mint felével rendelkezzen, vagy jogosult legyen arra, hogy a leányvállalat vezető testülete tagjainak többségét megválassza vagy visszahívja.

A 120. §-hoz

Javaslat egyértelműsíti, hogy abban az esetben is gyakorolni kell a tőkeelemek leírására vagy átalakítására vonatkozó szanalási jogosultságot valamely leányvállalat által kibocsátott releváns tőkeinstrumentumok esetében, amennyiben ezeket a tőkeinstrumentumokat elismerik a szavatoló tőke követelmények egyéni és összevont alapon történő teljesítéseként, és az érintett hatóságok együttes határozat formájában közösen megállapítják, hogy a csoport nem lesz többé életképes, hacsak nem gyakorolják a leírásra vagy átalakításra vonatkozó hatáskört.

A 121. §-hoz

A 2014/59/EU irányelvvel összhangban szükséges rögzíteni, hogy a szanalási feladatkörében eljáró MNB a kiegészítő alapvető és járulékos tőkeelemek átalakításához kapcsolódó jogosultsága gyakorlása során az átváltási rátát az Európai Bankhatóság vonatkozó iránymutatására is tekintettel határozza meg.

A 122. §-hoz

A Javaslat kimondja, hogy a kiegészítő alapvető és járulékos tőkeelemek leírására vonatkozó jogosultság gyakorlását megelőzően a szanalási feladatkörében eljáró MNB-nek valamennyi érintett felügyeleti hatóságot szükséges tájékoztatnia.

A 123. §-hoz

A Javaslat kimondja, hogyha egyidejűleg több intézményhez is szükséges szanalási biztost kirendelni, az is mérlegelendő, hogy nem célszerűbb-e ugyanazt a szanalási biztost kirendelni, figyelemmel az érintett intézmények pénzügyi biztonságát támogató megoldások elősegítésére.

A 124. §-hoz

A Javaslat meghatározza azon szempontokat, amelyeket előzetesen értékelni kell a szanalási eszközök alkalmazásával összefüggő nyilvánosságra-hozatal során.

A 125. §-hoz

A módosításokat a betétvédelmi és befektető védelmi céllal létrejött garancia alapok egységes munkaszervezetének továbbá a munkaszervezet közös irányításának 2019. december 31. napjával történő megszűnése indokolja.

A 126. §-hoz

Szövegpontosító javaslatok.

A 127. §-hoz

Pontosító rendelkezés.

16. A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény módosítása**A 128. §-hoz**

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

A 129. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

A 130. §-hoz

A módosítás a felügyeleti díj értékállóságának megőrzése miatt szükséges.

17. A tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében tett egyes kárrendezési intézkedésekről szóló 2015. évi CCXIV. törvény**A 131. §-hoz**

A módosításokat a betétvédelmi és befektető védelmi céllal létrejött garancia alapok egységes munkaszervezetének továbbá a munkaszervezet közös irányításának 2019. december 31. napjával történő megszűnése indokolja.

A 132. §-hoz

A módosításokat a betétvédelmi és befektető védelmi céllal létrejött garancia alapok egységes munkaszervezetének továbbá a munkaszervezet közös irányításának 2019. december 31. napjával történő megszűnése indokolja.

18. Záró rendelkezések**A 133. és 134. §-hoz**

Hatályba léptető rendelkezések és jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás**a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló****2017. évi LIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi CXIX. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

Az Európai Bizottság 2016-ban kiadott, a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem fokozásáról szóló akciótervnek megfelelően benyújtott javaslata nyomán 2018. június 19-én jelent meg az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről (a továbbiakban: 5. irányelv).

A tagállamok 2020. január 10-ig kötelesek hatályba léptetni azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek megfeleljenek.

Az 5. irányelv rendelkezéseinek megfelelően a módosítási javaslatok alapján a Pmt.-ben is megjelenik a virtuális fizetőeszköz, illetve a letétkezelő pénztárca-szolgáltató fogalma, és ezekre építve a törvény hatálya alá kerülnek a virtuális fizetőeszközök, illetve a törvényes és virtuális fizetőeszközök közötti átváltási szolgáltatást nyújtók, valamint a letétkezelő pénztárca-szolgáltatók. E módosítások eredményeképpen lehetővé válik a technológiai újdonságok használatából adódó potenciális pénzmosási és terrorizmus-finanszírozási kockázatok kezelése.

A javasolt módosítás szerint a Pmt. hatálya alá kerülnek a 3 millió Ft-t meghaladó értékű kulturális javak (műalkotások, régiségek) kereskedelmével vagy tárolásával foglalkozó vállalkozások. A hazai piaci viszonyokat is figyelembe véve az ingatlanok bérbeadása csak a havi 500 000 Ft feletti bérleti díj túllépése esetén tartozik a Pmt. hatálya alá.

Az 5. irányelv előírásainak megfelelően szigorúbb, az EU szintjén egységes ügyfél-azonosítási és kapcsolat-nyomon követési intézkedéseket kell alkalmazni mindazon harmadik országok állampolgáraival és vállalkozásaival szemben, amelyeket az EU pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása szempontjából stratégiai hiányosságokkal rendelkezőnek tekint.

A kiemelt közszereplők vonatkozásában minden tagállam köteles a nemzeti jog szerint fontos közhivatalnak minősülő, konkrét funkciókat (de nem az egyes személyeket) feltüntető jegyzéket kiadni és naprakészen tartani. A Bizottság pedig mindezek alapján egységes jegyzéket fog készíteni, amelyet közzé is tesz.

Fontos új szabályozási elem, hogy az 5. irányelv alapján a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a területükön bejegyzett társaságok és más jogi személyek pontos és időszerű információkat szerezzenek be és tartsanak nyilván a tényleges tulajdonosaikról, és tényleges tulajdonosaik adatait az erre a célra létrehozott központi nyilvántartáshoz eljuttassák; továbbá hogy e kötelezettség megsértése hatékony, arányos és visszatartó erejű intézkedéseket és szankciókat vonjon maga után.

A módosítások között szerepelnek a kockázatalapú megközelítést pontosító, a szolgáltatók számára gyakorlatias útmutatást nyújtó elemek az ügyfél-azonosítás, a kockázati szint meghatározása, valamint az üzleti kapcsolat

nyomon követése területén. E módosítások révén várhatóan egyszerűsödhet az alacsony kockázatú ügyletek kezelése, egyúttal lehetőség nyílik arra, hogy a hatóságok és szolgáltatók erőforrásait a magasabb kockázatú ügyekre összpontosítsák.

A gyakorlati tapasztalatok alapján, illetve a 4. irányelv hatékonyabb végrehajtása érdekében egy dinamikus ügyfél-átvilágítási rendszer kialakítására van szükség – a jelen jogszabály struktúrájának megőrzésével, és módosításával –, amely a gyakorlathoz igazodva írja elő, hogy a szolgáltatóknak az intézkedéseket a kockázati szintekhez kell igazítani, akár csökken (pl. az ügyfél alacsony kockázati besorolásra módosul az ügyfél tevékenységének módosulása miatt), akár magasabb kockázati szintre módosul a kockázati besorolás, amennyiben belép egy vagy több magas kockázatú tényező. Jogszabályi szinten rögzíteni szükséges, hogy az ügyfelek, üzleti megbízások kockázati besorolása egy dinamikus folyamat. Folyamatosan merülhetnek fel ugyanis olyan tényezők, amelyek kockázati átsorolást eredményezhetnek. Már az ügyfél-átvilágítás elvégzése során az ügyfél által biztosított információk is eredményezhetik a szolgáltató általi előzetes kockázati besorolás módosítását az adott ügyfél, vagy üzleti megbízás vonatkozásában. Ezen túlmenően az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérése, az ügyfél által biztosított információk vagy a rendszeresen végrehajtandó ügyfél-átvilágítási intézkedések eredményei is indokolhatják a kockázati besorolás módosítását, ennek megfelelően eltérő ügyfél-átvilágítási intézkedések alkalmazását is. Fontos, hogy a szolgáltató számára legyen egyértelmű, hogyan kell eljárnia a kockázati szint megváltozásánál.

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak felügyeleti gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az ügyfél-átvilágításra vonatkozó intézkedések felülvizsgálata, és az alapján a Pmt. módosítása. A kockázati szintekhez igazított egyszerűsített, normál és fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések mellett indokolt egy speciális kategória kialakítása az e hármassal beosztásba nem illeszthető esetek (így különösen a 4. irányelv által előírt, konkrét intézkedéseket tartalmazó rendelkezések: pl. levelező banki kapcsolatra vonatkozó elvárások, illetve az elektronikus pénzre vonatkozó speciális rendelkezések) számára.

Az átláthatóság növelése érdekében pontosításra kerültek a tényleges tulajdonlásra, valamint a központi tényleges tulajdonosi adatbázisra vonatkozó kötelezettségek. A központi tényleges tulajdonosi adatbázisban valamennyi tagállamban bejegyzett, letelepedett jogi személy, bizalmi vagyongazdálkodási szerződés, illetve non-profit szervezet tényleges tulajdonosait kell jegyezni a tényleges tulajdonosra vonatkozó definíciónak megfelelően. A tényleges tulajdonosi adatokat hozzáférhetővé kell tenni az illetékes hatóságok, a pénzmosságot elleni szabályozás hatálya alá tartozó kötelezett szolgáltatók részére; az adatokról jogos érdekük igazolása esetén harmadik személyek is kérhetnek tájékoztatást. Az 5. irányelv alapján szükséges továbbá kialakítani egy központi bankszámla-nyilvántartást és egy központi széfszolgáltatás-nyilvántartó rendszert (vagy központi elektronikus adat-visszanyerési rendszert), amely segítségével időben azonosíthatók a hitelintézetek által az adott tagállam területén kezelt, fizetési számlával vagy bankszámlával, illetve számlával rendelkező vagy ezek felett ellenőrzést gyakorló természetes vagy jogi személyek.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A 4. irányelv [3. cikk 7. c) pontja] alapján, a székhely, üzleti cím, levelezési vagy igazgatási cím üzletszerű nyújtása tevékenység hatály alá tartozását előíró rendelkezés kapcsán szükségessé vált a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek kiegészítése ezen kategória (székhelyszolgáltatás) hatály alá helyezése érdekében.

Erre tekintettel a Tervezet kiegészíti a Pmt. 1. § (1) bekezdését és kimondja, hogy a Pmt. hatálya kiterjed a Magyarországon székhellyel, fiókteleppel vagy telephellyel rendelkező székhelyszolgáltatóra.

Ezen rendelkezéshez kapcsolódóan a Tervezet új fogalmat vezet be a Pmt. értelmező rendelkezései közé, amely egyértelművé teszi, hogy a Pmt. alkalmazásában székhelyszolgáltató alatt az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott székhelyszolgáltató értendő (Pmt. 3. § új 31a. pont). A Tervezet kimondja továbbá (a Pmt. felügyeletet ellátó szervezet meghatározó szakaszában), hogy az újonnan hatály alá kerülő székhelyszolgáltatók felügyeletét a pénzügyi információs egység látja el [Pmt. 5. § módosított f) pontja].

Az 5. irányelv 1. cikk 1. pont c) pontja kiterjeszti a kötelezett szolgáltatók listáját a virtuális fizetőeszközök és rendeleti pénzek közötti átváltási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra; a letétkezelő pénztárca-szolgáltatókra, a kulturális javak (műalkotások, régiségek) kereskedelmével vagy közvetítésével foglalkozó személyekre, ideértve azokat az eseteket is, amikor ezt művészeti galériák és aukciós házak végzik, olyan ügyletek vagy ügyletsorozatok vonatkozásában, amelyek értéke eléri vagy meghaladja a 10 000 EUR-t, továbbá a kulturális javak (műalkotások, régiségek) tárolásával vagy kereskedelmével szabadkikötőkben foglalkozó vagy közvetítőként szabadkikötőkben eljáró személyekre, olyan ügyletek vagy ügyletsorozatok vonatkozásában, amelyek értéke eléri vagy meghaladja a 10 000 EUR-t. A fentieknek megfelelően a Pmt. 1. § (1) bekezdése kiegészítésre került a felsorolt szolgáltatókkal.

A Pmt.-ben az uniós szabályozásra épülő, forintban meghatározott összeghatárainak rögzítésére 2007-ben került sor. Az összeghatárok valós folyamatokhoz való kiigazítása érdekében, figyelemmel az eltelt időszak gazdasági-pénzügyi folyamataira, indokolt az értékhatárok felfelé korrigálása oly módon, hogy az az euró/forint árfolyam esetleges jövőbeni változása esetén sem okozhassa az EU-szabályozásban rögzítettek megsértését. Ennek megfelelően a Tervezet meghatározza, hogy az árukereskedő abban az esetben tartozik a törvény hatálya alá, ha tevékenysége folytatása során hárommillió forintot elérő vagy meghaladó összegű készpénzfizetést fogad el.

Összhangban a nemzetközi gyakorlattal a határon átnyúló szolgáltatások vonatkozásában a Tervezet a törvény hatályát kiterjeszti azon szolgáltatókra, akik Magyarország területén vagy az Európai Unió más tagállamában vagy harmadik országban rendelkeznek székhellyel, és Magyarországon létesített tartós, üzleti egységük révén kínálnak az ügyfelek számára (állandó belföldi jelenlét formájában közvetlenül) a törvény hatálya alá tartozó szolgáltatást Magyarországon.

2. §

A Tervezet számos helyen pontosítja és kiegészíti a Pmt. Értelmező rendelkezéseit (amely a törvény alkalmazása szempontjából legfontosabb kategóriák, fogalmak magyarázatát tartalmazza) az alábbiak szerint.

A dinamikus, kockázati szintekhez igazodó ügyfél-átvilágítás végrehajtásának elősegítése indokolja, hogy a Tervezet tartalmazza a kockázati szint magyarázatát.

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján a Pmt. 3. § 28. pont l) alpontja módosításának célja az, hogy a Pmt. hatálya alól kikerüljön azon befektetési alapkezelő, amely a Bszt.-ben meghatározott tevékenységet nem végez, és amely saját befektetési jegyet nem forgalmaz, mivel így tevékenysége során pénzmozgás egyáltalán nem történik, ügyfélvagyonnal tényleges kapcsolatba nem kerül, így működésében pénzmossási kockázat érdemben nem merül fel.

A dinamikus ügyfél-átvilágítás bevezetése, valamint a nemzetközi elvárásokkal való összhang megteremtése az értelmező rendelkezések bővítését indokolják a pénzeszköz forrásának igazolására irányuló magyarázattal. A fogalom segít abban, hogy a szolgáltatók meg tudják különböztetni a pénzeszköz és a vagyon forrásának igazolását az ügyfél-átvilágítási intézkedések során.

A 4. irányelv [3. cikk 7. c) pontja] alapján a Tervezet kiegészíti a Pmt. 1. § (1) bekezdését és kimondja, hogy a Pmt. hatálya kiterjed a Magyarországon székhellyel, fiókteleppel vagy telephellyel rendelkező székhelyszolgáltatóra. Ezen rendelkezéshez kapcsolódóan a Tervezet új fogalmat vezet be a Pmt. értelmező rendelkezései közé a Pmt. 3. § 31a. pontjában, amely egyértelművé teszi, hogy a Pmt. alkalmazásában székhelyszolgáltató alatt az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott székhelyszolgáltató értendő.

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált a pénzváltó irodák esetében a ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízásra vonatkozó kötelezettség pontosítása, egyértelművé tétele. Ennek érdekében a Tervezet pontosítja a Pmt. 3. § 37. pontjában a tényleges összefüggő, több ügyleti megbízás fogalmát és új elemként egy százezer forintos ügyletenkénti összeghatárt vezet be. (A pénzváltó iroda esetében tehát a tényleges összefüggő, több ügyleti megbízás azon százezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleteket jelenti, amelyekre vonatkozóan egy héten belül ugyanazon ügyfél megbízást ad.)

Ehhez kapcsolódóan a ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízással kapcsolatos ügyfél-átvilágítási kötelezettség hatékony és az adatvédelmi szempontoknak is megfelelő végrehajtása (és így az ezen ügyletekre vonatkozó adatok, információk megfelelő rögzítése) érdekében a Tervezet megszünteti a Pmt. adattörzítési kötelezettséget előíró 14. § (1) bekezdésében a pénzváltásra vonatkozó kivételt. (Ez alapján tehát pénzváltás esetén

a hitelintézet és a pénzváltó iroda is jogosult és köteles az ott meghatározott adatok rögzítésére és az okiratok bemutatásának kérésére.)

A 4. irányelv [3. cikk 6. c) pontja] alapján, az alapítványok esetében a tényleges tulajdonos megállapítására vonatkozó előírás kapcsán szükségessé vált a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek pontosítása annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az alapítvány képviselőjében eljáró személy csak abban az esetben tekintendő tényleges tulajdonosnak, ha az egyéb irányelvi kategóriák alapján nem állapítható meg tényleges tulajdonos.

Erre tekintettel a tervezet pontosítja a Pmt. 3. § 38. pontjában a tényleges tulajdonos fogalmát és egyértelműen kimondja, hogy alapítványok esetében csak a Pmt. 3. § 38. pont d) alpontban meghatározott természetes személyek hiányában minősül tényleges tulajdonosnak az alapítvány képviselőjében eljáró személy.

A 4. irányelv [3. cikk 6. b) pont iii. alpontja, valamint 31. cikk (1) bekezdés c) pontja] alapján, a bizalmi vagyonkezelés esetében a vagyonkezelést ellenőrző személyek („protector”) tényleges tulajdonosnak tekintésére vonatkozó előírás kapcsán szükségessé vált a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek pontosítása, ezen kategória hatály alá helyezése érdekében a külföldi vagyonkezelési konstrukciók esetében.

Erre tekintettel a Tervezet pontosítja a Pmt. 3. § 38. pontjában a tényleges tulajdonos fogalmát és egyértelműen kimondja, hogy bizalmi vagyonkezelési szerződés esetében adott esetben (tehát ha ez külföldi vagyonkezelési konstrukció esetében releváns) a vagyonkezelést ellenőrző személy is tényleges tulajdonosnak minősül.

A 4. irányelv [3. cikk 6. b) pont i–ii. és iv. alpontja] alapján, a bizalmi vagyonkezelés esetében a tényleges tulajdonos meghatározására vonatkozó rendelkezések további elemei (kategóriái) kapcsán is szükségessé vált a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek pontosítása annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a tényleges tulajdonos valamennyi kategória esetében egy természetes személy.

Erre tekintettel a Tervezet pontosítja a Pmt. 3. § 38. pontjában a tényleges tulajdonos fogalmát és egyértelműen kimondja, hogy abban az esetben, amikor a vagyonrendelő, a vagyonkezelő, a kedvezményezett és a vagyonkezelést ellenőrző személy nem természetes személy, az ezen kategóriák természetes személy tényleges tulajdonosát szükséges rögzíteni.

A Pmt. 3. § 42. pontjában az ügyfél-átvilágításhoz kapcsolódó intézkedések konkrét meghatározására került sor az értelmező rendelkezés pontosítása céljából, úgymint a kockázatba sorolás, a kockázati szint rögzítése, a személyazonosság igazoló ellenőrzés elvégzése, az üzleti kapcsolat és az üzleti megbízás céljának és jellegének megismerése, folyamatos figyelemmel kísérése, tekintettel a Tervezet által kiegészített Pmt. ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezéseire.

A Pmt. 3. § 43. pont a) alpontjában – a gyakorlati tapasztalatok alapján – a módosítás célja annak egyértelművé tétele, hogy az összetett tevékenységű szolgáltatók vonatkozásában nem minden tevékenység tartozik a Pmt. hatálya alá, csak a szoros értelemben vett szakmai alap- (core) tevékenységek.

A Pmt. 3. § 44. pontjának módosítására került sor, mert a gyakorlati tapasztalat alapján előfordulhat, hogy az eseti jogviszony nem szerződéssel keletkezik, ugyanakkor indokolt egyértelművé tenni, hogy az ilyen jellegű jogviszonyok is a Pmt. hatálya alá tartoznak.

A Pmt. 3. § 45. pont a) alpontjában – a gyakorlati tapasztalatok alapján – a módosítás célja annak egyértelművé tétele, hogy az összetett tevékenységű szolgáltatók vonatkozásában nem minden tevékenység tartozik a Pmt. hatálya alá, csak a szoros értelemben vett szakmai alap- (core) tevékenységek.

A nemzetközi elvárásoknak megfelelően javasolt a vagyon forrására vonatkozó információ beszerzésének, valamint a vagyon forrása igazolásának kötelezettségét szabályozni a Pmt.-ben, amely kötelezettségek teljesítéséhez szükséges a vagyon forrásának igazolása magyarázat bevezetése a Tervezetben.

Az 5. irányelv 1. cikk 1. pont b) pontja egyértelművé teszi, hogy a kötelezett szolgáltatók körébe az ingatlanügynökök mellett az ingatlanok bérbeadásában közvetítőként eljáró ügynökök is beletartoznak, de csak olyan ügyletek vonatkozásában, amelyek esetén a havi bérleti díj eléri vagy meghaladja a 10 000 EUR-t. Az 5. irányelvnek megfelelően azonban az ingatlan bérleti jogának üzletszerű közvetítését végző kikerül a Pmt. hatálya alól, amennyiben a havi bérleti díj összege ügyletenként az 500 ezer forintot nem éri el – az összeghatár meghatározása a hazai ingatlanpiaci viszonyok figyelembe vételével történt.

A külső ellenőrzési funkció Pmt. 27. § (5) bekezdése általi fogalmának bevezetése miatt vált szükségessé az értelmező rendelkezések között az új fogalom elhelyezése.

Az 5. irányelv 1. cikk 1. pont c) pontja a kötelezett szolgáltatók hatálya alá sorolja be a letétkezelő pénztárca-szolgáltatókat, így szükségessé vált a fogalomnak a Pmt.-ben az értelmező rendelkezések közötti elhelyezése.

A Pmt. 3. § 38. pont e) pontjában meghatározott bizalmi vagyonkezelési szerződés módosítása az 5. irányelv 1. cikk 2. pont b) pontja alapján szükséges.

Az 5. irányelv 1. cikk 1. pont c) pontja a kötelezett szolgáltatók hatálya alá sorolja be a virtuális fizetőeszközök és rendeleti pénzek közötti átváltási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat, így szükségessé válik a virtuális fizetőeszköz fogalomnak a Pmt.-ben az értelmező rendelkezések közötti elhelyezése.

3. §

A 4. irányelv (3. cikk 9. pontja és 22. cikke) alapján, a kiemelt közszereplőkre vonatkozó, a megbízás megszűnését követően legalább 12 hónapon keresztül megfelelő kockázatalapú intézkedések végrehajtását megkövetelő rendelkezés kapcsán indokoltá vált a Pmt. rendelkezéseinek pontosítása.

Erre tekintettel a Tervezet kockázatalapú megközelítéssel egészíti ki a Pmt. által meghatározott azon rendelkezést, amely kimondja, hogy a törvény alkalmazásában kiemelt közszereplő az a természetes személy, aki fontos közfeladatot lát el, vagy az ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzését megelőzően egy éven belül fontos közfeladatot látott el. Ezen kiegészítés szerint a megbízás megszűnését követően legalább egy évig, de a kockázatalapú megközelítésnek megfelelően a szolgáltató erre irányuló döntése alapján akár hosszabb ideig is kiemelt közszereplőnek minősül egy korábban fontos közfeladatot ellátó személy.

A 4. irányelv [3. cikk 9. pont h) alpontja] alapján, a kiemelt közszereplők kategóriáit meghatározó rendelkezés kapcsán indokoltá vált a Pmt. rendelkezéseinek pontosítása.

Erre tekintettel a Tervezet kimondja, hogy a nemzetközi szervezet vezetője, vezető helyettese, vezető testületének tagja mellett az ezekkel egyenértékű feladatot ellátó személy is fontos közfeladatot ellátó személynek minősül.

Az 5. irányelv 1. cikk 13. bekezdése (amely a 4. irányelv 20. cikkét módosítja) új rendelkezéseket tartalmaz a kiemelt közszereplők vonatkozásában. Ennek megfelelően minden tagállam köteles a nemzeti jog szerint fontos közhivatalnak minősülő, konkrét funkciókat feltüntető jegyzéket kiadni és naprakészen tartani. A tagállamok területén működő nemzetközi szervezetek is kötelesek ilyen jegyzéket közzétenni. A Bizottság pedig mindezek alapján a funkciókról egységes jegyzéket készít, amelyet közzé is tesz.

A Pmt. 4. § (2) bekezdése tartalmazza a fontos közhivatalnak minősülő, konkrét funkciókat, az Európai Bizottság erről történő megfelelő tájékoztatása érdekében azonban a Tervezet új rendelkezést vezet be (egy új bekezdés beiktatásával), amely szerint a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter tájékoztatja a Bizottságot és a tagállamokat a fontos közfeladatot ellátó személyek kategóriáiról (beleértve a nemzetközi szervezetekre vonatkozó kategóriákat is).

A Tervezet alapján jogtechnikai jellegű, pontosító módosítás, hogy a kiemelt közszereplőre vonatkozó rendelkezések explicit alkalmazandóak a kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójára vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személyre is (beillesztve ezeket a kategóriákat a rendelkezések főszövegébe). Erre tekintettel indokolt a Pmt. 4. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés hatályon kívül helyezése (amely a főszöveg helyett különálló bekezdésben mondta ki mindezt).

4. §

A 4. irányelv [3. cikk 7. c) pontja és az 5. irányelv (1. cikk 1. pont c) pontja] alapján a Tervezet kiegészíti a Pmt. 1. § (1) bekezdését és kimondja, hogy a Pmt. hatálya kiterjed a Magyarországon székhellyel, fiókteleppel vagy telephellyel rendelkező székhelyszolgáltatóra, a virtuális és törvényes fizetőeszközök, illetve virtuális fizetőeszközök közötti átváltási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra és a letétkezelő pénztárca-szolgáltatókra. Ezen rendelkezésekhez, a hatály bővítéséhez kapcsolódóan vált szükségessé annak meghatározása (a Pmt. felügyeletet ellátó szerveket meghatározó szakaszában), hogy az újonnan hatály alá kerülő szolgáltatók felügyeletét a pénzügyi információk egység látja majd el.

Az 5. irányelv [1. cikk 1. pont c) pontja] alapján a Tervezet kiegészíti a Pmt. 1. § (1) bekezdését, és kimondja, hogy a Pmt. hatálya kiterjed a kulturális javak (műalkotások, régiségek) kereskedelmével vagy közvetítésével foglalkozó szolgáltatókra olyan ügyletek vagy ügyletsorozatok vonatkozásában, amelyek értéke eléri vagy meghaladja a hárommillió forintot, illetve a kulturális javak (műalkotások, régiségek) tárolásával vagy kereskedelmével szabadkikötőkben foglalkozó vagy közvetítőként szabadkikötőkben eljáró szolgáltatókra olyan ügyletek vagy ügyletsorozatok vonatkozásában, amelyek értéke eléri vagy meghaladja a hárommillió forintot. Ezen rendelkezéshez, a hatály bővítéséhez kapcsolódóan vált szükségessé annak meghatározása (a Pmt. felügyeletet ellátó szerveket meghatározó szakaszában), hogy az újonnan hatály alá kerülő szolgáltatók felügyeletét a kereskedelmi hatóság látja majd el.

5. §

A Pmt.-ben az uniós szabályozásra épülő, forintban meghatározott összeghatárainak rögzítésére 2007-ben került sor. Az összeghatárok valós folyamatokhoz való kiigazítása érdekében, figyelemmel az eltelt időszak gazdasági-pénzügyi folyamataira, indokolt az értékhatárok felfelé korrigálása oly módon, hogy az az euró/forint árfolyam esetleges jövőbeni változása esetén sem okozhassa az EU-szabályozásban rögzítettek megsértését. Ennek alapján a Tervezet meghatározza, hogy a szolgáltató az ügyfél-átvilágítást köteles alkalmazni a négy-öttszáz ezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás teljesítésekor, valamint árukereskedő esetében a hárommillió forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás készpénzben történő teljesítésekor.

A Tervezet kiegészíti a Pmt. ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezéseit a Pmt. 6. § (1) bekezdésében és összhangban a dinamikus ügyfél-átvilágításra vonatkozó koncepcióval egy új h) pontban egyértelműsíti, hogy a kockázatokkal összhangban, illetve a módosult adat vonatkozásában szükséges az ügyfél-átvilágítási kötelezettséget elvégezni. A 6. § (1) bekezdés h) pont bevezetésének célja a gyakorlati tapasztalatok alapján egyértelmű helyzetet teremteni azzal kapcsolatban, hogy az adatokban bekövetkezett változás is alapjául szolgálhat az ismételt ügyfél-átvilágítási kötelezettség elvégzésének. Az általános indokolásban kifejtett dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása mindenképpen megköveteli, hogy a lényeges adatváltozások ismételt ügyfél-átvilágítási intézkedésekre kötelezzék a szolgáltatókat, a szolgáltató megítélése alapján.

A Tervezet továbbá egyértelművé teszi, hogy a háromszáz ezer forintot elérő, illetve azt meghaladó összegű pénzváltás esetén szükséges elvégezni az ügyfél-átvilágítási kötelezettségeket, miután áthelyezésre került a fokozott ügyfél-átvilágítás esetköreiből. E rendelkezéssel tehát nem új jogszabályi elvárás került bevezetésre, hanem egy, a korábban a fokozott ügyfél-átvilágításnál definiált kötelezettség a jobb szerkezeti átláthatóság miatt átkerült az általános kötelezettségek közé. Ehhez kapcsolódóan a Tervezet egyértelművé teszi, hogy az átvilágítási kötelezettség pénzváltás esetén is kiterjed a ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízásra, ha ezek együttes értéke eléri vagy meghaladja a háromszáz ezer forintot.

A Tervezetben egy új 6/A. § került bevezetésre, amely rögzíti a kockázati besorolás kötelezettségét. A 6/A. §-ban foglaltakat az általános indokolásban részletezett dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása indokolja. A szolgáltatóknak a dinamizmus megvalósításához szükséges egy olyan ügyfelekhez kapcsolt indikátor meghatározása (ügyfél kockázati szint), amely folyamatosan képes iránymutatást adni azzal kapcsolatban, hogy milyen ügyfél-átvilágítási intézkedések végrehajtását kell elvégezni az egyes ügyfelek esetében. A magasabb kockázat mélyebb és összetettebb, az alacsonyabb jelentősen egyszerűbb ügyfél-átvilágítási intézkedéseket indukál. A kötelezettség ügyfél-átvilágítási kötelezettségek köréből történő kiemelését az intézmény indikátor jellege indokolta, hiszen a rendelkezés elsődleges célja pont az ügyfél-átvilágítási intézkedések körének meghatározása az ügyfél kockázati szintnek való besorolásával összhangban.

6. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az ügyfél-átvilágítási kötelezettség egyes elemei pontosítása, egyértelművé tétele az alábbiak szerint.

A Tervezet kiegészíti a Pmt. ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezéseit a Pmt. 7. § (1) bekezdésében a szolgáltatónál eljáró rendelkezésre jogosultra és a szolgáltatónál eljáró képviselőre utalással. A módosítás célja annak egyértelművé tétele, hogy a szolgáltató nem köteles valamennyi rendelkezésre jogosultat vagy képviselőt átvilágítani, kizárólag a szolgáltatónál eljáró (gyakorlatban egy-két) rendelkezésre jogosult vagy képviselő vonatkozásában köteles az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket elvégezni.

A Tervezet pontosítja, hogy a Pmt. 7. § (2) bekezdés b) pont (be) alpontjában foglalt kézbesítési megbízottnak mely adatait köteles rögzíteni a szolgáltató (családi és utónevét, valamint lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét).

Tervezet pontosítja, egyértelművé teszi az ügyfél-átvilágítás során a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében bemutatandó okiratok körét. A Tervezet a Pmt. 7. § (3) bekezdésének kiegészítésével egyértelművé teszi, hogy lakcímét igazoló hatósági igazolványt magyar állampolgár abban az esetben köteles bemutatni, ha lakóhelye vagy tartózkodási helye Magyarországon található; külföldi állampolgár pedig abban az esetben köteles magyarországi lakcímét igazoló hatósági igazolványt bemutatni, ha lakóhelye vagy tartózkodási helye Magyarországon található.

Az ügyfél-átvilágítási kötelezettség hatékony (de a nemzetközi kötelezettségeknek teljes mértékben megfelelő) végrehajtása érdekében indokoltá vált a Pmt.-ben annak kimondása is, hogy egyes ügyfél-átvilágítás során rögzített adatok esetében nem áll fenn az ellenőrzési kötelezettség, ha külföldi hatóság által kiállított okirat nem tartalmazza azokat. Ennek érdekében a Tervezet új rendelkezésként kimondja, hogy a születési név, az állampolgárság és az anyja születési neve adat ellenőrzése mellőzhető, ha a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében bemutatott okirat azt nem tartalmazza. A szolgáltató köteles azonban az arra vonatkozó információt rögzíteni, hogy ezen adatok rögzítésére az ellenőrzés mellőzésével került sor. Kiemelendő, hogy ezen rendelkezéssel a Tervezet kizárólag a verifikálásra vonatkozó kötelezettség elhagyását célozza és fenntartja a valamennyi adat rögzítésére vonatkozó kötelezettséget.

A Tervezet pontosítja a Pmt. 7. § (5) bekezdését annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az okirat érvényességének ellenőrzése keretében a szolgáltató az okirat hitelességéről is köteles meggyőződni.

A Tervezet a Pmt. 7. § (7) bekezdésében rögzíti, hogy a szolgáltató a (2)–(6) bekezdésben meghatározott intézkedések helyett vagy ezeken túlmenően a személyazonosság igazoló ellenőrzését közhiteles adatbázisból végezheti el. A közhiteles nyilvántartás használata a személyazonosság igazoló ellenőrzéséhez (azaz a személyazonosító adatok verifikálásához) szükséges. A név, születési adatok, anyja neve, lakcím a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból szerezhető meg, ami pedig közhiteles. Nem állami szerv ugyanis a személyes adatok kezelésének szabályaira tekintettel nem vezethet olyan nyilvántartást, ami a személyazonosság verifikálására alkalmas lehetne.

7. §

A 4. irányelvben és a Pmt.-ben meghatározott kötelezettségek hatékonyabb végrehajtása érdekében a gyakorlati tapasztalatok alapján szükségessé vált a Pmt. 8. §-ának pontosítása.

A Tervezet a Pmt. 8. § (4) bekezdésében pontosítja, miszerint a szolgáltató megtesz minden további, a felügyeletet ellátó szerv által meghatározott intézkedést mindaddig, amíg nem biztos abban, hogy ki a tényleges tulajdonos. Az irányelvi rendelkezésekkel összhangban az ügyfél-átvilágítási intézkedések egyik kiemelt eleme, hogy a szolgáltatónak kétséget kizáró módon meg kell győződnie arról, hogy ki a tényleges tulajdonos. A szolgáltatónak az elvárhatóság szintjén biztosnak kell lennie abban, hogy ki a tényleges tulajdonos. A szabályozás egyértelműsíti, hogy a szolgáltatónak az összes ésszerű intézkedést meg kell hoznia addig a pontig, amíg nem marad kétsége azzal kapcsolatban, hogy ki a tényleges tulajdonos. A Pmt. 8. § (4) bekezdés módosítását tehát alapvetően az indokolja, hogy a hazai szabályozásban megfelelő mértékben hangsúlyozásra kerüljön az a 4. irányelvben meghatározott elvárás, hogy a szolgáltató megtesz minden további elvárható intézkedést mindaddig, amíg nem biztos abban, hogy ki a tényleges tulajdonos.

E rendelkezések célja egyúttal tehát, hogy kizárja azt a rossz gyakorlatot, miszerint a szolgáltatók a nyilatkozatok mennyiségi beszerzésére törekedjenek és mellőzzék a tulajdonosi struktúra tényleges feltárását.

8. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált a tényleges tulajdonosra vonatkozó ügyfél-átvilágítási kötelezettségek pontosítása, egyértelművé tétele:

A Tervezet új (1a) bekezdése egyértelműsíti, hogy a jogi személy ügyfél képviselője a Pmt.-ben előírt nyilatkozatában köteles valamennyi, a 3. § 38. pontban foglaltaknak megfelelő természetes személyt feltüntetni tényleges tulajdonosként. E rendelkezés gyakorlati relevanciája a jelenleg még mindig számos esetben előforduló

jogsértés megakadályozása, miszerint a jogi személyek arról nyilatkozzanak, hogy saját nevükben járnak el és nyilatkozataik csak részben, de nem teljeskörűen tartalmazzák a természetes személy tényleges tulajdonosok adatait.

Az 5. irányelv 1. cikk 9. bekezdés a) pontja [amely a 4. irányelv 14. cikk (1) bekezdését módosítja] alapján új üzleti kapcsolat létesítése esetén a szolgáltatók kötelesek beszerezni egy kivonatot a központi tényleges tulajdonosi nyilvántartásból, vagy a nyilvántartásba vételt tanúsító okiratot.

Ez alapján a Tervezet egy új rendelkezést vezet be ebben a vonatkozásban (egy új bekezdés beiktatásával), amely alapján az ügyfél köteles okirattal igazolni a tényleges tulajdonosra vonatkozó adatoknak a központi nyilvántartás számára történő továbbítását. A hatékonyság biztosítása érdekében indokolt ezen kötelezettség ügyfélre telepítése, tekintettel arra, hogy a tényleges tulajdonosi információk központi nyilvántartására vonatkozó rendelkezések alapján az ügyfél köteles az adatok nyilvántartás felé történő továbbítására, azaz rendelkezésére áll majd a nyilvántartást tanúsító okirat.

A 4. irányelvben meghatározott kötelezettségek hatékonyabb végrehajtása érdekében is szükségessé vált a Pmt. 9. §-ának pontosítása, és annak egyértelmű tétele [összhangban a Pmt. 13. cikk 1. bekezdés b) pontjával], hogy a szolgáltatóknak minden, a felügyeletet ellátó szerv által meghatározott intézkedést meg kell tennie az ügyfél tulajdonosi és irányítási rendszerének megértése érdekében is.

A 4. irányelv [3. cikk 6. a) pont ii. alpontja második mondata] alapján, a tényleges tulajdonos azonosítása érdekében meghozott intézkedésekről vezetett nyilvántartás kapcsán szükségessé vált a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek pontosítása.

Erre tekintettel a Tervezet újonnan bevezetett rendelkezésként kimondja, hogy a szolgáltató köteles nyilvántartást vezetni a tényleges tulajdonos azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése érdekében a Pmt. vonatkozó rendelkezései alapján megtett intézkedésekről.

Az 5. irányelv 1. cikk 8. bekezdés b) pontja [amely a 4. irányelv 13. cikk (1) bekezdés b) pontját módosítja] új kötelezettséget vezet be a tényleges tulajdonos azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése vonatkozásában arra az esetkörre, amikor megállapításra kerül, hogy a tényleges tulajdonos a vezető tisztségviselő. Az 5. irányelv a vezető tisztségviselő tényleges tulajdonosi minősége esetén kifejezetten kiemeli, hogy a szolgáltatók kötelesek megtenni a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ellenőrizzék a vezető tisztségviselő tisztét betöltő természetes személy kilétét, és nyilvántartást vezessenek a megtett lépésekről és az ellenőrzési eljárás során felmerült nehézségekről.

Fentiekre tekintettel a Tervezet egy új rendelkezést vezet be ebben a vonatkozásban (egy új bekezdés beiktatásával), amely kimondja: ha a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél tényleges tulajdonosa (a Pmt. Értelmező rendelkezései között meghatározott tényleges tulajdonos fogalom alapján) a vezető tisztségviselő, a szolgáltató köteles a vezető tisztségviselőt azonosítani és személyazonosságának igazoló ellenőrzését elvégezni, valamint köteles rögzíteni az elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedéseket és az arra vonatkozó információt is, ha ezen intézkedéseket nem tudta végrehajtani.

9. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált a kiemelt közszereplőre vonatkozó ügyfél-átvilágítási intézkedések felülvizsgálata, a vonatkozó rendelkezések áthelyezése és egyértelművé tétele.

A kiemelt közszereplői státusz (PEP) megállapítását és a kiemelt közszereplői nyilatkozatást is az alap (egyszerűsített és normál) ügyfél-átvilágítási intézkedések között szükséges rögzíteni. Az új 9/A. § célja, hogy a kiemelt közszereplői nyilatkozatához fűződő kötelezettségek az általános ügyfél-átvilágítási intézkedések részét képezzék és csak azok az intézkedések kerüljenek a fokozott ügyfél-átvilágítás körébe, ahol a nyilatkozat vagy a közszereplői nyilvántartásból történő verifikálás a közszereplői, közszereplő közeli hozzátartozói vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személyi státuszt megállapították és valójában fennáll a magasabb kockázat. A szabályozás a korábbi intézkedések körét a szerkezeti változások kivételével nem érintette. Olyan szabályozás kialakítása indokolt – egyben támogatva a jelenleg kialakult gyakorlatot –, amely alapján a kockázati szint besorolásához már az üzleti kapcsolat létesítésekor biztosítaná az ügyfél a kiemelt közszereplői státuszára

irányuló információt. Ezen információ birtokában tudja besorolni a szolgáltató az ügyfelet a megfelelő kockázati szintre. A kiemelt közszereplői státusz magasabb kockázati besorolást eredményez, amely alapján fokozott ügyfél-átvilágítás indokolt, összhangban a hazai és az uniós elvárásokkal. Jelenleg nem minden szolgáltató rendelkezik olyan adatbázissal, amely alapján a PEP személyazonossága megállapítható. Az uniós elvárásokkal összhangban kizárt, hogy a szolgáltató kiemelt közszereplő ügyfél vagy tényleges tulajdonos esetében egyszerűsített ügyfél-átvilágítást alkalmazzon. A fentiek indokolták a Pmt. rendszerében az ügyfél nyilatkoztatására irányuló rendelkezések áthelyezését.

A Tervezet által bevezetett új 9/B. § célja, hogy a Bit. 2. melléklete szerinti életbiztosítási ágba tartozó biztosításokra speciálisan jellemző közszereplői nyilatkoztatáshoz fűződő kötelezettségek is az általános ügyfél-átvilágítási intézkedések részét képezzék és csak azok az intézkedések kerüljenek a fokozott ügyfél-átvilágítás körébe, ahol a nyilatkozat vagy a közszereplői nyilvántartásból történő verifikálás a közszereplői, közszereplő közeli hozzátartozói vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személyi státuszt megállapították és valójában fennáll a magasabb kockázat. A szabályozás a korábbi intézkedések körét a szerkezeti változások kivételével nem érinti.

Ezen túlmenően a 4. irányelv [20. cikk a) pont ii. alpontja] alapján, a kiemelt közszereplők tekintetében alkalmazandó ügyfél-átvilágítási intézkedésekre vonatkozó rendelkezések kapcsán indokoltá vált a Pmt. rendelkezéseinek pontosítása, annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a szolgáltató a pénzeszköz forrásának megállapítása mellett a vagyon forrásának megállapítása érdekében is köteles megfelelő intézkedéseket tenni.

Erre tekintettel a Tervezet kiegészíti a kiemelt közszereplők tekintetében alkalmazandó ügyfél-átvilágítási intézkedéseket és új rendelkezésként kimondja, hogy a kiemelt közszereplő által a szolgáltató felé megtett nyilatkozatnak a pénzeszközök forrására vonatkozó információk mellett a vagyon forrására vonatkozó információkat is tartalmaznia kell.

10. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az üzleti kapcsolatra vonatkozó ügyfél-átvilágítási intézkedések felülvizsgálata, egyértelművé tétele az alábbiak szerint.

A Pmt. 10. § (1) bekezdéséből kikerültek az ügyleti megbízásra vonatkozó kötelezettségek és azok a 14/A. §-ba kerültek áthelyezésre, hogy kiemelten szemléltessék, miszerint a kockázati besoroláshoz kötött dinamikus ügyfél-átvilágítási kötelezettségek csak a tartós ügyfélkapcsolatok vonatkozásában állnak fenn. E módosítást és áthelyezést az általános indokolásban részletezett dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása indokolja.

A dinamikus ügyfél-átvilágítás alapján a Tervezet a Pmt. 10. §-ában előírja, hogy az üzleti kapcsolat létrejöttékor szükséges az ügyfél-átvilágítás módjának meghatározása érdekében azt is rögzíteni, hogy az ügyfél (üzleti kapcsolat) kockázati szintje átlagos, magas vagy alacsony. Ezen új pont [10. § (1) bekezdés b) pontja] előíranyozza, hogy milyen ügyfélkockázati besorolásokat alkalmazzanak a szolgáltatók.

A 4. irányelvben meghatározott kötelezettségek hatékonyabb végrehajtása érdekében [13. cikk 1. c) pont] szükségessé vált a Pmt. 10. §-ának pontosítása, azon információ rögzítésének kötelezettségével, hogy mi az üzleti kapcsolat célja és jellege.

A Tervezet rögzíti továbbá, hogy adatváltozás esetén, beleértve a kockázati szint besorolás módosítását is, a szolgáltatóknak csak a megváltozott adat rögzítéséhez szükséges ügyfél-átvilágítási intézkedést kell elvégeznie, amennyiben egyéb körülmény nem merül fel, amely a teljes ügyfél-átvilágítást indokolná. E rendelkezés könnyítést ad a szolgáltatóknak azzal, hogyha kockázati megközelítésük alapján az adatmódosulás esetén előre nem írták elő a teljes körű ismételt átvilágítási kötelezettséget, akkor csak a megváltozott adatok rögzítéséhez szükséges ügyfél-átvilágítási intézkedést kelljen elvégezniük, mivel például egy házasság okán fennálló névváltozás nem feltétlenül indokolja, hogy teljeskörűen ismételt ügyfél-átvilágítást kelljen végrehajtani. Illetve amennyiben plusz adat bekérésére lenne szükség, pl. pénzeszköz forrása, azon plusz információ verifikálása indokolt, ha kockázati megközelítésük alapján az adatmódosulás esetén előre nem írták elő a teljes körű ismételt átvilágítási kötelezettséget.

11. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az üzleti kapcsolatra vonatkozó monitoring (üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérése) tevékenység felülvizsgálata, egyértelművé tétele.

A Pmt. 11. § (1) bekezdés (1) bekezdése kiegészítésre került, mivel az üzleti kapcsolatok folyamatos figyelemmel kísérésének és az üzleti kapcsolat fennállása folyamán teljesített ügyletek elemzésének nem csak a tárolt adatok naprakészségének biztosítása a célja, hanem az, hogy a kiszűrt szokatlan ügyletek a pénzügyi információs egység részére továbbításra kerüljenek.

A Tervezet rögzíti továbbá, hogy az ügyfél/üzleti kapcsolat kockázati szint besorolását is folyamatosan figyelemmel kell kísérni. A Pmt. 11. § új bekezdése az általános indokolásban már részletesen elemzett dinamikus ügyfél-átvilágítás lényegét határozza meg annak biztosításához, hogy az ügyfélhez minden esetben az ügyfélkockázati szintjéhez megfelelő ügyfél-átvilágítási intézkedések társuljanak.

Az 5. irányelv 1. cikk 10. bekezdés a) pontja [amely a 4. irányelv 18. cikk (2) bekezdését módosítja] pontosítja a megerősített monitoring szabályait a fokozott ügyfél-átvilágítás vonatkozásában és konkrét feltételeket határoz meg, amelyek fennállása esetén a szolgáltató köteles az adott ügylet háttérének és céljának vizsgálatára.

Ez alapján a Tervezet a monitoringra/megerősített monitoringra vonatkozó rendelkezések keretében kiegészíti/pontosítja azon feltételek listáját, amelyek fennállása esetén a szolgáltató köteles különös figyelmet fordítani az ügyletekre és pénzügyi műveletekre: összetett; szokatlan, így különösen szokatlanul nagy értékű, illetve szokatlan ügylettípusban végrehajtott; vagy gazdasági vagy jogszerű cél nélküli ügyletek és pénzügyi műveletek.

12. §

Az 5. irányelv 1. cikk 9. bekezdés b) pontja [amely a 4. irányelv 14. cikk (5) bekezdését módosítja] egyrészt megerősíti azon kötelezettséget, hogy a szolgáltatók nem csak az új ügyfelek esetében kötelesek végrehajtani az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, hanem kockázatérzékenységi alapon a meglévő ügyfelek esetében is, valamint új rendelkezésként konkrét esetköröket határoz meg, amikor ezen kötelezettségüknek a szolgáltatók kötelesek eleget tenni.

Erre tekintettel a Tervezet kiegészíti a Pmt. meglévő ügyfelek átvilágítására vonatkozó kötelezettségét konkrét esetkörök meghatározásával, amely szerint a szolgáltató különösen a következő esetekben köteles ellenőrizni az ügyfeleiről rendelkezésre álló adatokat: az adatok és okiratok megváltozásáról történő tudomásszerzés esetén; a tényleges tulajdonosra vonatkozó adatok jogszabály alapján történő ellenőrzése céljából; vagy az adózás területén történő együttműködés teljesítése érdekében.

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az üzleti kapcsolatra vonatkozó információk (adatok és okiratok) naprakészen tartásának kötelezettsége vonatkozásában is a kiegészítés, pontosítás.

Erre tekintettel a Pmt. 12. § (1) bekezdés biztosítja, hogy a dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása csak a tartós üzleti kapcsolatokhoz társuljon (ügyleti megbízás esetén a dinamizmus nem értelmezhető) és annak az ügyfélkockázati szint meghatározása folyamatos és szerves része legyen.

A Tervezet – a dinamikus ügyfél-átvilágításra irányuló koncepcióval összhangban – előírja az ügyfél kockázati szintjének naprakészen tartását is (az adatokon, iratokon túlmenően).

A Pmt. 12. § (2) bekezdés biztosítja, hogy a dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósításához a kockázati szintekhez igazított időszakos adatellenőrzési kötelezettség társuljon. A Tervezet pontosítja a kockázatérzékenységi elvárásokat és rögzíti továbbá, hogy a meglévő ügyfélkör esetében a magas kockázat esetén évente, de alacsony kockázat esetén legalább ötévente a szolgáltató köteles ellenőrizni az ügyfeleiről rendelkezésre álló adatokat. A részletesebb elvárás indoka, hogy pontosítsa a kockázatérzékenységi alapon történő elvárásokat és kizárja azt a rossz gyakorlatot, miszerint minden már meglévő ügyfélnél egységesen 5 évente végezze el a szolgáltató az adatellenőrzési kötelezettséget.

A Tervezet kiegészíti, pontosítja az adatváltozás szolgáltató felé történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségre irányadó rendelkezéseket: kiegészíti a Pmt. 12. § (3) és (4) bekezdését, amely alapján az ügyfél mellett

a meghatalmazott, a rendelkezésre jogosult és a képviselő is köteles a szolgáltatót értesíteni öt napon belül az adatváltozásokról, tekintettel arra, hogy ők is az üzleti kapcsolat résztvevői.

Ezen túlmenően a Tervezet hatályon kívül helyezi a Pmt. 12. § (5) bekezdését (amely arról rendelkezik, hogy ha számla terhére vagy javára két naptári évet elérő időtartam alatt megbízás teljesítésére nem került sor, a szolgáltató köteles 30 napon belül írásban vagy a szerződésben meghatározott módon felhívni ügyfelét az adatokban bekövetkezett változások közlésére, azzal, hogy az azonosító adatok közléséig a számlán megbízás teljesítésére nincs mód). A felügyeletet ellátó szerv és a szolgáltatók gyakorlati tapasztalatai alapján bebizonyosodott, hogy az ún. alvószámlák esetében a megbízás teljesítésének hiánya és az adatváltozások rögzítésének igénye önmagában még nem feltétlenül jelent kockázatot vagy szokatlan viselkedést, így nem eredményezheti a számla blokkolását és a megbízás nem teljesítését. A Pmt. által elvárt rendszeres és kockázatalapú ügyfélkör ellenőrzési kötelezettség bevezetése miatt is indokolatlan a 12. § (5) bekezdésben foglalt kötelezettség fenntartása.

Ezzel ellentétben, ha a szolgáltató tartósan nem tudja elérni ügyfelét, de ennek ellenére folyamatosan pénzmozgást lát, felmerülhet a pénzmosás gyanúja, így indokoltá válik a törölt rendelkezés helyén a tranzakció korlátozást tartalmazó új rendelkezés szerepeltetése megfelelő ügyfélérdek védelmi garanciák egyidejű alkalmazásával.

13. §

A Pmt. hatálybalépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata és módosítása.

A Pmt. 13. § (1) bekezdésének módosítása biztosítja, hogy a dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása csak a tartós üzleti kapcsolatokhoz társuljon és az ügyleti megbízáshoz kapcsolódó kötelezettségek a 14/A. §-ban kerüljenek meghatározásra.

A Tervezet a Pmt. 13. § (2) bekezdését érintő szövegponosító javaslatot is tartalmaz, mivel bizonytalanság merült fel a gyakorlati végrehajtás során az átvilágítási intézkedések időbeliségét illetően. A módosítással a főszabály az intézkedések üzleti kapcsolat létesítése előtt való elvégzésének kötelezettsége, melyhez képest jelent kivételt a 13. § (2) bekezdése és a további bekezdések.

A Tervezet kiegészíti a Pmt. 13. § (4) bekezdését a kedvezményezett által meghatározott teljesítés elfogadására jogosult személyével. A módosítás célja, hogy a személyazonosság igazoló ellenőrzését annál a személynél is el kelljen végezni, akinek a számlájára a kedvezményezett rendelkezése szerint a szolgáltatónak utalnia kell (amennyiben ez a személy eltér a kedvezményezettől).

A Tervezet pontosítja a Pmt. 13. § (8) bekezdésének rendelkezéseit: tekintettel arra, hogy e § a módosítások nyomán csak a fennálló üzleti kapcsolat keretében megteendő intézkedésekre vonatkozik, az ügyleti megbízás teljesítésének megtagadása helyett az ügylet teljesítésének megtagadásának előírása szükséges.

A Pmt. 13. § (10) bekezdés c) pontjának módosítását az indokolja, hogy a dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása érdekében a kockázati besorolás változatlanóságát is szükséges beépíteni az ismételt átvilágítás kötelezettség mellőzését biztosító garanciák körébe.

14. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált pénzváltás esetében a ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízásra vonatkozó kötelezettség pontosítása, egyértelművé tétele, amelyhez kapcsolódóan a Pmt. adatrögzítési kötelezettséget előíró 14. § (1) bekezdésének módosítása is indokolt.

A ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízással kapcsolatos ügyfél-átvilágítási kötelezettség hatékony és az adatvédelmi szempontoknak is megfelelő végrehajtása (és így az ezen ügyletekre vonatkozó adatok, információk megfelelő rögzítése) érdekében a Tervezet megszünteti a Pmt. 14. § (1) bekezdésében a pénzváltásra vonatkozó kivételt. Ezen módosítás alapján tehát pénzváltás esetén a hitelintézet és a pénzváltó iroda is jogosult és köteles az ott meghatározott adatok rögzítésére és az okiratok bemutatásának kérésére.

Ezen túlmenően a Tervezet a Pmt. 3. § 37. pontjában meghatározott, pénzváltásra vonatkozó új ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízás fogalommal való összhang megteremtése érdekében a Pmt.

14. (1) bekezdésében is kimondja, hogy pénzváltás esetén a százezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás teljesítésekor szükséges a meghatározott adatok rögzítése és az okiratok bemutatásának kérése.

(Ezen módosításhoz kapcsolódóan kiemelést érdemel, hogy ezen szolgáltatói kör vonatkozásában a Pmt. – a tevékenység kockázatainak csökkentése érdekében – továbbra is jelentősen szigorúbb, fokozott ügyfél-átvilágítási követelményeket ír elő már háromszázezer forintot elérő összegű pénzváltás esetén, szemben azzal, hogy más szolgáltatók kizárólag a négy millió-ötszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízások teljesítésekor kötelesek az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket alkalmazni.)

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az üzleti kapcsolatra, valamint az ügyleti megbízásra vonatkozó rendelkezések szétválasztása és egyértelműsítése a hatékonyabb végrehajtás biztosítása érdekében.

A Pmt. módosítása biztosítja, hogy a dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása csak a tartós üzleti kapcsolatokhoz társuljon és az ügyleti megbízáshoz kapcsolódó kötelezettségek ebben a szakaszban kerüljenek meghatározásra, amelyek a korábbi jogszabályban nem szétválasztott módon kerültek alkalmazásra. A Tervezet rögzíti az eseti jellegű ügyleti megbízások esetében elvárt intézkedéseket. A 14/A. § mögötti cél, hogy az eseti jellegű ügyleti megbízások esetén ne legyen szükség kockázati besorolásra és ehhez igazított monitoring kötelezettségre (új dinamikus ügyfél-átvilágítási koncepció). A szabályozás azt kívánta szemléltetni, hogy az ügyfél-átvilágítási kötelezettségeket ebben a körben – az eseti jellegű ügyleti megbízás nem tartós jellegéből adódóan – szűkített módon kógens felsorolás mellett kell érvényesíteni.

A Tervezet rögzíti, hogy ha a szolgáltató nem tudja végrehajtani az elvárt ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, akkor az érintett ügyfélre vonatkozóan köteles megtagadni ügyleti megbízás teljesítését. E rendelkezés célja, hogy az intézkedések végrehajthatóságának hiányában biztosítsa az ügyleti megbízások esetében is a Pmt. 13. § (8) bekezdésében meghatározott elvárásokat. Ennek indoka, hogy ezen elvárás ne csak az üzleti kapcsolat, hanem az ügyleti megbízások vonatkozásában nem végrehajtható ügyfél-átvilágítás esetében kógens módon is alkalmazandó legyen.

A Pmt. 14/A. § (6) bekezdés indoka, hogy az ügyleti megbízásokat rendszeresen végrehajtó ügyfelek monitoring kötelezettsége ne térjen el az üzleti kapcsolatokra előírtaktól, mivel ezek a kapcsolatok jellegükben jelentősen nem térnek el a tartós szerződéses kapcsolatokról. Egy rendszeres ügyleti megbízásokat végrehajtó ügyfél vonatkozásában is indokolt, hogy velük kapcsolatban a szolgáltatók profilt alkossanak, és ügyleti megbízásaikat ne egyenként, hanem összességükben a profilhoz igazítottan értékeljék. A szolgáltatók belső szabályzatukban rögzítik, hogy milyen gyakoriság mellett tekintik az ügyleti megbízásokat rendszeresnek (adott esetben figyelembe véve a szolgáltatás típusát, az ügyletek értékét is).

A Tervezet ezen túlmenően rögzíti – a dinamikus ügyfél-átvilágítás végrehajtása érdekében –, hogy adatváltozás, illetve kockázati szint besorolás módosítása esetén szükséges az ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzése. Amennyiben nem merül fel a szolgáltatónak kétsége az adatok valóságával vagy megfelelőségével kapcsolatban, úgy a szolgáltatónak nem szükséges ismételt elvégeznie a teljes átvilágítást.

15. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján, valamint a 4. irányelv vonatkozó rendelkezései hatékonyabb végrehajtása érdekében szükségessé vált az egyszerűsített ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata és módosítása.

A Pmt. 15. § módosítása biztosítja, hogy a szolgáltatók az új rendelkezésekkel teljeskörű szabadságot kapjanak, hogy kockázati értékelésük alapján maguk határozzák meg azokat az alacsony kockázatú eseteket, ahol elégségesnek tartják az egyszerűsített ügyfél-átvilágítást. A korábbi jogi környezetben a pénzügyi szolgáltatók vonatkozásában az alkalmazás lehetőségét az MNB felügyeleti jóváhagyásához kötötte. Az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási intézkedési elvárások módosulása miatt azonban ezt a szigorítást nem indokolt a jövőben fenntartani. Az intézkedések úgy kerültek kialakításra, hogy biztosítsák az ügyfél-átvilágítások kockázati szintekhez igazított dinamizmusát. Az (1) bekezdés módosítása azt szolgálja, hogy a szolgáltatók számára egyértelmű indikátor legyen, miszerint alacsony kockázat esetén biztosított csak számukra az egyszerűsített átvilágítás lehetősége.

A rendelkezés annak egyértelművé tételét szolgálja, hogy az alacsony kockázatú esetekben alkalmazott egyszerűsített ügyfél-átvilágítás elvégzése során a kötelezően előírt ügyfél-átvilágítási intézkedések az ügyfél személyes megjelenésével és személyes megjelenése hiányában is elvégezhetőek.

A rendelkezés alapján az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási intézkedések a szolgáltató által üzemeltetett – biztonságos, védett, a felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált – elektronikus hírközlő eszköz útján, valamint az ügyfél személyes megjelenése hiányában postai kézbesítés útján is végrehajthatóak. Az ügyfél átlagos vagy magas kockázati szintje esetében nincs mód az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás alkalmazására, így többek között az intézkedések postai úton kézbesített okiratmásolat és ügyfélnyilatkozat alapján történő elvégzésére.

Ezen túlmenően a dinamikus ügyfél-átvilágítási koncepcióval összhangban az is fontos, hogy a kockázati szintek változásakor a felmerülő kockázati faktorok eredményeképpen a kockázati szinthez igazodjanak az intézkedések. Szükséges annak egyértelmű szabályozása a Pmt.-ben, hogy amennyiben az ügyfél kockázati besorolása változik (felfelé lép egy kockázati kategóriát) a kockázatokkal összhangban további intézkedések elvégzése szükséges, vagy alacsony kockázat esetében egyszerűsített ügyfél-átvilágítás alkalmazható.

A 4. irányelv 13. és 15–17. cikkében foglaltakkal, valamint az Európai Felügyeleti Hatóságok (EFH) uniós szinten alkalmazandó elvárásaival összhangban az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás során valamennyi ügyfél-átvilágítási intézkedést szükséges lenne elvégezni, azok mértéke és mélysége, valamint időbelisége változhat. Az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás során szükséges rögzíteni a következőket: 1. szükséges az ügyfél-átvilágítási adatok rögzítése, a személyazonosság igazoló ellenőrzés elvégzése minden esetben, továbbá a tényleges tulajdonos azonosítása és verifikálása az ügyfél nyilatkozatát nélkül, pl. az irányelv 30–31. cikkében meghatározott központi tényleges tulajdonosi adatbázis, vagy egyéb törvény alapján alkalmazható adatbázis alapján. Az üzleti kapcsolatra, vagy az üzleti megbízásra vonatkozó információk mellőzhetőek. A kiemelt közszereplői nyilatkozat megtételére az ügyfél kockázati szint besorolásához van szükség. Az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérésére vonatkozó a 11. §-ban meghatározott kötelezettség változatlanul fennáll. A Pmt. új 15. § (1) bekezdés c) és d) pont megteremti annak a nemzetközi elvárásnak a biztosítását, hogy az eredetileg egyszerűsített ügyfél-átvilágítás alá tartozó ügyfeleknél a személyükhöz vagy tényleges tulajdonosuk személyéhez kapcsolódó közszereplői érintettség vagy más kockázatot emelő tényező esetén (például: összetett tulajdonosi struktúra) egyszerűsített helyett fokozott ügyfél-átvilágítás végrehajtására kerüljön sor a beszerzett információ alapján.

A 15. § előírja, hogy a személyazonosság igazoló ellenőrzés lefolytatásához szükséges okirat másolatok rendelkezésre álljanak, ehhez azonban nem került előírásra az ügyfelek számára személyes megjelenési kötelezettség. Az okiratok másolatát ezekben az esetekben újra átvilágítási kampányokban már alkalmazott postai beküldéssel is biztosítani lehet.

A Tervezet rögzíti továbbá, hogy egy magasabb kockázati faktor, illetve az ügyfél vonatkozásában eltérő kockázati szintre vonatkozó adat felmerülése esetén a további Pmt.-ben meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket is el kell végezni (dinamikus ügyfél-átvilágítási koncepció).

A 4. irányelv 12. cikkével összhangban az elektronikus pénzre vonatkozó rendelkezések egyszerűsített ügyfél-átvilágítási intézkedések közötti szabályozása nem indokolt. Az elektronikus pénzre vonatkozó rendelkezéseket egy különálló szakaszban indokolt szabályozni és leválasztani az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási kötelezettségekről. A dinamikus ügyfél-átvilágítási koncepció alapján a vonatkozó rendelkezések a speciális ügyfél-átvilágítás kategóriában kerülnek előírásra.

Figyelemmel arra, hogy áruk és szolgáltatások ellenértékének belföldi kiegyenlítése csekély vagy belföldi postautalvány igénybe vételével változatlanul alacsony pénzmosási és terrorizmus-finanszírozási kockázatot hordoz, indokolt az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás szabályozásától eltérő, egyszerűsített előírásokat rögzíteni. A rendelkezések a 300.000 Ft-ot meghaladó, de 3 millió Ft-ot el nem érő ilyen ügyletek esetében fenntartják a hatályos Pmt. szerinti ügyfél-azonosítási szabályokat, amelyek szerint a szolgáltató köteles az ügyfél azonosító adatait rögzíteni, és kérheti az azonosító okmányok bemutatását.

16. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált a fokozott ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata.

A Tervezet a Pmt. 16. § (1) bekezdésében rögzíti azon eseteket, amikor az ügyfelet magas kockázatúnak kell tekinteni, továbbá rögzíti, hogy a kockázatalapú megközelítéssel összhangban a szolgáltató köteles a 65. §-ban meghatározott saját kockázatértékelésén alapuló belső szabályzatában egyéb magas kockázatú eseteket rögzíteni. A 16. § (1) bekezdésben előírt felsorolás nem taxatív és nem kizáró jellegű. E módosítás azt biztosítja, hogy a szolgáltatók számára egyértelmű indikátor legyen, hogy magas kockázat esetén kötelező számukra a fokozott átvilágítás lehetősége.

A Tervezet egyértelművé teszi egy felsorolásban, hogy magas kockázatúnak kell tekinteni a közjegyző, vagy a konzul által hitelesített okirattal történt távoli ügyfél-azonosítást, valamint amennyiben az ügyfél vagy tényleges tulajdonosa kiemelt közszereplő vagy a kiemelt közszereplő közeli hozzátartozója vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személy, továbbá egyéb, a felügyelet által meghatározott eseteket.

A Tervezet a Pmt. 16. § (2) bekezdésében rögzíti, hogy mely fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket kell alkalmaznia a szolgáltatóknak a fokozott ügyfél-átvilágítás keretein belül a magasabb kockázatú esetekben. A fokozott intézkedésekben a szabályozással ténylegesen egzakt módon ismertetésre kerülnek azok az intézkedések, amelyek fokozzák a korábbi átvilágítások terjedelmét a korábban már többször hivatkozott dinamikus módon. A korábbi szabályozáshoz képest egzakt módon ismerteti, hogy melyek azok a kockázatcsökkentő intézkedések, amelyet magas kockázat esetén a fokozott ügyfél-átvilágítás keretében a szolgáltatóknak végre kell hajtaniuk.

A Tervezet rögzíti a minimum elvárt intézkedéseket, mert a felügyeletet ellátó szervek fontosnak tartják, hogy törvényi szinten kerüljenek előírásra azon minimum intézkedések, amelyeket a szolgáltató köteles elvégezni a fokozott ügyfél-átvilágítás során.

- A (2) bekezdés a) pontjában szereplő vezetői jóváhagyás a szolgáltatók számára már ismert és alkalmazott intézkedés, amelyről azonban eddig a szolgáltatók a kiemelt közszereplők és a levelező kapcsolatok kivételével saját kockázatértékelésük alapján dönthettek. Tekintettel arra, azonban, hogy a kockázati szint megállapítása is számos esetben a szolgáltatókon múlik, nem indokolt, hogy magas kockázat esetén ez a megerősített intézkedés a szolgáltató saját értékelése alapján esetleg mellőzésre kerüljön.
- A (2) bekezdés b) pontjában szereplő megerősített eljárás a szolgáltatók számára már ismert és alkalmazott intézkedés, amelyről azonban eddig a szolgáltatók a kiemelt közszereplők kivételével saját kockázatértékelésük alapján dönthettek. Tekintettel arra, azonban, hogy a kockázati szint megállapítása is számos esetben a szolgáltatókon múlik, nem indokolt, hogy magas kockázat esetén ez a megerősített intézkedés a szolgáltató saját értékelése alapján esetleg mellőzésre kerüljön.

Ezen túlmenően a szolgáltató a 16. § (3) bekezdésében meghatározott további intézkedéseket is alkalmazhat vagy meghatározhat belső szabályzatában.

- A (3) bekezdés a) pontjában szereplő vagyoni forrására vonatkozó információk beszerzésére vonatkozó kötelezettség hasonló a pénzeszköz forrásának beszerzése érdekében alkalmazott intézkedéshez (amely a szolgáltatók számára már ismert és korábban is alkalmazásra került, és amelyről azonban eddig a szolgáltatók a kiemelt közszereplők kivételével saját kockázatértékelésük alapján dönthettek). Az intézkedés szükségességét igazolja, hogy az ügyfélkapcsolatok létesítésénél számos esetben nem történik pénzmozgás, vagyis ebben az esetben az ügyfél csak arról tud érdemi információt szolgáltatni, hogy milyen vagyoni fogja szolgálni jövőbeli ügyletei végrehajtását. A nemzetközi elvárások a nyilatkozatok beszerzését már az ügyfélkapcsolat létesítésénél megkövetelik, ami nem teszi lehetővé számos esetben, hogy ebben az időpontban az ügyfél már tényleges pénzeszköz forrásáról tudjon beszámolni. A pénzeszköz forrása ugyanis az egyes ügyletek tényleges forrását kívánja feltérképezni, ahol nem feltétlenül az ügyfél vagyona fogja ezt szolgálni.
- A (3) bekezdés b) pontjában szereplő tényleges tulajdonos megerősített személyazonosság igazoló ellenőrzésének előírását az a tény indokolja, hogy a tényleges tulajdonosok személyes bevonása az ügyfél-átvilágítás folyamatába jelentősen segíti a szolgáltatót abban, hogy kiszűrhesse, hogy sor kerül-e esetlegesen strómanok alkalmazására és a tényleges tulajdonosok személyazonosság ellenőrzését a legnagyobb megbízhatósággal tudja elvégezni.
- A (3) bekezdés c) pontja pedig lehetővé teszi, hogy a szolgáltató a belső szabályzatában határozzon meg további intézkedéseket.

A Tervezet tehát egyértelművé teszi, hogy mikor kell fokozott ügyfél-átvilágítást végezni és melyek azok a kötelezően alkalmazandó, valamint a szolgáltató döntése alapján alkalmazható intézkedések, amelyek magas kockázat esetén elvártak, vagy a szolgáltató döntése alapján alkalmazhatóak.

Az 5. irányelv 1. cikk 10. bekezdés a) pontja [amely a 4. irányelv 18. cikk (1) bekezdését módosítja] pontosító jellegű rendelkezéseket tartalmaz a fokozott ügyfél-átvilágítás esetei vonatkozásában.

A Tervezet az 5. irányelv ezen rendelkezésére tekintettel is (a fent leírtak szerint) pontosítja a Pmt. jelenlegi rendelkezéseit, egyértelművé téve, hogy a szolgáltató mely esetekben és intézkedések esetén köteles fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket alkalmazni: stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országból származó ügyfél; távollévő ügyfél; kiemelt közszereplő ügyfél (vagy tényleges tulajdonos); valamint a szolgáltató belső szabályzatában és a felügyeletet ellátó szerv által kiadott útmutatóban rögzített esetekben.

Az 5. irányelv 1. cikk 11. bekezdés a) pontja (amely a 4. irányelv 18. cikkét módosítja egy új 18a. cikk beillesztésével) új rendelkezésként szigorítja a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országból származó ügyfelekkel szembeni eljárásokat és konkrétan meghatározott (kötelező és opcionális) fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések alkalmazását írja elő a kockázatok megfelelő kezelése és enyhítése céljából. Ezen fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések: 1. kötelező (a tagállami átültető jogszabályban taxatívén meghatározott); 2. opcionális (a tagállami átültető jogszabályban meghatározott, de a szolgáltató által választható); valamint 3. egyéb (a tagállami átültető jogszabályban a tagállam döntése alapján meghatározott) elemeket foglalnak magukban.

A Pmt. 16. §-a a 4. irányelv rendelkezéseinek megfelelően kimondja, hogy a szolgáltató fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket köteles alkalmazni, ha az ügyfele stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országból származik. A Pmt. azonban nem határoz meg konkrét intézkedéseket, hanem a szolgáltató a belső szabályzatában meghatározott fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket köteles elvégezni ebben az esetben. Az 5. irányelv alapján ezen rendszer átalakítása szükséges.

Fentiek alapján a Tervezet kiegészíti a fokozott ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezéseket a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országokat érintő üzleti kapcsolatok vagy ügyletek vonatkozásában végrehajtandó konkrét ügyfél-átvilágítási intézkedések meghatározása érdekében.

A Tervezet alapján a szolgáltató az ezen ügyfelekkel történő üzleti kapcsolat létesítése vagy az üzleti megbízás végrehajtása előtt a törvényben konkrétan meghatározott intézkedések elvégzésére köteles (amelyek az 5. irányelv rendelkezéseinek megfelelően három kategóriába sorolhatóak):

- a szolgáltató a következő intézkedéseket köteles alkalmazni: a belső szabályzatában meghatározott további információk rendelkezésre bocsátását kérni (az ügyfélre és a tényleges tulajdonosra; az üzleti kapcsolatra; az ügyfél és a tényleges tulajdonos pénzeszközei és a vagyona forrására; a végrehajtandó vagy végrehajtott ügyletek indokaira vonatkozóan); az üzleti kapcsolat létesítését, az üzleti megbízás teljesítését vezető jóváhagyásához kötni; valamint az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérését megerősített eljárásban végrehajtani;
- a szolgáltató a következő intézkedéseket alkalmazhatja: a belső szabályzatában meghatározott fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzése; jelentéstételi kötelezettség bevezetése; vagy a belső szabályzatában meghatározott korlátozások alkalmazása; valamint
- a hitelintézet és a pénzügyi szolgáltató köteles: a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országban székhellyel rendelkező szolgáltatóval létesített levelező kapcsolatát felülvizsgálni és szükség esetén módosítani.

Az 5. irányelv rendelkezéseinek megfelelően a Tervezet rendelkezik arról, hogy a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter köteles tájékoztatni az Európai Bizottságot a törvényben meghatározott ezen intézkedésekről.

17. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált a közjegyző, vagy a konzul által hitelesített okirattal történt távoli ügyfél-azonosításra vonatkozó rendelkezések pontosítása és

annak egyértelművé tétele, hogy az ezen szakaszban meghatározottak abban az esetben alkalmazandóak, ha a az átvilágítás lefolytatására nem a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján kerül sor.

Ezen túlmenően indokolt a Pmt. 17. § (3) és (4) bekezdésének törlése (amely lehetőséget adott az okirat hiteles másolata bekérésének mellőzésére és arra, hogy a szolgáltató az ügyfél-átvilágítás során a belső szabályzatában rögzített fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket végezze el). A Pmt. 17. § (3) és (4) bekezdés olyan lehetőséget biztosítana a szolgáltatók számára, amelynek fenntartása a jelenlegi dinamikus ügyfél-átvilágítási rendszerben nem indokolt, mivel az új, átdolgozott egyszerűsített ügyfél-átvilágításnál is egyszerűbb átvilágítási lehetőséget biztosítana.

18. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az ügyfél-átvilágítási kötelezettség egyes elemei pontosítása, egyértelművé tétele.

A Tervezet a Pmt.-t a 22. § (1a) bekezdéssel egészíti ki, amelynek célja annak egyértelművé tétele, hogy az ügyfél-átvilágítás eredménye elfogadásának nem jelenti akadályát, ha a vonatkozó okiratok és adatok köre nem egyezik meg a Pmt.-ben meghatározottakkal.

A 4. irányelv (28. cikke) alapján, a szolgáltatói csoporton belüli ügyfél-átvilágítási intézkedések átvételére vonatkozó előírás kapcsán indokoltá vált a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek pontosítása.

Erre tekintettel a Tervezet kiegészíti a más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedések átvételére vonatkozó rendelkezéseket a szolgáltatói csoporton belüli átvételhez kapcsolódó speciális követelményekkel: a szolgáltató abban esetben jogosult elfogadni az ügyfél-átvilágítás eredményét az ugyanazon csoporthoz tartozó szolgáltatótól, ha a csoport tagjai az e törvényben megállapított vagy azokkal egyenértékű ügyfél-átvilágítási és nyilvántartási követelményeket alkalmaznak, valamint ha ennek végrehajtását a székhely szerinti tagállam vagy harmadik ország illetékes hatósága csoportszinten felügyeli.

19. §

Mivel a 24. § második fordulója (amely kimondja, hogy a 7–10. §-ban meghatározott ügyfél-átvilágítás eredményének rendelkezésre bocsátása és elfogadása vonatkozásában a kiszervezett tevékenységet végző, illetve az ügynök a szolgáltató résznek minősül) adott esetben az adott szolgáltatóra vonatkozó ágazati jogszabály kiszervezésre vonatkozó rendelkezéseivel ellentétbe kerülhet, ezen ellentét feloldása érdekében szükséges a hivatkozott fordulat törlése.

20. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az ügyfél-átvilágításra vonatkozó intézkedések felülvizsgálata és a dinamikus ügyfél-átvilágítási koncepció elfogadása, majd az alapján a Pmt. módosítása. A kockázati szintekhez igazított egyszerűsített, normál és fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések mellett szükségessé vált egy speciális ügyfél-átvilágítási kategória megteremtése is a Pmt.-ben, amely egy új alcím beiktatásával valósul meg. Itt kerülnek meghatározásra a 4. irányelv által előírt, konkrét intézkedéseket tartalmazó rendelkezések: pl. levelező banki kapcsolatra vonatkozó elvárások, illetve az elektronikus pénzre vonatkozó speciális rendelkezések.

A „7/A. Speciális ügyfél-átvilágítási intézkedések” fejezetben olyan intézkedések szerepelnek, amelyek a háromszintű ügyfél-átvilágítástól (és a megerősített eljárástól) speciálisabb szabályokat tartalmaznak.

I. A Pmt.-ben már jelenleg is szereplő banki levelező kapcsolat a Tervezetben új helyen, a 24/A. §-ban jelenik meg – a 4. irányelvben meghatározott fokozott intézkedések fenntartásával – tekintettel arra is, hogy speciális ügyfélkapcsolatról rendelkezik, tehát nem ügyfél és szolgáltató kapcsolat, hanem szolgáltató és szolgáltató közötti levelezőkapcsolat áll fenn.

Fentiekén túlmenően az 5. irányelv 1. cikk 12. bekezdése (amely a 4. irányelv 19. cikkét módosítja) pontosítja a hatálya alá tartozó levelezőbanki kapcsolatok fogalmát.

Ez alapján a Tervezet egyértelművé teszi, hogy a hitelintézet és a pénzügyi szolgáltató külföldi székhelyű szolgáltatóval történő, pénzügyi kifizetését is magában foglaló levelező kapcsolat létesítését megelőzően köteles a törvényben meghatározott fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket elvégezni.

A 4. irányelv [19. cikk d) pontja] alapján, a levelező kapcsolatok létesítésére vonatkozó rendelkezés kapcsán is indokoltá vált a Pmt. rendelkezéseinek pontosítása.

Erre tekintettel a Tervezet kiegészíti a levelező kapcsolat létesítését megelőzően elvégzendő intézkedések listáját és új rendelkezésként kimondja, hogy a szolgáltató köteles a levelező kapcsolat vonatkozásában a saját és a külföldi székhelyű szolgáltató felelősségi körét is rögzíteni.

II. Ezen túlmenően az intézkedések a 24/B. § bevezetésével azt a célt szolgálják, hogy az üzleti életben egyre összetettebb jogviszonyok vonatkozásában irányt mutassanak azokra az esetekre, ahol egy tartós jogviszonyban egyszerre több ügyfél szerepel. A norma azt várja el a szolgáltatóktól, hogy az ügyfeleket egy azonos jogviszonyban ne egymástól elszigetelten kezeljék, hanem az egyik ügyfélnél kockázatot fokozó tényezőt a másik azonos jogviszonyban szereplő ügyfélnél is vegyék figyelembe

III. A dinamikus ügyfél-átvilágítási koncepció alapján az elektronikus pénzre vonatkozó rendelkezések a speciális ügyfél-átvilágítási intézkedésekről rendelkező fejezet 24/C. §-ába kerülnek áthelyezésre.

Ezen túlmenően az 5. irányelv az elektronikus pénz tárolására szolgáló készpénz-helyettesítő fizetési eszköz vonatkozásában a magas terrorizmus-finanszírozási kockázatokra tekintettel az anonimitás elkerülése/feloldása érdekében további intézkedéseket vezet be az értékhatárok csökkentésével (ezáltal a szabályozás szigorításával). Az 5. irányelv 7. bekezdése (amely a 4. irányelv 12. cikkét módosítja) az elektronikus pénz vonatkozásában alapvetően azon küszöbértékeket (250 EUR-ról 150 EUR-ra) és készpénzre váltás esetén azon maximális összegeket (100 EUR-ról 50 EUR-ra) csökkenti, amely alatt a szolgáltatók egyszerűsített ügyfél-átvilágítást alkalmazhatnak.

Az 5. irányelv 7. bekezdés a) pontja alapján módosulnak az elektronikus pénz vonatkozásában alkalmazandó küszöbértékek (250 EUR-ról 150 EUR-ra), törlésre kerül továbbá azon rendelkezés, amely szerint a tagállamok 500 EUR-ra emelhetik a kizárólag az adott tagállamban használható készpénz-helyettesítő fizetési eszközök vonatkozásában a maximális összeget.

A Pmt. 15. § (3) bekezdése a 4. irányelv rendelkezései alapján kimondja, hogy elektronikus pénz esetén a szolgáltató egyszerűsített ügyfél-átvilágítást alkalmaz, azaz csak az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérését (monitoring) köteles elvégezni, valamint köteles az ügyfélre vonatkozóan a törvényben az ügyfél-átvilágítás vonatkozásában – a 7. § (2) bekezdésében – meghatározott adatokat rögzíteni, valamint a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében – a 7. § (3) bekezdésében – meghatározott okiratok bemutatását megkövetelni, abban az esetben, ha a törvényben meghatározott (konjunktív) feltételek fennállnak. Két konjunktív feltétel a 4. irányelvnek megfelelő összeghatárt tartalmaz: az elektronikus pénz tárolására szolgáló készpénz helyettesítő fizetési eszköz nem újra feltölthető vagy újra feltölthető, de legfeljebb havi hatvanötezer forint összegű – kizárólag Magyarország területén felhasználható fizetési műveletre vonatkozó – felső korláttal rendelkezik; az elektronikus pénz elektronikusan tárolt mindenkori összege nem haladja meg a hatvanötezer forintot.

Az 5. irányelv új (alacsonyabb) értékhatárainak megfelelően a Tervezet módosítja a Pmt. 15. § (3) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott összeghatárokat hatvanötezer forintról negyvenötezer forintra.

(A Pmt. nem rendelkezik az adott tagállamban használható készpénz-helyettesítő fizetési eszközök vonatkozásában a maximális összeg 500 EUR-nak megfelelő összegre történő emeléséről, így ezen rendelkezés 4. irányelvből történő törlése nem igényli a Pmt. módosítását.)

Az 5. irányelv 7. bekezdés b) pontja alapján csökkenek a készpénzre váltás esetén azon maximális összegek (100 EUR-ról 50 EUR-ra), amely alatt a szolgáltatók egyszerűsített ügyfél-átvilágítást alkalmazhatnak. Ezen túlmenően új elemként az 50 EUR küszöbérték a távoli fizetési műveletek esetében is kimondásra kerül.

A Pmt. 15. § (4) bekezdése a 4. irányelv rendelkezései alapján rendelkezik arról, hogy a szolgáltató valamennyi ügyfél-átvilágítási intézkedést köteles elvégezni, ha az elektronikus pénz-birtokos által a részére kibocsátott összegből készpénzben kivett vagy készpénzre beváltott összeg meghaladja a huszonötezer forintot.

Az 5. irányelv új (alacsonyabb) értékhatárainak megfelelően a Tervezet módosítja a Pmt. 15. § (4) bekezdésében meghatározott összeghatárt huszonötezer forintról tizenötezer forintra. Az 5. irányelv rendelkezéseinek

megfelelően a Tervezet (a bekezdés új ponttal történő kiegészítésével) új elemként rendelkezik továbbá a távoli fizetési műveletekről: távoli fizetési műveletek esetében a szolgáltató valamennyi ügyfél-átvilágítási intézkedést köteles elvégezni, ha a kifizetett összeg műveletenként meghaladja a tizenötezer forintot.

Az 5. irányelv 7. bekezdés c) pontja kimondja (új rendelkezésként), hogy a harmadik országban kibocsátott nem névre szóló feltöltőkártyákkal végrehajtott fizetéseket kizárólag abban az esetben fogadhatóak el, ha ezen kártyák eleget tesznek az elektronikus pénz és a távoli fizetési műveletek vonatkozásában meghatározott egyenértékű követelményeknek.

Erre tekintettel a Tervezet új rendelkezést vezet be ebben a vonatkozásban (egy új bekezdés beiktatásával), amely kimondja: a harmadik országban székhellyel, fiókteleppel vagy telephellyel rendelkező szolgáltató által kibocsátott nem névre szóló elektronikus pénz tárolására szolgáló készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel fizetés csak abban az esetben fogadható el, ha az megfelel az elektronikus pénz és a távoli fizetési műveletek vonatkozásában meghatározott vagy azokkal egyenértékű követelményeknek.

Az Előterjesztő nem tartja indokoltnak az 5. irányelvben meghatározottakhoz képest alacsonyabb értékhatárok bevezetését, azaz a szabályozás további szigorítását ebben a vonatkozásban.

21. §

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni fellépés egyik kulcseleme, hogy a nem természetes személy ügyfelek (szervezetek) esetében is ismert legyen azok tényleges tulajdonosa. Az 5. irányelv alapján létrejön a tényleges tulajdonosi információk központi nyilvántartása; a tényleges tulajdonosi adatok szolgáltatása az érintett szervezetek kötelezettsége lesz. A nem természetes személyeknek már a hatályos szabályozás alapján is ismerniük kell tényleges tulajdonosaikat, így adatgyűjtési szempontból az új rendszer számukra többletterhet nem jelent.

Az 5. irányelv alapján a kötelezett szolgáltatóknak és – adott esetben, és amennyiben e követelmény nem avatkozik bele szükségtelenül a feladataikba – az illetékes hatóságoknak jelenteniük kell, ha bármilyen eltérést észlelnek a tényleges tulajdonosokra vonatkozóan a központi nyilvántartásokban található, illetve a rendelkezésükre álló információk között. Eltérésekre vonatkozó jelentés esetén az eltérések időben történő rendezését szolgáló megfelelő intézkedésekre kell, hogy sor kerüljön és ezt időközben az eltérést külön jelezni kell a központi nyilvántartásban is.

A Pmt. 25. § (2) bekezdése azért került módosításra, mert indokolt, hogy a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerve is hozzáférjen a központi nyilvántartáshoz. A felügyeletet ellátó szerv és a hatóságok hozzáférése a központi nyilvántartáshoz korlátlan, ez a korlátlan hozzáférés azonban csak a Pmt.-ben kötelezettségei ellátása érdekében valósulhat meg.

Az 5. irányelv alapján biztosítani kell, hogy minden esetben hozzáférjenek a tényleges tulajdonosra vonatkozó információkhoz az illetékes hatóságok és a pénzügyi információs egység korlátozás nélkül, a kötelezett szolgáltatók az ügyfél-átvilágítás keretében, míg a lakosság minimálisan a tényleges tulajdonos nevére, születési évére és hónapjára, a tartózkodási helye szerinti ország nevére és a tényleges tulajdonos állampolgárságára, valamint a tényleges tulajdonosi érdekelttség jellegére és mértékére vonatkozó adatokhoz kapjon hozzáférést. A magyar szabályozás az irányelv minimumszabályához képest a tényleges tulajdonos születési évének és hónapjának megismerése helyett lehetővé teszi a tényleges tulajdonos születési idejének, tehát évének, hónapjának és napjának megismerését, mivel Magyarországon általánosan a születési időt használják adatként, nem pedig a születési év és hónap megjelölést.

A tényleges tulajdonosi nyilvántartásból történő adatigénylés esetén a bizalmi vagyonkezelési jogviszony tényleges tulajdonosaira eltérő adatszolgáltatási szabályok vonatkoznak az irányelv 31. cikk (4) bekezdésével összhangban.

A tagállamok a nemzeti jogban meghatározandó kivételes körülmények között eseti alapon részben korlátozhatják a központi nyilvántartáshoz való hozzáférést, azonban az ilyen esetekben is biztosítani kell, hogy a közigazgatási felülvizsgálatához és a hatékony jogorvoslathoz való jogot.

22. §

Az átláthatóság biztosítása érdekében az 5. irányelv alapján szükséges kialakítani központi nyilvántartást, amely segítségével azonosíthatók a hitelintézetek által az adott tagállam területén kezelt, fizetési számlával vagy

bankszámlával, illetve széffel rendelkező vagy ezek felett ellenőrzést gyakorló természetes vagy jogi személyek. Az új rendelkezésnek megfelelően e nyilvántartásban meg kell jelennie a számlatulajdonos ügyfél és a nevében eljárni kívánó bármely személy nevének, tényleges tulajdonosának nevének, bank- vagy fizetési számla tekintetében a számla (IBAN-) azonosító számának, valamint a számlanyitás és -zárás dátumának; széf esetén a bérlő nevének és a bérleti időszaknak.

23. §

A törvénymódosítás alapján új szerkezetben jelennek meg a Pmt. alapján alkalmazható felügyeleti szankciós intézkedések. A tartalmilag helyes hivatkozás biztosítása érdekében (a Pmt. belső koherenciáját fenntartandó) szükséges a 26. § (10) bekezdésében szereplő hivatkozás pontosítása: a hatályos 69. § (6)–(7) bekezdésben szereplő rendelkezések törvénymódosítást követően a 69. § (5)–(6) bekezdésében szerepelnek.

24. §

A 4. irányelv [8. cikk (4) bekezdés b) pontja] alapján, a független ellenőrzési funkciót megkövetelő rendelkezés kapcsán indokoltá vált a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek pontosítása.

Erre tekintettel a Tervezet kiegészíti a Pmt. által meghatározott azon kötelezettséget, amely szerint a szolgáltató köteles a belső kockázatértékelése alapján a belső szabályzatban (a szolgáltató jellegével és méretével arányos) belső eljárásrendet meghatározni (a kockázatok csökkentése és kezelése érdekében). Az új rendelkezés alapján ezen kötelezettség kiegészül egy külső ellenőrzési funkció működtetésére vonatkozó kötelezettséggel a belső eljárásrend megfelelőségének ellenőrzése céljából (ha mindezt a szolgáltató jellege és mérete indokolja).

25. §

Az 5. irányelv 1. cikk 4. pontja alapján vált szükségessé a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek pontosítása.

26. §

A Tervezetben a 30. § c) pontjában foglalt írásbeli bejelentés pontosító célú módosítás, amely a Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján vált szükségessé.

27. §

A Pmt. 33. §-ában a központi kapcsolattartó ponttal történő kiegészítés célja a Pmt. 61. §-ban foglalt rendelkezések összhangjának megteremtése.

Az 5. irányelv előírja, hogy azok a magánszemélyek – ideértve a szolgáltató alkalmazottait és képviselőit –, akik belső eljárások révén vagy a pénzügyi információs egységnek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás gyanúját jelentik be, jogi védelemben részesüljenek a fenyegetésekkel, a megtorló vagy ellenséges fellépésekkel és különösen a munkáltató kedvezőtlen vagy megkülönböztető jellegű intézkedéseivel szemben. Biztosítani kell, hogy azok a magánszemélyek, akik a fenyegetéseknek, megtorló vagy ellenséges fellépéseknek vagy a munkáltató kedvezőtlen vagy megkülönböztető jellegű intézkedéseinek vannak kitéve amiatt, hogy belső eljárások révén vagy a pénzügyi információs egységnek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás gyanúját jelentik be, biztonságos módon tehessenek panaszt az érintett illetékes hatóságoknak. Ennek megfelelően a Pmt. 33. § (2) bekezdése jogellenesnek mond ki minden, a belső szabályzat alapján vagy a pénzügyi információs egységnek pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása gyanúja miatt tett bejelentés következtében meghozott, a bejelentő – ideértve a szolgáltató alkalmazottait és képviselőit – számára hátrányos intézkedést. Szintén biztosítani kell azt is – a pénzügyi információs egység által gyűjtött információk bizalmosságának sérelme nélkül – hogy az említett magánszemélyeknek joguk legyen a hatékony jogorvoslathoz az e bekezdés szerinti jogaik védelme érdekében, ezért a Pmt. 33. § (3) bekezdés alapján a bejelentő, illetve a kötelezett szolgáltató alkalmazottai és képviselői panaszt, illetve jogorvoslati kérelmet terjeszthetnek elő a hátrányos intézkedéssel szemben.

28. §

A pénzügyi információs egység a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint bűncselekmények megelőzésének, felderítésének, nyomozásának elősegítése céljából elemző-értékelő

tevékenységet folytat, melynek keretében operatív és stratégiai elemzést végez. A korábbi törvényi szabályozás szerint a pénzügyi információs egység elemzése során a rendelkezésre álló adatok, információk felhasználásával vizsgálta a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos folyamatokat és jellemzőket. A stratégiai elemzés során természetesen felhasználhatóak voltak az operatív elemzés eredményeként rendelkezésre álló adatok, információk. Ugyanakkor a stratégiai elemzés során nem álltak rendelkezésre azon jogosultságok (közvetlenül elérhető adatbázisból lekérdezés, megkeresés által adatok, információk beszerzése) a pénzügyi információs egység részére, amelyek az operatív elemzés során rendelkezésre állnak. Erre tekintettel a minél hatékonyabb és célzottabb stratégiai elemzés lehetőségének megteremtése érdekében fontos, hogy a stratégiai elemzés során ugyanazon jogosultságok, információ források legyenek biztosítva a pénzügyi információs egység számára, mint amely jogosultságok részére az operatív elemzése során rendelkezésre állnak.

A Pmt. 44. § (1) bekezdése értelmében a pénzügyi információs egység operatív elemzése keretében a feladatainak ellátásához szükséges mértékben jogosult megismerni és kezelni a nyomozó hatóság, az ügyészség, a nemzetbiztonsági szolgálat, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, valamint a Terrorelhárítási Központ által kezelt adatot. A Pmt. 44. § (3) bekezdése alapján – a 44. § (2) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatás igénylése mellett (megkeresés) – a pénzügyi információs egység a NAV nyomozó hatósága adatbázisából közvetlen hozzáféréssel is vehet át adatot, amíg a 44. § (1) bekezdésben felsorolt többi szerv vonatkozásában erre nincs jogosultsága. A Pmt. 44. § (3) bekezdésének kiterjesztését a rendőrségre mint nyomozó hatóságra az tette szükségessé, hogy ily módon a pénzügyi információs egység a NAV nyomozó hatósága mellett a nyomozó hatóságként eljáró rendőrség adatbázisából is közvetlenül vehetne át adatot, mely a hatékonyság várható növekedése mellett összhangban van a hatóságok közötti szorosabb együttműködés kívánalmával is.

29. §

Mivel a minél hatékonyabb és célzottabb stratégiai elemzés lehetőségének megteremtése érdekében fontos, hogy a stratégiai elemzés során ugyanazon jogosultságok, információforrások legyenek biztosítva a pénzügyi információs egység számára, mint amely jogosultságok részére az operatív elemzése során rendelkezésre állnak, szükséges, hogy a stratégiai elemzés során szerzett információk felhasználására vonatkozó jogosultsággal a pénzügyi információs egység a Pmt. 47. §-a tekintetében is rendelkezzen. Tekintettel arra, hogy a FATF követelményei és a 4. irányelv is a pénzügyi információs egység elemzéséhez kapcsolja a pénzügyi, bűnüldözési és adminisztratív információk megismerésére, beszerzésére vonatkozó felhatalmazást, e követelményeknek való megfelelés érdekében is szükséges, hogy a Pmt. a pénzügyi információs egység elemző-értékelő tevékenységéhez, és ne az operatív elemzéshez kapcsolja e felhatalmazást.

30. §

Az együttműködési megállapodás megkötését a pénzügyi információs egység tevékenysége során az elemző-értékelő tevékenység hatékonyságának növelése, valamint a hatékonyabb információtovábbítás megteremtésének lehetősége indokolja.

31. §

Az 5. irányelv alapján a pénzügyi információs egységeknek ki kell jelölniük legalább egy olyan kapcsolattartó személyt vagy pontot, amely a többi tagállam pénzügyi információs egységeitől érkező információkérések fogadásáért felelős. A Pmt. 49. § (6) bekezdésében ez a kötelezettség nem kizárólag az uniós pénzügyi információs egységektől érkező információkérések fogadására vonatkozik, de kiterjeszti az egyéb külföldi pénzügyi információs egységektől érkező információkérések fogadására is. Üres tartalom

32. §

Az 5. irányelv alapján pénzmosás alapbűncselekményeinek az egyes tagállamok jogában szereplő eltérő meghatározása nem akadályozhatja a pénzügyi információs egységeket abban, hogy segítséget nyújtsanak más pénzügyi információs egységeknek, és nem korlátozhatja az információcserét, -továbbítást és -felhasználást, ezért a Pmt. 52. § (1) bekezdése kiegészült „az alapbűncselekmény típusától függetlenül” kifejezéssel.

Az 5. irányelv előírja, hogy nem tiltható és nem sújtható ésszerűtlen vagy indokolatlanul korlátozó feltételekkel az illetékes hatóságok közötti információcseré és segítségnyújtás. Biztosítani kell, hogy az illetékes hatóságok ne utasítsák vissza a segítségnyújtás iránti kérést meghatározott okokból. Ilyen oknak minősül, ha

- a) a kérést úgy tekintik, hogy annak adóügyi vonatkozásai is vannak;
- b) a nemzeti jog titoktartási kötelezettséget vagy az adatok bizalmosságának megőrzésére vonatkozó kötelezettséget ír elő a kötelezett szolgáltatók számára, kivéve azokat az eseteket, amikor a keresett releváns információ ügyvédi titoktartási kötelezettség vagy jogszabályon alapuló szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozik a 34. cikk (2) bekezdésében leírtak szerint;
- c) a kérést fogadó tagállamban vizsgálat, nyomozás vagy eljárás van folyamatban, kivéve, ha a segítségnyújtás hátráltatná az említett vizsgálatot, nyomozást vagy eljárást;
- d) a kérést benyújtó azonos hatáskörű illetékes hatóság jellege vagy jogállása eltér a kérést fogadó illetékes hatóságétól.

33. §

A 4. irányelv [39. cikk (6) bekezdése] alapján, a felfedés tilalmának korlátozására vonatkozó előírás kapcsán indokoltá vált a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek pontosítása, annak egyértelművé tétele érdekében, hogy ha a szolgáltató megkísérli meggyőzni az ügyfelét arról, hogy hagyjon fel valamely jogellenes tevékenységgel, az nem minősül felfedésnek.

Erre tekintettel a Tervezet új rendelkezésként kimondja, hogy a könyvvizsgáló, a könyvelő, az adószakértő, az adótanácsadó, az ügyvéd, a kamarai jogtanácsos és a közjegyző esetében a felfedés tilalma nem vonatkozik az ügyfél tájékoztatására arra vonatkozóan, hogy az ügyfél által végrehajtott vagy végrehajtandó ügylet jogszabályi rendelkezések megsértését eredményezi.

Ezen felül az 5. irányelv alapján a Tervezet rögzíti, hogy a felfedés tilalma nem akadályozza az információk felfedését az ugyanazon csoporthoz tartozó tagállami hitelintézetek és pénzügyi intézmények között, illetve ezen intézetek és intézmények és harmadik országokban letelepedett fióktelepeik és többségi tulajdonú leányvállalataik között, feltéve, hogy ezek a fióktelepek és többségi tulajdonú leányvállalatok maradéktalanul megfelelnek a csoportszintű politikáknak és eljárásoknak – beleértve az információ csoporton belüli megosztására vonatkozó eljárásokat is –, a csoportszintű politikák és eljárások pedig megfelelnek az 5. irányelvben meghatározott követelményeknek.

34–35. §

A konkrét jogszabályhelyi hivatkozás merev jellege adatkezelési jogalap hiányt eredményezhet, ha az alapjául szolgáló jogszabályhely módosul vagy más, adatkezelést maga után vonó új norma beépítésére kerül sor. Az adatkezelési felhatalmazást igénylő érdemi rendelkezések és a hozzájuk kapcsolódó adatkezelési felhatalmazás folyamatos párhuzamának megteremtése és fenntarthatósága érdekében indokolt a korábbi merev hivatkozás helyett rugalmas hivatkozás alkalmazása.

A Pmt.-ben az uniós szabályozásra épülő, forintban meghatározott összeghatárainak rögzítésére 2007-ben került sor. Az összeghatárok valós folyamatokhoz való kiigazítása érdekében, figyelemmel az eltelt időszak gazdasági-pénzügyi folyamataira, indokolt az értékhatárok felfelé korrigálása oly módon, hogy az az euró/forint árfolyam esetleges jövőbeni változása esetén sem okozhassa az EU-szabályozásban rögzítettek megsértését.

36. §

A Tervezetben a Pmt. módosítása vált szükségessé az 5. irányelv 1. cikk 27. pontjában meghatározott rendelkezések folyamán. A megtett módosítások egyrészt pontosítják a Pmt. eddigi rendelkezéseit, másrészt pedig két esetben a statisztikák tartalmát bővítik.

A törvényjavaslat alapján a felügyeleti szervek által készítendő statisztikai nyilvántartást ki kell egészíteni a Pmt. szerinti felügyeleti tevékenység ellátásában közreműködő foglalkoztatottak számával, valamint a helyszíni és helyszínen kívüli vizsgálatok számával, az intézkedések számával, és a beazonosított jogsértések számával. A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni központi statisztikát vezető pénzügyi információs egységhez ezen új adatokat is el kell juttatni, emiatt szükséges a hivatkozás kibővítése a Pmt. 59. § (2) bekezdésének j) és k) pontjaival.

37. §

A Tervezetben a Pmt. kiegészül az 59/A. §-sal, amelynek a célja, hogy a Pmt.-ben előírt kötelezettségek teljesítése megfelelően dokumentált, nyomon követhető és ellenőrizhető legyen, azaz a felügyelet általi ellenőrizhetőséget biztosítja.

38. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált a csoportszintű politikákra vonatkozó rendelkezések egyes elemei pontosítása, egyértelművé tétele.

Összhangban a nemzetközi elvárásokkal, valamint a 4. irányelvben és a Pmt.-ben meghatározott követelmények hatékonyabb végrehajtása érdekében a Pmt. 60. § (2) bekezdésének pontosítása válik szükségessé, annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az adatvédelmi rendelkezéseken, valamint a bejelentési, felfüggesztési és adatszolgáltatási kötelezettség során rögzített személyes adatokon túlmenően a csoportszintű rendelkezések ki kell terjedniük az ügyfél-átvilágítási intézkedések során rögzített személyes adatok csoporton belüli megosztására is. Ezen túlmenően a csoportszintű politikák és eljárások ki kell, hogy terjedjenek a Pmt.-ben meghatározott követelmények végrehajtását biztosító vezető kinevezésére, a képzésre, a külső ellenőrzési funkció meghatározására, továbbá a csoportszintű kockázatértékelés és a belső szabályzat elkészítésére.

A Tervezet által bevezetett 61. § (2) és (3) bekezdése a gyakorlati tapasztalatok alapján, illetve az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az elektronikuspénz-kibocsátók és a pénzforgalmi szolgáltatók központi kapcsolattartó pontjainak kijelölésével kapcsolatos kritériumokra vonatkozó szabályozástechnikai standardokkal és a központi kapcsolattartó pontok feladataira vonatkozó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló 2018. május 7-i (EU) 2018/1108 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet követelményeinek megfelelően megteremti a központi kapcsolattartó pont kijelölésének feltételrendszerét és meghatározza feladatait. A Tervezet egyértelművé teszi, hogy az EU más tagállamában fiókteleppel, leányvállalattal vagy telephellyel rendelkező szolgáltatóknak gondoskodnia kell arról, hogy e szervezeti egységei – a csoportszintű politikában rögzítettekkel párhuzamosan – a fióktelep, leányvállalat vagy telephely tagállamának pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni szabályait is betartják. A határon átnyúló szolgáltatást nyújtó elektronikuspénz-kibocsátók és a pénzforgalmi szolgáltatók a Tervezet által bevezetett 1. § (1a) bekezdés alapján tartoznak a Pmt. hatálya alá. A központi kapcsolattartó pontok pedig a Tervezet által bevezetett 61. § alapján, viszont kizárólag a 61. § (3) bekezdésében meghatározott kötelezettségek végrehajtása tekintetében.

A Pmt.-ben meghatározott követelmények hatékonyabb végrehajtása érdekében vált szükségessé a Pmt. 62. § (1) bekezdésének módosítása is.

Ezen túlmenően az 5. irányelv 1. cikk 28. bekezdése [amely a 4. irányelv 45. cikk (4) bekezdését módosítja] egy új rendelkezéssel egészíti ki a tagállamok és a felügyeleti hatóságok arra vonatkozó kötelezettségét, hogy tájékoztatják egymást azokról az esetekről, amikor egy harmadik ország joga nem teszi lehetővé a csoportszintű politikák és eljárások végrehajtását. Az új rendelkezés szerint annak értékelése során, hogy melyik harmadik ország joga nem teszi lehetővé a csoportszintű politikák és eljárások végrehajtását, a tagállamok és az európai felügyeleti hatóságok figyelembe vesznek minden olyan jogi korlátot, amely akadályozhatja az említett politikák és eljárások megfelelő végrehajtását, ideértve a titoktartást, az adatvédelmet és az információcserét akadályozó egyéb korlátokat.

A Pmt. 62. § (3)–(4) bekezdése a 4. irányelv rendelkezéseinek megfelelően kimondja azon kötelezettséget, hogy amennyiben a harmadik ország jogi szabályozása nem teszi lehetővé a csoportszintű politikák és eljárások végrehajtását, akkor a szolgáltató erről a körülményről tájékoztatja a felette felügyeletet ellátó szervezet, amely haladéktalanul továbbítja ezen információkat a miniszternek, a miniszter pedig tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot.

Fentiek alapján a Tervezet egyértelművé teszi, hogy a harmadik ország jogi szabályozásának értékelése során különös tekintettel kell lenni a titokvédelemre, adatvédelemre és az adatszolgáltatás teljesítésére vonatkozó szabályozásra.

39. §

A gyakorlati tapasztalatok alapján a belső ellenőrző rendszer 3 különböző rendszer működtetését fedi le: az ügyfél-átvilágítást elősegítő ügyfél nyilvántartási-rendszer, a bejelentés teljesítését és a monitoringot elősegítő szűrőrendszer, valamint a szolgáltató (vagy vezetője) által a Pmt.-ből eredő kötelezettség megsértésére vonatkozó szolgáltatón belüli névtelen bejelentés megtételét jelző rendszert. A Tervezetben e szétválasztás teszi hatékonyabbá a belső ellenőrző és információs rendszer(ek) működtetésére vonatkozó elvárásokat.

A nemzetközi elvárásokkal való összhang megteremtése érdekében a Tervezet új rendelkezésként kimondja, hogy pénzügyi szolgáltatók esetében az a belső szabályzatban meghatározott vezető, aki a Pmt.-ből eredő kötelezettségeknek a szolgáltató foglalkoztatottja általi végrehajtásáért tartozik felelősséggel, a következő követelményeknek szükséges, hogy megfeleljen: a Pmt.-ből (és annak felhatalmazásán alapuló jogszabályból) eredő feladatok ellátásához szükséges megfelelő ismeretekkel rendelkezik, és az irányítási funkciót betöltő testületnek közvetlenül jelentési kötelezettséggel tartozik. A hitelintézet esetében ezen vezető a fentiekben említett feladatain túlmenően kizárólag jogszabály-megfelelőségi, illetve biztonsági feladatokat láthat el.

40. §

A belső szabályzatok felügyelet általi jóváhagyása tekintetében módosításra kerül a Pmt. 65. § (5) bekezdése. A jelenlegi szövegjavaslat célja a terminológia pontosítása, annak érdekében, hogy az még inkább lefedje a jelenlegi eljárást. A felügyeletet ellátó szerv a belső szabályzat jóváhagyása során az előírt szabályozói környezetet és törvényi megfelelést hivatott vizsgálni, míg az ellenőrzés során a hangsúly a belső szabályban rögzített gyakorlat ellenőrzésén van, és túlmutat annak ellenőrzésén, hogyan szerepel a belső szabályzatban egy adott tartalmi elem (túlmutat a rutinszerű, pontok kipipálását jelentő eljárás). A felügyeletet ellátó szerv a belső szabályzatot a Pmt. rendelkezéseinek való megfelelés ellenőrzésére irányuló felügyeleti tevékenysége keretében ellenőrzi. A módosítással így összhangba kerülnek a Pmt. egyes rendelkezései, illetve feloldható a jóváhagyásból eredő bizonytalanság.

A Pmt.-ben az uniós szabályozásra épülő, forintban meghatározott összeghatárainak rögzítésére 2007-ben került sor. Az összeghatárok valós folyamatokhoz való kiigazítása érdekében, figyelemmel az eltelt időszak gazdasági-pénzügyi folyamataira, indokolt az értékhatárok felfelé korrigálása oly módon, hogy az az euró/forint árfolyam esetleges jövőbeni változása esetén sem okozhassa az EU-szabályozásban rögzítettek megsértését. Ennek megfelelően a Tervezet meghatározza, hogy a szolgáltató az ügyfél-átvilágítást köteles alkalmazni az árukereskedő esetében a hárommillió forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás készpénzben történő teljesítésekor. Ezen változásra tekintettel szükségessé vált az árukereskedők vonatkozásában a belső szabályzat kereskedelmi hatósághoz történő benyújtásáról szóló rendelkezésben az összeg pontosítása.

41. §

A Pmt. 66. § egy új (5) bekezdéssel egészül ki, ugyanis az 5. irányelv 1. cikk 30. pontja előírja, hogy az eredményes együttműködés és különösen az információcsere elősegítése és előmozdítása érdekében a tagállamok közöljék a Bizottsággal az 5. irányelv 2. cikk (1) bekezdésében felsorolt kötelezett szolgáltatók illetékes hatóságainak listáját, ideértve azok elérhetőségeit.

42. §

A Pmt. 68. § egyértelművé teszi a pénzügyi szektor felügyeletének határon átnyúló aspektusainak kezelését. Az 5. irányelvben rögzítetteknek megfelelően az EU más tagállamában székhellyel rendelkező, de Magyarországon gazdasági jelenléttel bíró szolgáltatók felügyeletéről a magyar felügyeletnek kell gondoskodnia, és felügyeleti tevékenysége során együtt kell működnie a bankcsoportok más tagjait felügyelő hatóságokkal mind általánosságban, mind a konkrét, egyedi felügyeleti intézkedések során. A csoportszintű politikákra vonatkozó kötelezettségek teljesítésének és végrehajtásának felelőse a bankcsoporton belüli anyabankot felügyelő hatóság.

43. §

A gyakorlati tapasztalatok alapján szükségessé vált a Pmt. rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazható felügyeleti intézkedések felülvizsgálata és kibővítése.

Tekintettel arra, hogy a Pmt.-n túlmenően más (rendeleti szintű) jogszabály is tartalmaz pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos normatív rendelkezéseket, illetve a felügyeleti határozatban foglalt intézkedések végrehajtásának támogatása érdekében, a Pmt. 69. (1) bekezdése kiegészül azokkal a tárgykörökkel, amiket a szolgáltató megsérthet és azzal összefüggésben a felügyeleti szerv intézkedést alkalmazhat.

A Pmt. 69. (1) bekezdés h) pont ha) alpontjában pontosító jellegű módosítás történt.

A Pmt. kiegészül a 69. (1) bekezdésben egy i) ponttal, ami a felügyeleti biztos kirendelése lehetőségével bővíti az MNB, mint felügyeleti szerv intézkedési körét a hatékonyabb felügyeleti fellépése érdekében. Hasonlóképpen szükséges a k) pont beillesztésével az adatszolgáltatásra kötelezés jogintézményének megteremtése, mint az MNB határozati kötelezéseinek teljesítése nyomon követésének alapvető eszköze.

A Pmt. kiegészül a 69. (1) bekezdésben egy j) ponttal, hogy a felügyeleti szerv a vizsgálatait lezáró határozataiban jogszabálysértés esetén kötelezhesse a szolgáltatókat a jogszabályszerű működés biztosítása és ezáltal a jövőbeni jogszabálysértések megelőzéséhez szükséges személyi feltételeik megteremtésére.

A 4. irányelv rendelkezéseivel [58. cikk (3) bekezdés] összhangban a Pmt. 69. § (1) bekezdés új l) pontja megteremti az MNB felügyelete alá tartozó szolgáltatói kör tekintetében a szolgáltató jogsértésért felelős vezetőjének, foglalkoztatottjának, segítő családtagjának személyes felelősséget, amelynek a célja, hogy az MNB, mint felügyeleti szerv ne csak az intézményt, hanem a jogsértésért felelős természetes személyt is egy szűkebb intézkedési körben – figyelmeztetéssel, a felelősségi körhöz illeszkedő mértékben maximált összegű pénzbírsággal – szankcionálhassa. A Tervezet azt is egyértelművé teszi, hogy a természetes személyre kiszabott bírság megfizetését az intézmény nem vállalhatja át. A módosítás azonban nem érinti az összes felügyeleti szerv már létező jogkörét arra nézve, hogy a szolgáltatónál kezdeményezze a szolgáltató vezetője vagy a jogsértésért felelős foglalkoztatottja, segítő családtagja felelősségének megállapítását.

A módosítás biztosítja továbbá, hogy a Pmt. hatálya alá tartozó valamennyi szolgáltató esetében a felügyeletet ellátó szerv jogosult legyen bírság kiszabására.

A Pmt. 69. § új (2) bekezdése az MNB által felügyelt szolgáltatói kör vonatkozásában a pénzmosás és terrorizmus elleni fellépésre vonatkozó speciális védendő érdekekre figyelemmel – az MNBtv-ben meghatározott általános jellegű esetkörökön túlmenően – kiterjeszti az ideiglenes intézkedési lehetőség alkalmazásának esetkörét a gyors reagálás, hatékonyabb felügyeleti fellépés érdekében.

A Tervezet hatályon kívül helyezi a Pmt. 69. § (3)–(4) bekezdéseit. A rendelkezések törlését az indokolja, hogy a felügyeleti tapasztalatok alapján a középérték hatályos szabályainak alkalmazása indokolatlanul magasra tolja a kiszabható bírság alsó értékét (3,2 milliárd forint), a jogérvényesítési gyakorlat során ez egy esetleges enyhítés kapcsán jelentős megoldási és indokolási nehézségeket okoz. A rendszer tehát a két szankciórendszer arányosság követelményeinek megfelelő párhuzamos alkalmazását gátolja.

A Tervezet a személyes felelősség intézményének bevezetése mellett a 4. irányelv további követelményeinek [60. cikk (5) bekezdés] való változatlan megfelelés érdekében a Pmt. 69. § (5) és (6) bekezdéseiben foglalt módosításával egyértelművé teszi, hogy végső soron a szolgáltató felelősségre vonása a jogsértésért felelős vezetőjének, foglalkoztatottjának, segítő családtagjának személyes felelősségre vonása esetében sem kizárt.

A módosítás alapján a Pmt. hatálya alá kerülő székhelyszolgáltatók esetében a felügyeletet ellátó szerv felügyeleti intézkedésként (szankcióként) jogosult a szolgáltató nyilvántartásból történő törlésére, abban az esetben, ha a szolgáltató megsérti vagy nem megfelelően alkalmazza a Pmt. rendelkezéseit.

44. §

Az 5. irányelv előírja, hogy azok a magánszemélyek – ideértve a kötelezett szolgáltató alkalmazottait és képviselőit –, akik a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályok megsértéséről értesítik a felügyeleti hatóságokat, jogi védelemben részesüljenek a fenyegetésekkel, a megtorló vagy ellenséges fellépésekkel és különösen a munkáltató kedvezőtlen vagy megkülönböztető jellegű intézkedéseivel szemben. Biztosítani kell, hogy az értesítéseket biztonságos módon lehessen benyújtani a felügyeleti hatóságoknak. Ennek megfelelően a Tervezet jogellenesnek mond ki minden, a Pmt. megsértésére vonatkozó értesítés következtében meghozott, az értesítést küldő személy számára hátrányos intézkedést. Szintén biztosítani kell azt is, az értesítést beküldő személyeknek joguk legyen a hatékony jogorvoslathoz az e bekezdés szerinti jogaik védelme érdekében, ezért a Tervezet alapján

a bejelentő, illetve a kötelezett szolgáltató alkalmazottai és képviselői panaszt, illetve jogorvoslati kérelmet terjeszhetnek elő a hátrányos intézkedéssel szemben.

45. §

Az 5. irányelv szakmai titoktartási kötelezettséget állapít meg minden olyan személy esetében, aki pénzügyi szektor felügyeletét ellátó szerv (Felügyelet) foglalkoztatottja vagy foglalkoztatottja volt, valamint a Felügyelet nevében eljáró könyvvizsgálók és szakértők esetében is. A módosítás rögzíti, hogy a titoktartási kötelezettség a banktitokra, értékpapírtitokra, fizetési titokra és biztosítási titokra, valamint az üzleti titokra vonatkozik. A módosítás egyértelművé teszi a kapcsolatot a titoktartásra kötelezett személyek, a Felügyelet és más érintett szervek között a titoktartás vonatkozásában.

A javasolt módosítás pontosítja továbbá, hogy az 5. pénzmosás elleni irányelv előírásainak megfelelően a pénzügyi szektor felügyeletét ellátó szerv milyen módon jogosult nemzetközi információcserét és együttműködést lefolytatni.

46. §

A pénzügyi információs egység a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint bűncselekmények megelőzésének, felderítésének, nyomozásának elősegítése céljából elemző-értékelő tevékenységet folytat, melynek keretében operatív és stratégiai elemzést végez. A korábbi törvényi szabályozás szerint a pénzügyi információs egység elemzése során a rendelkezésére álló adatok, információk felhasználásával vizsgálta a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos folyamatokat és jellemzőket. A stratégiai elemzés során természetesen felhasználhatóak voltak az operatív elemzés eredményeként rendelkezésre álló adatok, információk. Ugyanakkor a stratégiai elemzés során nem álltak rendelkezésre azon jogosultságok (közvetlenül elérhető adatbázisból lekérdezés, megkeresés által adatok, információk beszerzése) a pénzügyi információs egység részére, amelyek az operatív elemzés során rendelkezésre állnak. Erre tekintettel a minél hatékonyabb és célzottabb stratégiai elemzés lehetőségének megteremtése érdekében fontos, hogy a stratégiai elemzés során ugyanazon jogosultságok, információforrások legyenek biztosítva a pénzügyi információs egység számára, mint amely jogosultságok részére az operatív elemzése során rendelkezésre állnak. Ez indokolja, hogy a korábbi „operatív elemzés” helyébe a törvény szövegébe az „elemző-értékelő tevékenység” kifejezés került.

47. §

Az 5. irányelv rögzíti, hogy az önszabályozó testületek éves jelentést tesznek közzé, amely meghatározott információkat kell, hogy tartalmazzon. A Pmt. 76/A. §-a részletesen kifejti, hogy az önszabályozó testületek milyen módon tesznek eleget az 5. irányelvből származó éves jelentéstételére vonatkozó kötelezettségüknek, és hogy a közzétett jelentésnek milyen információkat kell tartalmaznia.

48. §

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni fellépésben érintett szolgáltatók esetében elengedhetetlen, hogy azok működtetői, illetve bizonyos esetekben tulajdonosai kellőképpen megbízhatóak legyenek, valamint rendelkezzenek a szükséges jó üzleti hírnévvel.

A 4. irányelv [47. cikk (2) bekezdésének] rendelkezései alapján a pénzváltó irodák, a készpénzes csekkbeviteli helyek, a bizalmi vagyonkezelők és székhelyszolgáltatók, illetve a szerencsejáték-szervezők esetében e szolgáltatók tényleges tulajdonosainak is teljesíteniük kell e feltételeket.

Erre tekintettel a Tervezet e szakaszai a székhelyszolgáltatók nyilvántartásba vételére vonatkozó eljárási szabályokat határooz meg, amelynek része a vezető tisztviselők és a tényleges tulajdonosok megfelelőségének vizsgálata. A módosítás biztosítja, hogy a székhelyszolgáltató a tevékenység végzésére irányuló szándékának a felügyeletet ellátó szerv felé történő bejelentésével egyidejűleg köteles legyen mellékelni a Pmt. valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti belső szabályzatát, a felügyeletet ellátó szerv általi nyilvántartásba vétel vonatkozásában a megalapozott döntés meghozatala érdekében.

49. §

A Javaslat 9. §-a kiegészíti a kiemelt közszereplők tekintetében alkalmazandó ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, és új rendelkezésként kimondja, hogy a kiemelt közszereplő által a szolgáltató felé megtett nyilatkozatnak a pénzeszközök forrására vonatkozó információk mellett a vagyon forrására vonatkozó információkat is tartalmaznia kell. A vagyon forrására vonatkozó nyilatkozat szolgáltatók általi egységes végrehajtása érdekében a rendelkezés annak lehetővé tételét szolgálja, hogy a pénz-, tőke és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter rendeletben állapítsa meg a vagyon forrására vonatkozó nyilatkozat kötelező tartalmi elemeit.

A Tervezet felhatalmazást ad a Kormánynak arra, hogy a tényleges tulajdonosok adatait tároló központi adatbázis, illetve a központi bankszámla- és széfnylvántartás gyakorlati működéséhez szükséges részletszabályokat rendeleti szinten határozza meg, illetve hogy kijelölje az ezek működtetéséért felelős szervezetet vagy szervezeteket.

50. §

A Tervezet átmeneti rendelkezéseket határoz meg a szolgáltatók pénzmossás és terrorizmus finanszírozás vonatkozású belső szabályzatainak átdolgozása tekintetében, a Pmt. 65. § (4) bekezdésében főszabályként meghatározott általános határidőnél hosszabb időt hagyva az átdolgozásra. A Tervezet hatálybalépésekor már működő szolgáltatók kötelesek a Tervezet hatálybalépését követő 90 napon belül átdolgozni a már létező szabályzataikat. Az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a Tervezet hatályon kívül helyezi a Pmt. által előírt azon kötelezettséget, amely szerint a szolgáltatók a belső szabályzataik átdolgozásának megtörténtéről kötelesek írásban tájékoztatni a felügyeletet ellátó szerveket. A felügyeletet ellátó szerv a belső szabályzatot a Pmt. rendelkezéseinek való megfelelés ellenőrzésére irányuló felügyeleti tevékenysége keretében ellenőrzi.

A Magyar Ügyvédi Kamara az egyéni ügyvédekre és az egyszemélyes irodákra vonatkozóan, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara a közjegyzőkre vonatkozóan a Tervezet hatálybalépésétől számított 60 napon belül készíti el a belső szabályzatot. A Tervezet hatálybalépésétől számított 30 napon belül kell a Magyar Ügyvédi Kamarának kidolgozni azt a szabályzatot, amely alapján a területi ügyvédi kamara útmutatója elkészül. A Hivatal pedig a bizalmi vagyonkezelőkre vonatkozóan a Tervezet hatálybalépésétől számított hatvan napon belül köteles átdolgozni az egységes szabályzatot.

A létrehozandó központi nyilvántartások első adatfeltöltésére a Tervezet az általános adatszolgáltatásra megállapítottnál jóval hosszabb átmeneti időszakot biztosít. A nyilvántartások 2020. december 1-i létrehozása mellett a tényleges tulajdonosokra vonatkozó adatok, valamint a bankszámla- és széfszolgáltatási adatok első feltöltésére 2021. március 1-i határidőt állapít meg a Tervezet.

Tekintettel arra, hogy a javaslat hatályon kívül helyezi a Pmt. 12. § (5) bekezdését (amely arról rendelkezik, hogy ha számla terhére vagy javára két naptári évet elérő időtartam alatt megbízás teljesítésére nem került sor, a szolgáltató köteles 30 napon belül írásban vagy a szerződésben meghatározott módon felhívni ügyfelét az adatokban bekövetkezett változások közlésére, azzal, hogy az azonosító adatok közléséig a számlán megbízás teljesítésére nincs mód), indokoltá vált annak kimondása, hogy a szolgáltató az ezen rendelkezés alapján fogantatosított korlátozó intézkedést a Törvényjavaslat hatályba lépését követően abban az esetben szünteti meg, ha az ügyfél eleget tesz az azonosító adatok közlésére vonatkozó kötelezettségének.

51. §

Szükséges a Pmt. jogharmonizációs záradékának kiegészítése a pénzügyi rendszerek pénzmossás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/843 európai parlamenti és tanácsi irányelvre való hivatkozással.

52. §

A § jogtechnikai jellegű, szövegpontosító módosításokat tartalmaz.

53. §

A Pmt. 18. §-ban meghatározott (a levelező kapcsolat létesítésére vonatkozó) intézkedések a Pmt. új 24/A. §-ba kerültek áthelyezésre, mivel ezen esetkör speciális intézkedéseket igényel, és nem illeszkedik a dinamikus ügyfél-átvilágítás rendszerébe.

A Pmt. 19–20. §-ban meghatározott (a kiemelt közszereplőkre vonatkozó) intézkedések a 9/A–9/B. §-ban és a 16. § (1) bekezdés d) pontjában kerültek áthelyezésre, mivel így illeszkednek a dinamikus ügyfél-átvilágítás rendszerébe.

A Pmt. 21. §-ban (a pénzváltásra vonatkozó) intézkedések a 6. § (1) bekezdés i) pontjával az általános ügyfél-átvilágítási intézkedések körébe kerültek áthelyezésre, mivel így illeszkednek a dinamikus ügyfél-átvilágítás rendszerébe.

Az üzleti kapcsolat létrehozására és nyomon követésére vonatkozó új intézkedések nyomán nem indokolt fenntartani a Pmt. 79. §-ában az adatpótlásra nyitva álló átmeneti időszakról szóló rendelkezéseket.

54–58. §

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni fellépésben érintett szolgáltatók esetében elengedhetetlen, hogy azok működtetői, illetve bizonyos esetekben tulajdonosai kellőképpen megbízhatóak legyenek, valamint rendelkezzenek a szükséges jó üzleti hírnévvel.

A 4. irányelv [47. cikk (2) bekezdésének] rendelkezései alapján a pénzváltó irodák, a készpénzes csekkbeváltó helyek, a bizalmi vagyonkezelők és székhelyszolgáltatók, illetve a szerencsejáték-szervezők esetében e szolgáltatók tényleges tulajdonosainak is teljesíteniük kell e feltételeket.

Erre tekintettel a Tervezet e szakaszai a szerencsejáték-szervezők esetében emelik be az engedélyezési eljárásba a tényleges tulajdonosok megfelelésének vizsgálatát.

59–61. §

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni fellépésben érintett szolgáltatók esetében elengedhetetlen, hogy azok működtetői, illetve bizonyos esetekben tulajdonosai kellőképpen megbízhatóak legyenek, valamint rendelkezzenek a szükséges jó üzleti hírnévvel.

A 4. irányelv [47. cikk (2) bekezdésének] rendelkezései alapján a pénzváltó irodák, a készpénzes csekkbeváltó helyek, a bizalmi vagyonkezelők és székhelyszolgáltatók, illetve a szerencsejáték-szervezők esetében e szolgáltatók tényleges tulajdonosainak is teljesíteniük kell e feltételeket.

Erre tekintettel a Tervezet e szakaszai a pénzváltó iroda, vagyis a hitelintézettel kötött megbízási szerződés alapján pénzváltási tevékenységet folytató közvetítő vezető állású személyére rendelik el a tényleges tulajdonosok megfelelésének vizsgálatát.

A § pontosítja a jogszabályi hivatkozást tekintettel arra, hogy törvény rövidítését a Hpt. (Tervezet által bevezetett) 6. § (1) bekezdés 111a. pontja már tartalmazza.

62. §

A § pontosítja a jogszabályi hivatkozást tekintettel arra, hogy az elektronikus pénzre vonatkozó összeghatárokat a Pmt. 24/A. § (1) bekezdése tartalmazza.

63. §

A § kiegészíti a Hpt. jogharmonizációs záradékát.

64. §

A § kiegészíti a 2017. évi LII. törvény jogharmonizációs záradékát.

65. §

A Tervezet alapján főszabály szerint az új rendelkezések 2020. január 10-én lépnek hatályba. Tekintettel arra, hogy a Tervezet szerinti központi nyilvántartások működése 2020. december 1-től tervezett, indokolt az azokhoz kapcsolódó rendelkezések alkalmazását e későbbi időponthoz kötni.

A Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók számára a megfelelő felkészülési idő biztosítása érdekében szükségessé vált a Pmt. új 11. § (2) bekezdésének a javaslat egyéb rendelkezéseihez képest egy későbbi időpontban, 2020. október 1-jén történő hatályba léptetése.

A Pmt. új 11. § (2) bekezdése az ún. dinamikus ügyfél-átvilágítás lényegi elemét határozza meg annak biztosításához, hogy az ügyfélhez minden esetben az ügyfélkockázati szintjéhez megfelelő ügyfél-átvilágítási intézkedések társuljanak. Ezen rendelkezés szerint a szolgáltató a folyamatos figyelemmel kísérés során ellenőrzi, hogy az ügyfél kockázati szintje a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően lett-e rögzítve. A szolgáltató a kockázati szint változásának megállapítása esetén haladéktalanul lefolytatja az ügyfél tényleges kockázati szintjének megfelelő még végrehajtásra nem került ügyfél-átvilágítási intézkedéseket és a teljesített ügyletek elemzését a kockázati szinthez igazítja.

Az eltérő időpontban történő hatályba léptetés a szolgáltatók számára biztosít megfelelő felkészülési időt az ún. dinamikus ügyfél-átvilágítás alkalmazására.

66. §

A § jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

**Végső előterjesztői indokolás
a közbeszerzésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CXX. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és a kapcsolódó joganyag fejlődése, valamint a jogalkalmazói gyakorlat napjainkra eljutott arra a szintre, hogy világosan látszanak azok a tényezők, amelyek az elektronikus közbeszerzés bevezetése ellenére továbbra sem felelnek meg a gyakorlati kihívásoknak. Ezek egy része az uniós közbeszerzési joganyag szabta korlátok miatt nem megváltoztathatóak, míg más részére a Kbt. e törvényjavaslat szerinti módosítása tesz javaslatot, melynek céljai:

- egyszerűsítés és gyorsítás, az adminisztratív terhek további csökkentése,
- a szabályosság növelése az uniós források pénzügyi korrekcióinak megelőzését és a kockázatuk csökkentését szolgáló szabályok útján, valamint
- a felelős közpénzfelhasználás garanciáinak erősítése.

A Kbt. eddigi fejlődése abba az irányba mutat, hogy a mostani törvénymódosítással azonosított és kezelt – ám teljes körűen fel nem oldható – problémákat a jövőben még inkább az elektronikus közbeszerzés, mint eszköz útján lehet és kell kezelni, amelyet természetesen a jogalkotónak megfelelően követnie kell. A távlati tervek (2020–2021) között ennek megfelelően szerepel a közbeszerzési eljárások folyamatának aktív támogatását jelentő EKR (Elektronikus Közbeszerzési Rendszer) funkciók megvalósítása, amelyek valós és érdemi adminisztratív tehercsökkentést jelenthetnek, mivel részben leveszik az ajánlatkérők válláról az adminisztratív terheket.

A jogalkalmazók szempontjából legjelentősebb módosítások, amelyekre már ehelyütt szükséges felhívni a figyelmet, hogy a Kbt. 5. § (3) bekezdésével összefüggő, támogatás mértéke alapján fennálló közbeszerzési kötelezettség, illetve nemzeti eljárásrendben a Kbt. 113. §-a szerinti összefoglaló tájékoztatás közzétételét igénylő eljárás megszűnik (indokaikra ld. a 18. §-hoz írottakat).

A tervezethez kapcsolódó indokolást a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III.13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján az Indokolások Tárában közzé kell tenni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Technikai módosítás, amely a közbeszerzési dokumentumok bizalmas jellegének elektronikus úttól eltérő hozzáférhetővé tételére vonatkozó szabályokat egy helyen, törvényi szinten szabályozza. Tartalmi szempontból a rendelkezésekben nem történik változás, azonban a jogértelmezést megkönnyíti, hogy a 2019. április 1-jétől a Kbt. végrehajtási rendeletében, az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendeletben lévő, a törvény rendelkezéseit értelmező szabály a törvénybe kerül áttemelésre.

A 2. §-hoz

Technikai kiegészítés, amely az EKR üzemeltetőjére vonatkozó adatkezelési jogosultságot – amelyet mindaddig a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) szóló 2016/679/EU rendelet (GDPR) 6. cikk (1) bekezdés c) és e) pontja, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján megfelelően gyakorolt – immár külön is nevesíti.

A 3. §-hoz

Technikai módosítás, amelynek célja, hogy a Kbt. 55. § (2) bekezdésében foglalt szabályozás általános, érdemi, és az arra vonatkozó, az EKR-ben történő esetleges üzemzavar esetén irányadó különös technikai szabály a normavilágosság elvének megfelelően külön bekezdésekben kapjanak helyet. [ld. még ugyanezen cél jogtechnikai megvalósítását a 18. § (2) bekezdésének 2. pontjában]

A 4. §-hoz

A módosító javaslat eredményeként pontosításra kerül a versenyjogi jogsértésekre vonatkozó kizáró ok szövegezése. A Kbt. hatályos szabályai ugyan eddig is lehetővé tették – alapelvi sérelemre hivatkozással – a nem független vállalkozások verseny torzítására alkalmas ajánlatainak érvénytelenné nyilvánítását, azonban a kizáró okok alkalmazása körében célszerűbb felhívni az ajánlatkérők azon kötelezettségére a figyelmet, hogy a nem független vállalkozások esetében is szükséges feltárni az ajánlatok egymásra történő befolyását, és meghozni a megfelelő intézkedéseket.

Az 5. §-hoz

A közbeszerzési eljárásokban benyújtott ajánlatok egyik leggyakoribb, adminisztratívnak tekinthető, de végső soron az eljárást érdemben befolyásoló hibája, ha az ajánlatok összehasonlítását és áttekinthetőségét biztosító felolvasólapon, és az ajánlathoz tartozó dokumentumokban ellentmondás van. A szabályozás mindaddig lehetővé tette azt is, hogy ha a felolvasólapon az értékelésre kerülő szakember tapasztalatát érintő kedvezőbb értéket tüntetett fel az ajánlattevő, úgy a dokumentumokban szereplő, az értékelés szempontjából kedvezőtlenebb adatot vegye figyelembe az ajánlatkérő.

Ez a szabályozás azonban más, értékelésre kerülő szempontokhoz képest eltérő rendelkezést jelent, amely szükségessé teszi a jogalkalmazói gyakorlat egyszerűsítése érdekében azt, hogy a felolvasólapon szereplő információk elsődlegessége kerüljön előírásra.

A 6. §-hoz

Technikai módosítás, amely a törvényen belüli hivatkozások rendezésére irányul a jogszabályszerkesztésről szóló miniszteri rendeletnek megfelelően.

A 7. §-hoz

A közbeszerzésekben az elektronikus kommunikáció kötelezővé tételével teret nyertek a gyakorlatban eddig a hazai jogalkalmazók körében nem használt beszerzési technikák is, így különösen a dinamikus beszerzési rendszer alkalmazása. A Kbt. mindeddig – a gyakorlati visszajelzések hiányában – az uniós irányelvi szabályok hazai jogba történő áttemelésén és hazai jogi környezetben az értelmezést megkönnyítő pontosításon túl nem tartalmazott további részletszabályokat, azonban a beszerzési technika használata eredményeként a jogalkalmazói oldalról felmerült az igény további tisztázó, illetve a rendszer dinamizmusának támogatását az irányelvi kereteknek megfelelően kiegészítő rendelkezések rögzítésére.

Ennek egyik első pontja a módosító javaslat szerint, hogy a korábban a rendszerbe már felvett gazdasági szereplők által benyújtott igazolásokat – összhangban a Kbt. 69. § (11a) bekezdésében rögzített, adminisztratív terhek csökkentésére irányuló szabállyal – ne kelljen ismételt benyújtani a gazdasági szereplőknek, illetve ne kelljen azokat az ajánlatkérőknek bekérni, amennyiben a kizáró okokat vagy alkalmassági követelményeket érintő körülmények változása azt nem teszi szükségessé. Éppen ez utóbbi változásokkal összefüggésben a módosító javaslat rögzíti a rendszerbe felvett gazdasági szereplők tájékoztatási kötelezettségét.

A módosító javaslat további kiegészítése a dinamikus beszerzési rendszer azon sajátosságát hivatott kezelni, hogy a rendszer hosszabb időszakon keresztül fennálló, folyamatos részvételi jelentkezést tesz lehetővé. A beszerzési technika célja, hogy a rendszerben minél nagyobb számú gazdasági szereplő részt vehessen, ezzel is növelve a verseny ármérséklő és minőségi szempontok érvényesítését elősegítő hatását.

Annak érdekében, hogy a verseny élénkítését elősegítő, az esélyegyenlőséget, egyenlő bánásmódot érvényesítő módon új, vagy újonnan létrejött gazdasági szereplők is csatlakozhassanak a rendszerbe, minden olyan – elsődlegesen a Kbt. végrehajtási rendeleteiben megtalálható –, az alkalmasság és a kizáró okok hiányának igazolása körében benyújtandó dokumentum esetében, amely időszakhoz vagy időponthoz köti a dokumentum tartalmának megfelelőségét, az újonnan a rendszerbe való felvételét kérő részvételre jelentkező tekintetében ennek az időpontnak vagy időszaknak a meghatározásához használt referencia időpontnak a részvételi jelentkezés benyújtásának időpontját kell tekinteni.

[Például a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés a) pontja alapján a pénzügyi alkalmasság körében előírható pénzügyi intézménytől származó, legfeljebb az eljárást megindító felhívás feladásától – nem hirdetménnel induló eljárásokban a megküldéstől – visszafelé számított kettő évre vonatkozó nyilatkozat benyújtásának kötelezettsége. Az újonnan a rendszerbe való felvételét kérő részvételre jelentkező tekintetében ennek az időpontnak vagy időszaknak a meghatározásához használt referencia időpontnak a részvételi jelentkezés benyújtásának időpontját kell tekinteni – vagyis a példaként felhozott esetben nem a felhívás feladásától visszafelé számított kettő évre vonatkozó nyilatkozattal kell igazolni a részvételre jelentkező pénzügyi alkalmasságát, hanem a részvételi jelentkezés benyújtásától visszafelé számított kettő évre vonatkozó nyilatkozattal.]

Az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód érvényesítésére tekintettel ezt a szabályt nem kell alkalmazni a dinamikus beszerzési rendszer felállításakor, az annak keretében rendszerbe felvett részvételre jelentkezők esetében (vagyis a fenti példánál maradva nekik – a főszabály szerint, tehát – a rendszer felállítása érdekében közzétett eljárást megindító felhívás időpontjától visszafelé számított kettő évre vonatkozó nyilatkozattal kell igazolniuk pénzügyi alkalmasságukat).

A 8. §-hoz

A Kbt. előző módosítása során az elektronikus közbeszerzés bevezetésével elektronikus alapú beszerzési technikák alkalmazására is van módja az ajánlatkérőknek, amely indokolta tette a dinamikus beszerzési rendszer és az azok keretében alkalmazható elektronikus katalógusok részletesebb szabályainak előírását.

Jelen módosítás ezt a 2020. január 1-jén hatályba lépő szabályozást (ld. a 19. §-hoz írtakat) – a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 9. § (2) bekezdésével összhangban – kívánja pontosítani, egyértelművé tenni, hogy az ne vezessen téves jogértelmezés révén hibás jogalkalmazáshoz, illetve kiegészíti azt egy olyan kiegészítő szabállyal, amely az uniós irányelvek kereteinek megfelelően támogatja a rendszer időbeni

dinamikus alkalmazhatóságát (ld. két munkanapon belüli visszajelzés kötelezettsége az ajánlattevők részéről az információgyűjtés alapján megvalósított beszerzések esetében).

A 9. §-hoz

A 2014-es uniós közbeszerzési irányelvekkel bevezetett egységes európai közbeszerzési dokumentum, valamint ennek a nemzeti eljárásrendben meghatározott egyszerűsített formája, a részvételre jelentkezők vagy ajánlattevők által tett előzetes nyilatkozat célja az adminisztratív terhek oly módon történő csökkentése volt, hogy az ajánlattevőknek már csak abban az esetben kelljen gondoskodniuk a kizáró okok fennállásának hiányát, és az alkalmassági követelményeknek való megfelelést igazoló dokumentumok beszerzéséről, amikor már megállapítható az értékelési szempontok alapján megtett ajánlatuk nyertessége, míg az ajánlatkérőknek pedig csak az értékelési szempontok alapján nyertes ajánlatot tett ajánlattevők igazolásait kelljen ellenőrizniük (ún. kétlépcsős bírálat).

A nemzeti eljárásrendben irányadó igazolási módok azonban lehetővé teszik, hogy a részvételre jelentkezők, illetve az ajánlattevők már a részvételi jelentkezésük, illetve az ajánlatuk benyújtása során benyújtsák a kizáró okok fennállásának hiányát, és az alkalmassági követelményeknek való megfelelést igazoló dokumentumokat egy előzetes nyilatkozat helyett, amely az ajánlatkérőknek sem jelent érdemi adminisztratív terhet, mivel a vonatkozó igazolások megfelelőségét az uniós eljárásrendben irányadó igazolási formáknál jelentősen egyszerűbb ellenőrizni a bírálat körében (ún. egylépcsős bírálat).

Ezt felismerve a jogalkotó döntési lehetőséget kíván biztosítani az ajánlatkérő részére arra vonatkozóan, hogy a kétlépcsős bírálat szabályai szerint, vagy – a korábbi közbeszerzési törvényből egyedülként már ismert bírálati módszerként – egylépcsős bírálatban kívánja ellenőrizni a részvételi jelentkezések, illetve ajánlatok érvényességét.

A módosítással elérni kívánt jogalkotói megoldás lényege, hogy az új 114/A. § alkalmazása csak a 114. § (2) bekezdése által meghatározott kétlépcsős bírálat szabályaitól biztosít eltérést, vagyis a 114. § fennmaradó bekezdései továbbra is alkalmazhatók, alkalmazandók. Tekintettel arra, hogy a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja az uniós értékelhető feletti eljárások szabályaira visszautaló rendelkezéssel rendezi az eljárási szabályokat, így értelemszerűen a 69. § (2)–(9) bekezdéseit átszövő kétlépcsős bírálat rendelkezéseit nem kell alkalmazni, azonban ezen jogszabályi szövegrészek közül kiemelésre, és az új 114/A. § további bekezdéseiben újra megállapításra kerültek az egylépcsős bírálat esetében is irányadó, garanciális jellegű rendelkezések.

A 10. §-hoz

Az iratbetekintés visszaélésszerű alkalmazásával kapcsolatos gyakorlat visszaszorításával összefüggő módosítás, ld. részletesebben a 17. § 7. pontjához írt indokolásban.

A 11. §-hoz

A közbeszerzési joganyag folyamatos fejlődése mellett, a jogalkalmazói gyakorlatra hatással bíró Közbeszerzési Döntőbizottság döntései természetesen nagy érdeklődésre tartanak számot. A Közbeszerzési Döntőbizottság teljes körű függetlensége rendkívül jelentős és elsődlegességet élvező, folyamatosan érvényesítendő garanciális szabály, amely egyúttal azonban nem jelenti azt, hogy a jogalkalmazói visszajelzések, a döntések elvi alapú egységességét érintő kérdések ne segíthetnék elő a Közbeszerzési Döntőbizottság hatékony döntéshozatalát.

A jogalkalmazókkal való, a jogértelmezés egységességét érintő párbeszédnek a módosító javaslat által intézményesített formája lehetőséget biztosít arra, hogy az adott esetben a jogalkalmazók részéről felmerült kérdésekben a Döntőbizottság részéről független, szakmai alapú kommunikáció a jogalkalmazók esetleges bizonytalanságait egyértelműen tisztázza, a Döntőbizottság munkáját pedig azáltal támogassa, hogy felhívja a figyelmet arra, milyen – a döntésekhez kapcsolódó – indokolások segíthetik elő a döntések jogalkalmazók általi könnyebb értelmezését, amelyek végső soron alkalmasak lehetnek a joggyakorlat egységességének támogatására is.

A 12. §-hoz

A közbeszerzési eljárások eredményeként kötött szerződések teljesítésének hatósági ellenőrzésére nyitva álló határidő pontosítása indokolt annak érdekében, hogy a Közbeszerzési Hatóság érintett szervezeti egysége

megalapozott vizsgálatot folytathasson le. A javaslat útján a Közbeszerzési Hatóság hatékonyabban képes kezelni a közbeszerzési szerződések nem szerződésszerű teljesítésének felderítését és erre alapozottan jogorvoslati eljárás keretében azok szankcionálását.

A 13. §-hoz

A módosítási javaslat lehetőséget biztosít a Kormánynak, hogy a felügyelete alá tartozó szervek körében új, a hatályoshoz képest eltérő ellenőrzési rendszert alakítson ki.

A 14. §-hoz

A módosítás technikai kiegészítését jelenti a közbeszerzésekért felelős miniszter által ellátott feladatoknak, figyelemmel arra, hogy az EKR működésével és az abból származó statisztikai adatok közzétételével kapcsolatos feladatok ellátására már eddig is sor került az EKR-t üzemeltető, állami tulajdonú társaság honlapja, valamint magának az EKR-nek az útján. A módosítás eredményeként a 195. § (7) bekezdése újra megállapítja a törvény 195. § (12) bekezdését, figyelemmel arra, hogy a (12) bekezdés később, ugyanezen törvénymódosítási javaslat keretében hatályon kívül helyezésre kerül, így jogtechnikai szempontból megfelelő sorrendben követik egymást a releváns rendelkezések.

A 15. §-hoz

A módosítás az egyes jogszabályhelyek eltérő hatályba lépése miatti átmeneti rendelkezések meghatározása mellett megállapítja a Jat. 15. § (1) bekezdés b) pontjától eltérően azt az általános rendelkezést [ld. a 197. § javasolt új (14) bekezdését], amelyet a Kbt. módosításával összefüggésben minden egyes alkalommal szükséges, a jövőben pedig szükség lenne újra megállapítani [ld. Kbt. 197. § (1), (4), (6), (8) és (10) bekezdéseit].

Tekintettel arra, hogy a Jat. 15. § (1) bekezdés b) pontja a jogszabály módosítások alkalmazását azok hatálybalépését követően megkezdett eljárási cselekményekre rendeli alkalmazni, és e szabály alkalmazása a közbeszerzési eljárások tekintetében eltérő értelmezést nyer, amely érdemben befolyásolná a már folyamatban lévő közbeszerzési eljárások, jogorvoslati eljárások eredményét, így szükséges – miként arra egyébként maga a Jat. 15. §-a lehetőséget is ad – az ettől eltérő rendelkezés megállapítása. Ezen általános rendelkezés lehetőséget biztosít arra, hogy immár valóban csak az adott törvénymódosítás sajátos szabályát jelentő átmeneti rendelkezésekre irányadó, külön szabályokról rendelkezzen a Kbt. az átmeneti rendelkezések körében.

A 16. §-hoz

Technikai módosítás a 13. §-ban foglalt módosításra tekintettel.

A 17. §-hoz

Szövegcsérés módosítások.

Az 1., 2. és 20. pont szerinti módosítások a Kbt. 5. § (3) bekezdésének, illetve a Kbt. 113. §-ának hatályon kívül helyezésével összefüggő technikai módosítások, indokaira ld. a 18. § indokolásához írottakat.

A 3. és 4. pontban foglalt módosítás alapján az eljárás eredményéről szóló tájékoztató, valamint a közbeszerzési szerződés módosításáról közzéteendő hirdetmény feladására nyitva álló határidő rövidül. A hirdetmények korábbi közzététele lehetővé teszi az eljárásokra vonatkozó statisztikai adatok még inkább naprakész rendelkezésére állását, amely a döntéshozók támogatását, valamint az átláthatóság elveinek érvényesülését segíti elő, ugyanakkor nem jelent aránytalan terhet az ajánlatkérők számára, mivel a hirdetmény kitöltése a felhívás és az addigra szükségképpen meghozott döntések alapján gyors és egyszerű, a hirdetmény közzétételre megküldéséről gondoskodni pedig technikai adminisztratív kérdés.

A 5. és 6. pont szerinti módosítás a Kbt. 41/C. §-ának technikai módosításához kapcsolódik, indokaira ld. az 1. §-hoz írtakat.

A 7. pont szerinti módosítás az iratbetekintés kérelmezésére nyitva álló időnek az összegezés megküldését követő tíz napon belülre történő korlátozására irányul. A határidő keretét biztosít az ajánlattevők számára, amely a jogorvoslati jogot nem korlátozza, azonban megakadályozza a jogalkalmazói visszajelzések alapján több esetben

előforduló visszaélészerű jogalkalmazást. A módosítás egyértelművé teszi ajánlatkérők számára, hogy melyik az az időpont, amikor biztosan megköthető a szerződés az iratbetekintés kontextusában. A jogszabályi rendelkezés ily módon történő kiegészítése az iratbetekintéshez való jogot egyértelműen meghatározza, tervezhetőbbé téve az eljárások lezárását, a szerződések megkötését.

A 8., 10., 14., 15., 16., 17. és 18. pontok szerinti módosítások az eljárást megindító felhívásokban előírandó rendelkezések számát hivatottak csökkenteni, amely nemcsak a hirdetések jobb áttekinthetőségét, hanem a hirdetések elektronikus formájához kapcsolódó, az Európai Unió Kiadóhivatala által foganatosított karakterkorlátok mellett lehetővé teszi a beszerzés tárgyához kapcsolódó további információk ajánlatkérők általi közzétételét. A módosítások eredményeként kizárólag olyan információkat nem kötelesek az ajánlatkérők feltüntetni a felhívásokban – hanem azokhoz az EKR-ből közvetlenül és azonnal elérhető közbeszerzési dokumentumokból juthatnak hozzá a gazdasági szereplők –, amelyek nem befolyásolják a gazdasági szereplők azon döntését, hogy részt vegyenek-e az eljárásban vagy sem.

A 9. pont szerinti módosítás annak egyértelművé tételét szolgálja, hogy a Kbt. az Európai Unió Bíróságának C-176/98. számú ítéletével összhangban nem korlátozza a kötelezettségvállalás jogi formáját, amennyiben az megfelelően alátámasztja, hogy az erőforrások rendelkezésre fognak állni.

A 11. és 12. pont szerinti módosítás pontosító, egyértelműsítő rendelkezés, amely a Kbt. 69. § (5) bekezdésének jogalkotói célját kívánja megerősíteni az egységes, az eredeti jogalkotói szándéknak megfelelő jogértelmezés elősegítése révén.

A 13. pont szerinti módosítás eredményeként a törvény immár nevesíti az ajánlatkérőknek az értékelési szempontok körében benyújtott (különösen szakember többletapasztalatának értékelése esetén felmerülő) személyes adatokra vonatkozó adatkezelési jogosultságát. Mindaddig az ajánlatkérők a törvényi kötelezettségeik végrehajtása érdekében történő személyes adatkezelésére vonatkozó jogalap révén voltak jogosultak az adatkezelésre. Tekintettel arra, hogy az alkalmassági követelmények és a kizáró okok vonatkozásban az adatkezelés jogalapjára vonatkozó külön szabályt tartalmaz a Kbt., így lényegében technikai, a rendelkezések koherenciáját elősegítő jelentőséggel bír a módosítás eredményeként megvalósuló kiegészítés.

A 19. pont szerinti módosítás annak egyértelművé tételére hivatott, hogy nemcsak a dinamikus beszerzési rendszer felállításakor van lehetősége ajánlatkérőnek arról döntenie, hogy részekre osztja-e a rendszert és így valósítja meg a rendszerből történő beszerzéseit, hanem az egyes felhívások keretében részekre történő ajánlattételt is biztosíthat. Természetesen az ajánlatkérőnek mind részajánlattétel biztosítása, mind annak hiánya esetén különös körültekintéssel kell meghatároznia az alkalmassági követelményeket, hogy az egyes beszerzések nyomán azok megfeleltethetők legyenek a 65. § (3) bekezdésében, valamint 65. § (5) bekezdésében foglaltaknak. Ha ugyanis a rendszerbe való felvételhez előírt alkalmassági követelmények szigorúbbak, mint azt a rendszer keretében megvalósított beszerzések indokolnák, úgy a Kbt. 65. § (3) bekezdésének sérelme merül fel.

A 21. pont szerinti módosítás – a Kbt. 113. § hatályon kívül helyezésével összefüggő technikai módosítás mellett – a Kbt. 115. § szerinti eljárás körében felmerült azon jogalkalmazási visszajelzésre reflektál, amely szerint az eljárás megindításához szükséges, legalább 5 gazdasági szereplő felhívásához az alkalmasságuk megállapítása érdekében megtehető intézkedések olyan eljárási cselekményeket tesznek szükségessé, amelyeket csak egy közbeszerzési eljárás keretében lehetne megtenni. A módosítás tisztázza a jogalkotói szándékot, és az „alkalmas” kifejezés helyett a teljesítésre vonatkozó képesség vizsgálatát írja elő, amellyel így értelmezésében elkülönül az alkalmassági követelményeknek való megfelelés igazolásával összefüggő rendelkezésektől.

A 22. pont szerinti módosítás hiánypótló szabály azokra az esetekre, amikor a hirdetés nélküli tárgyalásos eljárásban – annak jogalapjánál fogva – ugyan több ajánlattevő kerül felhívásra, azonban mindössze egy ajánlat érkezik. A módosítás alapján ilyen esetekben az általános szerződéskötési moratórium nem érvényesül, a nyertes ajánlattevővel – a Kbt. módosítandó rendelkezésében szabott további feltételek fennállása esetén – megköthető a szerződés.

A 23. pont szerinti módosítás arról rendelkezik, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügy érdeméhez kapcsolódó döntéseit minden esetben kézbesíti a közbeszerzésekért felelős miniszter részére, amely a miniszter által ellátott ellenőrzések ellenőrzési nyomvonalainak támogatását segíti elő.

A 24–27. pont szerinti módosítás a Közbeszerzési Hatóság elnöke munkájának támogatását ellátó tisztségekkel kapcsolatban tisztázza, hogy az elnök távolléte esetén kizárólag a Tanács képviselőlet és üléseinek vezetését illetően áll fenn alelnöki tisztség. Ezzel együtt a módosítás azt is rögzíti, hogy a Tanács alelnöki tisztsége nem jelenti egyúttal a Közbeszerzési Hatóság hatósági ügyvitelét érintően az elnöki jogoknak az elnök távollétében történő gyakorlását. [ld. még a 18. § (2) bekezdésének 13. pontját]

A 28. és 29. pont szerinti módosítás a Közbeszerzési Hatóság ellenőrzési hatáskörét érintő javaslat. A Közbeszerzési Hatóság által végzett vizsgálatok (közérdekű bejelentések kivizsgálása, szerződések teljesítésének vizsgálata) eredményes és hatékony elvégzése érdekében szükséges a vizsgálat alá vont eljárásoknak a Miniszterelnökség által üzemeltetett elektronikus közbeszerzési rendszerben (EKR) elérhető dokumentumainak közvetlen elérése a Közbeszerzési Hatóság részéről. Tekintettel arra, hogy 2018. április 15. napjától minden közbeszerzési eljárás lefolytatása az EKR-ben történik, a módosítást célszerűségi, praktikussági szempontok is indokolják.

A 30. pont szerinti módosítás pontosítást tartalmaz, amely tisztázza, hogy a gyógyszerek és orvostechnikai eszközökre vonatkozó különös szabályok a fertőtlenítőszerre mint beszerzési tárgyra is kiterjednek, így teremtve összhangot a fekvőbeteg szakellátást nyújtó intézmények részére történő gyógyszer-, orvostechnikai eszköz és fertőtlenítőszer beszerzések országos központosított rendszeréről szóló 46/2012. (III. 28.) Korm. rendelet beszerzési tárgy szerinti hatálya, valamint a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök közbeszerzésének sajátos szabályairól szóló 16/2012. (II. 16.) Korm. rendelet beszerzési tárgy szerinti hatálya között.

A 18. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezések, amelyek között érdemi módosítást jelentő, technikai módosítást megvalósító és az érdemi hatályon kívül helyező rendelkezésekhez kapcsolódóak is találhatóak, melyek közül az érdemi módosítást jelentőket szükséges kiemelni az alábbiak szerint.

A Kbt. 5. § (3) bekezdése a támogatásból megvalósuló beszerzések körében állapított meg meghatározott összegű támogatás felhasználása esetére közbeszerzési kötelezettséget. A rendelkezés az uniós tagállamokra vonatkozó jogi szabályokon túlmutató, azoknál jóval szigorúbb hazai előírás, amely olyan, az uniós vagy hazai támogatást felhasználó szereplőktől követeli meg közbeszerzési eljárás lefolytatását, amelyek ilyenre sem az uniós közbeszerzési irányelvek, sem az uniós alapszerződések alapján nem kötelezettek, így az adminisztratív terhek csökkentése céljából ez a szabály az uniós jog bármilyen sérelme nélkül elhagyható. A jogalkotó a Kbt. 5. § (3) bekezdése szerinti közbeszerzési kötelezettséget az értékhatar emelésével már korábban is szűkítette, a jogszabályi környezet és a támogatások kezelésére vonatkozó mechanizmusok fejlesztése révén a továbbiakban nem indokolt a közbeszerzési kötelezettség fenntartása.

A Kbt. 62. § (5a) bekezdés hatályon kívül helyezésének oka, hogy a jogi rendelkezés alkalmazására mindeddig nem került sor, és várhatóan nem is fog, mivel a tapasztalatok alapján az öntisztázás lehetősége hatékonyan képes kezelni azokat a helyzeteket is, amelyek esetére a Kbt. 62. § (5a) bekezdése rendelkezik.

A Kbt. 113. § szerinti, az eljárás megindítása előtt összefoglaló tájékoztatás közzétételét igénylő eljárás ugyancsak a jogalkalmazói visszajelzések, valamint ellenőrzési tapasztalatok alapján kerül hatályon kívül helyezésre. Az eljárástípussal kapcsolatos leggyakoribb kritika annak rugalmatlansága, ti. az összefoglaló tájékoztatás utóbb történő módosíthatóságának tilalma, valamint a rövid érdeklődés jelzésére szolgáló határidő volt. A módosítás eredményeként tehát főszabállyá válik nemzeti eljárásrendben a hirdetések alkalmazása az eljárások megindítása során, amely hozzájárul a verseny és átláthatóság növeléséhez, valamint egyszerűsíti a közbeszerzési joganyagot.

A 19. §-hoz

A 8. §-sal összefüggésben szükséges rendelkezni a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról szóló 2018. évi LXXXIII. törvény 42. § (2) bekezdésének hatályba nem lépéséről.

A 20. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezések.

A 21. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás az egyes egészségügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2019. évi CXXI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

(Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül)

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján kerül közzétételre.

A jogszabály módosítások egyik célja az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (a továbbiakban: EESZT) működtetésével kapcsolatos új feladatok és új funkciókra vonatkozó jogszabályi feltételek megteremtése.

A kiskorú gyermekek, nehezen mozgó vagy mozgásképtelen hozzátartozók eReceptjeit nem csak papír alapú felírási igazolás alapján lehet majd kiváltani, az EESZT képviseleti jogosultsági rendszerén keresztül a meghatalmazott vagy törvényes képviselő az általa képviselt személy tekintetében elérheti és használhatja az EESZT Állampolgári Portál szolgáltatásait. Ez nagyban hozzájárul a szolgáltatások könnyebb használhatóságához, pl. lehetővé válik a mozgásukban korlátozott vagy idős személyek helyett a hozzátartozók általi receptkiváltás. A jogszabály-módosítás ennek érdekében lehetővé teszi, hogy az EESZT digitális önrendelkezési modulja ne csak adatkezelési rendelkezéseket tartalmazhasson, hanem lehetőség nyíljon a digitális önrendelkezési felületen meghatalmazás és képviseleti jogosultságok rögzítésére, kezelésére.

Az EESZT központi szolgáltatásai gyorsabbá és átláthatóbbá teszik az egészségügyi folyamatokat. A rendszer hatékony és azonnali adatcserét tesz lehetővé, melynek fontosabb céljai a betegadatok és dokumentációk cseréjének megvalósítása, illetve a különböző egészségügyi ellátók közti adattovábbítás elősegítése és az erőforrások optimális hasznosítása.

A törvényjavaslat másik célja az európai uniós tagságból fakadó jogharmonizációs kötelezettségek végrehajtása.

A törvényjavaslat az alábbi fő célkitűzések megvalósítására tesz javaslatot:

Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény módosítása

Az ivóvízbiztonsággal, az ivóvíz vizsgálatával, valamint a természetes gyógytényezőkkel, természetes ásványvizekkel kapcsolatos hatósági ügyekben a sommás eljárás kizárása.

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosításával

A Magyar Államkincstár által a nyilvántartásában szereplő polgár elhalálozásáról információ szolgáltatása az EESZT felé.

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény módosítása

A ritka betegségek populációs adatgyűjtésének országos bevezetését lehetővé tevő jogi háttér megteremtése.

Egészségügyi adatok visszamenőleges betöltése intézményi rendszerekből és az egészségbiztosító nyilvántartásából.

Az EESZT-t működtető szerv EESZT-vel kapcsolatos engedélyezési és ellenőrzési jogkörökkel való felruházása.

Meghatalmazások és törvényes képviselet kezelése az EESZT-ben.

EESZT személyes egészségügyi mappa intézményesítése.

EESZT eBeutaló és időpont foglalási szolgáltatás értelmezhetővé tétele a nem közfinanszírozott ellátás keretében igénybe vett egészségügyi szolgáltatások körében.

Hozzá tartozók EESZT adathozzáférési jogának gyakorlására vonatkozó szabályok meghatározása.

Betegségregiszterek szabályozása.

A beteg hozzájárulása esetén a gyógyszerész számára az EESZT-n keresztül betekintési lehetőség biztosítása a beteg gyógyszerelésébe a hatékony és eredményes gyógyszeres terápia érdekében.

A Nemzeti Keresztdonációs és Donorkizárási Regiszter jogszabályi hátterének megteremtése.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosítása

A módosításokban a koherens jogi környezet jelenik meg célként a méltányosságból igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások esetében az elektronikus kapcsolattartás lehetővé tétele és a baleseti egészségügyi szolgáltatás vonatkozásában a személyi körre vonatkozó kiegészítéssel az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvénnyel való összhang megteremtése által.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény módosítása

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) összhangjának megteremtéséhez szükséges rendelkezések megalkotása, módosítása.

Az orvostechikai eszközök esetében az új uniós rendeletnek megfelelően a szabályok megsértésére vonatkozó szankciók kibővítése az új kötelezettségekkel. Ezen intézkedésről a Bizottságot tájékoztatni kell 2020. február 25. napjáig. 2020. május 26. napjától az új rendeletet kell alkalmazni azzal, hogy a 2024. május 25. napjáig tartó átmeneti időszakban a jelenleg hatályos szabályokat is alkalmazni kell.

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény módosítása

A törvényjavaslat vonatkozó előírásainak összehangolása az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2008. december 16-i 1272/2008/EK rendelet (továbbiakban: CLP rendelet) szerinti kötelezettségekkel.

Az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény módosítása

A szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK Irányelv 56a. cikk (2) bekezdésében előírt, tagállami riasztásra illetékes hatóságok részére meghatározott 3 napos határidő teljesíthetősége.

Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény módosítása

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény által biztosított lehetőség szerint eljárási szabályok módosítása az adott ügymenet sajátosságaira figyelemmel.

A Tanács (EU) 2018. szeptember 28-ai 2018/1463 végrehajtási határozatában előírt, az N-fenil-N-[1-(2-fenil-etil)piperidin-4-il]ciklopropán-karboxamid (ciklopropil-fentanil) és a 2-metoxi-N-fenil-N-[1-(2-feniletill)piperidin-4-yl]acetamid (metoxiacetil-fentanil) új pszichoaktív anyagok ellenőrzési intézkedéseknek való alávetéséről rendelkező intézkedés meghozatala.

A 2004/757/IB tanácsi kerethatározatnak a kábítószer fogalommeghatározása új pszichoaktív anyagokkal való kiegészítése céljából történő módosításáról és a 2005/387/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. november 15-i (EU) 2017/2103 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítette a kerethatározatot egy melléklettel, amelyen szereplő anyagokat a szankcionálás szempontjából kábítószerként kell kezelni. A Bizottság (EU) 2018. december 13-ai 2019/369 felhatalmazáson alapuló irányelve 5 új pszichoaktív anyag felvételét írja elő

a 2004/737/IB kerethatározat mellékletébe. Ebből kettő a fenti tanácsi végrehajtási határozatban foglalt anyag, valamint a furanilfentanil, az ADB-CHMINACA és a CUMYL-4CN-BINACA.

Az egészségügyben működő szakmai kamarákról szóló 2006. évi XCVII. törvény módosítása

A szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK Irányelv 56a. cikk (2) bekezdésében előírt, tagállami riasztásra illetékes hatóságok részére meghatározott 3 napos határidő teljesíthetősége.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet 2. számú melléklet B) rész 2.9. pontja alapján az országos tisztifőorvos védett vízbázisok esetében a felsorolt komponensekre vonatkozóan az ivóvíz vizsgálatok számát háromévente egy vizsgálatra csökkentheti.

Az engedélyezési eljárásban a korábbi Országos Közegészségügyi Intézet (a továbbiakban: OKI) a kérelemhez benyújtott dokumentumok alapján szakvéleményt készített, hogy megadható-e a vizsgálati szám csökkentés, mivel a szükséges szakértelem ott állt rendelkezésre. Emiatt, ha mindent be is nyújtott a kérelmező a kérelemmel együtt, az OKI megkeresése miatt lehetett függő hatályú döntést hozni és 60 nap volt az ügyintézési határidő.

Az Nemzeti Népegészségügyi Központ (a továbbiakban: NNK) megalakulásával az NNK Közegészségügyi Laboratóriumi Főosztályát – a szakértelem biztosítása érdekében – továbbra is meg kell keresni az eljárásban, emiatt azonban függő hatályú végzés nem adható ki. Azonban, ha a kérelmező minden jogszabályban felsorolt dokumentumot benyújt a kérelemmel együtt és az igazgatási szolgáltatási díjat is befizeti, akkor sommás eljárásban, nyolc nap alatt kellene meghozni a döntést, ami kivitelezhetetlen, mivel ennyi idő nem elég arra, hogy a labor megadja a véleményét, majd megírásra kerüljön a határozat.

2. §

Az elhalálozás ténye az EESZT céljai és működése szempontjából alapvetően releváns körülmény. A páciens halála esetén érvényteleníteni kell a neki kiállított beutalókat, recepteket. Értelemszerűen a halált követően nem állítható ki a páciens nevére beutaló vagy recept, és a már kiállított recept sem váltható ki.

Jelenleg az EESZT nem tartalmazza a halálra és a TAJ egyéb érvénytelenné válására vonatkozó adatokat, nem derül ki, hogy mikor hunyt el az adott személy, így nem állapítható meg az adatok kötelező törlésének időpontja, ezáltal lehetőség nyílt elhunyt személy részére beutalót vagy receptet írni, mivel a rendszer nem mutatja a halál tényét. Bizonytalan helyzet alakulhat ki a tájékoztatáshoz, adatmegismeréshez való jog gyakorlása az arra jogosultak meghatározása körében is.

A probléma megoldását jelenti, ha a Magyar Államkincstár a nyilvántartásában szereplő polgár elhalálozásáról információt szolgáltat az EESZT felé. Az adatszolgáltatás kizárólag törvényi felhatalmazáson alapulva valósulhat meg.

3. §

A jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a gyógyszerész – bizonyos kivételekkel és cél érdekében – megismerheti a gyógyszerellátásban részesülő biztosított által, a kötelező egészségbiztosítás terhére igénybe vett, gyógyszereléssel kapcsolatos egy éven belüli adatokat, amennyiben az érintett ezt írásban vagy elektronikus kapcsolattartás keretében nem tiltotta meg. [Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüak.) 14/A. § (3) bek.]. A tiltakozási jogosultság az egészségbiztosítónál gyakorolható.

Az Eüak. 14/A. § módosítása azon igény megvalósítását célozza, hogy a gyógyszerészek – hasonlóképpen az érintett beleegyezésével – az EESZT útján is hozzáférhessenek az érintett személy gyógyszerelési előzményeihez.

4. §

Az Európai Tanács a ritka betegségek területén megvalósítandó fellépésről szóló ajánlásának, valamint az EU kritériumoknak megfelelően kialakított, az NNK keretei között működő Ritka Betegség Központ működést támogató, illetve a ritka betegségek populációs adatgyűjtésének országos bevezetését lehetővé tevő jogi háttér megteremtése szükséges.

A betegségregiszterek létrehozásának célja a népegészségügyi szempontból kiemelt jelentőségű, társadalmi vagy egyéni szinten jelentős betegségteherrel járó betegségecsoportok nyilvántartása a megelőzés, betegútkövetés, a hatékony szakmapolitikai programok megvalósítását elősegítő adatelemzés céljából. A betegségregiszterekre vonatkozó szabályozás az Eüak.-nak az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú, valamint az egészségüggyel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVIII. törvénnyel történt módosításával egységesítésre került. Egységes szabályozás került kialakításra azért, hogy az egyes regiszterekre vonatkozó részletszabályok miniszteri rendeletben [a népegészségügyi szempontból kiemelt jelentőségű vagy egyébként jelentős költségteherrel járó megbetegedések köréről, a megbetegedéseket nyilvántartó betegségregisztert vezető szerv kijelöléséről, valamint ezen megbetegedések bejelentésére és nyilvántartására vonatkozó részletes szabályokról szóló 49/2018. (XII. 28.) EMMI rendeletben] kerültek megállapításra. Az EESZT megteremtette az egészségügyi ellátórendszer egységes azonosítási és jogosultságkezelési rendszerét. Ez alkalmas nemcsak az EESZT alapfunkciók (eRecept, Eseménykatalógus stb.) megvalósítására, de az egészségügyi intézmények adatszolgáltatási igényeinek egységes kiszolgálására is.

Az adatok megfelelő biztonságú kezelése, az egységes adatszolgáltatási folyamatok kialakítása, a kezelt adatok hosszú távú transzparens megőrzése érdekében ezért a regisztereket a továbbiakban a betegségregisztert vezető egészségügyi szolgáltatók az EESZT betegségregiszter moduljában vezetik, a regiszterbe adatot szolgáltató egészségügyi szolgáltatók pedig a regisztereket az EESZT útján töltik. Az EESZT-ben történő vezetés nem zárja ki azt, hogy a betegségregisztert vezető szerv a regiszteradatokat saját elemző rendszerébe is áttöltse.

A módosítás nem érinti a betegségregisztert vezető szervek részére az egészségbiztosító és a KSH általi adatszolgáltatások rendjét. Az egészségbiztosító és a KSH a betegségregisztereket vezető szervek felé közvetlenül küldik az adatokat.

A regiszterekben az adatkezelés kapcsolati kóddal történik, azonban szükséges, hogy a szabályozás legyen felkészítve olyan regiszterek kezelésére is, amelyek jogszabály alapján TAJ-alapon működhetnek. Ehhez szükséges a szabályozás olyan értelmű pontosítása, hogy kapcsolati kód képzése és a kapcsolati kód alapú tárolás csak a nem TAJ-alapú regiszterek esetében releváns.

Az Eüak. jelenleg kivételt nem engedő módon rögzíti, hogy a betegségregisztert vezető szerv a kapcsolati kód képzését követően az összekapcsolás céljából kapott személyazonosító adatokat haladéktalanul törli. Egyrészt azonban egyes regiszterek TAJ-alapokon működnek, másrészt bizonyos esetekben szükség lehet a személlyel való kapcsolat utólagos helyreállítása (pl. népegészségügyi célokból, további szűrések érdekében). Ennek feloldására szükséges a szabályozás olyan értelemben történő pontosítása, hogy törvényben meghatározott esetekben, illetve az érintett hozzájárulása alapján a regisztergazdák jogosultak az adatok személyhez rendelésére.

5. §

A Nemzeti Keresztdonációs és Donorkizárási a Regiszter lehetőséget biztosít az Országos Vérellátó Szolgálat és a Magyarországon működő plazmacentrumok számára a jelentkező donorok véradásra vagy plazmaferézisre alkalmatlannak minősített státuszának és a többi centrumban megvalósult plazmadonációk lekérdezésére. A centrumok csatlakozása kötelező, a donorok tájékozott bejegyző nyilatkozattal járulnak hozzá a nevesített adataik átadásához. A Nemzeti Keresztdonációs és Donorkizárási Regiszter jövőbeni működtetése biztosítja majd, hogy a véradásból kizárásra került donorok országosan egységes nyilvántartását és a plazmadonációk számának nyilvántartásával meggátolja a véradók jogszabálysértő és önkárosító számú plazmaadását. A szabályozás célja a véradás és plazmaferézis eljárások biztonságának legmagasabb fokú garantálása, a véradás ösztönzése párhuzamosan a donorok egészségének védelmével.

6. §

A felmerülő igények következtében szükségessé vált az EESZT rendszerén belül egy új elem kialakítása, amely lehetővé teszi a betegek, mint érintettek számára a rájuk vonatkozó egészségügyi adatoknak saját maguk általi, vagy beleegyezésükkel más személyek általi feltöltését az EESZT-be. Ennek első felhasználási területe az Európai Unió forrásból kialakítás alatt álló hazai telemedicina eszközrendszer, amely a lezárt folyamatok adatait az EESZT-ben helyezné el. Az adatkezelés jogalapja ebben az esetben tehát az érintettek hozzájárulása. Ezáltal a betegek (vagy felhatalmazásuk alapján más személyek) a kezelőorvossal vagy háziórvossal való személyes konzultáció nélkül elérhetővé tehetik orvosaik számára az egészségügyi állapotukra vonatkozó azon információkat, melyeket ilyen céllal feltöltenek. A részletszabályok rendeletben kerülnek meghatározásra.

7. §

A módosítás eredményeként egészségügyi szolgáltatók között adat csak az EESZT-n keresztül továbbítható. Az EESZT megteremtette az egészségügyi ellátórendszer egységes azonosítási és jogosultságkezelési rendszerét, és szolgáltatásrendszere lehetővé teszi az egészségügyi szolgáltatók közötti adatcsere folyamatok megfelelő biztonságú, transzparens kialakítását, az egészségügyi intézmények egymás közötti adatcsere igényeinek egységes kiszolgálását.

Az adatok megfelelő biztonságú kezelése, az egységes adatszolgáltatási folyamatok kialakítása, a kezelt adatok hosszú távú transzparens megőrzése érdekében a módosítás kimondja, hogy a betegségregisztereket a továbbiakban a betegségregisztert vezető egészségügyi szolgáltatók az EESZT betegségregiszter moduljában vezetik, a regiszterbe adatot szolgáltató egészségügyi szolgáltatók pedig a regisztereket az EESZT útján töltik.

Az egészségügyi adatok rendszerek közötti, megfelelő biztonsági szinttel és transzparenciával történő továbbítása érdekében ezért előírásra kerül, hogy az egészségügyi szolgáltatók között egészségügyi adat csak az EESZT-n keresztül, annak szolgáltatásrendszerével továbbítható.

8. §

Jelenleg az elektronikus receptek kiváltására az alábbi lehetőségek állnak rendelkezésre:

- TAJ alapú kiváltás, mely keretében az ellátott saját receptjeit válthatja ki TAJ kártya, vagy eSzemélyi igazolvány használatával,
- Birtoklás alapú kiváltás, mely keretében az érvényes felírási igazolást birtokló ellátott, vagy a felírási igazolás átadásával a „meghatalmazott” az adott elektronikus receptet kiválthatja.

Annak érdekében, hogy többek között a kiskorú gyermekek, nehezen mozgó vagy mozgásképtelen hozzátartozók eReceptjeit ne csak papír alapú felírási igazolás alapján lehessen kiváltani, szükséges kialakítani az EESZT képviseleti jogosultsági rendszerét. Ez egyben arra is lehetőséget ad, hogy a törvényes képviselő az általa képviselt személy tekintetében is elérje és használja az EESZT Állampolgári Portál szolgáltatásait. Ez nagyban hozzájárul a szolgáltatások könnyebb használhatóságához, pl. lehetővé válik a mozgásukban korlátozott vagy idős személyek helyett a hozzátartozók általi receptkiváltás.

Annak érdekében, hogy a meghatalmazás funkciót a lakosság minél szélesebb köre kényelmesen igénybe tudja venni, analóg és digitális módon is biztosítani szükséges a meghatalmazások EESZT-ben való rögzíthetőségét, az alábbiak szerint.

- a) A meghatalmazás és a törvényes képviselet rögzítése kérhető bármely Kormányablakban, megfelelő személyazonosítás után a dedikált űrlap papír alapú kitöltésével.
- b) A meghatalmazás a Lakossági Portál digitális önrendelkezési felületének funkcióbővülése által is rögzíthető, a Portál felületre való bejelentkezés után a dedikált online űrlap kitöltésével.

Meghatalmazás az állampolgárokat leginkább érintő két ügyben, az eReceptek kiváltására és a Lakossági Portál funkciók elérésére rögzíthető.

A jogszabály-módosítás ennek érdekében lehetővé teszi, hogy az EESZT digitális önrendelkezési modulja ne csak adatkezelési rendelkezéseket tartalmazhasson, hanem lehetőség nyíljon az erre irányadó felületen meghatalmazás rögzítésére, kezelésére.

Törvényes képviselő rögzítésére kizárólag a Kormányablakban lesz lehetőség a megfelelő azonosítás és a jogosultság igazolásának szükségessége miatt.

A vonatkozó kormányablak ügykörökkel kapcsolatos szabályozás 2019. július 1. napjával hatályba lépett. A képviselői jogosultság rögzíthetősége érdekében az EESZT oldali szabályozás bevezetése szükséges.

A képviselői jogosultság az EESZT-ben kezelt adatokhoz való hozzáférésre, illetve az érintett nevére kiállított vények kiváltására vonatkozhat. A meghatalmazás adása ugyanakkor semmiben nem korlátozza a meghatalmazó EESZT hozzáférését, illetve vénykiváltási lehetőségét, az a meglévő lehetőségekhez képest többlet lehetőségként jelentkezik.

9. §

A módosítás célja a várólistákkal kapcsolatos adatok hozzáférhetősége, a tevékenységek elektronizálása, az ellenőrzés hatékonyságának erősítése. A közvetlen adatkapcsolat megteremtése az ellenőrzés hatékonyságát növeli. A megfelelő felkészülési idő biztosítása érdekében az EESZT-nek 2021. január 1-jével kell megfelelni a fenti követelményeknek. A javaslat abból indul ki, hogy az EESZT rendszerének nemcsak a statikus – konkrét ellátási – adatokhoz való hozzáférést kell segítenie, hanem a jövőben alkalmassá kell váljon egyéb, a betegek mozgását, betegútszervezést könnyítő feladatok ellátására is.

10. §

Jelenleg a magyar egészségügyi rendszerben az egészségügyi ellátások egy jelentős részét orvosi beutalás alapján lehetséges igénybe venni. Az EESZT eBeutaló modulja lehetővé teszi ezen beutalók elektronikus úton és formában történő kiállítását. A beutaló orvos által beküldött eBeutalók az EESZT-ben tárolódnak és elérhetővé válnak az igénybe venni kívánt ellátó intézmény orvosai számára. A beutaló felhasználását az igénybe vett ellátó rögzíti.

Az eBeutalóhoz szorosan kapcsolódik az EESZT elektronikus időpontfoglalási szolgáltatása. Az Ebtv. 18/A. § (2) bekezdése biztosítja, hogy a beutalásra jogosult, valamint a biztosított a beutaló szerinti egészségügyi szolgáltatás konkrét egészségügyi szolgáltatónál és időpontban történő igénybevételére vonatkozó igényét az EESZT útján terjessze elő.

Az eBeutaló szolgáltatás szabályozása tehát jelenleg olyan jogszabályokban valósul meg, amelyek hatálya kizárólag a közfinanszírozott egészségügyi szolgáltatókra terjed ki.

Az eBeutaló szolgáltatás ugyanakkor azt is lehetővé teszi, hogy valamely szolgáltató nem közfinanszírozott ellátást igényeljen más szolgáltatótól, valamint ehhez kapcsolódóan az időpontfoglalási szolgáltatást is használhassa. Ennek érdekében szükséges a nem közfinanszírozott egészségügyi ellátásokhoz kapcsolódó EESZT szolgáltatások jogszabályi alapjainak megteremtése.

Mindezek érdekében szükséges az EESZT által nyújtott eBeutaló, valamint elektronikus időpontfoglalási szolgáltatás magánszolgáltatók vonatkozásában történő értelmezhetővé tétele és alkalmazhatósága feltételeinek, jogszabályi háttérének megteremtése.

11 §

A módosítások hatályba lépését követően új információs rendszer csak az új szabályokkal összhangban adható át. Meglévő rendszerek tekintetében pedig 18 hónap felkészülési idő biztosítása szükséges, hogy a meglévő rendszerek esetében a szükséges fejlesztések megfelelően végrehajthatók legyenek.

12. §

Jelenleg az EESZT-ben kizárólag az EESZT indulása, azaz 2017. november 1-je után keletkezett adatok találhatóak meg. A kórelőzmények szélesebb körű megismerése, a pontosabb diagnózis felállítása és hatékonyabb ellátás érdekében célszerű ezen dátum előtt keletkezett adatok széles körű migrálása.

A csatlakozott egészségügyi szolgáltatók saját informatikai rendszerüket évek óta, már az EESZT indulása előtt is töltötték adatokkal. 2017 novemberétől ezen adatok ugyanúgy továbbra is fellelhetőek, az EESZT-hez való csatlakozással ugyanakkor csupán a csatlakozást követően keletkező adatok kerültek feltöltésre az EESZT-be. Az intézményi informatikai rendszerekben ezáltal jelentős olyan adatvagyon található, ami a további ellátások, a népegészségügyi célok, így az EESZT célja szempontjából is releváns.

A hatályos törvényi szabályozás csak az EESZT-hez való csatlakozást követően írja elő kötelezően az EESZT felé történő adatszolgáltatást, viszont nem rendelkezik arról, hogy az intézmény jogosult vagy köteles lenne visszamenőlegesen adatokat betölteni az EESZT-be. Mivel itt személyes (azon belül is különleges) adatok nagy mennyiségben történő betöltéséről van szó, ehhez törvényi felhatalmazás szükséges, meg kell határozni a törvényi szabályozásban az érintett adatok és intézmények körét, valamint a feltöltés határidejét. A visszamenőleges adatfeltöltés előírásának tényén kívül a rendelkezéseknek ki kell terjedniük a folyamatokra is.

Az intézményi adatmigráció keretében sor kerül az erre felkészült csatlakozott adatkezelők EESZT csatlakozása előtt saját informatikai rendszerükben rögzített adatok 2012. november 1. napjáig visszamenőleges feltöltésére az EESZT-be. Az intézményi adatmigrációval érintett adatok köre az egészségügyi dokumentumokra (EHR) korlátozódik. A jogszabály-módosítás alapján ha a műszaki feltételek biztosítottak, akkor egészségügyi szolgáltató köteles meghatározott határidőben visszamenőleg feltölteni a rendelkezésére áll EHR dokumentumokat (záródokumentumok, laborok meghatározott köre).

A feltöltésre kötelezett intézmények köre jogszabályban meghatározott azzal, hogy ezen túl az adatfeltöltés más intézmények számára is lehetséges.

A szabályozás az EESZT-be jelenleg is bekerülő adatokkal azonos módon, a digitális önrendelkezés (DÖR) modul keretében biztosítja az állampolgárok, mint érintettek hozzáférés korlátozásához való jogát, amely a meglévő DÖR rendelkezések szerint működik majd.

A módosítás alapján továbbá a NEAK egyszeri adatátadás keretében köteles 2012. november 1. napjáig visszamenőleg betölteni az EESZT eseménykatalógusba a finanszírozott ellátásokhoz kapcsolódó ellátási események adatait és a kiváltott gyógyszerek adatait az elektronikus vénynyilvántartásba.

A szabályozás meghatározza az érintett adatok körét és a feltöltés határidejét. A szabályozás az EESZT-be jelenleg is bekerülő adatokkal azonos módon biztosítja az állampolgárok, mint érintettek hozzáférés korlátozásához való jogát, amely a meglévő DÖR rendelkezések szerint működik majd.

13. §

Felhatalmazó rendelkezéseket tartalmaz.

14. §

Az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (a továbbiakban: ÁEEK) mint az EESZT működtetője az egészségügyi intézmények csatlakozásával, adatszolgáltatásával és a csatlakozásra használt informatikai rendszerek vonatkozásában jelenleg nem rendelkezik megfelelő jogosultságokkal a jogszabályban foglalt előírások betartásának ellenőrzésére, be nem tartásuk észlelése esetén a jogsértés szankcionálására. Ennek orvoslásaként a jelenlegi jogszabály-módosítás által az ÁEEK engedélyezési, illetve ellenőrzési jogkört kap az alábbi területeken.

Az Eüak., valamint az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térrel kapcsolatos részletes szabályokról szóló 39/2016. (XII. 21.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EESZT rendelet) meghatározza az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térhez (EESZT) csatlakozás követelményeit.

A csatlakozott szolgáltatók kötelesek a csatlakozás műszaki és egyéb követelményeit folyamatosan fenntartani, hiszen folyamatos adatszolgáltatási kötelezettség terheli őket, amelynek teljesítése a csatlakoztatott intézményi informatikai rendszer útján automatizáltan, a működtető által meghatározott módon és struktúrában, az EESZT adott szolgáltatásának igénybevételével történik. Az EESZT folyamatos és zavartalan működése érdekében tehát elengedhetetlen a szoros együttműködés az EESZT és az intézményi informatikai rendszerek között.

Az EESZT folyamatos funkcióbővülése és az üzemeltetés során felmerülő változások szükségessé teszik a rendszerek megfelelőségének bizonyos időközönként történő ellenőrzését. Jelen jogszabály-módosítás célja ennek érdekében

az ÁEEK mint EESZT működtető engedélyezési jogkörének megteremtése a csatlakozó informatikai rendszerek EESZT kompatibilitása vonatkozásában. Az ellenőrzési jogkör rendszeres felülvizsgálat lehetőségét teremti meg a működtető számára.

Az engedélyezési jogkör alapján az EESZT csatlakozásra használható informatikai rendszerek tekintetében engedélyezési eljárás bevezetése történik, valamint annak előírása, hogy az EESZT csatlakozásra kizárólag az ÁEEK által engedélyezett szoftver használható. Az előző két ponthoz kapcsolódóan szükséges az ÁEEK kapcsolódó ellenőrzési jogköreit is megteremteni, amely által jogosulttá válik az előzőekben foglaltak betartásának ellenőrzésére.

Az előző tevékenységeket kiegészítve az ÁEEK ellenőrzési jogkörének kiterjesztése szükséges továbbá egyrészt az egészségügyi szolgáltatók EESZT csatlakozási kötelezettségének teljesítése vonatkozásában, másrészt az egészségügyi szolgáltatók EESZT adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítése vonatkozásában, amely eredményeként biztosítható, hogy minden csatlakozott szolgáltató eleget tesz a jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettségének. Ezeknek köszönhetően a hatáskörrel rendelkező hatóságok által szankcionálhatóvá válik az Eüak.-ban előírt EESZT csatlakozási és adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása, megtagadása.

Az ÁEEK EESZT-vel kapcsolatos engedélyezési és ellenőrzési jogkörökkel való felruházása és annak jogszabályi hátterének megállapítása az EESZT-hez kapcsolódó rendszerek folyamatos megfelelő szakmai színvonalának ellenőrzését teszi lehetővé.

15. §

Az Ebtv. 26. § (1)–(2b) bekezdése lefed valamennyi méltányosságból igénybe vehető egészségügyi szolgáltatást, tehát a hivatkozás kivételként való meghatározása nem releváns.

A méltányosságból igénybe vehető egészségügyi szolgáltatásokra irányuló hatósági eljárások körében az Ebtv. végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet (Vhr.) 11/D. § (1a) bekezdése lehetőséget nyújt az elektronikus kapcsolattartásra az Ebtv. 26. § (1) bekezdés c)–e) pontja, valamint az Ebtv. 26. § (2a) és (2b) bekezdése szerinti kérelmek benyújtása esetén. Ennek megfelelően csak az Ebtv. 26. § (1) bekezdés a) alpontjában és (2) bekezdésében foglalt kérelmek esetében nem vehető igénybe az elektronikus kapcsolattartás. Figyelembe véve azt, hogy a hatósági eljárások modernizálásával egyre inkább előtérbe kerülnek az automatizált, elektronikus rendszerek segítségével lefolytatott eljárások ezáltal egyszerűsítve az ügyintézés, csökkentve az ügyfelek terheit, ezért e körben indokolt az érintett fordulat törlése.

16. §

A kiegészítés pontosítja a baleseti egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsággal érintett személyi kört az ágazati törvényben, mivel az Efo.tv. 10. § (1) bekezdés b) alpontja rögzíti a 7. § (2) bekezdésben foglalt személyi kör (mezőgazdasági és turisztikai időnyomunka, illetve alkalmi munka eseteiben) baleseti egészségügyi ellátásra való jogosultságát. Továbbá az igényérvényesítésre vonatkozó konkrét szabályokat az Ebtv. végrehajtásáról szóló jogszabály jelenleg is tartalmazza.

17. §

Az orvostechikai eszközökről, a 2001/83/EK irányelv, a 178/2002/EK rendelet és az 1223/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 90/385/EGK és a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. április 5-i (EU) 2017/745 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: uniós rendelet) 2020. május 26-tól alkalmazandó és leváltja a korábbi, irányelvi szabályozást, így szükséges az orvostechikai eszköz definíciójának hozzáigazítása az új jogszabályi környezethez.

18. §

Az uniós rendelet hatályba lépését megelőzően egy uniós irányelv rendezte a két eszköz fogalmi meghatározását, ami az Eütv.-ben egy gyűjtőfogalomként került átültetésre (a hatályos orvostechikai eszköz fogalma magában foglalja az in vitro diagnosztikai orvostechikai eszköz definícióját is). Tekintettel az új, uniós jogi aktusok hatályba lépésére, amelyek két külön rendeletben szabályozzák a két eszközt, ráadásul eltérő alkalmazási időponttal

(az in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszközre vonatkozó rendelet csak 2022. május 26-tól alkalmazandó), szükséges a fogalom kettébontása azzal, hogy az in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszközre még a korábbi, irányelvi meghatározást kell használni.

19. §

A fogalmi kettébontás miatt szükséges kimondani, hogy az eddig egységesen kezelt, orvostechnikai eszközökre vonatkozó előírások az in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszközökre is vonatkoznak.

20. §

Az Eütv. a tájékoztatáshoz való jogot és az egészségügyi dokumentáció megismerésének jogát elkülönülten kezeli, ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a betegek, mint érintettek a tájékoztatáshoz való jog keretén belül joga van az általános adatvédelmi rendelet 2. szakaszában rögzített, a személyes adatok kezelésével kapcsolatban kötelezően előírt tájékoztatáshoz is.

Pontosításra kerül a beteg személyes adataihoz kapcsolódó tájékoztatáshoz való jog, és az adatok megismeréséhez való jogával összefüggő rendelkezések. Az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseivel párhuzamos szabályok megszüntetésre kerülnek, úgy hogy közben megmarad a dokumentáció megismerésének jogát rögzítő rendelkezés.

A szabályozás – az egészségügyi dokumentációra vonatkozó szabályok szerint – lehetővé teszi, hogy a hozzátartozók az érintettre vonatkozó adatokat és dokumentumokat az EESZT útján is megismerhessék, arról másolatot kaphassanak. A szabályozás ugyanabban a körben biztosítja a hozzátartozók megismerési jogát, amilyen körben az egészségügyi intézményekben tárolt adatokhoz jelenleg hozzáférhetnek

21. §

Az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseivel párhuzamos szabályok megszüntetésre kerülnek, úgy hogy közben megmarad az orvosi titoktartáshoz való jog rögzítő rendelkezés.

22. §

A módosítás kezeli az uniós rendeletben meghatározott átmeneti időszakot, amelynek következtében – a többlépcsős hatályba lépés miatt – egyszerre kell a hatályos magyar jogszabályok és az uniós rendelet bizonyos előírásait alkalmazni.

23. §

Az uniós rendelet 113. cikke a szankciók tekintetében kimondja: a tagállamok meghatározzák az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókkal kapcsolatos szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítására. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről 2020. február 25-ig, a későbbiekben pedig azok bármely módosításáról haladéktalanul értesítik a Bizottságot.

E vonatkozásban a szankcionálandó kötelezettségek tekintetében az Eütv.-ben már megjelöltek felül a kiegészített szövegrészekben megadott kötelezettségek kerültek azonosításra, amelyekhez az Eütv. már meglévő szankciórendszere jelenleg illeszkedik.

Az orvostechnikai eszközökkel kapcsolatos hatósági feladatok ellátására kijelölt szerv eddig a hatósági ellenőrzés keretében fellelt hiányosságok, mulasztások jogszabályértések súlyára figyelemmel bírságot szabhatott ki. Az elmúlt évek tapasztalata azonban azt mutatja, hogy a szankciónak ez a formája önmagában nem töltötte be sem reparatív, sem generális preventív jellegét.

Az adott szakigazgatási ágazat sajátosságaihoz jobban igazodnak a jogszerű állapot elérését szolgáló egyéb intézkedések meghozatalának lehetőségei: a jogsértő állapot megszüntetésének elrendelése, az ilyen magatartás további folytatásának megtiltása, a hiányosságok megszüntetésére kötelezés, illetve azok megszüntetéséig a tevékenység folytatása felfüggesztésének, vagy minősített közegészségügyi veszély esetén a tevékenységi engedély visszavonásának kezdeményezhetősége társhatósági szignalizáció útján.

24. §

Az uniós rendelet szerint az egyedi eszközazonosítót (UDI) el kell helyezni az eszközön, melynek megjelenítése a regiszter adataiban elkerülhetetlen a nyomonkövethetőséghez és a Központi Implantátumregiszter eredeti jogalkotói céljának maradéktalan teljesüléséhez.

25. §

Jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

26. §

Pontosításra kerül a beteg személyes adataihoz kapcsolódó tájékoztatáshoz való jog, és az adatok megismeréséhez való joggal összefüggő rendelkezések. Az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseivel párhuzamos szabályok megszüntetésre kerülnek, úgy hogy közben megmarad a dokumentáció megismerésének jogát rögzítő rendelkezés.

27. §

Az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseivel párhuzamos szabályok megszüntetésre kerülnek, ugyanis az itt szabályozott adatfajták egészségügyi adatnak minősülnek, azokra az általános adatvédelmi rendelet és az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény rendelkezései – külön utalás nélkül is – alkalmazandók.

28. §

A veszélyes anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK (CLP) rendelet 2017/542/EU rendelettel létrehozott VIII. melléklete 2020. január 1-jétől alkalmazandó. Az alkalmazási határidőket lépcsőzetesen vezeti be a melléklet, a lakossági felhasználásra szánt keverékeket 2020. január 1-től (módosítása Európai Bizottsági megfontolás alatt), a foglalkozásszerű felhasználásra szánt keverékeket 2021. január 1-től, az ipari felhasználásra szánt keverékeket pedig 2024. január 1-től kell bejelenteni. Ez az új VIII. melléklet szabályozza majd a Méregközpontba történő bejelentések kötelezettjeit, a benyújtás módját és adattartalmát.

Jelenleg a Méregközpontba (Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat felé) történő bejelentést a Kbtv. 6–8. §-a szabályozza. A Kbtv. ezen előírásait tagállami jogharmonizációs kötelezettség keretében össze kell hangolni a CLP által előírt bejelentéssel (fokozatosan hatályon kívül kell helyezni), a fent megadott lépcsőzetes rendszerben biztosítva az átmeneti időszakot.

29. §

A veszélyes anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK (CLP) rendelet 2017/542/EU rendelettel létrehozott VIII. melléklete 2020. január 1-jétől alkalmazandó. Az alkalmazási határidőket lépcsőzetesen vezeti be a melléklet, a lakossági felhasználásra szánt keverékeket 2020. január 1-től (módosítása Európai Bizottsági megfontolás alatt), a foglalkozásszerű felhasználásra szánt keverékeket 2021. január 1-től, az ipari felhasználásra szánt keverékeket pedig 2024. január 1-től kell bejelenteni. Ez az új VIII. melléklet szabályozza majd a Méregközpontba történő bejelentések kötelezettjeit, a benyújtás módját és adattartalmát.

Jelenleg a Méregközpontba (Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat felé) történő bejelentést a Kbtv. 6–8. §-a szabályozza. A Kbtv. ezen előírásait tagállami jogharmonizációs kötelezettség keretében össze kell hangolni a CLP által előírt bejelentéssel (fokozatosan hatályon kívül kell helyezni), a fent megadott lépcsőzetes rendszerben biztosítva az átmeneti időszakot.

30. §

A veszélyes anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK (CLP) rendelet 2017/542/EU rendelettel létrehozott VIII. melléklete 2020. január 1-jétől alkalmazandó. Az alkalmazási határidőket lépcsőzetesen vezeti be a melléklet, a lakossági felhasználásra szánt keverékeket 2020. január 1-től (módosítása Európai Bizottsági megfontolás alatt), a foglalkozásszerű felhasználásra szánt keverékeket

2021. január 1-től, az ipari felhasználásra szánt keverékeket pedig 2024. január 1-től kell bejelenteni. Ez az új VIII. melléklet szabályozza majd a Méregközpontba történő bejelentések kötelezettségeit, a benyújtás módját és adattartalmát.

Jelenleg a Méregközpontba (Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat felé) történő bejelentést a Kbtv. 6–8. §-a szabályozza. A Kbtv. ezen előírásait tagállami jogharmonizációs kötelezettség keretében össze kell hangolni a CLP által előírt bejelentéssel (fokozatosan hatályon kívül kell helyezni), a fent megadott lépcsőzetes rendszerben biztosítva az átmeneti időszakot.

31. §

A veszélyes anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK (CLP) rendelet 2017/542/EU rendelettel létrehozott VIII. melléklete 2020. január 1-jétől alkalmazandó. Az alkalmazási határidőket lépcsőzetesen vezeti be a melléklet, a lakossági felhasználásra szánt keverékeket 2020. január 1-től (módosítása Európai Bizottsági megfontolás alatt), a foglalkozásszerű felhasználásra szánt keverékeket 2021. január 1-től, az ipari felhasználásra szánt keverékeket pedig 2024. január 1-től kell bejelenteni. Ez az új VIII. melléklet szabályozza majd a Méregközpontba történő bejelentések kötelezettségeit, a benyújtás módját és adattartalmát.

Jelenleg a Méregközpontba (Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat felé) történő bejelentést a Kbtv. 6–8. §-a szabályozza. A Kbtv. ezen előírásait tagállami jogharmonizációs kötelezettség keretében össze kell hangolni a CLP által előírt bejelentéssel (fokozatosan hatályon kívül kell helyezni), a fent megadott lépcsőzetes rendszerben biztosítva az átmeneti időszakot.

32. §

A törvény módosítása szükséges a tekintetben, hogy a biocid termékek engedélyezésének eljárásában az Ákr.-től eltérően ne lehessen helye sommás eljárásnak. Az Ákr szerinti sommás eljárásban a szakmai elbírálás lehetetlen, és még teljes eljárásban is kétséges, figyelemmel a szakmai szempontok összetettségére (hatásosság, humán egészségügyi, környezeti kockázat, nem célszervezetekre történő hatások, fizikai-kémiai szempontok, stb.) és azok biocid terméktípusonkénti eltéréseire (pl. mást kell vizsgálni egy állatokon alkalmazott fertőtlenítőszernél, egy ivóvíz-fertőtlenítőszerrel és egy kártevő-irtó szerrel), továbbá a benyújtott kérelmek nagy számára.

Az Ákr. hatályba lépése óta a biocid engedélyező hatóságként eljáró NNK és jogelődjei 623 engedélyezési eljárást folytattak le, melyek egyikét sem lehetett 8 napon belül érdemben elbírálni, minden esetben teljes eljárást került lefolytatásra. Az engedélyező hatóság tapasztalata alapján hiánypótló végzés kiadása esetén a kérelmező ügyfelek gyakran kérelmezik az eljárás szünetelését, mivel a szükséges dokumentáció a 60 napos eljárási határidőt figyelembe véve megállapított, hiánypótlásra nyitva álló időtartamban nem szerezhető be. Az engedélyezési eljárás során a közegészségügyi szempontból megalapozott döntéshozatal érdekében az NNK több szakmai főosztálytól szakvéleményre van szükség (elsősorban a hatásosság kérdésének megítélése szempontjából), ezen felül humán toxikológiai hatások szempontjából is minden esetben szükséges a dokumentáció részletes áttekintése. Ennek érdekében az eljárások több mint 2/3-ában – 623-ból 427-ben – volt szükség az engedélyezéshez laboratóriumi vizsgálatokra épülő szakvéleményezésre.

33. §

Jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

34. §

A 35. §-ban foglaltakhoz kapcsolódó jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

35. §

A szakmai képzések elismeréséről szóló 2005/36/EK Irányelv 56a. cikk (2) bekezdésében előírt, tagállami riasztásra illetékes hatóságok részére meghatározott 3 napos határidő teljesíthetősége érdekében szükséges a megjelölt törvényhely módosítása úgy, hogy a szabályozás tartalmazza azt, hogy az egészségügyi tevékenység végzésének korlátozásáról vagy eltiltásáról szóló jogerős határozatot a működési nyilvántartást vezető szerv részére

haladéktalanul szükséges megküldeni. Az egészségügyi szakképesítések tekintetében a riasztási mechanizmusban közreműködő hatóságként az ÁEEK lett kijelölve, és az ÁEEK vezeti az egészségügyi tevékenységekre végzéséhez szükséges működési nyilvántartást, így a határozatot kézhezvételétől számítva az ÁEEK-nek csak 3 napja marad az EU tagállamok riasztására. Az egészségügy területén a riasztási mechanizmus az összes egészségügyi szakmára kiterjed, ezért az 2005/36/EK irányelvnek való maradéktalan megfelelés érdekében feltétlen szükséges a fenti módosítás.

A fenti törvényhely módosítása a szakmai képezések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelvnek való megfelelés tárgyában indított 2018/2173. számú kötelezettségzegési eljárásban küldött hivatalos felszólításra adott Kormányzati válaszban vállalt kötelezettség teljesítése érdekében feltétlenül szükséges.

A 2001. évi C. tv. 55. § (1) bekezdése szerint riasztási mechanizmus alá tartozó képezéseket és a riasztási mechanizmusban közreműködő hatóságokat a 33/2008. (II. 21.) Korm. rendelet 5/B §. (1) bekezdése határozza meg.

Az ÁEEK a riasztási mechanizmus kapcsán az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 3. § e) pontja szerinti egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges képezésekkel összefüggésben került kijelölésre. Az egészségügy területén így a riasztási mechanizmus az összes egészségügyi szakmára kiterjed, ami lefedi azon személyeket, akik megfelelnek a 2005/36/EK irányelv 56a. cikke (1) bekezdése a)–k) pontjaiban foglaltaknak és rendelkeznek egészségügyi szakképesítéssel.

Az ÁEEK, mint az egészségügyi működési nyilvántartást vezető szerv, az alábbi szervezetektől származó információk alapján értesülhet az egészségügyi dolgozók szakma gyakorlásától való eltiltásától, illetve korlátozásáról:

- egészségügyi szakmai kamarák
- bíróság
- egészségügyi államigazgatási szerv

Riasztás küldésére kizárólag a riasztásra okot adó körülmény tudomására jutását követően van lehetősége az ÁEEK-nek, így az alapügyben döntő szerveket (bíróság, szakmai kamara) fokozottabban szükséges ösztönzését a tájékoztatásra, ezért javasolt, hogy a haladéktalanul szó feltétlen bekerüljön a törvény módosításába.

36. §

Jogharmonizációs célú módosítás.

37. §

A javaslat célja, hogy az indikáción túli gyógyszerrendelés engedélyezése iránti eljárást elektronikus útra terelje az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében. A kérelmező orvos valamely egészségügyi szolgáltató alkalmazottjaként jár el, így valójában a szolgáltatóval, mint elektronikus kapcsolattartásra kötelezett szervvel szükséges közölni a döntést. A kérelem benyújtása továbbra is történhet papír alapon is.

38. §

A szabályozás jelenleg nem ad módot arra, hogy a betegek akkor is megkapják a gyógyszert, amikor az ugyan már rendelkezik forgalomba hozatali engedéllyel a kért indikációban (klinikai vizsgálat már nincs folyamatban), de kereskedelmi forgalomba még nem került az Európai Unió területén. A módosítással ez válik lehetővé az engedélyezés előtti gyógyszeralkalmazással azonos feltételek mellett.

39. §

A nemzetközi, EU tagállamokon átnyúló közös engedélyezési eljárások a CMDh BEST PRACTICE GUIDE ON THE PROCESSING OF RENEWALS IN THE MUTUAL RECOGNITION AND DECENTRALISED PROCEDURES (CMDh/004/2005/ Rev.13 November 2015) által meghatározott, minden EU tagállam által közösen elfogadott és gyakorolt eljárásrend szerint zajlanak.

Az EU tagállamokon átnyúló közös engedélyezési eljárások során az esetlegesen több gyógyszert és több tagállamot érintő eljárásoknál gyakori, hogy az eljárások egymás előkérdései. A gyógyszerek forgalomba hozatali

engedélyeinek módosítása sajátos jellegű, mert sok különféle határidejű és tárgyú, akár több gyógyszert érintő módosítás kerülhet egy időben benyújtásra, melyek nem bírálhatóak el egyszerre csak egymás után.

Akár gyógyszerek forgalomba hozatali engedélye is hatályát vesztheti, mivel sok esetben az engedély megújítási eljárásával párhuzamosan módosítási eljárás is folyamatban van, mely befolyásolja a megújítás kimenetelét; ha a megújításra előírt határidő eredménytelenül eltelik, a gyógyszer kiesik a magyar gyógyszerkincsből, ami ellátásbiztonságot veszélyeztető körülmény. Ezt előzheti meg a kapcsolódó eljárások lefolytatása.

A gyógyszerészeti hatósági tevékenység gyakran olyan komplex, szakmailag és ténybelileg bonyolult összefüggések feltárását teszi szükségessé, amelynek időigénye nagy, emellett tekintettel kell lenni arra is, hogy a hatósági ellenőrzés alá vont ügyfelek az ügyek egy részében nyilvánvalóan ellenérdekeltek a hatósági ügyek eredményes befejezésében. A módosító javaslat további garanciák beiktatása mellett tenné lehetővé az ügyintézési határidő kivételes megemelését.

40. §

Jogharmonizációs záradékokat tartalmaz.

41. §

Jogharmonizációs záradékokat tartalmaz.

42. §

Az 1. melléklettel együtt jogharmonizációs célú módosítást tartalmaz.

43. §

Jogharmonizációs célú módosítás.

44. §

A 45. §-ban foglaltakhoz kapcsolódó jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

45. §

A szakmai képzések elismeréséről szóló 2005/36/EK Irányelv 56a. cikk (2) bekezdésében előírt, tagállami riasztásra illetékes hatóságok részére meghatározott 3 napos határidő teljesíthetősége érdekében szükséges a megjelölt törvényhely módosítása úgy, hogy a szabályozás tartalmazza azt, hogy az egészségügyi kamarai tagsági viszony felfüggesztéséről, szüneteléséről illetve megszüntetéséről szóló határozatot az érintett hatóságoknak haladéktalanul szükséges megküldeni. Az egészségügyi szakképzések tekintetében a riasztási mechanizmusban közreműködő hatóságként az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (a továbbiakban: ÁEEK) lett kijelölve, az ÁEEK vezetők között az egészségügyi tevékenységekre végzéséhez szükséges működési nyilvántartást, így a határozat kézhezvételétől számítva az ÁEEK-nek 3 napja van a tagállamok riasztására. Az egészségügy területén a riasztási mechanizmus az összes egészségügyi szakmára kiterjed, ezért az 2005/36/EK irányelvnek való maradéktalan megfelelés érdekében feltétlen szükséges a fenti módosítás.

A fenti törvényhely módosítása a szakmai képzések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelvnek való megfelelés tárgyában indított 2018/2173. számú kötelezettségzegési eljárásban küldött hivatalos felszólításra adott Kormányzati válaszban vállalt kötelezettség teljesítése érdekében feltétlenül szükséges.

A 2001. évi C. tv. 55. § (1) bekezdése szerint riasztási mechanizmus alá tartozó képzéseket és a riasztási mechanizmusban közreműködő hatóságokat a 33/2008. (II. 21.) Korm. rendelet 5/B §. (1) bekezdése határozza meg.

Az ÁEEK a riasztási mechanizmus kapcsán az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 3. § e) pontja szerinti egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges képzésekkel összefüggésben került kijelölésre. Az egészségügy területén így a riasztási mechanizmus az összes egészségügyi szakmára kiterjed, ami lefedi azon személyeket, akik megfelelnek a 2005/36/EK irányelv 56a. cikke (1) bekezdése a)–k) pontjaiban foglaltaknak és rendelkeznek egészségügyi szakképzéssel.

Az ÁEEK, mint az egészségügyi működési nyilvántartást vezető szerv, az alábbi szervezetektől származó információk alapján értesülhet az egészségügyi dolgozók szakma gyakorlásától való eltiltásától, illetve korlátozásáról:

- egészségügyi szakmai kamarák
- bíróság
- egészségügyi államigazgatási szerv

Riasztás küldésére kizárólag a riasztásra okot adó körülmény tudomására jutását követően van lehetősége az ÁEEK-nek, így az alapügyben döntő szerveket (bíróság, szakmai kamara) fokozottabban szükséges ösztönözni a tájékoztatásra, ezért javasolt, hogy a haladéktalanul szó feltétlen bekerüljön a törvény módosításába.

46. §

Az ENSZ Kábítószerbizottsága (CND) a 2018. március 14–17. között megtartott 61. ülésén 61/1 számú döntésével a carfentanil elnevezésű anyagot az Egységes Kábítószer Egyezmény (1961) I. és IV. Jegyzékére felvette. A magyar jogrendbe való átültetés során azonban adminisztratív hiba folytán az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New-Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény módosításának kihirdetéséről szóló 2018. évi LXX. törvény csak az I. jegyzékre történő felvételről rendelkezik, a IV. jegyzékre helyezése pótlendő. Elírás folytán hibásan jelent meg a 61/4 számú döntésben foglalt vegyület neve (acryloylfentanyl (acrylfentanyl) helyett csak az utóbbi elnevezés szerepel. Ennek javítása szükséges.

47. §

A 2018. évi LXXII. törvényben elírás folytán hibásan jelent meg az AB-CHMINACA vegyület (AB-CHIMINACA néven). Ennek javítása is szükséges.

48. §

Hatályba léptető rendelkezéseket tartalmaz.

49. §

Jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

Végző előterjesztői indokolás a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: 1997. évi LXXX. törvény) és a végrehajtását szolgáló, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) egy, törvényi szintű jogszabályban újra szabályozásra kerül annak érdekében, hogy a széttagozott szabályozás egységes törvényi szintű szabályrendszerben egyszerűsödjön és egységes elvek mentén alakítsa ki a járulékszabályozási rendszert. Ennek keretében egy egységes járulékkulcs, a társadalombiztosítási járulék kerül meghatározásra, amelyet

a biztosított személy fizet valamennyi, biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban keletkező járulékalapot képező jövedelme után. E mellett kizárólag a nyugdíjjárulék kerül nevesítésre, amelyet egyes ellátások után kell megfizetni a korábbi szabályokkal összhangban. Az egy kulcsos társadalombiztosítási járulék bevezetésével adminisztrációs tehercsökkenés valósul meg, amely a foglalkoztatók adóadminisztrációs terheit mérsékli. Ezzel egyidejűleg egyes biztosított kategóriák esetében új kötelezettségként kerül előírásra a társadalombiztosítási járulék megfizetése, így például a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony esetében, amely ellátási jogosultságot is eredményez.

Az új szabályozás immáron teljes mértékben mentesíti a saját jogú nyugellátásban részesülő személyek kereső tevékenységét a biztosítás és a járulékfizetés alól (amely ennek hiányában biztosítási kötelezettséget, illetve járulékfizetést eredményezne).

Az 1997. évi LXXX. törvényben foglalt alapelvek, értelmező rendelkezések, a biztosítási jogviszonyra vonatkozó alapvető rendelkezések, a társadalombiztosítás keretében igénybe vehető ellátások körének rögzítése, valamint az eljárási, nyilvántartási, adatszolgáltatási szabályok kiegészülnek a Korm. rendeleti szintű szabályokkal, ugyanakkor tartalmi eltérés szűk körben történik.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §-hoz

A törvény alapvető szintű rendelkezései kerülnek rögzítésre e §-ban, úgymint a társadalombiztosítás kötelező jellege, az egyéni felelősség követelménye, a járulékfizetési kötelezettség elve, az ellátásokra való jogszerzés lehetősége, a pénzbeli ellátások összegének meghatározása a járulékok alapját képező jövedelem arányában. Továbbá a foglalkoztatókat terhelő társadalombiztosítási kötelezettségek is nevesítésre kerülnek általános jelleggel.

2. §-hoz

E § rögzíti az állam feladatát a társadalombiztosítási rendszerrel összefüggésben és kimondja az állami garanciavállalás elvét is, amely determinálja az állam felelősségét a társadalombiztosítási ellátások fedezetére.

3. §-hoz

A nemzetközi jog szupremációját rögzítő rendelkezés. Ezen alapvető szintű előírás alapján a szociális biztonság témakörében a magyar állam által megkötött nemzetközi egyezmények és az Európai Unió szociális biztonsági tárgyú jogszabályai elsőbbséget élveznek a hazai jogrenddel szemben, illetve e nemzetközi szabályokat e törvénnyel összhangban kell alkalmazni.

4. §-hoz

E § a törvény alkalmazásához szükséges fogalmakat és értelmező rendelkezéseket tartalmazza.

5. §-hoz

A társadalombiztosítás rendszerében, azaz az egészségbiztosítás és a nyugdíjbiztosítás keretében igénybe vehető ellátások körét tartalmazza ezen rendelkezés. Az egészségbiztosítási ellátások közé tartozik az egészségügyi szolgáltatás, a pénzbeli ellátások (csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, táppénz, örökbefogadói díj), a baleseti ellátások (baleseti egészségügyi szolgáltatás, baleseti táppénz, baleseti járadék) és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás). A nyugdíjbiztosítási ellátások közé tartozik a saját jogú nyugellátás (öregségi nyugdíj) és a hozzátartozói nyugellátások (özvegyi nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátások).

6. §-hoz

A biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyok taxatív felsorolását rögzíti a törvényjavaslat. E jogviszonyok létrejöttén a törvény erejénél fogva létrejön a biztosítási jogviszony.

7. §-hoz

A biztosított személy társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát rögzítő rendelkezés, amely alapján a biztosított személy a társadalombiztosítás valamennyi ellátására jogosultságot szerezhet.

8–16. §-hoz

A biztosítási jogviszony létrejöttére, tartamára vonatkozó általános és különös szabályokat tartalmazzák e rendelkezések. Főszabály szerint a biztosítási jogviszony az ennek alapját képező jogviszony létrejöttétől annak megszűnéséig áll fenn. Külön nevesítésre kerültek az egyéni vállalkozó, a társas vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, valamint a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban munkát végző személyek biztosítási kötelezettségére vonatkozó speciális szabályok, annak érdekében, hogy e biztosított kategóriák esetében is egyértelműen megállapítható legyen a biztosítási jogviszony.

A biztosítás szünetelésére vonatkozó szabályok tartalmazzák azon esetköröket, amikor a biztosítási jogviszonyból fakadó jogosultságok nem illetik meg, illetve a kötelezettségek nem terhelik a biztosított személyt. Ezen esetkörök jellemzően a biztosítási jogviszonyt megalapozó jogviszony szünetelésével függnek össze.

17–20. §-hoz

A magyarországi kötelező társadalombiztosítás alóli mentesülés eseteit tartalmazza a rendelkezés, amelynek célja, hogy a Magyarország területén ideiglenes jelleggel tartózkodó személyek, akik más állam, szervezet szociális biztonsági rendszerében biztosítottak ne legyenek kötelezettek a Magyarországon működő társadalombiztosítási rendszerben való részvételle a belföldön folytatott kereső tevékenységük alapján tekintettel arra, hogy itt tartózkodásuk ideiglenes, illetve nem cél ezen személyek esetében a kettős biztosítás létrehozása.

21–22. §-hoz

A társadalombiztosítás egyes ellátásaira, úgymint baleseti egészségügyi szolgáltatásra, valamint egészségügyi szolgáltatásra jogosultak körét tartalmazzák e rendelkezések. A baleseti egészségügyi szolgáltatásra jogosultak körében olyan biztosítási kötelezettséget nem eredményező tevékenységet végző személyek kerülnek felsorolásra, akik esetében indokolt megteremteni a baleseti egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot.

Az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak körébe olyan személyek tartoznak, akiknek ezen szolgáltatásra való jogosultságát jogállása (például a saját jogú nyugdíjas személy, kiskorú), különböző típusú ellátásban való részesülése (például gyermekgondozást segítő ellátásban, ápolási díjban részesül), vagy szociális helyzete (például hajléktalan, szociálisan rászorult) alapozza meg.

23. §-hoz

A társadalombiztosítás keretében alkalmazott járulékokat tartalmazza a rendelkezés. E szerint a biztosított személy (a törvényben meghatározott kivétellel) társadalombiztosítási járulékot fizet. A társadalombiztosítási járulék váltja fel az 1997. évi LXXX. törvényben szabályozott egyéni járulékokat, úgymint a nyugdíjjárulékot és egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, mely utóbbi tovább tagozódott természetbeni egészségbiztosítási-, pénzbeli egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járuléokra.

Nyugdíjjárulék fizetési kötelezettség terheli a törvényjavaslat rendelkezései alapján egyes ellátásokat, illetve az egyházi szolgálati jogviszonyt, és az állskereső támogatásban részesülő személyt, annak érdekében, hogy a nyugellátások során ezen időtartamok szolgálati időként figyelembe vehetőek legyenek

Az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre kötelezettek egészségügyi szolgáltatási járulékot kötelesek fizetni. Egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre kötelezett a nem biztosított és egészségügyi szolgáltatásra más okból nem jogosult belföldi természetes személy, a központi költségvetés bizonyos személyi körök esetében, továbbá a szociális szövetkezet tagi munkavégzés keretében munkát végző tagja után.

Rögzítésre kerül továbbá, hogy a foglalkoztató a táppénzkiadásokhoz hozzájárul.

24. §-hoz

A járulék megfizetésére vonatkozó szabály, miszerint a járulékokat a járulékalapot képező jövedelem kifizetésekor hatályos mértékkel kell megfizetni.

25. §-hoz

A járulékok mértékét előíró rendelkezés.

A társadalombiztosítás járulék mértéke a korábbi egyéni járulékok (10 százalékos mértékű nyugdíjjárulék, 8,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék) összesített mértékével megegyező módon 18,5 százalékban került megállapításra.

A járulékfizetésre vonatkozó különös szabályok alapján fizetendő nyugdíjjárulék mértéke – szintén a korábbi nyugdíjjárulék mértékkel megegyezően – 10 százalék.

2020. január 1-jétől az egészségügyi szolgáltatási járulék összege: 7.710 forint (napi összege 257 forint).

26. §-hoz

A társadalombiztosítási járulékból befolyó bevételek a Nyugdíjbiztosítási Alapot, az Egészségbiztosítási Alapot, valamint a Nemzeti Foglalkoztatási Alapot illetik meg a törvényben meghatározott mértékben. Az alapok közötti megosztás megegyezik a korábbi egyéni járulékok (10 százalékos mértékű nyugdíjjárulék, 7 százalékos mértékű egészségbiztosítási járulék, 1,5 százalékos mértékű munkaerő-piaci járulék) alapokhoz befolyó százalékos arányával.

A nyugdíjjárulékként levont járulékból befolyó bevétel kizárólag a Nyugdíjbiztosítási Alapot illeti meg.

A járulékbévételek naponta kerülnek átutalásra az alapokhoz.

27–31. §-hoz

A járulékalapot képező jövedelem – a korábbi szabályozástól eltérően az átláthatóság kedvéért – külön §-ban került szabályozásra, és tartalmazza a korábbi Korm. rendeletben szabályozott rendelkezéseket.

A törvényjavaslat 6. § (1) bekezdés a) pontja szerinti biztosítási jogviszony esetében a társadalombiztosítási járulékot legalább a minimálbér 30 százaléka után meg kell fizetni, amely kötelezettség alól mentesülni csak egyes, a törvényjavaslatban taxatív felsorolt esetekben van lehetőség.

32. §-hoz

A járulékalapot nem képező jövedelmek körét rögzíti a rendelkezés, melynek értelmében a biztosítási jogviszonyban álló személy által megszerzett, e körbe tartozó jövedelmek után nem keletkezik járulékfizetési kötelezettség.

33. §-hoz

A járulékfizetésre vonatkozó általános jellegű szabályok kerültek rögzítésre e rendelkezésben.

34–36. §-hoz

A családi járulékkedvezmény szabályrendszerét tartalmazó rendelkezés. Az alacsonyabb keresetű, családi kedvezményre jogosult, biztosítottnak minősülő személyek által igénybe nem vett családi kedvezmény szja tartalmának megfelelő összeg levonható a társadalombiztosítási járulékból. Ha a magánszemély már év közben érvényesített családi járulékkedvezményt, de év végén a bevallásban megállapítja, hogy személyi jövedelemadó-fizetési kötelezettsége is fennmaradt, akkor e rendelkezés biztosítja, hogy a magánszemélynek ne kelljen visszafizetnie a családi járulékkedvezményt, hanem a személyi jövedelemadó-fizetési kötelezettséget kelljen teljesítenie. A rendelkezés célja, hogy a jellemzően kis összegű személyi jövedelemadó-fizetési kötelezettségre tekintettel a biztosított személynek a családi kedvezmény és családi járulékkedvezmény összegét ne kelljen újraszámolnia.

Garanciális szabályként továbbra is rögzített, hogy az igénybe vett családi járulékkedvezmény nem csökkenti a biztosított tb-ellátásra való jogosultságát.

37–38. § -hoz

A járulékfizetésre vonatkozó különös szabályok. E körben a jogalkotó azon speciális helyzeteket rögzíti, amikor nincs mód a biztosítottak körében társadalombiztosítási járulék megfizetésére, így az egyházi szolgálati jogviszonyt, és az álláskeresési támogatásban részesülő személy, valamint a szociális szövetkezetben tagi munkavégzés keretében foglalkoztatott személy által kapott díjazás után nyugdíjjárulékot köteles fizetni. Továbbá egyes, a törvényjavaslatban felsorolt ellátások esetében nyugdíjjárulék fizetési kötelezettség áll fenn. A szabályozás célja, hogy ezen időszakok a nyugellátás megállapítása során figyelembe vehetők legyenek szolgálati időként.

39. §-hoz

A társas vállalkozó járulékfizetésére vonatkozó szabályokat tartalmazza a rendelkezés a korábbi szabályozással megegyezően azzal, hogy a minimum (megemelt) járulékalapot egységesen a minimálbér képezi.

40. §-hoz

Az egyéni vállalkozó járulékfizetésére vonatkozó szabályokat tartalmazza a rendelkezés a korábbival megegyezően azzal, hogy a minimum (megemelt) járulékalapot egységesen a minimálbér képezi.

41. §-hoz

A mezőgazdasági őstermelőre vonatkozó járulékfizetési szabályokat előíró rendelkezés célja hogy a mezőgazdasági őstermelők esetében az 1997. évi LXXX. törvényben foglaltakhoz képest ne változzon a járulékfizetés összege. Így a mezőgazdasági őstermelő a társadalombiztosítási járulékot a minimálbér 92 százaléka után kell hogy megfizesse. Az a mezőgazdasági őstermelő, akinek az e tevékenységéből származó, tárgyévet megelőző évben elért bevétele nem haladja meg az Szja tv. szerinti mezőgazdasági kistermelőre vonatkozó bevételi értékhatárt, az őstermelői tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évi bevételének 15 százaléka után fizeti meg társadalombiztosítási járulékot. Mindkét esetben a mezőgazdasági őstermelő választhat magasabb járulékalapot a korábbi szabályozással megegyezően.

42. §-hoz

Változatlan tartalommal él tovább a több biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony egyidejű fennállása esetén a járulékfizetésre vonatkozó szabályrendszer. Főszabály szerint továbbra is egyidejűleg fennálló biztosítási kötelezettséget eredményező jogviszonyok esetén mindegyik jogviszony után – a vonatkozó szabályok szerint – meg kell fizetni a járulékot. Ez alól a törvényjavaslat a korábbiakkal megegyező kivételszabályokat rögzíti.

43–47. §-hoz

Egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre vonatkozó szabályok szerint az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre kötelezett személy az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság lejártát követő naptól kötelezett a járulék megfizetésére. Részletesen szabályozásra került az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség kezdete, illetve – a visszaélések elkerülése érdekében – az is rögzített, hogy ezen időponttól eltérően a fizetési kötelezettség kezdetét megállapítani nem lehet. Az egészségügyi szolgáltatási járulékot tárgy hónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetni, a fizetési kötelezettségről a nemzeti adó- és vámhivatal hivatalból küld értesítést. Az egészségügyi szolgáltatási járulék megfizetése alapján válhat az erre kötelezett személy egészségügyi szolgáltatásra jogosulttá, amennyiben az e kötelezettségből származó elmaradása az egészségügyi szolgáltatási járulék összegének háromszorosát meghaladja, úgy a TAJ kártya érvénytelenné válik a térítésmentes egészségügyi szolgáltatás igénybevételére vonatkozóan.

A rendelkezések a szociális szövetkezetek által igénybe vehető egészségügyi szolgáltatási járulékkedvezmény szabályait is rögzítik.

48–54. §-hoz

A korábbi szabályozással egyezően továbbra is lehetőség van megállapodást kötni társadalombiztosítási ellátásra. E megállapodások a következők lehetnek: a szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából kötött megállapodás, a szolgálati idő szerzése céljából kötött megállapodás, valamint az egészségügyi szolgáltatás biztosítására kötött megállapodás, valamint további speciális esetkörökre vonatkozó megállapodások megkötésére. A rendelkezések a korábban a Korm. rendeletben foglalt eljárási szabályokat is ehelyütt rögzítik. A nyugdíjhoz kapcsolódó jogszerzés céljából kötött megállapodások szabályozása a korábbi szabályrendszerrel megegyező tartalmú, ugyanakkor az egészségügyi szolgáltatás biztosítására kötött megállapodás esetében egy megelőző állapotfelmérésre irányuló eljárás került beiktatásra. Ennek következtében e megállapodás megkötésére úgy van mód, hogy az egészségi állapotfelmérés során megállapított fennálló betegséggel, egészségkárosodással összefüggő egészségügyi szolgáltatásra a megállapodás nem terjedhet ki.

55–59. §-hoz

A társadalombiztosítási nyilvántartásokra vonatkozó szabályok között a korábbi szabályozással megegyezően rögzítésre kerültek az adatkezelők (a nyugdíjbiztosítási nyilvántartás vonatkozásában a központi nyugdíjbiztosítási szerv, az egészségbiztosítási nyilvántartás vonatkozásában az egészségbiztosítási szerv, a járulék bevallását, befizetését, végrehajtását tartalmazó nyilvántartás vonatkozásában az állami adóhatóság, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos nyilvántartás vonatkozásában a rehabilitációs hatóság, a TAJ nyilvántartás vonatkozásában a Kincstár központi szerve). Ezen nyilvántartások közhiteles nyilvántartásnak minősülnek.

A társadalombiztosítási nyilvántartásokra vonatkozó szabályok tartalmazzák az adatkezelő szervek által vezetett nyilvántartások tartalmát, továbbá az általuk nyilvántartott, és kezelt adatok körét.

Az Egészségbiztosítási Alap kezelésére kijelölt egészségbiztosítási szerv vezeti az egészségbiztosítási nyilvántartást. A Kincstár központi szerve vezeti a TAJ számmal rendelkező természetes személyek nyilvántartását (TAJ nyilvántartás), és ellátja a TAJ szám képzésével kapcsolatos feladatokat.

60–65. §-hoz

Az adatszolgáltatási és adatvédelmi rendelkezések között – az adatok célhoz kötöttségének elvét figyelembe véve – szabályozásra került azon adatok köre, amelyeket igazgatási szervek a nyilvántartási rendszerben nyilván tarthatnak és kezelhetnek, továbbá egyéb szervek speciális adatigénylésére, adatkezelésére vonatkozó szabályokat is tartalmaznak a rendelkezések. Ehelyütt szabályozott – többek között – a nemzeti adó- és vámhatóság adatátadási kötelezettségének tartalma az állami foglalkoztatási szerv, az egészségbiztosítási szerv és a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vonatkozásában.

66–69. §-hoz

Nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére vonatkozó rendelkezések között szabályozásra került a nyilvántartásra kötelezettek köre, úgymint a foglalkoztató, az egyéni vállalkozó és az őstermelő és ezek adatszolgáltatási kötelezettsége. E rendelkezések rögzítik továbbá egyéb szervek adatszolgáltatási kötelezettségét is. E körben kiemelendő az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság kezdetére és megszűnésére vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség, amely számos szervet érint (így például az egyházi nyugdíjat folyósító szervet, a fogvatartást foganatosító szervet), továbbá az egészségbiztosítási szerv egészségügyi szolgáltatásra jogosultak nyilvántartásával összefüggő speciális eljárási szabályai.

70. §-hoz

Az általános szabályoktól eltérően törvény rögzíti, hogy a kisadózó vállalkozások tételes adójának alanya a biztosítási kötelezettség bejelentését a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény rendelkezései szerint kell teljesítenie.

71. §-hoz

E § az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség teljesítésére vonatkozó eljárási szabályokat tartalmazza. Főszabály szerint az állami adó- és vámhatóság az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megszűnéséről tájékoztatást küld az érintett személy részére. A törvényjavaslat a tájékoztatás tartalmát is rögzíti.

Kivételes eljárási rendben van lehetőség arra, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre kötelezett személy e kötelezettségének teljesítése érdekében bejelentkezzen az állami adó és vámhatóságnál.

Abban az esetben, ha az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség megszűnik, úgy arról a nemzeti adó és vámhatóság hivatalból értesíti az érintett személyt.

72. §-hoz

Az egyéni vállalkozó adó- és vámhatósághoz történő adatszolgáltatási kötelezettségét rögzíti a rendelkezés.

73. §-hoz

A törvényjavaslat rendelkezik az egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyek egészségbiztosítási szervhez történő bejelentésre kötelezettek köréről, továbbá a bejelentéssel érintettek eljárására vonatkozóan is szabályokat állapít meg.

74–76. §-hoz

Társadalombiztosítási egyéni nyilvántartásra vonatkozó szabályok tartalmazzák a foglalkoztatók nyilvántartási kötelezettségére vonatkozó szabályokat. A rendelkezések előírják a foglalkoztató által vezetett nyilvántartás minimális tartalmi elemeit, valamint a foglalkoztatási jogviszonyra vonatkozó igazolás kiállítási kötelezettséget a magánszemély részére.

A foglalkoztató bevallási kötelezettségéről is rendelkezik a szabályozás oly módon, hogy az általa vezetett nyilvántartást havonta lezárja, és arról az Art. szabályai szerint bevallást ad be. A foglalkoztató jövedelemigazolásához kapcsolódó igazolás kiadására vonatkozó szabályai is rögzítésre kerültek a rendelkezések között.

77. §-hoz

A járulék megállapítására, bevallására, megfizetésére irányadó szabályok rögzítik a foglalkoztatók ez irányú kötelezettségeit.

78. §-hoz

Az elévülési idő figyelmen kívül hagyása nyugellátás megállapítása során új jogintézmény a társadalombiztosítási szabályozásban. Ezen új szabályok kialakításának indoka az, hogy az általánosan (adókra és járulékokra egyaránt) érvényes 5 éves elévülési idő méltánytalanul rövid időtartam a nyugdíjjárulék és nyugellátás megállapítása vonatkozásában tekintettel arra, hogy a nyugellátás megállapítása és a járulékfizetés teljesítése között igen hosszú időtartam (20–40 év) telhet el.

79–81. §-hoz

A családi járulékkedvezmény érvényesítésének eljárási szabályait tartalmazzák e rendelkezések. Az előírások szerint az adóelőleg megállapítására kötelezett munkáltató, kifizető az adóelőleg-nyilatkozaton szereplő összeget először a megállapított személyi jövedelemadó-alapból vonja le, és ha az nem nyújt teljes fedezetet a családi (adóalap) kedvezmény érvényesítésére, a fennmaradó kedvezmény 15 százalékaival lehet csökkenteni a biztosítottat terhelő társadalombiztosítási járulékot. A biztosított egyéni vállalkozó és mezőgazdasági őstermelő maga állapítja meg a családi járulékkedvezmény havi, negyedéves összegét.

82–83. §-hoz

A járulékkülönbözet elszámolására vonatkozó szabályok az 1997. évi LXXX. törvényben foglalt tartalommal azonos módon került rögzítése.

84–85. §-hoz

Az ellenőrzésről szóló rendelkezések az igazgatási szervek azon jogosultságait rögzítik, melyek a társadalombiztosítási kötelezettségek teljesítésének vizsgálatával és jogkövetkezményeik megállapításával függnek össze.

86. §-hoz

Késedelem, mulasztás következményei c. rendelkezések között azon esetkörök jelennek meg, amelyek esetében az Art. rendelkezéseitől eltérő speciális rendelkezések alkalmazását teszik lehetővé.

87. §-hoz

A járulékkötelezettségek teljesítésére vonatkozó különös szabályok azon speciális rendelkezéseket írja elő, amelyek külföldi vállalkozás társadalombiztosítási kötelezettségeit rögzíti. Abban az esetben ha egy külföldi vállalkozás Magyarország területén biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban foglalkoztat természetes személyt, úgy a társadalombiztosítási kötelezettségeket e különös szabályok szerint kell teljesítenie.

88. §-hoz

Az átváltási szabály tartalmazza, hogy a külföldi pénznemben keletkezett bevétel esetén milyen árfolyamot szükséges alkalmazni a járulékalap meghatározásához.

89–95. §-hoz

A Korm. rendelet a szociális biztonsági egyezmények és a Koordinációs rendeletekre alkalmazására vonatkozó szabályai törvényi szinten kerülnek rögzítésre az egységes szabályrendszer biztosítása céljából azzal, hogy a rendelkezések tartalmi szempontból nem változnak. Az igazolások kiadása érdekében rendszeresített formanyomtatványok tartalma mellékletben került szabályozásra.

96. §-hoz

Felhatalmazó rendelkezés, amely előírja, hogy az egészségbiztosításért felelős miniszter rendeletben határozza meg az egészségügyi szolgáltatás biztosítása érdekében köthető megállapodást megelőző egészségügyi állapotfelmérés díját, rendjét és az állapotfelmérés elvégzésére kijelölt egészségügyi szolgáltatásokat.

97. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés, amely alapján e törvény – meghatározott kivételekkel – 2020. július 1. napján lép hatályba.

98. §-hoz

E rendelkezés értelmében hatályát veszti a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény és a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet.

99–104. §-hoz

Az átmeneti rendelkezések a törvény hatálybalépésével összefüggésben tartalmaznak jogalkalmazást segítő szabályokat, amelyek arra hivatottak, hogy a 2020. július 1-jét követően keletkezett biztosítási és járulékfizetési kötelezettségek tekintetében szabályozza, hogy mely törvény rendelkezései szerint szükséges azokat megítélni és teljesíteni a vonatkozó kötelezettségeket.

A 2020. július 10-éig megszerzett és 2020. június havi járulékalapot képező jövedelem esetében, amelyet a 2020. június hónapra vonatkozóan benyújtott bevallásban kell bevallani a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 2020. június 30-án hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

A jogalkalmazás megkönnyítése érdekében speciális szabályok íródtak a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyok, valamint a megszűnt biztosítási jogviszonyra tekintettel kifizetett járulékalapot képező jövedelem vonatkozásában is.

105. §-hoz

Tekintettel arra, hogy az új szakképzésről szóló törvény 2020. szeptember 1-jétől hatályos, de nincs mód az új Tbj. július 1-ei kihirdetését követően a módosítására, így szeptember 20-áig a régi 1997. évi LXXX. törvény egyes rendelkezési hatályosak a tanuló szerződéses hallgatók vonatkozásában.

106. §-hoz

Uniósnak való megfelelést rögzítő klauzula, amely tartalmazza azt, hogy a törvényben foglalt szabályok mely uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálják, illetve azt, hogy a törvény a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról 883/2004/EK rendelet és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

107–109. §-hoz

Tekintettel arra, hogy az östermelők és a díjazás ellenében egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló biztosítottak 18,5 százalékos mértékű társadalombiztosítási járulékot fizetnek az új rendelkezés alapján, ezért indokolt e személyi kör esetében is megteremteni annak lehetőségét, hogy az álláskereső ellátásokra jogosultságot szerezzenek. Az ezzel összefüggő módosításokat tartalmazzák e §-ok.

110. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosítás.

111. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével az addig egyéni járulékként nevesített járulékok (úgy mint a 10 százalékos mértékű nyugdíjjárulék és a 8,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, amely tovább tagozódik 4 százalékos mértékű természetbeni egészségbiztosítási-, 3 százalékos pénzbeli egészségbiztosítási- és 1,5 százalékos munkaerő-piaci járulékra) egy járuléknembe olvadnak össze, ezért a társadalombiztosítási alapokat megillető bevétel újrakodifikálást igényelt. A társadalombiztosítási alapokat a törvény szerinti megoszlás alapján – társadalombiztosítási járulékból az állami adóhatóság 54 százalékos nyugdíjjárulék címén a Nyugdíjbiztosítási Alapnak, 37,9 százalékos egészségbiztosítási járulék címén az Egészségbiztosítási Alapnak utal – részesülnek.

112–116. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosításokat tartalmazzák e §-ok.

117. §-hoz

A hatályon kívül helyezésre kerülő Tny. 83/B. §-ában szereplő keresetkorlát a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, az átmeneti bányászjáradék és a táncművészeti életjáradék tekintetében – a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény új 11. §-ával – továbbra is fennmarad. Ezzel áll összefüggésben a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosítása is.

118–126. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosításokat tartalmazzák e §-ok.

127–135. §-hoz

A javaslat szerint az öregségi nyugdíj mellett dolgozók 2020. július 1-jétől a keresetük után nem fizetnek társadalombiztosítási járulékot, ezért a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 22/A. és 83/B. §-ának hatályon kívül helyezése szükséges. A Tny. 22/A. §-a alapján 2020. június 30-áig nyugdíjnövelésre szerzett jog továbbra is érvényesülni fog a Tny. 102/A. §-ának módosítása révén. A hatályon kívül helyezésre kerülő Tny. 83/B. §-ában szereplő keresetkorlát a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, az átmeneti bányászjáradék és a táncművészeti életjáradék tekintetében – a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény új 11. §-ával – továbbra is fennmarad. Ezzel áll összefüggésben a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosítása is.

A további módosításokat a Tny. 22/A. és 83/B. §-ának hatályon kívül helyezése, a társadalombiztosítási járulék 2020. július 1-jétől történő bevezetése, a járulékfizetési szabályok változása, illetve a jogszabályi hivatkozások módosulása indokolja.

136. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosítás.

137–141. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosításokat tartalmazzák e §-ok, különös tekintettel arra, hogy a pénzbeli egészségbiztosítási járulék helyébe immáron az egységes társadalombiztosítási járulék lép. Továbbá tekintettel arra, hogy az egyéni és társas vállalkozók minimum (megemelt) járulékalapja a minimálbér, így a pénzbeli ellátások számítása során is ennek átvezetése indokolt.

142. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosítás.

143–149. §-hoz

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szabályai is módosulnak az új Tbj. rendelkezéseivel összhangban. Így az ekho mértéke csökken a saját jogú nyugdíjas személyek esetében, ugyanis nem terheli a 15 százalékos mértékű ekho-ból a társadalombiztosítási járuléknak megfelelő rész, így esetükben az ekho mértéke 9,5 százalék, és emellett a kifizető a saját jogú nyugdíjas után a 17,5 százalékos mértékű kifizetői ekho megfizetésére sem köteles. Továbbá az egyéni járulékok összeolvadása miatt is módosítások szükséges átvezetni a törvény szövegében.

150–154. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosításokat tartalmazzák e §-ok.

155–158. §-hoz

A hatályon kívül helyezésre kerülő Tny. 83/B. §-ában szereplő keresetkorlát a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, az átmeneti bányászjáradék és a táncművészeti életjáradék tekintetében – a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény új 11. §-ával – továbbra is fennmarad.

159–161. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosításokat tartalmazzák e §-ok, különös tekintettel arra, hogy a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyok már az új Tbj. alapján állnak fenn hatályba lépésétől, továbbá a pénzbeli egészségbiztosítási járulék helyébe immáron az egységes társadalombiztosítási járulék lép.

162–168. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosításokat tartalmazzák e §-ok.

169–175. §-hoz

Az adózás rendjéről szóló törvényben átvezetésére kerülnek azon módosításokat, melyeket az egyéni járulékok összeolvadása, továbbá a nyugdíj melletti munkavégzés valamennyi formájának járulégmentesítése indukált. Továbbá a borralaló járulégmentesítése miatt indokolt változások is szerepelnek a módosítások között.

176–180. §-hoz

A szociális hozzájárulási adóról szóló törvény módosításai az új Tbj. koncepcionális módosításával függnek össze. Így az új Tbj. szabályaival összhangban a saját jogú nyugdíjas személyek kereső tevékenysége – a vonatkozó szabályok szerint – mentesül a szociális hozzájárulási adókötelezettség alól. Továbbá azzal összefüggésben, hogy a Tbj. 6. § (1) bekezdés a) pontjában speciális járulékalap kerül előírásra, így a szociális hozzájárulási adó alapja is e szerint módosul. Továbbá a szociális hozzájárulási adó alapját képezi a Tbj. szerint járulékalapot képező azon jövedelem is, amely a biztosítási jogviszony megszűntetése után, de a jogviszonyra tekintettel kerül kifizetésre.

181. §-hoz

Az új Tbj. hatálybalépésével összefüggő technikai módosítás.

**Végső előterjesztői indokolás
a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény és egyes kapcsolódó
törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2019. évi CXXIII. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Magyarország versenyképessége növelésének elengedhetetlen feltétele, hogy a kutatás-fejlesztési és innovációs források hatékonyabban, tervezetebben, stratégiai célokkal erősebb összhangban kerüljenek felhasználásra.

A javaslatban pontosításra kerülnek a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFI tv.) kutatás-fejlesztési és az innovációs szakpolitikát alakító állami szereplőinek feladat- és hatáskörei, együttműködésük keretei. A javaslat racionalizálja és egyszerűsíti a kutatás-fejlesztés és az innováció hazai közfinanszírozású támogatásának rendszerét.

A KFI tv. jelen módosítása hozzájárul a kutatás-fejlesztési és innovációs források hatékonyabb és a társadalmi célok elérését jobban segítő felhasználásához, a rendszer szereplői közötti együttműködések erősítésével a hazai KFI tevékenységek fókuszálásához, és ezáltal Magyarország versenyképességének növeléséhez.

A javaslat – illeszkedve a kormányzati struktúraváltáshoz – törvényi szinten jeleníti meg a tudáspolitikai koordinációjáért felelős miniszter, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (a továbbiakban: NKFIH) vezetőjének kutatási, fejlesztési és innovációs ügyekben való felelősségét, feladat- és hatáskörét.

A módosítás – a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap több mint 4 éves működési tapasztalatai alapján – egyszerűsíti és racionalizálja a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére finanszírozott kutatás-fejlesztési és innovációs pályázatokkal, azok értékelésével összefüggő szabályokat, pontosítja a kutatás-fejlesztési és innovációs projektekkal és támogatásokkal összefüggésben alkalmazott szabályokat. Az értelmező rendelkezések módosításával a javaslat megteremti az egységet az Európai Unió és OECD dokumentumokban, különösen a Frascati kézikönyvben használt fogalomrendszer és a törvényben rögzítettek között.

Javaslatot tesz a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által végzett kutatás-fejlesztési minősítési rendszer hatályos jogi szabályozásának finomhangolására. A gyakorlatban felmerült igények alapján célszerűnek tűnik a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által végzett szakértői tevékenységre vonatkozó szabályok megfelelő kiegészítése, hogy a közvetlen és a közvetett kutatás-fejlesztési ösztönzők felhasználását jobban tudja támogatni. A módosítással a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala szakértői tevékenységét nem csak az adóhatóság, bíróság vagy egyéb hatóság, hanem a kutatás-fejlesztést végző vállalkozások is igénybe tudják venni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A javaslat a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosításával megteremti az összhangot az adatkezelés tekintetében a Kfttv.-ben foglaltakkal.

A 2. §-hoz

Az értelmező rendelkezések módosítása egyrészt a kutatás-fejlesztés és innováció szereplői, így különösen a szakpolitikai alakítói körében használt fogalom meghatározások jogszabályba történő beépítését célozza, másrészt megteremti az egységet az EU és OECD dokumentumokban használt fogalomrendszer és a törvény értelmező rendelkezései között. Egyes kiegészítések mindemellett azt a célt is szolgálják, hogy a szakpolitika szereplői a jogszabályban korábban nem szereplő fogalmakat egységes értelmezéssel használják, segítve ezzel a pályázókat és a pályázatok értékelésében közreműködő szakembereket. Az alkalmazott kutatás fogalom meghatározásának a törvényjavaslatban szereplő módosítása alapvetően technikai jellegű és kizárólag a pályázatokkal kapcsolatos értelmezési célokat szolgálja.

A 3. §-hoz

A módosítással a kutatás-fejlesztési és az innovációs politika tekintetében a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter felelőssége kerül megjelenítésre.

A 4. §-hoz

A módosítással a kutatás-fejlesztési és az innovációs szakpolitikát alakító állami szereplők között feltüntetésre kerül az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat elnöke.

Az 5. §-hoz

Az NKFI Alap éves részletes programstratégiája előkészítésével kapcsolatos kormányzati felelősségi feladatkör kerül kimondásra.

A 6. §-hoz

A módosítás jogtechnikai, illetve értelmezést segítő egyszerűsítési változtatásokra irányul, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére történő közfinanszírozású támogatás szabályait érdemben nem érinti.

A 7. §-hoz

A módosítás meghatározza a kutatás-fejlesztési és innovációs támogatási programok értékelésének alapelveit és célrendszerét, kiemelve az értékelés során figyelembe veendő szakpolitikai szempontokat.

A 8. §-hoz

Az NKFIH az általa kiírt pályázatok esetében az adatokat jelenleg a pályázók által adott felhatalmazás alapján kezeli. Ez a megoldás azonban nem megfelelő onnantól, hogy az NKFIH meghozza a támogatási döntését, és elkezd a támogatás folyósítását a kedvezményezett számára. Ekkortól már a közpénzek felhasználásának ellenőrzése érdekében, kötelező törvényi felhatalmazáson alapuló adatkezelésre van szükség. A módosítás alapján NKFIH kizárólag a támogatást elnyert – kedvezményezett – személyek esetében felhatalmazást kap a szükséges

adatok kezelésére a célhoz kötött adatkezelés és az adattakarékosság elveinek megfelelően, ezáltal megfelelve a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény által elvártaknak.

A 9. §-hoz

A törvényjavaslat szerint nem feltétlenül szükséges, hogy az értékelő szakértői csoportok véleménye alapján rangsor készüljön a pályázatokról. Ennek oka, hogy nem minden pályázati konstrukciónál alkalmazható ez a megoldás, hiszen számos olyan típusú pályázat létezik, amelyeknél a döntés jogosultsági alapon történik és nem szakértői értékelés és rangsor alapján. Ugyanakkor ez nem zárja ki, hogy olyan pályázatoknál, ahol ennek az átláthatóság biztosítása érdekében jelentősége van, ott megmaradjon az eddigi rendszer. A törvényjavaslatban szereplő megoldás mindazonáltal lehetővé teszi a rugalmasabb és gyorsabb támogatási konstrukciók alkalmazását.

A 10. §-hoz

A módosítás pontosítja azon célokat, amelyekre a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére innovációs támogatás nyújtható.

A 11. §-hoz

A módosítás a kutatás-fejlesztési pályázatokra vonatkozó szabályok szerint határozza meg a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére finanszírozott innovációs pályázatokkal összefüggő, törvényi szintre tartozó szabályokat. A rendelkezés továbbá a GDPR-nek való megfelelés érdekében rögzíti az innovációs pályázatok értékelésében közreműködő természetes személyek személyes adatkezelésének jogalapját, törvényi felhatalmazást biztosítva a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalnak az adatkezelésre.

A 12. §-hoz

A kutatás-fejlesztési minősítési eljárás gyakorlatában felmerült tapasztalatok és igények alapján célszerűnek tűnik a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által végzett szakértői tevékenységre vonatkozó szabályok megfelelő kiegészítése, hogy a közvetlen és a közvetett kutatás-fejlesztési ösztönzők felhasználását jobban tudja támogatni. A módosítással lehetőség nyílik arra, hogy a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala szakértői tevékenységét szélesebb ügyfélkör vehesse igénybe a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően, amely ügyfélbarát módon, az adminisztratív terheket nem növelve küszöböli ki a hivatali szakértői vélemények visszaélészerű igénybevételét.

A 13. §-hoz

A javaslatban az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat működésével összefüggő pontosító, technikai jellegű módosítások kerülnek megfogalmazásra. Ennek keretében meghatározásra kerül, hogy Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Irányító Testületének tagjai – az elnököt is beleértve – tiszteletdíjra jogosultak.

A 14. §-hoz

Arra tekintettel, hogy a jövőben az NKFIH központi hivatalként látja el feladatait, törvény felhatalmazó rendelkezése alapján kormányrendeletben kerül kijelölésre az NKFIH az NKFI Alap kezelőjeként.

A 15. §-hoz

A javaslatban átmeneti szabály kerül megfogalmazásra, mely szerint az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat főtítkára és főtítkárhelyettese nyilvános pályázat útján történt megválasztásáig az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Irányító Testülete által e feladatokkal megbízott személy gyakorolja a főtítkár és a főtítkárhelyettes hatáskörét.

A 16–17. §-hoz

A szövegcsere módosítások és a hatályon kívül helyező rendelkezések egyrészt az értelmező rendelkezésekben bevezetett fogalmak alkalmazásához igazodnak, valamint a jogszabály szövegét egyszerűsítve, pontosítva a jogértelmezést könnyítik, másrészt megjelenítésre kerül az NKFIH Kormány által kijelölt szervként történő megjelenítése a jogállásváltozására tekintettel.

A 18. §-hoz

A törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezést állapítja meg.

**Végső előterjesztői indokolás
a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású
törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel az előterjesztés mellékletét képező kormányrendelethez kapcsolódó indoklást az Indokolások Tárában közzé kell tenni.

A kultúra – más ágazatoktól eltérően – nem vertikális, hanem átfogó, „horizontális” jellegű, ezért magától értetődő, hogy a kulturális kormányzás céljait más ágazatokkal együttműködve tudja hatékonyan megvalósítani. Szükség van az egyes kulturális ágazatok feladatainak összehangolására ezért a törvény megállapítja a nemzeti kultúráért való összefogás fóruma létrehozásának és működésének szabályait.

A törvény címében a nemzeti jelző egyrészt arra utal, hogy a törvény hatálya alá tartozó tevékenységekkel szemben támasztott alapvető elvárás, hogy aktívan védelmezzék a nemzet megmaradásának, jólétének és gyarapodásának érdekeit. Másrészt arra, hogy a Kormány országos hatókörű (nemzeti) intézmények révén biztosítja az ilyen tevékenységek kereteit. Harmadrészt pedig arra, hogy a nemzeti kultúra záloga a nemzeti összefogás, ezért az értékek létrehozásában, azok közvetítésében, megőrzésében szektortól függetlenül számítunk a nemzet minden tagjának tevékeny részvételére.

A törvény célja világos felelősségi viszonyok mellett az előadó-művészeti szervezetek működéséhez szükséges források biztosítása az aránytalanságok orvoslása, valamint a közpénzből történő finanszírozás átlátható világos és igazságos helyzetet teremtő szabályozása. Ezért a javaslat tisztázza az intézmények fenntartásával kapcsolatos részletkérdéseket, megteremt a közös működtetés lehetőségét.

A Kormány növelni kívánja a kultúrára és az előadó-művészetre fordítandó költségvetési források mértékét.

A szabályozást az is indokoltá teszi, hogy az elmúlt időszakban köztörvényes, nem pénzügyi jellegű visszaélések gyanúja merült fel állami és önkormányzati forrásokból is működő előadó-művészeti szervezetekben, ami önmagában is indokoltá teszi a felelősségi viszonyok tisztázását.

*RÉSZLETES INDOKOLÁS***1. §**

A törvény megalkotásának konkrét célját rögzíti.

2. §

A törvény hatályának meghatározása, azon belül pedig a kulturális szakterület egyes területeinek konkretizálása.

3. §

A törvény alapelveit határozza meg.

4. §

Nevesíti a kultúrstratégiai intézményeket és rögzíti, hogy azok finanszírozásáról a Kormány és a kultúrstratégiai intézmény 5 évre szóló megállapodást köt.

5-6. §

A kulturális ágazatok dinamikus fejlődésének záloga az egyes kulturális ágazatok összehangolt irányítása. Ebből kifolyólag indokolt egy szakmai testület létrehozása. Ennek szellemében a törvény létre hozza a Nemzeti Kulturális Tanácsot, amely javaslatot tesz a kultúra kormányzati stratégiájára.

7. §

Hatályba léptető rendelkezés.

8. §

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) 3. § (4) bekezdés 7. pontja szerint beruháásnak minősül a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetészerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetészerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hiteligénybevételt, a biztosítást is). Beruháás továbbá a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is.

A rendelkezés szétválasztja a tárgyi eszköz beszerzésnek minősülő beruháást a tárgyi eszköz beszerzésnek nem minősülő beruháástól, tekintettel azok eltérő számviteli és gazdálkodási jellemzőire.

A módosítás célja, hogy műemléki ingatlant vagy nyilvántartott műemléki értéknek minősülő ingatlant érintő beruháás, valamint felújítás során a ráfordítások a beruháás megkezdésének adóévében és azt követően is folyamatosan figyelembe vehetők legyenek az adózás előtti eredmény csökkentése során, ne csak a beruháás befejezésének adóévéből kezdődően. Ezáltal a több éven át tartó, jelentős ráfordítást igénylő – a műemlékek megóvását, felújítását célzó – tevékenységek esetén, a ráfordítások megtörténtével párhuzamosan, lehetsége legyen az adóalanyok az adózás előtti eredmény csökkentésére.

A módosítás megteremti az összhangot az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 18. § (2) bekezdés h) pontjának rendelkezésével, amely kvázi ingatlanvásárlásnak minősíti azt az esetet, amikor belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét (részvény, üzletrész, szövetkezeti részesedés, átalakított befektetői részjegy) megszerzése történik, amennyiben a vagyonszerző tulajdonába kerülő vagyoni betétek aránya eléri vagy meghaladja az összes vagyoni betét 75%-át és a társaság ingatlanvagyonában kizárólag műemléki ingatlan vagy nyilvántartott műemléki értéknek minősülő ingatlan, illetve a helyi egyedi védelem alatt álló ingatlan szerepel, azaz másfajta ingatlannal a társaság nem rendelkezik. Ilyen vagyoni betét megszerzése esetén bekerülési értéknek a megvásárolt vagyoni betét bekerülési értékét kell tekinteni az adózás előtti eredményt csökkentő tétel meghatározásakor.

A rendelkezés alapvetően a műemlékek, védett értékek megóvását, felújítását eredményező beruháásokat ösztönző, támogató környezet kialakítását célozza a kulturális örökségvédelem területén.

9. §

A rendelkezés pontosítást tartalmaz a tárgyi eszköz beszerzésnek minősülő beruháás és a tárgyi eszköz beszerzésnek nem minősülő beruháás szétválasztására, valamint a belföldi kizárólag védett, műemléki ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét megszerzésére vonatkozó új rendelkezésre tekintettel.

10. §

A rendelkezés rögzíti, hogy a tárgyi eszköz beszerzésnek minősülő beruházás, valamint vagyoni betét megszerzése esetén örökségvédelmi hatósági igazolás nem szükséges. Ezen jogügyletek szabályszerű megtörténtéről és annak összegéről a tevékenység jellegéből adódóan (így például adásvételi szerződés) az örökségvédelmi hatóság nyilatkozni nem, ugyanakkor az adóhatóság részére jogszabályok alapján rendelkezésre állnak ezen adatok, emiatt az örökségvédelmi hatóság igazolása feltételként történő előírása nem indokolt.

11. §

A rendelkezés meghatározza a vagyoni betét beszerzés fogalmát, hivatkozva az illetékekről szóló törvény belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaság fogalmára. Az adózó akkor jogosult az adózás előtti eredmény csökkentésére, ha a tulajdonába kerülő vagyoni betétek aránya eléri vagy meghaladja az összes vagyoni betét 75%-át és a beszerzett vagyoni betéttel érintett társaság ingatlanvagyonában kizárólag védett, műemléki ingatlan szerepel, azaz másfajta ingatlannal a társaság nem rendelkezik.

12. §

A rendelkezés az adózás előtti eredmény csökkentésére jogosult adózó kapcsolt vállalkozása esetén is szétválasztja a tárgyi eszköz beszerzésnek minősülő beruházást és a tárgyi eszköz beszerzésnek nem minősülő beruházást, továbbá a vagyoni betét beszerzésére vonatkozó jogügyletet az adóévi csökkentés mértékének megállapításához.

13. §

Az átmeneti rendelkezés értelmében az adózó a törvényjavaslat szerinti módosításokat 2019. adóévre választása szerint alkalmazza.

14–15. §

A tervezet az Emtv. módosításával egyértelmű felelősségi viszonyokat teremt az előadó-művészeti bizottságok felosztási szabályzatokkal összefüggő hatáskörét illetően.

16. §

A módosítás pontosítja az előadó-művészeti tevékenységre irányuló központi költségvetési támogatás alapelveit, erősítve a fenntartói szerepvállalást a hazai előadó-művészeti élet tekintetében. E körben rögzíti a központi költségvetési támogatás címzettjeit, lehetséges jogosultjait.

17. §

A színházi támogatási rendszer a fenntartói felelősség alapelveire épül. A rendelkezés célja világos felelősségi viszonyok mellett a közpénzből történő finanszírozás átlátható és igazságos helyzetet teremtő szabályozása. Ezért a javaslat tisztázza az intézmények fenntartásával kapcsolatos részletkérdéseket, megteremti a közös működtetés lehetőségét.

18–19. §

A tervezet az Emtv. módosításával egyértelmű felelősségi viszonyokat teremt az előadó-művészeti bizottságok felosztási szabályzatokkal összefüggő hatáskörét illetően. A tervezet a színház-finanszírozás változásainak tükrében a központi költségvetési támogatás további jogosultjainak konkrétizálását végzi el.

20. §

A Kormány részére szóló rendeletalkotási felhatalmazás kiegészítése a közös működtetési megállapodásra irányuló kérelem.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.